510

510

XVème siècle n° 7 ~~765~~

~~II,367~~

~~16599~~

510 ~~8e~~ pièce

Echange fait en 1895 avec la Bibliothèque Nationale.

Voir à la fin du recueil.

BIBLIOTHÈQUE MAZARINE

134

Lugduni.1488.

Epiſtole Caroli

epistolæ caroli

Intimæ adhuc

BIBLIOTHEQUE MAZARINE

BIBLIOTHEQUE MAZARINE

Auctoris prohemium.

Cum omne ſtudiū meum per multos annos ad cōmunē oīm ſtudioſoꝝ adoleſcentum vtilitatem contuliſſem: mecum qꝫ cogitarem: quia in re maxime iis qui ornate: artificioſeqꝫ et loqui. et ſcribere exoptarent. adiumenti aliquid afferre poſſem cognoui nichil eſſe quod magis expoſcerent qui oratoris arti ſe tradidere quodqꝫ ego non ſegnius preſtare debeam ꝙ ad epiſtolas cōponēdas. in quibus vniuerſa vita verſatur imitariones has edere. Priſci etenim oratores diuini fuere. ſed inſurrexit nouū ad amicos ſcribendi genus. vt etiam neceſſe ſit aliquid noui ad iuuenum eruditionem preceptores afferre. quo priſca illa oratoꝝ diuinitas cum noſtri temporis inſtitutis & vita coniūgeretur. Credo me id quod optabam conſecutū fuiſſe. Certe ſi ſtudium adiſcentibus affuerit. ſcio non potuiſſe me rectius omnium cōmodo conſulere.

❡ In hoc opuſculo ſunt epiſtolarū cōponendarū imitationes puerorꝫ ingeniis accōmodatiſſime Louanii in gymnaſio lilii edite ac emendate a Magiſtro Carolo viruli

❡ Intimatur amico impletio ſue petitionis quo ad collectionē epiſtolarū. ꝛc.

❡ Epiſtola prima

Salutes plures ꝙ effundere poſſit hic calamus aut ferre papirus. Multis me litteris īceſſanter amice fidiſſime multaqꝫ ſemꝑ prece ꝓſequeris: vt in vnū libbellū formulas aliquas epiſtolares que ſcolaribus louanii in pedagogio lilii pro emendis pronūciari conſuerūt: ꝛ quidem correctas: tibiqꝫ mittēdas colligerē. Varimeqꝫ illas quas mutationi: cōiqꝫ ſcriptioni magis accōmodas: ac ornatu et ſenſu venuſtiores iudicarim: quo vl' epiſtolas ſtruendi vel imitandi plurima tibi ad manū ſtarent exemplaria. Et ſi vir optime rē michi factu difficilē petis: ꝓuocat tamē me amor in te meus vt tuis votis fauere velim: humanitas quoqꝫ tua vt audeā: meritaqꝫ ī me tua vt debeam. Formulas igit̄ illas abſqꝫ ordine prout caſu aliquo prius poſteri⁹: ve in manus venerint in vnū aceruū redactas atqꝫ adunguē vt aiunt caſtigatas tibi miſſas facio. Uſus em̄ ſum qua valui induſtria vt prima harū epiſtolarū dictata prout ex manu cōpoſitoris ceciderant aſſequerer exemplorꝫ gratia: non ſatis cōfiſus ſcolariū codicibus: qui oīa ſcribere conſuerūt trūcatim atqꝫ corrupte iam cōnexim iam ſeiūctim: vt nō ſatis diſtinguas: etiā ſi tibi appollo ſuū ingeniū infuderit litteras ꝛ ſyllabas q̄ quibus cohereant. Ex quib⁹ egrius ſenſuꝫ ꝙ ex limace ſanguinem extraxeris. Nichil em̄ illic ſine vitio eſt: ꝙ vbi calamus nō migrauit. Sextus iā mēſis agitur ab eo tempore quo pro te labor is implet⁹ eſt: quē magiſtri pedagogii lilii optarūt atqꝫ rogarunt ad ſcolariū etiā comoditatē collatū iri. Itaqꝫ multiplicatione plurima impreſſis iam litteris collectio hec depicta eſt: quo facilius capiant et diſcant que correctoria videbūt. Tu felix vale ꝛ quidē valentius ꝙ qui valentiſſime.

❡ Additio ad epiſtolā ꝑcedentē. per nouam epiſtolam.

❡ Epiſtola ſcd̄a

Dum lator harū fidiſſime vir ad iter ſe accīgeret tam nubiloſus turbidusqꝫ aer ſuboritur: vt mox alio ſub celo me poſitū crediderim. Quo cogitur abceſſum ſuū ad craſtinū ꝓtrahere. Quo latius ſcribendi plus michi tēporis erat ꝛ animi. Didici enim relatu nūcii obinde has ep̄lares formulas te petere: Quoniā filios duos habes grāmaticam doctos quos cupis his epiſtolis erudiri. Quo aliqua eloquentie preguſtamenta aſſequantur: vt licet forte nō certo ſapore at odore: tamē quodā ſuccenſi ad humanitatis ſtudia tandē alacrius rapiantur. In quo non paruꝫ tuam collaudo prudentiā. Nichil em̄ cenſeo in inſtitutione iuuenū vtilius eſſe ꝙ ꝙ aptis terminis: pulchris clauſulis: dulcibusqꝫ numeris: etate prima inſueſcāt: maxieqꝫ illis quarū apud priſcos ſcriptores origo eſt que ſono ſenſuqꝫ ſint fecūde: quas multas his epiſtolis inſeminatas inuenies: quas doctus facile nouerit: ad ſuaqꝫ loca remiſerit: quodcūqꝫ em̄ totiens vngue vt aiunt ſub tenero animis ſuis adiūgūt nouiſſime affigant neceſſe eſt: cū nichil ſit aſſuetudine maius: ꝛ ſi quīntiliano credim⁹ frequēs imitatio tranſit

in mores et niſi Senecā abnegemus lō-
gum eſt iter per precepta: ſed breue et
efficax ꝑ exempla. Non eniꝫ facile quis
dixerit quid virtuꝫ habeant imitatio et
applicatio: ad quas aſſequendas nichil
eque conduxit q̃ multa videre: multa
quoqꝫ viſcata manu legere. Habēt eñ
omnes clauſule que dulciter ſonant na
turam picis et viſci ſuis lectoribus ad-
heſuram. Quia tñ non vox oviuit vno
nec maior ſimilitudo animoꝝ q̃ frontiū
eſt. ſed aliis alia placent: hinc non vnꝰ
hic ſtilus obſeruabitur: cum variis au-
ribus oblectamēta queruntur: more vi
narioꝝ qui de quolibet vaſe prelibatio-
nem tradere conſuerunt: non etiam ali-
ter q̃ qui merces vendunt varias ocu-
lis coram oſtentant quo tenacius merx
vnaqueqꝫ ſuū emptorem allexerit. Sed
finem do: longus fui: caruit freno cala-
mus: tu letuis vale: q̃ apis in thymo q̃
piſcis in vndis.

¶ Rogat amicus amicū q̄ frequen-
tius ſcribat ne ꝑ nonſcriptionē a-
micicia minuatur ¶ Epl'a. iii.

¶ Immēſas penni fauore ſalutes. Ne
ſcio vnde tibi amice parcare preter ſoli
tum in ſcribendo deſidia creuit: niſi tuꝰ
ille decreuerit amor qui multos iā dies
verſus me fulſit ꝑlucidus. Cui ſi adhuc
ſcintillula ſupereſt: non ceſſabo donec
epiſtolaꝝ clamoꝝqꝫ flatu luminoſior fi
at: Clamo igitur iterū atqꝫ iterum cla-
mo: hortor: rogo: ſupplico: digneris dor
miētē calamū excitare: nec patiaris vel
diminui vel remitti noſtram amiciciaꝫ:
tam longua fide excultam: tam quoqꝫ
pulchris initiis ortaꝫ ⁊ facias me tui lo
ci nouoꝝ: tuiqꝫ ſtatus: tuis litteris cer-
tiorem. Vale: et cum ſatirico tibi opto
ſit mens ſana: in corpore ſano.

¶ Reſponſio ad epiſtolam prece-
dentem. ¶ Epl'a. iiii.

¶ Vt ſepe ad te ſcribam: nunc tuis me
litteris: nunc alienis. nūc nuncioꝝ voce
excitare nō deſiſtis. Crebras ex te litte
ras habeo: omniūqꝫ vnꝰ clamor: vnaqꝫ
hec ſententia eſt. Sollicite petis tibi in
timari: quid apud nos noui deferatur.
Vagatur apud nos varia ac multiplex
fama: neſcio quibus autoribus diſſemi-
nata: que ſpero ſuo more non nuncia ve
ri: ſed ficti vaniqꝫ vulgatrix erit. Par
ui habeo quid narret mendacii impaui
dus: paſſionūqꝫ ſequax populꝰ: qui qđ
nocte ſomnio hauſit: vel euenturum op
tat: hoc iam aſſerit eueniſſe: non facile
adducor vt credam. Nam tantam que
dicuntur ſepe ſpeciem habent veriſimi-
litudinis: q̃ tam cignus corui geſtat ef-
figiem. Nichil hic loci ſcriptu dignum
noui exſtat: nichilqꝫ aliud audio: q̃ im-
pudica mendatia magnis montibꝰ groſ
ſiora. In ꝓſperum ducat omnia deus:
letioraqꝫ faciat q̃ narrantur: qui tibi di
gnetur quietam preſtare vitā cum ſa-
lute. Raptim ex louanio auguſti prima
acta iam cena cadente lumine ſolis.

¶ Ciuis rogat curialem vt que in
curia ſecreta agātur ei reuelare
dignetur. ¶ Epl'a. v.

¶ Salueto. Certuꝫ habeo inter prima
tes curie illuſtriſſimi noſtri principis:
vbi continuo verſaris te plurimi fieri:
vt facile intelligas que nunc gerantur
quequoꝫ iam geſta ſunt: etiam atqꝫ etiā
quis rerum curſus ſit. quiſue futurus
exitus. Tu in portu omnium nouorum
nauigas. tam vere tam recēter ad te om
nia deferuntur: vt ea geri prope videas
Te igitur pro tua incredibili in me be-
niuolentia: meaqꝫ item in te pari vehe-
mentiſſime rogo: facias me oim̄ q̃ dili-
gentiſſime certiorē. Longior eſſeꝫ ſ plu
rimū baꝝ lator feſtinꝰ erat: et more im-
patiens: vt vix michi ſcribenti momen-

rū indulſerit:quo fuit neceſſe ſiſtere. Va
le letus:ſanus atq3 longeuus.

¶ R̄nſio ad precedentē. ep̄la.vi.

¶ Salutē plurimā. Non ſum neſcius viroꝝ optime:quanto labioꝝ freno vti deceat facta principū enarrantē:quātiq3 ſit piculi i his linguā laxari indulgētius:cui vir vnq̄ quiſq3 fuerit:exactā ſatis cuſtodiam adhibet ꝑ tāti periculi magnitudine. Lucet ia3 michi velut in ſpeculo videā effigies patris:cui altiſſimus adeſſe voluit ac illud ſatiricū ſemꝑ dū viueret in ore gerere:digito ꝯpeſce labellum. Noli queſo ſecretiores res ex me requirere:quas prudētiores tectiſſimas tenēt ⁊ quas attingere nō auderem Si quid inciderit quod tua interſit:certo habeas me tibi nō futurū taciturnū nec abeē te putes:me p̄ſente.ſed ſenties quid iuris habeat inter nos amicicia vetus.⁊ q̄q̄ pauculo tēpore ſtrictioris me videas. latiſſimi tamē i te cordis ſemꝑ ac ſemꝑ ꝑmanebo. Vale in eo qui facit valere

¶ Reſponſio ad aliā ſententiam.
¶ Epiſtola.vii

¶ Inter multa que a me ſedulo petiuiſti. Hoc fuit precipuū vt ſepe ſcriberem:quod multis iam datis ad te litterulis impleſſe videor.hac tua ex ſollicitudine plane ꝑpendo quē apud te amicicie gradū teneam:qui vereris:augeris eſtuas:afflictaris.⁊ dū maxime ſiles:clamat humanitas tua vbi ſim quid agam quid moliar:quod nō niſi ex amiciſſimi pectoris vberrimo fonte procedere pōt De nouis autē quid ſcribam nō habeo niſi ꝙ magna eſt apud nos belloꝝ vis: neq3 minor celeritas:quo ventum eſt ꝙ corpora iam oēs exercent ingenia nulli Nos vero pauidi ſum⁹ futuriq3 neſcii: quol3 momento aures noſtras inuoluāt mendacia mille vanis hominū conflāta fabellis:que mox pereunt leuitate ſui. Dignetur rector ethereus nos protegere:vt qui viribus noſtris ſtare nō poſſumus.illius miſericordia conſeruemur. Valeto longior fui:vt ſcribendi raritatem ꝓlixitate compenſarē. Rurſū vale.

¶ Excuſat ſe amicus ꝙ raro ſcribat intermiſcēs pauca de habitudine ſui ſtatus. Epiſtola.viii

¶ Scripſiſſem frequentius cariſſime vir ad te de ſingulis:niſi varie occupa°nes animū meum in alia diuerſa rapuiſſent. Etſi interdum quid ocii nactus fueram:non aderat tamē nūcius. Sed nūc iſto cu3 oportuno latore:te ſcire exopto me variis īuolui miſeriis:multiſq3 curis implicari: vt quid acturus ſim: que cōſilia ſecuturus:incerte me res incertū faciant. Si tibi animi mei anxias curas quas dira tempoꝝ calamitas pepit ſcribere conabor: nō erit hec mea epiſtola: vel modum vel finem habitura. Planius ad ea que me pungūt puncta deſcēderem:niſi quiddam ſecretum obſtaret: qō nūc preſtiterit ſiluiſſe. Decreui hec oīa in tēpus reliquū ꝓtrahēda donec alterno perfrui colloquio dabitur. Interea vale:ſuperiſq3 cariſſimus eſto

¶ Conſulit amic⁹ amico ne i patriā redeat belli furore turbatam ¶ Epiſtola ix

¶ Cariſſime frater. Neſcio quo rumore ſignificatū michi eſt:ꝙ ex vrbe ad nos q̄ꝓximū deſcendere paras. Frater ſi michi credas:⁊ te ad iter nūdum accinxeris:tuū reditum ad yemē vſq3 protrahes:donec paruper nacti fuerimus tēporis maiore3 clementiā Nam apd nos vndiq3 multa ſurgunt maloꝝ initia et horrēda ſemina belli:vt vix vſq̄ ſine lapſu pedem figas Et q̄tum ego hanc rerum ſeriem perſpicio:attentiuſq3 mecū ſingula voluo: habebit meo iudicio fe⸗

lix qui poterit: inter tanta belloꝝ incendia abſq; omni prorſus leſione abire. Caue conſulo: qui honeſta abſentia tutiſſimus es: ne pre feſtino reditu i piculā prolabaris. Uale longa die: ꝛ voto felici. Ex louanio iulii ſexta tarde: dū ſera traherent crepuſcula noctem.

¶ Intima° nouoꝝ ciſalpini ſup diritate belloꝝ ad amicū i italia ꝑmorantē. ¶ Epl'a decima.

¶ Plurimas iocundo corde ſalutes. Cariſſime frater: noſtra patria bellis ſe grauibus attenuat. quaſſatur motibus inteſtinis: ꝛ ardet iam propriis flāmis: que diu trepidauit tanq̄ dubia videret in quam partem eſſ; caſura: iam ſupīa iacet nec video quo ſe erigere poſſit. Que ꝛſi forſan aliquādo in cubitū erecta ſpeciem ſurgentis pre ſe ferre videatur: mox nō niſi ſuoꝝ manibus impulſa relabitur. Nec video quid reſtet: niſi vt que magna gloria floruit: miſera ſeruitute ſeneſcat. Nuſq̄ viatoribus tutus ē tranſitus tota regio obſeſſa eſt latrūculis. Fac igitur conſulo: quod nonnulla animalia ſolent ſordes timentia que vbi cauernulis egreſſa locum ceno obſitum vident pedem retrahunt: ꝛ intra latibulum ſuū ſe rurſus receptant. Mane igr̄ vbi es: eo felicior quo remotior vbi gaudeas vbi nullo turbante quieſcas. Uale in eo qui mare: qui terras: qui ſydera fecit.

¶ Reſponſio amici in italia ꝑmorantis ad ciſalpinū. ¶ Epl'a .xi

¶ Salutes feliciū votoꝝ datrices. Si oīs calamitates quas vndiq; in italia vidi ſcribere pergo: citius carebo verbis q̄ rebus priuſq̄ tempore q̄ animo. Caſtra vndiq; equites vomūt: ſtrepunt arma concrepant tube. Et vt auguſtini verbum eſt ferree. Tunice viroꝝ fortiū membra conſtringunt. Intenſus gerit arcus: nudus enſis: ꝛ haſta erecta. Sacra ſpoliantur polluūtur ꝛ prophanantur. maleficioꝝ eñ licentia cadunt vniuerſa in predam. Nichil miſeris relinquitur agricolis: quo vitam trahere: terram colere: cōiuges aut liberos educare poſſint. iam video quid noceat bellorū tumultus: ꝛ agitans diſcordia ciues. Si fortem patriarum luctus ꝛ ſqualorem cerneres: vaſtitates ꝛ clades quibus premitur pauper popellus: iam lucem odiſſes: mortem optares: clamares q; illud poeticum. Jam ſatis eſt ſuperi veſtro ꝙ numine viri. Parcito queſo: iuuat de temporis iactura conqueri: et cordis anguſtias denudare. Succurrat ille qui nouit planare ſublimia: ꝛ altius eleuare proſtrata. Uale in eo qui dat eſcam omni carni

¶ Rurſus ciſalpinus reſcribit ad amicum ytalū: mala malis cōparando ¶ Epl'a .xii

¶ Amiciciam ſupra q̄ ſcribi poteſt pro ſalute. Ubi ytalie crudelia bella narraſti: que multis maloꝝ aculeis oppreſſa iacet vbi tuo tranſitu flammiferas vndiq; faces volitare vidiſti: vt multa iam oppida in cinerem ꝛ fauillam redacta ſint. Minora tamen omīa ſunt: ſi ea ad patriam noſtram acerbis cladibus plenam comparabis: que iam ita deperiit: vt ne domūcula ſalua permanſerit. Cuius ſi incenſas villas cerneres: caſtra diruta: ſanguinē per riuos fluere: cadauera ceſoꝝ in campis cōſtrata: feminiuos pleroſq; fame tabeſcere: crudeli ſupplicio animas exalare: audireſq; vt audio cuncta querelis gemitu vlulatuq; perſonare: clamares concuſſo pectore: tenſiſq; ad ethera palmis. Felix ꝛ nimiū ſua morte felix: qui ante has erumnas e lu-

ce exceſſit:nec tantos videre dolores lõgiori vita coactus eſt. Vale:felicēq3 te faciat pia cura tonantis.

¶ Victoriam intimat ⁊ modū cū pluribus malis belloꝝ conditionibus. ¶ Epiſtola.xiii.

¶ Seruitium promptiſſime ad q̄q3 placita pro ſalute. Forſan ab aliis audiuiſti ſpectabilis domīe:quod ad te iā ſcribere pergo:forſanq3 hanc epiſtolam velox fama ſua celeritate ad aures tuas preuenit:nūcius has deferens eo tibi relator certior erit:quo omnia oculis vidit. O crudeles qui bella gerunt:qui in amica patria:ſcamna:menſas:ſedilia exurunt. Vidit nūcius is domos innumeras demoliri:trabes deiicere: tigilla detrahere:tegmina cōuellere:tegulas confringere:⁊ quod oīm impiiſſimū eſt:matronarū lectos gladiis diruere:plumasq3 in ventos ſpargere:virginū oppreſſiones adulteriaq3 committere:loca ſacra ſpoliare:⁊ grauiora que pudicus calamus exhorret depingere. Eo tamen deuētum eſt vt nūq̄ fuerim:q̄ hodie de patria bene ſperandi erectior. Victoriam eñ plenam habemus: qui potius alioꝝ imbecillitate:q̄ noſtra virtute triūphamus. Multi in bello ceciderunt ⁊ ex periculo peſſimi oīmq3 euaſerunt. Siue quia ſeruat multos fortuna nocentes (vt inquit Lucanus) Siue quia diis aliter viſum eſt (vt ait Virgilius) Siue vt intelligi detur illos inter mortis pericula tutiores:quibus vilior vita eſt (vt ait petrarcha) Vale in eo qui cūcta poteſt rege dominantum.

¶ Scribit magiſter vt completo iam artium curſu:libros legum pater pro filio emat. Epl'a.xiiii.

¶ Filius tuus generoſe indolis adoleſcens ornatiſſime vir curſum in artibus adimpleuit:cui acre ingenium ⁊ multiplex eſt: inuentionis quoq3 magna vis ac nobilis impetus:memoriam certe capacem habet:⁊ quod optimū eſt tenacē quo eum ſacratiſſimarū legum aptiſſimum iudico auditorem. Tu igitur niſi conſilium ſpreueris meum:ſibi de corpore legum q̄primum prouidebis:quarū ſtudiis plurimum incūbere optat. Tuū iam eſt emptione libroꝝ augere conatū ſponte fluentem:ad quem etiam excitare deberes renitentem. Vale:ex louanio octobris decima velocius euro:dū nox tulerat ſilentia terris.

¶ Epiſtola ſcolarem patri cōmendans:idēq3 vt ſupra petens. ¶ Epiſtola.xv.

¶ Libros ariſtotelis pro gradu artium legi ſolitos:tu⁹ filius amice dilecte plene didicit:quoꝝ tenorem ita habet memoriter:vt ſingula recitet quaſi ſub oculis liber eſſet. Splendidū ſibi ingenium eſt:conceptus velox:memoria ſeruans. Atq3 vt breui dixero:plurima hab3 nature pulcerrima dona legib⁹ apta: qb⁹ ſe ī hoc nouo ordīario diſcipulū dabit me ꝯſulente. ꝑſertim ſi ſibi de corpore legū dignaberis ꝓuidere:qđ meo iudicio omittere nō poteris: tua prudētia ꝯſeruata. Vale: ⁊ veteres nrōs in longum trahe fauores.

¶ Idem cum prioribus petens. ¶ Epiſtola.xvi.

¶ Filius tuus honorande p̄ceptor ſolida ſibi litterarū fundamenta cōiecit:vt pro vberiori ingenio ſpem ſui faciat:ꝙ preſtantiam ſingularem in diſcendis legibus cōſecuturus videatur. ſi corp⁹ legum ſibi donando ingenii cultum accendas. Tempus eſt ꝙ altiorē facultatem adeat: creuit in annos: fluunt dies et

irreparabile tempus decurrit: veloxq;
in terga revoluitur annus. Tanti inge/
nii eſt: vt que ſub magiſtro ſcripſit: nūꝗ
relegit: edidicerit illa cum ſcripſit. Diu
eum ſub freno tenuiſti: verit⁹ ſi ei libe/
rior pes concederetur: ꝙ petulantē eta/
tis ſue vigorem: non facile a voluptatū
ſeruaret in curſu. Sed donec ille timor
prorſus ceciderit: expectare nō poteris.
Nunꝗ nauigabit per equora qui ſemp
expectat ne mare ſe ꝯcitet ī ꝓcellā: Va
le: optata leta fauſtataq; valitudine.

¶ Reſponſio patris ad magiſtrū
cum quadam facetia ſubriſoria
¶ Epiſtola.xvii.

¶ Quanti fecerim ſemper conſilia tua
cariſſime vir: plurimi norūt: quib⁹ etiā
ꝗtū tribuerim: paruerimq;: tuipſe ꝑfec
to non ignoras. Sed nunc vbi pro filio
meo: quem tardum: quem deſidem no/
ſco: qui multum habet in capite plum/
bum: libros legum emi conſulis. tā mi
chi inconſulte in aures cecidit: vt tua
pace dixerim tuum conſilium eſt ac ſi di
ceres: emas talpe ſpeculū: boui alas: et
aſello: cytharā. Pridie ad me litteras
dedit: quibus nō erat ſillaba ſillabe: nec
vox voci congrue iuncta. Mirum quo
fuerit tunc illud candidum ingeniū ve/
lamine tectū: vbi tunc tuis litteris vtar
conceptus velox: vbi memoria ſeruans
Priuſꝗ ab hac dies aderit ſeptimus.
preſens tibi fuero de eo aliter diſpoſitu/
rus: fauente opifice ſūmo: qui te digne/
tur feliciſſimum conſeruare. Ex gada/
uo mane dum iam ceſſarūt perfecto ſo/
le tenebre.

¶ Reſponſio in idem tendens:
¶ Epiſtola.xviii.

¶ Beniuolum obſequium loco ſalutis
Scias me amice ad cor vſq; dilecte: e/
piſtola tua perlecta: riſum cohibere ne
quiuiſſe. Noui enim filii mei ingenium
ſuumq; cerebellum bonis artibus pror
ſus ineptum: cui nichil inculcari poteſt
quem vbi diſertum magnis ſudoribus
deſcripſiſti: nil aliud michi dicere vide/
baris: ac ſuē nitidam: teſtudinem velo/
cem: ⁊ coruū candidū appellaſſes. He
ri ad me litteras dedit tam ineptas: vt
eas nemo: vel ignotus abſq; alto cachi
no legere poſſet: quarū inſpectio (vt ve/
rum fatear) michi dolorē peperit: ⁊ fu/
rorem. nec michi animus minus indo/
luit: ꝗ exarſit potuiſſet tutius ſi ſapuiſ
ſet ſilentio: ſuam ignorantiam velauiſſe
quo ſibiipſi minus vitii: et michi dolo/
ris minus conflauiſſet. Qui eum doce/
re contendit: nil aliud agit: ꝗ ſi ceco co
lores: ⁊ ſurdo ſonos ingerat. Vale pro/
peq; diē me expecta: interea quoq; me
infra tuum cor firmare digneris.

¶ Epiſtola reſpōſiua idem ſonās
¶ Epiſtola.xix.

¶ Salutes ad aſtra vſq; ferentes. Dū
michi oblatas litteras tuas amice colē
diſſime intercenandum perlegerem: mł/
tus michi subortus eſt riſus: quem vix
manibus: mappaq; reprimerē. Non ſe
cus conſilium tuum aures meas perſo/
nuit: ꝗ diceres emas molari plumas: vt
volitet. Quid queſo legibus incumbe/
ret: qui nundum pueriles illas regulas
primis: vel labiis deguſtaſſe videatur.
Qui vix nomē a verbo ſe cerneret. Cre
do vix noſcat quot digitos manib⁹ ha/
beat. Quibus potius velim caudā ara
tri ducat: ꝗ legum volumina voluat: q
voluendo terendoq; prius oīs deleue/
rit leges: ꝗ vnicā intellexerit. Vale va/
lentius ꝗ qui feliciſſime.

¶ Epiſtola excuſatiua prioꝝ miſſo
num de non imputando magr̃o
ꝙ filius male didicerit: ¶ Ep̃la.xx.

¶ Felicitatem ſine cariturā loco ſa/
lutis. Ignoſce queſo venerande magi/

ſter ſi hactenus me ſcribendi calor eue-
rit. Scio in docendo puero: vt in ſeren
do agro tria requiri. Vt terra ſit ferti-
lis: apta ſemina: peritus agricola. Com
ptum habeo q ex ingenii vitio: nō mgri
non doctrine: indoctus remāſit. Quod
et ſi male me habeat: q2 tamem nō eſt a
tergo conſilium: michi ſupereſt: q̄ꝫ q lu
dum meum: vt aiunt ꝓ ioco teneam: ꝓ
ſpecturus vt remiſſio preteriti intenſiōe
futuri compenſetur. Volo igitur redi-
ſcat q̄ didicit: Poſt malam ſegetē etiaꝫ
ſerendum eſt. Sepe quod vniꝰ anni ſte
rilitas abſtulit: alteriꝰ anni vbertas do
nauit. Magis vellē ſi poſſem filios me
os ſcire: q̄ꝫ diuitiarum locupletes relin-
quere. Ad quod mecum enitere et bene
vale.

¶ Intimat pater magiſtro ne fi-
lium ſtudio legum incumbere
permittat. ¶ Ep̄la. xxi.

¶ Salutes equātes maris arenas. No
lo ſincere preceptor q adhuc legibus fi
lius meus incumbat: donec ex fontibus
artium: quibus laborem ingeniūq3 accō
modat: qđ ſatis erit hauſerit: in quibus
dum ſatis ꝓfecerit: tunc ceteris ſtudiis
operaꝫ dabit: Non michi deſunt qui cō
ſulant: vt artes non deſerat: ac iuris ci
uilis inſtitutionibus interdū ſe tradat:
prout quidam ſui ſodales faciūt. cui cō
ſilio non poſſum aſſentire: ne filio eueni
at quod euenire ſolet in anguſto multa
ſerentibus: vt impediant ſe ſata concur
ſu. Licet enim ſui equales pluribus ſci
entiis vno tempore inſudent: nō tñ illis
inferior erit ſi vnam bene didicerit. Nō
vno impetu oīa diſcēda ſunt: laudatur
pluuia que ſenſim deſcendit in terram
Vale ſanus: eantq3 tibi felicibꝰ omnia
fatis.

¶ Reſponſio ad idē cū prioribus
¶ Epiſtola. xxii.

¶ Salute premiſſa quā tibi adeſſe lar-
giter opto. Eas quas ad me litteras fi-
lius meus pridie miſit amice cariſſime:
ſui ſtudii: ſuiq3 ingenii fideles: teſtes ti-
bi tranſmitto. Vbi non ſillabam vide-
bis errore carentem: hic hic videbis eru
ditū iuuenem vix dum primis elemen-
tis imbutum. Videbis quoq3 illam ꝓ-
clari ingenii lucem: quam prope diuinā
tuis litteris extuliſti. Vbi tu varios na
ture ſplendores ſibi adeſſe arbitraris:
quos propter: ſic laudibus eū leuare vi
deris: quaſi rediret exſuſcitatus. Socra
tes ac ꝓdiret in aciem nouus Achilles
omnibus prioribus omnem ſplendoreꝫ
nominis et fame directurus. Ego exad
uerſo cum excuſo qui vere famaꝫ ſuaꝫ
Virgilio non eripiet verum in euꝫ hec
omia iuſtiſſime cadere ſcio: aſinꝰ: ſtipes:
truncus: molaris. Non tam ouis lupuꝫ
q̄ꝫ ipſe librū aut odit aut metuit. Nūq̄ꝫ
ꝯtempti libri: nō vnq̄ꝫ ſprete littere: fra-
ctum ſpnentibus contulerūt: Quod āt
legibus ſtudere deſiderat: non vtiq3 le-
ges ſꝫ libertates et ocia querit. Cui nō
ꝓfectus ſed declinādi laboris precipua
cura eſt. Breui reuocabitur ad opꝰ me
chanicum diſponendus. Non ſecus va
le q̄ꝫ tibi amiciſſimus optat. Has litte-
ras nō aliud poſt te q̄ꝫ ignis videat: om
ninoq3 careant lectore ſecundo.

¶ Ad idē ſub alio modo tēdens.
¶ Epiſtola. xxiii.

¶ Animū ad placita patum ꝓ ſalute.
Neſcio vir optime quo nam rōnis mor
bo laboras: qui tuis litteris vſq3 adeo
filii mei euehis ingeniū: quaſi magni cu
iuſdam viri futuri ſpecimē pre ſe ferret
Quod potiꝰ meo iudicio pre ſe fert du
rū et rudē aſellū. In gramatice eñ pri
cipiis atq3 puerilibus radicibꝰ tenuiter
nimiū eſt inſtructus. Volo illū in gram
matica manere et cum etate ꝓcoqui ac

matureſcere. Ne ſi ante tp̄e exeat:pomo
rū more que immatura ramis decrepi-
tur aſperior euaſerit. Non volando:ſ3
ſenſim aſcendendo dicit̄. Nichil me mo
uet ꝙ ſui ſocii iam legibus ſtudent. Nō
volo filii mei ſcillaȝ illoꝝ flumini: nec
eius vmbram illoꝝ lumini comparare.
Quiſꝗ non alioꝝ eſt ingenii ſ:ſed ſuis viri
bus eſtimandus. Vale letus et fauſtus
optatoq3 voto fruare.

¶ Scribit amicus amico i curia
principis moranti ne tarilloꝝ
ludis incubat. ¶ Ep̄la. xxiiii

¶ Plurime ſalutis diuitias inumeras
Non expreſſero facille cariſſime frater
q̄ta me ceperit admiratio:ꝙ tanto tp̄is
fluxu:litterarum ad me dederis nichil.
Sed audio te:quod triſti calamo ſcri-
bo tarilloꝝ quotidie ludis implicari et
ꝙ hinc tua ſcribēdi venerit intermiſſio
quo non minus miratus ſum ac dolui.
Nam in alearum ludo: q potius furor
q̄ ludus eſt nūq̄ virtus fuit.nūq̄ decor
moꝝ manſit:nec verbi modeſtia:nec in
eo quicq̄ preter ludentiū vultus huma
num eſt. Nec illud ego probarem qđ di
cere poſſes:te maiores imitari et ſenio
res . Nam omne tunc vitium peius eſt:
cui auctorum pondꝰ vel annorum āne
ctitur. Non erroreȝ altitudo peccantiū
culpāq3 minuit ſed adauget. Ceſſabis
igit̄:ſi ſapis:vel virtutis amore:vel cura
pudoris. Nam oīe lucrū damni exordi
um eſt:diripiēt mille qđ lucraris:ſ3 qđ
perdis reſtituet nemo. Tarillus nūq̄ ti
bi applaudet:niſi vt doloſius fallat. Et
certe quo magis alludit atq3 blandit̄:
eo tandem nocebit acerbiꝰ. Scis ꝙ mlͭ
ti te coluīt et faciunt plurimi.ſed qͦ ma-
gis apud illos vales autoritate ⁊ gratia
eo magis tibi cauendum eſt:ne qđ ma-
li inuidia tibi pariat. Scis etiam ex ad-
uerſo:ꝙ non oīs tibi fauent quos cu-
ria nutrit:et ſatis noſti q̄ mundas ma-
nus geſtare dȝ:qui habet aduerſarios.
Omnino igitur his ludis abſtinendū ē
cariſſime frater:ſi rei tue velis ſalubri-
ter eſſe conſultum ne inimicis paraue-
ris quo gaudeant:amiciſq3 quo doleāt
Parce tn̄ ſi forte verboſus nimis ⁊ au
dax fuerim.nam vis amoris me coegit:
vt hec audentius ſcriberem. Sed hec q̄
dixi omnia pro tua ſingulari prudentia
in bonam partem accipies. Ceterum et
hec et alia pleraq3 omnia prope diē la-
tius vna ꝯmentabimur. Interea me vt
tuo vtere:et bene vale:

¶ Reſponſio ad precedentem
¶ Epiſtola.xxv.

¶ Centenas ſalutes milies repetitas.
Litteras ſemper tuas amantiſſime fra
ter video libenter:lego libentius:q̄ mi-
chi ſp̄ gratiſſime fuerūt:et iā q̄ an̄ gra-
tiores. Nam pre ſe ferunt perſpicuum:
inditium ſingularis beniuolentie: erga
me tue. Quibus non fraterne minus q̄
eloquenter oñdis dedecus quodaȝ in fa
mam meam caſurum eſſe:niſi a me ab-
iecero ludi conſuetudinem. Facile fra-
ter tuis monitis acquieſcaȝ:qui nondū
monitus iam omnem ludum execratus
fuerim. Leuaui igitur te atq3 preueni:
ne longuo dolore torquearis:⁊ vt oīs ti
bi in futurū timor abſit:certo polliceor:
me nunq̄ fore tarillis vſurū: neq3 illis
vnq̄ plus tributurum q̄ virtuti. Fidas
michi :dum fidem meam vadam cōſti-
tuo:nunq̄ ſplendori tāti nomis iniuriaſ
egero. Docuit me cicero fidem ex eo di
ctaȝ:qm̄ fiat qđ dicit̄. Finem facio: igno
ſcas rogo breuitati.nam nūtii velox ab
itio:non eſt paſſa vt tecum longior eſſeȝ
perſuadeq3 tibi nichil me magis velle
q̄ tibi me obſequentiſſimū eſſe. Fauſtꝰ
viuas ſicq3 in chriſto valeas:vt que ti-
bi placeant:ſolum facias cupiaſq3

¶ Studens ſtudēti vt libꝛos ei ac cōmodet. ¶ Epl'a.xxvi.

Plurimū forte miraberis venerabilis dn̄e qua fiducia fretus te precibus meis aggredi preſumpſerim:cum nichil placiti per me tibi impenſum memoꝛoꝛ quo merito poſſem mutue a te beniuolentie viciſſitudinem repoſcere. Hanc plane fiduciam de te michi mãſueti tui moꝛes preſtant:tuaqꝫ ſepe audita p̄ſtat benignitas:ad vltimū quoqꝫ regionis originiſqꝫ cōiunctio. Multa ꝓfecto duꝫ oculos aperio amiciciarum inter nos icitamenta ꝓſpicio:que vt nobiſcum creſcant et roboꝛa ſumant firmioꝛa:te intime rogo ne dedigneris prioꝛibꝰ tuis meritis me tibi abſtrictū reddere:qui priꝰ oneri eſſe cogoꝛ ꝙ̄ ſeruitio potueri. Tu tua bōitate michi ignoſces:ꝙ ad te priꝰ rogans ꝙ̄ meritus acceſſero:nec tibi ꝑmittas foꝛe moleſtum:ꝙ meritis et virtutibꝰ an̄cedas:quo nichil foꝛe pulchrius Seneca putat. Habes macrobiū in ſaturnalibus:habes etiam:vt audio donatum ſuper therētio quos libꝛos ſi michi cōcedere nō recuſaueris magno me merito tibi ꝓſtrinxeris:ex memoꝛia donec viuam nō caſuro:eoſqꝫ ante trimeſtre reſtituere fide bōa polliceoꝛ: quid ē illeſos rupturis:⁊ maculis n̄ labefactatos. Vale ⁊ ſi quid me velis p̄cipe:q̄ moꝛ deſideriis tuis daturꝰ fuero:manꝰ pectus:et aures

¶ Reſponſio ad p̄cedentes ¶ Epiſtola.xxvii.

Incredibili quodam affectꝰ ſū gaudio colēde p̄ceptoꝛ dn̄ tuas michi dulciſſimas litteras harū latoꝛ rediddiſſet. Opto felicibus auſpiciis nr̄m amoꝛem inchoari augeri et trahi in dies ꝙ̄ longiſſimos. Nichil igit̄ moꝛatus inſpectiſ tuis litteris:petitos tibi libꝛos eodē tuo cū nūcio mitto:maioꝛa facturus dū expoſces. Nam cōceſſionem libꝛoꝝ nichil pendo:quam bono viro nunꝙ̄ vel incognito abnegaui.ꝙ̄ primū hoc aio libꝛoſ ceperim poſſidere:vt illos abditos concluſoſqꝫ teneā:velim lacerētur:et pereant:edax quoqꝫ ignis eos in cineres vertat. Odi illū quiſquis eſt tanꝙ̄ vltime fecis virū qui libꝛos eouſqꝫ vel celat ꝉ abnegat. vt ſoli ſibi eos ad oſtentationem et gliam ſeruat cū damno et libꝛorum ⁊ poſtulantis:et cū graui ipſius poſteritatis et auctoꝛum iniuria:qui luculentiſſimos ſuos libꝛos multo laboꝛe editos transmiſerunt in poſteros:qui ſi libero greſſu in publicū nō occultati ambulaſſent:latterent adhuc infiniti in tenebris ꝑlapſi libꝛi: quoꝛū iam monimēta niſi celum intereat:perire nō poſſent. Vale felix teqꝫ in euum ſeruare dignetur creatoꝛ aſtroꝛum.

¶ Deplãgitur fratris mr̄imoniuꝫ. ¶ Epiſtola.xxviii.

Maximas intenſas plurimaſqꝫ ſalutes. Cogoꝛ ego iã tibi coꝛdialis amice q̄dam qꝺ me angit et vrit ſignificare. Amauit miſer:perdite: afflictimqꝫ frater meus natu ſenioꝛ paupculaꝫ puellã foꝛma fulgentē.non ſic moꝛibꝰ et aīmo:qui tandem vt libidinis cupiditatē expleret cū id aliter non poſſet ſuam illi fidē ſeſeqꝫ ꝯiugem dedit. Qui caro:heus nimiū caro emit parui momētuli voluptatem:eandem iã multis doloꝛibus recōpenſans:cui iaꝫ oīs vita ſuppliciū eſt. Tãto enī ia miſerabilius ſit viuere incipiūt:ꝙ̄to abinuicē minꝰ liceat ſeparari Quid enī triſtiꝰ ē ꝙ̄ hos ſemꝑ iugi dēre q̄ animo ꝯuenire nō poſſūt. Quid quoꝫ duriꝰ ꝙ̄ nūꝙ̄ diſcoꝛdeꝫ ſociū:vel vt rectiꝰ hoſtē dicã:hēre ſeꝑatiꝫ. Erat ꝓfecto frat̄ meꝰ ad alia natꝰ:quē natura dū eū in lucē ꝓduxit:lōge a p̄clarioꝛa cogitauit ꝙ̄ ꝙ ſeſe infauſtis nuptiis tã miſere inecteret:et ſeipſū (vt aiūt) tã ꝑdite vltra ſepē ꝓiicereꝫ:cui vxoꝛ vt clare q̄ſi i ſpecu

lo video nil boni nilq3 placiti factura ē niſi vt cū ipſa moriat̄. Vale deus ſcit q̄ triſte q̄quoq3 raptim hec ſcripſi: qui te conſeruet.

¶ Reſponſio cōſolatoria ad precedentem. ¶ Epiſtola. xxix.

¶ Salutes ſupraq3 ſcribi poſſet letiores. Rogo atq3 obteſtor amice cariſſime ꝙ eius rei dolorem exuas: que iam emēdari nō poteſt. Nā ſuperi oīs ⁊ ſi omīa ꝯſilia ſua in vnū cōgeſſerint: nō efficient ꝙ iam factū ſit infectū. Nichil in iuuentute cadit ipſo amore delirius: nichil ceciius: nichil ꝑiculo plenius. Errat omīs amans: atq3 nil recte efficit. ⁊ ſe ⁊ omīa neſcit. Eris forte mente ſedatior: ſi aliorū caſus inſpexeris: multos perdidit amor: variiſq3 angoribus afflixit. Pluris deplāgo ꝙ frater tuus vir maioris ingenii q̄ fortune vxorem perditiſſimā: q̄ ꝙ pauperē nactus ſit facile ſua induſtria facultates adauxerit. ſed certe facilius mille pulicū legiones in ſole iacentes: ne ſe moueant refrenaret q̄ vxorem vnicā: ſi mala ſit a cōſuetudine deflecteret. cū nulla fere res adeo parua ſit: qua nō mala vxor cū marito mox litem mouerit aut bellū: ſed dolorem queſo: non ſpem deieceris. Sepe viſa ſūt dura initia in molles ⁊ gratos: exitus produxiſſe. Letusq3 viuas ⁊ firma valitudine potiare.

¶ Scolaris ſcribit ad patrē vt ꝓ determinātiis ei denarios mittat ¶ Epiſtola. xxx.

¶ Subiectionē humilimā loco ſalutis. Oīs mei ſocii metuēdiſſime pater: vnico pene m̄ relicto determinātiarū gradū adepti ſunt: vel iam breui adepturi. Ne igitur a vobis rebus in meis iudicer q̄ par ſit negligētior: vel parti me non vſq3 ſatis fidere: ſed videar more aſelli paleſtram in ſcolaſtico cōflictu diffugere: et forte vereri ne honorifice tandē gradū magiſterii cū ſociis meis aſſequi poſſem Ad veſtram benignitatē ꝯfugiſſe decreui: humilima prece rogando vt pro hoc gradu michi veſtrum aſſenſum: ⁊ denarios pie dignemini elargiri: ne ſociis meis aſſequi poſſem. Ad veſtram benignitatē confugiſſe decreui: humilima prece rogādo vt pro hoc gradu michi veſtrū aſſenſum: ⁊ denarios pie dignemini elargiri: ne ſociis meis quos plurimos etate preuenio: ordine fiam poſterior: atq3 pꝰ eoꝝ terga relinquar. Id bona fide polliceor daturū me operam: ne plus annis q̄ ſcientiis creſcam: q̄q3 pecuniā labore redimam ⁊ tempus diligentia. Valete in eo qui omīa ſoſpitat.

¶ Reſponſio patris ſuper filii petitione. ¶ Epl'a. xxxi.

¶ Fili: ꝙ ad gradū tanto deſiderio aſpiras gaudeo. inditium id michi eſſe videtur animi volentis atq3 fidentis: ſatiſq3 ſibi de ſeipſo conſcii ad quoq3 honeſtā laudē erecti. Acquieſcēs igit̄ tibi altiora conanti: honeſta petenti: pecuniā ꝓ determinātiis requiſitā mitto. idē expecta in ceteris: que ex me iuſta honeſtaq3 prece poſtulabis: ea tn̄ lege ſi interī ꝓce virtuoſe: laborioſeq3 vixeris. ſed ſecus ſi feceris: ſecus habebis. Vale: illiꝰ ſemper ſidonii memor quē virtꝰ extollit: habet quod preferat auro.

¶ Scribit ſcolaris ad ſuū priorem magiſtrū vt patrē inducat ꝙ eū determiāri ꝑmittat ¶ Epl'a xxxii.

¶ Humilitatē: ſubiectionē: ſeruitiūq3 debitū ꝓ ſalute. Lōgo iā tpīs curſu ꝯpertum habui magiſter mi pre cūctis mortalibus honorande veſtra conſilia meorum parentū aures perdulciter ſubire: quos vel in his que directionem meam reſpiciunt: poterit etiam tenuiſſima admonitio veſtra efficaciter inclinare.

Diu etiam noui affectionem in me ve-
ſtram longa cõſtantia cõfirmataꝫ. Hic
michi fiducia ſurgit: vt ad ſinum beni-
uolentie vr̃e cõuolẽ: in ipſumqꝫ ſuppli-
ces preces effundaꝫ. Inſtant iam louã-
nii determinantiarꝫ tp̃a: quibus multi le-
ctionis mee conſodales pro graduũꝫ in
artibus quodam prohemio determinã-
tes fiunt. Parentes mei huius rei nec
mores: nec formas: nec quid proſit ſatis
cognoſcunt. Rogo igitur vos magiſter
optime dignemini parentes meos cariſ-
ſimos vt ad gradum in artibus ſuſcipi-
endum me ſubleuent inducere: eiſqꝫ eo-
rum oculis coram ponendo: quid is ha-
bitus ꝓderit. et quid noceret forte neg-
lectus: ꝙqꝫ tp̃a iam aſſunt ꝗ nũꝙ̃ huic
rei apta reditura ſint ⁊ ꝙ rariſſime ĩ hꝰ
caſu fit: quod in curſu ⁊ idoneo tp̃e nõ
fit. Hic induſtria veſtra parentibus oc-
currendũ eſt: quid dilationibꝰ gaudent.
oĩaqꝫ in craſtinũ ducũt. Nõ equis ocu-
lis aſpicere potero ſocios meos antece-
dere me premiis ⁊ honoribus: quos in-
defeſſa diligentia nitor ſcientiis preue-
nire. Nam donec viuam turpe ducero
cedere pari: pulchrũqꝫ viciſſe maiores
Vos igitur magiſter colẽdiſſime ad ſu-
perſtructionem erectionemqꝫ meã intẽ-
dite: q in me fideliſſimo niſſu prima lit-
terarũ cõiecistis fundamẽta: vt virtus
que a vobis incepit: cepta non decidat:
ſed quod per vos ortum eſt: per vos ſu-
mat incrementũꝫ. Habebitis me donec
viuam ꝓ veſtra ſalute ad deũ qui oĩs
eſt deuotiſſimũ oratorem: qui vobis tri-
buere dignet̃ q̃d vobis noſcit ſalutare.

¶ Reſponſio magiſtri ad epiſtolaꝫ
priorẽꝫ ¶ Ep̃la. xxxiii

¶ Quia tua petitio ſtudioſiſſime ado-
leſcens honore fuit rõneqꝫ plena: mox
illi volens parui: nec egui monitore ſe-
cundo: facturus pro te plura ſi pari in-
ſtitia poſcas. Patri tuo ordine longo
conſilia dedi: non tuis votis diſſona: q̃
eum non modo tetigerunt in cortice: ſꝫ
oſſa penetrarunt: incidentqꝫ medullis:
quibꝰ facile quod poſtulas aſſequaris
Verbis equare nõ valeo q̃ꝫ gaudeat pa-
ter: te gradũ ardenter expetere. tuoſqꝫ
ſocios generoſo quodam conatu velle
ſcientiis et gradibus ſuperare: quod ſi-
bi ſtatuit vt aiunt vrbem in corde. Ad
magiſtrum tuũ pater litteras mittit ſui
animi teſtes: tu ergo cũ ſociis tuis pro-
gredere: ac ſemper enitere tuis ſcriptis
tua ſtudia conformare: ne que ſcripſiſti
in calamo nata videantur: et non ex cor-
de emanaſſe. Gradus enim nil aliud ẽ.
q̃ꝫ ſignum foris exhibitum: quod quidẽ
mendax eſt: niſi intus ſuũ r̃ndeat funda-
mentum. Non enim magiſter: ſed potiꝰ
idolum et ſtatua eſt: qui ſcientia carens
vano honore: inaniqꝫ nomine gloriatur
Vale et tuam naturam: tuamqꝫ ꝓmiſ-
ſionem ſequere in preclara te vocantes

¶ Pater filium louaniũꝫ mittẽs
ſcribit regẽti. ¶ Ep̃la. xxxiiii.

¶ Egregie vir: filium meum ex pluri-
bus vnum ad te mitto ſcientiis et mori-
bus educandum: quem in cõmuni por-
tione collocatum iri velim: cupiens euꝫ
ſcientiis locupletari et moribus: non tã-
tum menſa vl' epulis. Sitqꝫ in camera
magiſtri qui eſt taꝫ moribus q̃ꝫ eloquẽ-
tia preſtãs: qui dicere ſimul et facere do-
ceat: in quo non nimia emineat auſteri-
tas: nimiaqꝫ comitas: ne inde odium:
hinc cõtemptus oriatur: qui neqꝫ vitia
habeat: neqꝫ ferat: quem filius libenter
audiat: dictis credat: ⁊ ſe ſimilem illi fie-
ri cõcupiſcat: cui pro ſuo labore me ſa-
tiſfacturum ſponſor adeſto. Valetoqꝫ
perhilariter.

¶ Reſpondet regens patri.
¶ Epiſtola. xxxv.

¶ Filius tuus digniſſime vir quem domi mee educandū deſtinaſti:dum cū ipo in primo eius egreſſu de grāmatice rudimentis diſceptarē.viſus eſt michi de numero eorum qui ſuos annos āanceſſerunt:cui magiſtrū dedi ingenii ſui ducē qui opam daturꝰ eſt:vt doctum efficiat doctiſſimus ipſe:cui ſumma cura erit ī eo vitia virtuteſq3 diſtinguere:itaq3 frenis eum cohibere:ne in illicita prorūat ne quoq3 prius vitiis inſueſcat:q̃3 ſciat vitia eſſe. Ex quo nichil non ꝑfuturu3 audiet:nichilq3 dicet:qđ vel dediſcere: vel neſciſſe rectius eſſet: qui diurni eiꝰ ſtudii veſperi ſemꝑ rationem quantum ingenii ratio dabit exiget. Pro cuiꝰ labore nobilia duo pollicitus ſu3:vt eo ſit intenſior:⁊ vt ſepe premii labor ei dulcior fiat. Vale vt apud plautum eſt vſq3 dum regnum optinet iupiter

¶ Scribitur filio ſtudenti vt diligenter ſtudeat

¶ Epl'a.xxxvi

¶ Fili ſis ſaluus. Jdnam primū eſt qđ opto:ꝑrimu3 illi vt toto conatu prima tue iuuentutis face litteris ita incumbas vt tandem ex litterarum ſemine:tu ſenior dulces fructus colligas. Sciaſq3 in te cunctoꝝ tui generis oculos eſſe cōuerſos omeſq3 ad tue vite ſpectaculum eſſe attentos:caue ne eoꝝ de te expectatio iminuatur:ne quoq3 minus in te inueniant q̃3 ſperauerint:maxime cum nō iubentium queratur cōmodum ſed vtilitas obſequentis. Vale longior eſſem: ſed ad quietam me ſopor vocat

¶ Reſponſio ſtudentis ad predicta

¶ Epl'a.xxxvii.

¶ Dici non poteſt celeberrime vir:quāta ſuauitate veſtre littere animū ꝑfuderint meum admonitione dulci abunde: que eo michi gratior eſſe deb3:quo magis michi ꝑfecturam eſſe video. Jam iam mentem meam vehemens dolor occupat.nam cum neglecti temporis recolo :quaſi poſt tergum ductis oculis ſuſpiro :qui ſero heus nimiu3 ſero ad vniuerſitatem applicui tempuſq3 quod natura cuiq3 tam parca manu largitur:tā prodigo iactu effudi:cuius non tantam michi portiūcula3 relicta3 video:vt vacet admodū minimam partem perdere Curaboq3 ne a veſtris conſiliis animu3 deflectam ſtudiis:litteriſq3 intentum. Non opus verbis eſt:oritur fides e factis. Jntentio em̄ mentis: glorioſius re q̃3 verbis exprimitur. Valete michiq3 precipite:nichil michi dulcius erit q̃3 veſtris votis paruiſſe.

¶ Scribit ſtudens ad priorē magiſtrum vt patrem hortetur ꝙ ei denarios ꝑ ſtudio mittat.

¶ Epiſtola.xxxviii.

¶ Felicitatis conſtantiā. Cariſſime magiſter pater meus ſumme michi metuēdus in gymnaſio litterario me locauit. et quidem in camera magiſtri qui vitā mea3 diligēter obſeruat:ſtudia mea circūſpicit :cōtinuo interrogat:inſtruit: dirigit:nec bōi gubernatoris officiū negligit. Habeo tum lectionis:tum camere ſocios ingenio ⁊ diligentia ſingulari. Nichil michi deeſſet:ſi ſtudiolum haberem quo res meas collocarem tutius.⁊ ſtuderem ſecretius. Cognitum eſt enim non ita poſſe colligi aīm:ingeniiq3 vires in vnum contrahi in frequentia ſcolarium et ſtrepitu ſocioꝝ:ſicut in loco ſilēti ⁊ quieto.ab omni fremitu ſeparato Vos igiť magiſter optime ꝑhumillime ad pedes vſq3 ſupplico apud prēm pro hac re michi mediator adeſte:qui hab3 vobis ꝑpemodum:non modo huius:ſ3 aliarum rerum omnium pleniſſima3 fidem veſtra virtute ꝑmerente. Vale in eo ſine quo valor eſſe non poteſt.

¶ Reſponſio magiſtri ſuper ſtudē
tis petitione. ¶ Ep̄la.xxxix.

Delectarunt me inſignis adoleſcens littere tue vehementer tui ingenii pulcherrime imagines.quarū verba dū ad ſententias confero:quid cui anteponaȝ ignoro:alterum alterius venuſtate conſplendet.Ad ne longi⁹ vager:deſideriis tuis honeſtis et iuſtis:nō modo patū ſȝ cupidiſſimum patrem tuuȝ reddidi:qui gratulatur ꝓpoſito ⁊ fidit pſeuerentie. Tuū erit eius de te ſpem ac fiduciā cōfirmare:ne ego ſuadendo:tu petēdo:pater credendo:vel fallam⁹/vel fallamur Tn vale i eo qui neqȝ fallit:neqȝ fallit

¶ Intimat̄ atqȝ deplangit̄ peſtis
¶ Ep̄la.xl.

¶ Salutes tibi offerrem gratioſiſſime ꝑceptor:iocūde:hilariter atqȝ gaudenter:niſi hec aduerbia multo iam tēpore pdidiſſem:ſed que perdidi tu inueneris ꝓ ſalute.Non fieri poteſt quin cum multum te diligā.tibi abſenti quaſi pn̄ti nrōs aīmi:tpis lociqȝ:āgores nō aperiā Irrupit apud nos ꝑ hos eſtiuos calores dire peſtis calamitas:⁊ quideȝ adeo inclementer:adeoqȝ funeſta:vt horreſcat calamus funeſtam luem depingere que plurimos iuuenes ſtrauit: innumeroſqȝ ciues extinxit:vt oīs pene ciuitas extincta iaceat:nec aliud videm⁹:q̄ȝ mlttos timore:pauoreqȝ tabeſcere.Iaȝ peſtifer ānus nobis incubuit:mortiqȝ fauit letalis aer:multus vndiqȝ dolor:mlttiqȝ lugubres eiulatus.Quid multa dicam:En lachrimis defluimus: merore cōficimur doloreqȝ vexamur acerbo. Det deus meliora piis:horroremqȝ hoſtib⁹ illū:qui vos tn̄ interea ſua faciat gratia letum ſemper atqȝ felicem.

¶ Reſponſio conſolatoria ſuper
predictis ¶ Ep̄la.xli

¶ Pulchra illa aduerbia quoꝝ ep̄la meminiſti ne ꝑieceris cariſſime frater: pro ſalute:non aio deficias: ſed letū te teneas.Nil prodeſt dolor:nil proſūt lachrime:nec poſſunt fata moueri.Scio ꝙ natura lachrimis ſtimulos dedit: ſed modū virtuti :rōniqȝ religt. Quid mirandum ꝙ nunc frondes nunc fructus defluūt arboribus:paria ſunt hec: que fatales hoīm caſus reſpiciūt: quotidie mala incrementum capiunt.Quis eniȝ eſt annus priore nō deterior:que lux ſequens:que precedenti aliquid incōmodi non adiecerit. Verum plus dixero. Quis noſtrum tam letū mane vidit.vt non ante crepuſculū cura meroreqȝ ſurrepſerit:Noli igitur animū tuum exulcerare fletibus:et non tam lachrimis q̄ȝ ad temp⁹ loci abſentie fidas.Et felix valeas corpore ſano.

¶ Remittitur ad patreȝ in artib⁹
graduatus.
¶ Ep̄la.xlii.

¶ Salutes omni gaudio letiores.Filiū tuum celeberrime vir ad dn̄ationes tuas ſanū:⁊ ſaluū:auctūqȝ ſcientia et gradu remitto:qui abſcendens laudē meōriam qȝ honeſtaȝ.Louanii ſue fame reliquit.Ideoqȝ grate recipies atqȝ benigne:operam meam in eū ꝓiectam:quā ceteris votis tuis in oībus paratā ſemꝑ habebis.Te quoqȝ rogo ꝑ veterem noſtrum:qui rumpi nequit amorē:vel ſi ſic potius pateris ꝯſulo:ꝙ filium tuum ad litteras natum:a ſcolis non diſtrahas. Sed rurſus ad vniuerſitatem louanienſem vel aliam campiam mittas:neqȝ ſinas adoleſcentie ſue florem fruſtra defloreſcere.Nam erudiri negligit:qui ſegnis efficitur:retrocedit:qui non ꝓgreditur.Non fructum arbor dabit:que ī flore deficit:nec meſſem dii dabunt: agrum non ſerentibus: Valeto: tuumqȝ filium valere facito.

¶ Intimat frater fratri patris obitum
cum doloroſo planctu. ¶ Epiſtola.xliii

¶ Cariſſime frater. Dum dies auguſti
ſeptimus ſuã aurorã protuliſſet:genitor
noſter extinguit: ⁊ vt neceſſe erat natu-
re conceſſit:eiq; ſoluit qđ debuit:adeo-
q; deuote vita defungitur vt potius de
tam ſalubri: dulciq; exitu gaudendũ q̄
lachrimandũ eſſet: niſi natura ſtimulis
nos ſuis impelleret:qui oĩs domi fletu
ꝯſtringimur. Mater noſtra que nos pe-
perit: in luceq; edidit terciã iam noctẽ
inſomnẽ egit:mente carens: nõ lachry-
mis:que tempora iam trahit multis fle
tibus atq; lamentis:cui ſpero tuam per
preſentiã multũ doloris abrũpere pote-
ris. Ad nos igitur mox venito:id etiam
tua res expoſtulat: indutus veſtes lugu
bres:huicq; domeſtico luctui cõgruas.
Intereaq; patrem noſtrũ eternam re-
quiẽ aſſequi deprecemur:hoc vnicũ illi
prodeſſe poterit: hoc agamus: libellos
atq; ſarcinulas tuas Louanii dimittas
illic q̄primũ rediturus: ſtudium tuũ ꝓ-
ſecuturus eo feruentius:quo pater no-
ſter id moriens exoptauit inſtantius:ei⁹
q; voluntatẽ vltimã ĩ hoc impleturus:
que ſibi tam vehemens permãſit : vt ne
vicina quidẽ morte lenteſceret. Perſua
de tibi ꝙ me fratrem ſemꝑ eſſe ĩueneris
ſi quod initiũ eſt omĩs preſtantie litteris
diligenter incumbas:⁊ cum virtute gra
diaris. Vale:atq; ſic ſtudeas: vt ſemper
magis valeas.

¶ Amicus librũ repetit quẽ timet
venditũ eſſe. ¶ Epiſtola.xliiii.

¶ Salutem fideiq; ſeruantiam. Amice
cariſſime: inflauit auribus meis fama
omni curſore velocior:ꝙ librũ illũ meũ:
quẽ accõmodato poſſides:alteri vendi-
deris. Sepe rogaui vt eundẽ michi re-
mitteres:ſed neq; librum:neq; reſponſũ
ſum aſſecut⁹. Noſti amice ꝙ ſola fides
ſeruat amicũ. Scis etiã q̄ libera letaq;
fronte omibus deſideriis tuis me ſemꝑ
paratiſſimũ habuiſti : qui ſemꝑ cupiui
ſtricto amore tibi connecti. Rurſus igr̃
ad preces conuolo attenta mente rogi-
tans:ne me diutius protractione cõdu-
cas : quo cogar iuris remediũ querere:
tibi nec vtile:nec honeſtum. Et ſumme
vide:ne cultus ſpernas: ⁊ amatus ode-
ris. Vale in eo qui cunctoꝝ corda cer-
nit ab alto.

¶ Remittitur liber cũ excuſatiõe
honeſta. ¶ Epl'a.xlv.

¶ Salutem amoriſq; conſtantiã. Soli
diſſimũ atq; precipuũ vere amicicie fun
damentũ:eſt amice colende:vt de amico
nũq̄ aliquid dubitetur. Nam vbi dubi-
tatio irrepſerit:mox deficiat nomẽ ami-
ci neceſſe eſt. Graui ego dolore cõſter-
nor: vidẽs ꝙ me exiſtimas promiſſionũ
largiorẽ q̄ fidei. Scio ꝙ nil turpius ſol
videt fidefrago. Librum tuũ multa cũ
gratiarũ actione remitto.ne noſtrã ami
ciciã turbet dilatio. Nam ſemꝑ ego id
animo fixũ tenui:me tui animi principa
liſſimã ſedem occupare. Caue amplius
rogo:ne labia maliuola apud tuũ iuſtiſ
ſimũ pectus lumen veritatis extinguant
tibi nũq̄ defuero: vel fide vel obſequio
qui michi ſalus es precipuũ decus:atq;
leuamẽ. Vale felix:teq; cõſeruet regna
tor olimpi.

¶ Scribit ſenex ſe pericula clima
terici anni tranſiuiſſe.
¶ Epiſtola.xlvi.

¶ Largas abundo fluxu ſalutes. Ago
iam annũ ſexageſimũterciũ preſtantiſſi-
me vir:quẽ Caldei climatericũ:⁊ ſcala-
riũ atq; fatalem vocant:quẽ Pictago
rici: aut ꝓpter latentem vim ſeptenarii
numeri atq; binarii:in ſeſe ſepties mul-
tiplicati:aut forte propter quaſi vltimũ

cōmunis etatis hominū flexum. aut ob
occulti fati quāpiā aliam latentiam pe
riculoſum eſſe putarūt. Qui ann⁹ ſuo
primo aggreſſu ſubrigidulus michi vi/
ſus eſt in quo ſenectutis incōmoda gra
uius ſolito in oculis et tibiis ſum ꝑpeſ/
ſus: atqꝫ a deo vt cū Virgiliano euan/
dro ceperim ſuſpirio multo exclamare
O michi p̄teritos referat ſi iupiter an/
nos. Atqꝫ illud maximiani. O q̄ꝫ dura
premit miſeros conditio vite. Non ſuꝫ
quod fueram: periit pars maxīa noſtri.
Sed poſt paruule partis anni fluxum:
rediit priſtinus michi vigor in mēbris:
ea certe integritate: vt caldaicus ille an
nus in me nichil egiſſe videatur. niſi for
te ꝙ in multis in me etiam ceciderit id
ſcꝫ: ꝙ illi mors ſepe vicinior eſt: cui vi/
detur abſentior: cui tamen natura incer
tū finem ſtatuit: vt propior ſemper cre/
deretur. Sed vale: hora em̄ iam tarda:
eſt letiſſima michi letis cum ſociis cena
fuit: qui pariter equitatu feci ex brugis
gandauum tarde applicuimus. Suadet
igitur ſomnos (vt inquit Naſo) tempus
motuſqꝫ merūqꝫ.

¶ Rogat pater ne filius ſuus cū
quodam diſcolo conuerſetur.

¶ Epiſtola. xlvii.

¶ Letiſſimas cum felicitate ſalutes.
Neſcio quid audio venerande magiſter
tuo in l'rario gymnaſio quēdaꝫ curati
nr̄i nepotulū eē receptū: quē a filio meo
tuam per prudentiam ita arceri deſide/
rio: vt nulla prorſus inter eos ꝯmunio
cadat. Nam ſi his tua in domo bene ſe
rexerit: inter ꝓdigia meminero dici. Iā
ille cellulas meretricum adire: vecteſqꝫ
eaꝝ in foribus ſubita vi cōfringere: lin/
guam hꝫ cui ſilentiū pena eſt. Naꝫ que
ſcit et que neſcit: pari audacia loquitur
nichilqꝫ petit niſi quod venter: ſaporqꝫ
ſuaſerit: atqꝫ libido. Si quem ſe peiorē
videat paratum ſemper digitum habet
quo illi oculum eruat: ex quo nil aliud
q̄ꝫ tediū expecta. Cum quo ſi filius me⁹
verſaretur. non illeſus euaderet. Plu/
rimū tibi debebo: ſi a filio hāc ſocietatē
malā: omnēqꝫ ſimilē ſemoueris. Quoqꝫ
profecto ſi feceris: radicem mali ſucci/
deris: ſimulqꝫ errorem ꝓpuleris. Felix
vale: caruſqꝫ celicolis eſto.

¶ Reſponſio regentis ſuper con/
tentis in precedenti epiſtola.

¶ Epiſtola. xlviii.

¶ Salutes plurimas omni ſalute letio
res. Vera oīa reperi que michi celeber
rime dn̄e tuas ꝑ litteras iuuene de quo
dam intimaſti: qui me primis dieb⁹ men
tita ꝓbitate deluſit. Sed dum paulo ꝓ
pius aſpicerē: mox ꝑpendi ꝙ multū ſtul
titie ſuccum ꝑbiberat. Habet ingeniū
ꝑtinax ad praua ꝓmptum: honeſti inſci
um: affixumqꝫ erroribus. Itaqꝫ viue/
re incipit: vt nichil īter eū: pecudēqꝫ di
ſtare putares. Pulchrū ducit in domi/
bus meretricuꝫ hoſtiis vulſis e cardine
oīa puertere: vbi denarios patris quos
largiter habuit quaſi ad perdendū con/
ductus: non tantum deuorauit: ſed veri
us ꝓfudit: quod ideo venit: qꝛ pater eū
miſere afflictum: ꝑdite diligit. Multum
vt ſcribis loquaculus eſt: quo michi di
ſplicet. Nam cadit prarū dec⁹ in loqua
ces. Dabo operam ne cū filio verſetur
ne quoqꝫ contagio ledat. Tu valeto ꝑ/
ualenter: et viuito mente quieta.

¶ Mittitur filius ad amicum vt
eum in pedagogio ponat queꝫ
pater qualificat vt ei cauti⁹ ꝓſpiciatur

¶ Epiſtola. xlix

¶ Multarū ſalutum pleniſſimū ſinuꝫ.
Percolende dn̄e cū ſederem ſub ramis
arboꝝ vmbrā querens: caloris propul/
ſandi gratia aduenit is nunci⁹ has qui
ꝑfert: quem mox rogatū feci: paruꝑ vt ſi

ſteret:donec eas ꝑpingerē. Ecce optime
vir q̄ꝛ filium meum ad capiendū inge/
niū cultū louaniū mittere propoſui. ⁊ q̄ꝛ
michi perſpectus ſemper fuit tue in me
fidei nitoꝛ ſingularis. Hinc te precibus
meis aggredioꝛ: vt ei de pedagogio pro
ſpicias: maxime qui linguam eiꝰ vt par
erit inſtituat: ne verbis lapſantibus de/
fluat: eamq̄ꝫ neq̄ꝫ liberam neq̄ꝫ vagam
dimittat: ſed rōnis pudoꝛiſq̄ꝫ vinculis
gubernatam. Nam ex ſui natura tā gar
rullus tāq̄ꝫ cupidus ſermonis ē: vt ſi de
narios habet mox cōducat qui auſcul/
tent. Loquiturq̄ꝫ verba multa incōpta
ſtupentia graculoꝛum ſilr̄ia: ex quibꝰ ſen
ſus nullꝰ excudet̄: nō magis q̄ꝫ ſanguis
e ſaxo. Id genus iuuenū veteres appel
larūt blaterones: atq̄ꝫ linguaces. Bla/
terare em̄ is optime nouit: ſꝫ loqui inep
tiſſime. et qđ deteriꝰ eſt: ad tacendū pe/
nitus impos. Scis quid velim: facito vt
ſoles: ſꝫ ad me ſcribe q̄ꝫ ſoles frequētiꝰ

¶ Amicus meritoꝛum amici me/
minit cū ſui ꝑpetui ſeruitii obla
tione. ¶ Epl̄a. l.

¶ Salutes plures q̄ꝫ valeat is calamꝰ
depingere. q̄ꝫq̄ꝫ tibi colende p̄ceptoꝛ gr̄a
a me referri tanta nō pōt q̄ꝫtā debet̄: ha
b enda tn̄ ē tāta: q̄ꝫta maximā aīmꝰ meꝰ
poterit ꝯcipere. Nunq̄ꝫ videbit qui vi/
det omnia phebus: ꝙ merita illa in me
tua vlla fuerint obliuionis nube cōtec/
ta. Me certe totum nichil mei retinēs:
tibi deuoueo. Plura in hac re dicerem
niſi nos ambos agnoſcerem. Scio te il/
lū eſſe qui blāditias reiicis: neq̄ꝫ petere
ſoles inanes applauſus: neq̄ꝫ ego q̄dem
ille ſum: qui adulari ſoleā: vel inſufflare
veſicas: nec tali thure gaudes: nec ego
tali ſacrificio: ſed amiciciā ſemꝑ nutrire
conaboꝛ: rebus et animo: Finem do ve/
ritus ne tibi ꝓlixitas tedia daret. Va/
leto felix: eſtoq̄ꝫ fauſtus in euū. Ex toꝛ/
naco volante manu: leuiſſima penna iu
nii ſole tertio.

¶ Petitur conſiliū et auxilium et
nuncii credeñ. ¶ Epl̄a. li.

¶ Ineffabiles ſpe mlr̄a ſalutes. Ad te
venirem colēde preceptoꝛ niſi iam aſpe
rū gelu eſſet. terreretq̄ꝫ auſter euntes
Pro pedibꝰ igit̄ calamo vtar. Impiū
michi care p̄ceptoꝛ ſydus illuxit: acci/
ditq̄ꝫ in me illud ad Atticū Tulii ver/
bum. Meroꝛ me quotidianus lacerat
et ꝯficit. Itaq̄ꝫ ſum aīo ꝑculſo atq̄ꝫ ab
iecto: ꝙ vix me miſereq̄ꝫ ſuſtento. Mit
titur igit̄ a te famulus meꝰ clare ſingula
narraturꝰ: a te ꝯſiliū/ auxiliū ſpē/ ſalutē
expectens. Aſſumpſi te ꝓtectoꝛē meuꝫ/
tuoq̄ꝫ ſcuto tectus: nichil ego ꝑtimeſcā
Vale: ex louanio februarii luce tertia:
ex calami curſu: quo lepus ſegnioꝛ eſſet

¶ Ad idem ꝓ celeri iuuamine.
¶ Epiſtola. lii.

¶ Ingentes cumulo profundo ſalutes
Meridianas hodie litteras ad te dedi:
caſus iam cogit ꝙ veſpertinas adiungā
Sedeo iam cariſſime vir in ꝯpedibus ⁊
captiuitate detentus. ꝓinde ſi nūciꝰ meꝰ
te ſedentem inueniat: mox ſurge. ſi ſtan/
tem: vade. ſi vadentē: curre. ſi currentē:
aduola: opus eſt ſumma acceleratione/
grauitas rei multas preces expoſtulat:
ſed nr̄a amicicia pauciores. Vale: ex lo
uanio tam rapido curſu digitoꝝ: vt vix
oculi ſequerentur.

¶ Reſponſio ad lr̄as binas p̄ceđ.
¶ Epiſtola. liii.

¶ Plurimas abūdo fauore ſalutes.
Non viuit quis vſpiā loci: cuius amici
ciam tanti fecerim: quin tuā longe p̄tu/
lerim. Quod igitur munus hēo maxīm
memetipſum tibi totū offero atq̄ꝫ mille
miliū litteraꝝ verboꝝq̄ꝫ loco hec ſola
ſit oīm ſumma: me tibi votiſq̄ꝫ tuis de/
ditiſſimū eſſe. In re igitur tua: tm̄ mi/

chi dignetur concedere omps :vt aliqd efficere poſſim.nam vt velim virtꝰ meritaqꝫ tua diu pridēqꝫ impararūt. Precurrit ad te nuncius tuus:quem perceleriter ſequar a tergo:ecce mox iā adero. Vale.

¶ Littere commendatitie quibꝰ amicus cōmendatur amico.

¶ Epiſtola.liiii.

¶ Ad te proficiſcitur multa ſua in te ſpe:et me cōſultore has qui ꝑfert adoleſcens:quē adeo vt filiū amo:ꝙ ſemper eiꝰ ſeruitiū in me extiterit ſingulare. Vetus illa amicicia nr̄a tam fortibus nodis cōſuta:vt nulla etate:nullaqꝫ vi diſſui poſſit:ſpem michi.cōtulit ꝙ ad te ꝑ cōfidenter ſcriberem:eundēqꝫ tibi ꝯmēdarem:Amor diffidere neſcit. Aſpiratis quiddam ꝓmotionis:qđ in pendenti eſt aſſequi/ad quā rē arrectior michi ſpes adeſſet:ſi te hērem cōfautorem. Nunc ergo tibi magnopere ꝯmendo:et enixe rogo:atqꝫ ita:vt maiore ſtudio:iuſtioreqꝫ đ cauſa magis ex aīo rogare nichil poſſim:vt euꝫ tuo ex more humaniſſime recipias pie audias:ſuiſqꝫ dictis fidem ꝓſtes:ſentiatqꝫ:nō rebus modo/ſed verbis/vultu:et oculis tuaꝫ beniuolentiaꝫ opamqꝫ ſibi nequaꝙ defuturā:quo michi ꝙ maximas:ꝙ primū: ꝙ ſepiſſime grās agat. Vale:ex louanio adeo curſiꝫ vt viſus ſit calamus ventos ſuperare fugaces.

¶ Rn̄ſio ad epiſtolā precedentem.

¶ Epiſtola .lv.

¶ Adoleſcenti illi quem michi ꝑ tuas litteras ꝯmēdaſti:me et mea obtuli. Eritqꝫ ſibi poſthac opera mea p̄ſto: ea ſi vti volet. Sic me tua priſtina merita: tua virtus:tueqꝫ ſupfuſe preces inclinarunt: videro quoqꝫ ne vel te negligenter ſcripſiſſe: vel me ob audiſſe putet:ꝓtermittāqꝫ nichil quod opis me fuerit et illius interſit. Si quid aliud ex me poſtulas:ꝑcipe:nunꝙ tibi:vel tuis defuero/prius deficerent aſtra celo: et calor igni. Vale.ex louanio mane auguſti gn̄ta/dum vix depuliſſent aurore lumina noctem.

¶ Deteſtatio tarde et rare ſcriptionis

¶ Epl̄a.lvi.

¶ Salutes innumeras:votaqꝫ aſſequi et ſanitatem. Nunꝙ tam grata fuit ruricolis dulciſſima pluuia tp̄e longe ſiccitatis:neqꝫ ſol poſt longas nebulas:ꝙ eſſent michi littere tue longum poſt ſilētium. Non igit̄ permittas queſo amiciſſime vir longiori taciturnitate amiciciā noſtram obliuionis nube fuſcari. Surripe rogo tp̄is aliqd:quod amicicie tribuas. Accuſarem ego te vehementius negligentie multe:ſi putarē te hm̄oi verba magnifacere.ſed noui ingeniū tuum qui nō minus ſurdus es:ꝙ mutus/ cuꝫ id tibi ꝓducere putas.ſed certe more hominū venit:vt ditiores effecti: paupiores negligant. Eſt michi certe grata illa taciturnitas ex tam vtili cauſa ſuborta. Gratius enīꝫ michi eſt te locupletem eſſe tacendo:ꝙ ſcribendo inopem. Sed obſecro ne tibi diutius atramentū balſamꝰ ſit:ne calamꝰ biſſinus:neue papirus aurea:qui cuncta diſſipare formīdas:vel harū ſi rerum apud te tanta caritas ſit/ſcribe queſo more vetuſto in tabellis cereis:vel arborum corticibus. Vale:tibiqꝫ perſuade/nichil eſſe ꝙ magis velim:ꝙ tibi obſequentiſſimus eſſe.

¶ Admonitio fidei ſeruande ſup beneficii permutatione.

¶ Epiſtolā.lvii

¶ Saluus:et ſanus eſto. Qđ cū alio ꝙ mecum nunꝙ tuuꝫ bn̄ficiū ꝑmutaturꝰ eras venerabilis dn̄e aſſertiōe mlta cre

ꝺꝛo michi pollicitus es. Sed neſcio q̄d
iam audio: ꝙ eadem ſuper re cū alio q°
dam plurimū verboꝝ habuiſſes. Tu vi
deris queſo: ſi id facere ſatis tibi ſit inte
grū. Nichil duco honoꝛabilius nichil-
qꝫ antiquius fide. Scis enim q̄ꝫ clariſſi
mi luminis ipſa fides lampas ſit. Habꝫ
nāqꝫ (tullio teſte) hoc nomen fides ſilla-
bas duas: vnam a dicto: alteram a fac-
to: quaſi tunc vera fides ſit: ſi fiat quod
dicitur. Fac igitur optime frater: quod
dixiſti: ſic enim fides ſtabit: que vtiqꝫ pi
ctura eſt niſi factum dicto cohereat. Fa-
cito rogo in hac re: ne michi: neqꝫ fidei
deſis: cum vitam pꝛo tua ſalute. tum o-
pes omnes pꝛofunderem. Parcito q̄io
ſi me audentius loqui q̄ꝫ par eſt ꝓſpere
ris. Calamus meus garrulus eſt: et plu
rimi futurus: neſcitqꝫ debito puncto cōſi
ſtere. potens eſt vetus amoꝛ noſter oīa
in rectum flectere. Vale: atqꝫ fauſta. fe
liciqꝫ ſoſpitate fruaris.

¶ Habentur gratie amico: et de
ſideratur eius aduentus.

¶ Epiſtola. lviii.

¶ Salutes amiciſſimas. Cum litteras
tuas excultiſſimo ingenio ſcriptas acci
perem oꝛnatiſſime vir dici queat q̄ꝫta
ſim letitia: gaudioqꝫ affectꝰ: cum ꝑ eas
me feceris certionem: deſiderio meo ſa-
tiſdatum eſſe: qui mea opera accuratiſ
ſime expleſti omnia: que tue fidei cōmen
dara: nec video ſane quicq̄ꝫ a te ṗter miſ
ſum: quod mea intereſſe arbitrari potu
iſſes. tum etiam maxime: ꝙ ꝓpe diē vt
ſcribis te ad nos vſqꝫ recipies: quod q̄ꝫ
pꝛimū foꝛe vehementer etiam: atqꝫ etiā
opto. Sat noſti q̄ꝫ ſint omnia exoptanti
bus tardioꝛa. Tūc enim inter nos: que
ſūt archana: ſemotis arbitris libere cō-
mentabimur. Et ſi interea quicq̄ꝫ eſt: qꝺ
a me fieri poſtules: id totum in tua foꝛe
poteſtate confide. Nam ego ꝓfecto tā-
tam tuus ſum: vt nullus cuiuſq̄ꝫ magis
eſſe poſſit. Tuo igitur arbitratu me vte
re: et bene vale. Ex valēcenis martii pꝛi
ma tarde: dum nigre contexerant latitā
tia ſydera nubes.

¶ Ad amicum vt frater ex carce
re liberet. ¶ Epl'a. lix:

¶ Ingentes fauentiſſimo coꝛdē ſalu-
tes. Si humaniſſimi modeſtiſſimiqꝫ mo
res tui amice cariſſime ab ineūte pꝛope
adoleſcentia nō michi ꝑlucide cōgniti
eſſent. non auderē ꝓfecto tanta cum fi-
ducia id ad te poſtulare: qꝺ michi gra-
tiſſimum ſis facturus. Solēt nōnulli: q
ſplendidioꝛem foꝛtunā ſūt aſſecuti red
di ſuis amicis difficilioꝛes. At neſcire
non poſſum q̄ꝫ benigna ſemper vrbani-
tate q̄ꝫ pꝛompto: facili: liberaliqꝫ aīmo
michi ſemꝑ in vſum acceſſeris quotiēs
michi opus erat tuo perfrui adiumēto
nec vlla foꝛtune traheris temeritate ſꝫ
rōne ſemper cōſilioqꝫ cōduceris. Sꝫ ne
videar difficilimū quicq̄ꝫ a te petiturus
rem accipe. Fratrem habeo qui gādaui
poſteaq̄ꝫ coꝛam ſcabinis cauſam ſuaꝫ a
gere incepiſſet: coniectus eſt in carcerē:
qui me fecit de caſu non de ſuo errato
certioꝛem: niſi cōmuni: viſitatoqꝫ plan-
ctu (vt ſolent omnes qui iudicio plectū
tur) ꝙ multum iniuſte ſit detentus. Te
plurimū rogo eundem viſita: et quoad
poteris eius liberationi intēde. ſubeger
a me abiis: et omnia aduerſa infeliciſſi
me ꝑpeſſus eſt. Feſtina igitur ne moꝛs
pꝛeueniat: que alteram carceris clauem
habet. Poteris enim magis verbis: q̄ꝫ
alii factis pꝛodeſſe. Et ſi quid ex me pe-
tieris: me tibi: omīaqꝫ mea offero obla-
tione fraterna. Et vale foꝛtunate.

¶ Littere depꝛecatoꝛie ad pꝛi-
mam miſſam.

¶ Epiſtola. lx:

¶ Immēſas innumeraſqꝫ ſalutes. Parē

tum et amicoꝝ ꝯſilio: vrgente quoqȝ me
deuotionis ſpũ: ad ſacerdotiũ me ꝯtuli·
Primam miſſam fauente dei clemẽtia
celebraturus ſum ſeptembris decima: q̃
dies vt cõuentu amicorum meorum ſol
lẽniſſima fiat: vehemẽter exopto: quos
dum mente recolere cepi ipſe inter pri/
mos occurriſti. Rogo igitur te amantiſ
ſime vir: vt qui prius ſemper beniuolẽ/
tia me ꝯplecti: fauoreqȝ ꝓſequi cõſueſti
hanc diem: que omnẽ expectationẽ diu
turni deſiderii mei expletura eſt: tua ꝓ
ſentia tuiſqȝ fauoribus coornes. Dabo/
vices dum vires erunt et repopoſceris.
Me enim tibi deuoueo meqȝ totũ pol
liceor et offero. Vale in chriſto: cuius
tuis aſpiret gratia votis.

¶ Littere dep̄catorie ad nuptias.
¶ Epiſtola .lxi.

¶ Ex intimo cordis oblatas mille ſalu
tes. Maioꝝ meoꝝ conſuaſu: amicoꝝqȝ
ductu: quibus non ꝯgruit obluctari: in
vxorem delegi michi vicini mei optimi
viri filiam parum generis: et dotis: ſed
morum: ⁊ forme oculo meo iudice pre/
diuitem. que ſua diligentia ꝯiugaliqȝ fi/
de curas domeſticas gerat/ componat:
et inſtruat/ aſtetqȝ michi vxorio more i
ſpem procreandarum ꝓlium: quibus et
generis nomen: et ſi que michi ſup/ ſint
bona relinquam. Cõſtitutus eſt nuptia
rum dies octobris penultima: quã ro/
go michi tua optata: preſentia/ tuiſqȝ fa
uoribus digneris honeſtiorem: iocundi/
oreqȝ efficere interea vale. Ex louanio
ſancti luce ꝓfeſto tarde/ iam terris luce
dimota.

¶ Petitur prouiſio de fructibus
quadrageſimalibus
¶ Epiſtola .xlii.

¶ Cõmendationes atqȝ ſalutes prete/
reo: quas niſi immenſas meo tibi nomi/
ne is nuncius obtulerit. velim eum ex/
ſtimes mee cõmiſſionis: ſueqȝ promiſ/
ſionis neglectorem. Poſſis optare ca/
riſſime frater: ꝙ a te diſtantior eſſez: vn
de tibi, ex me amoris tantumdẽ: ſed mo/
leſtie minus eſſet. Tacuiſſem iã ego ſo
la verecundia tentus: ſi nõ eam fiducia
ſupaſſet. Eo nãqȝ fidentius rogo: quo
meis precibus ſepe libentius annuiſti.
Feruntur dactili: ficꝰ: racemi: ceteraqȝ
quadrageſime alimenta Brugis multa
copia aduentaſſe: de quibus vt ſoles: e/
tiam michi proſpicias rogo. Ita tamẽ
vt quo melius fieri poſſit: et rerum ele/
ctioni conſulatur: ⁊ nũmoꝝ parſimonie.
Si quid me velis: is ſum: qui ne veliſ
admoneri. Si enim ſcirem: quid ex me
cuperes: ꝓfecto anteq̃ poſceres adeſſet
Vale frater: ⁊ felix eſto. Ex louanio fe
bruarii quinta tarde: dum nox adeſſet
orientibus creſcentibus aſtris.

¶ Reſponſio ad lr̃as precedentes
¶ Epiſtola .lxiii.

¶ Non ſol eſtiuus tot producit radios
quot michi ſalutes is tuus nũcius tuo
noĩe dixit. Non igitur eſt quo eum ap/
pelles tui ꝯmiſſi verſauice. Tu obliuio
ſum ſalutes ex me totidem habe: vel fie
ri ſi poſſit duplicatas. Fructus quos ꝓ
te cõparari petiuiſti vir percolende: in
naui ſunt in magno dolio clauſi/ ne vel
naute inſcicia ꝑmutentur/ vel manibus
aſtantium minuantur. Huiuſcemodi e/
nim minuta exſculenta oculis manibus
qȝ patentia praro creſcere: cõſueuerunt
Si fides ſit oculis rem habes electiſſi/
mam: ⁊ certe ſuo precio dignam. Nun/
cius rem agi vidit. ipſe merces: ⁊ preciũ
et omnia nouit. Si quid amplius ex me
velis: ampliꝰ manda: ⁊ optime vale. Ex
burgis ꝑceleriter februarii luce decima

¶ Inquiritur ꝯditio: ⁊ qualifica
tio cuiuſdam domicelle
¶ Epiſtola .lxiiii

Dum nūdinaꝝ tp̄e diſertiſſime vir te Antuuerpie diu q̄ſituꝫ nō inueniſſē:gandauum perexi tecū loquendi gr̄a. Illuc cū veniſſem:tu Antuuerpiā verſus iueras. Duꝫ rurſus antuuerpiā peto:tu gādauum remigraueras: defuitqꝫ michi ſydus benignū/quo te in via:vel in terminis:vel interea vſpiā loci ꝯueniſſē. ꝑcupidus eram tecū loqui de re nuſqꝫ diuulganda:nec parui pōderis/q̄ dū diutius ꝓtrahi nequit/ cogoꝛ ꝑ lingua calamo vti. Fuit tibi vicinus dū viueret/ mercatoꝛ venet⁹ inter mercatoꝛes non obſcuri noīs.is reliquit viduā cui⁹ cōditiōes :foꝛtunas/et ſtatū:queſo michi tectiſſime pandas. Res em̄ hmōi agitur in qua facile poſſit/ſi feceris/mea vtilitas:vel ſi neglexeris magna iactura cōſiſtere. Dū colloqui inter nos nobis dabitur/oīa noſces. Vale.ex louanio febꝛuarii vltima digitoꝛuꝫ motu nō ſegni

¶ Rñſio ad epiſtolam pꝛecedentē
¶ Epiſtola.lxv.

¶ Aueto vir oꝛnatiſſime. O Julieri illi/ ꝑ qua petis/coꝛdialis amice etas iaꝫ in graueſcens eſt. Habet tn̄ adhuc infractam valitudineꝫ/que numeroſe ſobolis multitudinem ex ſe ꝓgenitam videt/ filios:filioꝝqꝫ filios /atqꝫ nepotes. Foris:et domi ſumme autoꝛitatis eſt. Itaqꝫ abſqꝫ viro mercaturā exercet:et ſingula regit/ vt nemo ꝯſiliū:pꝛudentiāqꝫ viri de eſſe ſentiat: Integerrimū nomē gerit pꝛeſtātiſſime mulieris:et addo foꝛtunatiſſime. Sic dicere cogit genus:foꝛtuna/liberi:et eius diuitie poſſeſſio.quibus non deſunt pꝛudentia: virtus/ ⁊ ꝓbitas. Vitaꝫ em̄ huiuſcemodi ducit ſub multo ſue fame ſplendoꝛe/vt michi mltiplex pateat campus/virtutes vt narrem:vt vitia/nullus. Vale.ex gandauo clamitāte nūcio tarde poſt cenā:poſt vina:palpebꝛis ſic vigilia feſſis/vt ſingula ꝓſpecta bina michi videretur. Parcito igitur ſi vix legas/ q̄ vix ſcripſi calamo ſine lege currente.

¶ Rogatur patrinus pꝛo leuatione ꝓlis ex ſacro fonte.
¶ Epiſtola.lxvi.

¶ Noctis huius circiter mediū peperit michi vxoꝛ dono dei partu cōmodiſſimo filiū/quem dum a matronis audiui illius roboꝛis eſſe/vt in paruula baptiſmi dilatione piculū futurū nullū timeretur /mox ego dū hodierna luce declinante iam nocte inciperet parumper albeſcere celum/has ad te ſcribo pfeſtine ſtudioſe/rogitans vt ad hoꝛam poſtmeridianā quartā. Louani adſis in ſanctiqꝫ Petri baſilica:ad ſacrūqꝫ fontē filio meo manū accōmodes:teqꝫ michi compatrem:et nato patrinū pꝛebeas/vt qm̄ multis amiciciarū nodis connectimur/ ſanctū illud ꝯpaternitatis vinculū nobis etiam:atqꝫ etiam ſit adiūctū:cupioqꝫ filiū meum tuo noīe appellari/ quo minus a te diſſideat/cui in moꝛibus: et vita ſimillimū fieri exopto.quo ſecuꝫ aliquid tui ſemꝑ deferat:rōnemqꝫ hēat ſibi cōiunctam/eo tibi.parendi alacrius te imitandi :et obſeruandi vt alterū parenteꝫ:vt vite cenſoꝛem. Vale q̄ꝫ queas optare felicius.

¶ Reſponſio ad pꝛecedentem.
¶ Epiſtola.lxvii.

¶ Cum hodierna die campana octauā hoꝛam annūciaret/ſeruitoꝛ tuus per ingentem pluuiā feſtinato aduolat aduſqꝫ cutē madid⁹ ꝑ veſtes vndiqꝫ ſtillans Quo viſo pͣ aſpectu obſtupui erāqꝫ ācipiti mēte ſub pauid⁹/q̄dnaꝫ ſibi velleꝫ tāta ei⁹ celeritas:verituſqꝫ fuiſſē/ne q̄d mali nūciatur⁹ adueniſſꝫ/niſi viſa fuiſſꝫ leticia ei⁹:geſt⁹/vultuſqꝫ q̄ddam iocūdi polliceri.tacit⁹ eiꝫ ip̄e mor līaſ offert excurſu quidē anhelāte oꝛe/tā calid⁹. vt

vix primū ſalue poſſȝ exprimere/ quas dū celerit plegiſſē:q̄tū michi ſuccreuerit gaudiū/nec lingua diſceret:nec calamꝰ/dū aſpicerē ꝙ tua bōitate te michi fieri ꝯprēm ardent expecteres:et pᵒgenitū tibi natū michi filiolū eſſe exoptares qd̄ maximi michi muneris ⁊ ornamēti loco eſt. Pax geruls q̄primū a labore itineris reſpirauit:ac modico cibo ſūptoꝛad te feſtinās reuertit:vt ī tpe te mei aduentus certum faciat. Noſti iam diu me vexari calculo/cui etiaȝ ruptura ſe iunxit/ſic eunt res/vt bona p ſe: ⁊ ſola veniāt:ſȝ mala ſp geminata. A motu enim equi:vel currꝰ multū abhorreo Priuſq̄ tn̄ ad horā ꝯſtitutā tibi deſim manibꝰ/genibꝰqȝ potius ad te repſero/ nec ab illo me diuellet egritudo:nec itineris labor:nec inclemētia celi/fauente altiſſimo:cuiꝰ grā te valere deſidero.

¶ Rogat amicꝰ vt certos mutuo det denarios ¶ Epl̄a.lxviii

¶ Fide meā amice cariſſime ꝯtuli vadē ꝙ ante huiꝰ ebdomade finē coronas decem exſoluerē/quas vt ſpauerā: recipe nō potui. Honorē igit meū:ſaluāqȝ fideȝ ꝯſeruare nō valeo/niſi tu michi opē tuleris. Te igit exoratū veliȝ:vt totidē coronas hūc p nunciū fidū mutuo michi trāſmittas. Tibi eandē fidē meam/ quā tuo auxilio redimere conor:rurſus vadē ꝯſtituo ꝙ añ inſtās martini feſtuȝ eas reddidero. qd̄ ſi feceris hᵒ tuū meritū cū priorib' in meōria ſēpit̄na collocabo/ac ero memor:donec ſupſtes vixero Tu felix valeas:et multos in annos

¶ Reſponſio ad priorem: ¶ Epiſtola.lxix.

¶ Saluꝰ ſis:letuſqȝ viuas hūaniſſime vir. Mitto tibi coronas decē/miſſurus plures ſi poſtules. veliȝ em̄ hoc tibi ſēp pſuadeas maxio michi gaudio eſſe:ſi tibi qddā facere poſſim qd̄ tuo aīo gratū accedat:vel ꝯmodo. Illuſtriſſimꝰ dn̄s nr̄ dux ad bella ꝑpat:cū eo vocor ad arma/vn̄ michi iā occupatio maior ē q̄ paucis verbis dici queat. Tu igit vale breuitatiqȝ pce/qua vti cogit me aīmꝰ variis iā curis occupatus:vtinā tā meritis in te/q̄ fide:et beniuolentia plenꝰ.

¶ Repetunt denarii mutuo dati. ¶ Epiſtola.lxx.

¶ Spectabilis vir:cui opto ſaītas gaudium:⁊ honor adſint loco ſalutis. Duȝ decē coronas titulo amicabilis mutui tibi mitti peteres/euētui ſū gratulatus qᵒqm̄ añ optauerā re ipſa tibi oſtendere q̄ cuperē mei in te amoris īnditiū aliqd̄ extare. Quare repēte tuis precibꝰ obtēpaui:et dictas coronas ilico miſi/quas lȝ reſtituere ſtatutū ad terīm tūc futurū nūc vero effluxū dederas fidē/nichil tn̄ pter verba vanaqȝ ſpeȝ:monitōibꝰ meis ſū aſſecutꝰ. Tu nouos terios:⁊ iteꝝ nouos:⁊ qdē per plures ſtatuiſti/q nūc ōs a tergo ſunt. Adhuc igit ex habūdanti etiā:atqȝ etiā rogo/ſi tibi preſtita fides in pcio eſt/vt q̄primū omiſſa omni mora/dictas coronas michi trāſmittas:vt qȝ verbis tuis tribuas:effectuqȝ preſtes qd̄ tua fide roboraſti. ne ſi nō feceris:fideȝ ſcindas: amiciciāqȝ nr̄am/q̄ vl' ſēp ſumma fuit:vel ꝑxima ſūme:vel diſſuas:vel minuas/ne quoqȝ dilatiōibꝰ tuis in longuȝ nimiū ꝑtenſis:te cogar in ius vocare/quod nec preſtite fidei tue congrueret:nec tuo ꝯmodo:nec honori. Tu viue incolumꝰ:et proſpere. Vale/ ex louanio leporino curſu:et quidē ocius q̄ corpus opacum ſoli obiectū cauſauerit vmbram.

¶ Littere excitatiue ad ſcribendū ꝓuocātes. ¶ Epl̄a.lxxi.

¶ Etſi nos ſors noſtra loco ſeiungi coegerit/ſaltē litteris que longiſſime volat ꝯiūgamur. Naȝ te abeſſe mea cauſa

moleſte fero/ſed tua gaudeo. Nemo em̄ vſpiam viuit/qui cū libentius eſſem/ꝙ̄ tecum: ⁊ pauci/ quibꝰ cum eque libent̄ cū nemine tibi in amicicia anteponā: et comparē paucos. Hāc epiſtolā verbis breuem/ ſed affectione longiſſimā potiꝰ ſcripſi/vt ex te litteras excuderez/ꝙ̄ vt quid habeā quod magnopere nouiſſe te vellem. Tu igit̄ ſcribe ꝓlixius magno quidē: gratoqꝫ cum fenore. Vale. ex louanio martii decima/ dū caderet ſol: et diem nigra ſub nocte reliquit.

¶ Reſponſio ad precedentē epiſtolam. ¶ Epiſtola. lxxii.

¶ Breuitas litterarū tuarū me breuiorē effecit/quas vt tuas nō vt breues letiſſimus legi. Si tamē hac breuitate leteris/crebriores confice/vt numerꝰ ſuppleat quod lōgitudini deeſt. Quod ſi feceris verſauice ita te litterarū falcibus obruā: vt mox rogaturus ſis/ vt rarius ſcribam: breuiusqꝫ. Non em̄ tenebo te pluribus. ponam in calice quod oīm caput eſt/me tantū eſſe amicū/ꝙ̄ qui maxime. Nam tu quidē meus es: aut quod iocādo dixerim tu perbelle ſimilas. Vale. ex louanio celeriter oculi trepidātis in ictu.

¶ Intimatur aduētus amici ad amicum. ¶ Epiſtola. lxxiii

¶ Litteras ſuauiſſimas ex te multe amicicie teſtes/quā nec locoꝝ tractꝰ: nec tēporis curſꝰ eluere quiuit: ad me dedit dies martii tercius/ſed venit nūcius veſperi/vt nō niſi noctu ſcribere potuerim qui ex thoro ſurgens: ⁊ veſtibns multa celeritatē reſumptis: has velut in ictu trepidātis oculi conſcripſi. Velim certo ſcias/ꝙ ante paſcha me videbis ita dico/niſi vel tibi citius: vel fortune placu erit tardius. Hoc ſignificare volui ne ab alio prius audias/ quo deſidiā meaz culpes. Interea tibi ero (velis: nolis) ſūmus amicus. Hec pauca ſcripſi longioris epiſtole me confitens primo cum nūcio deditorem. Vale ſorte felici: ⁊ tēpore longo. Ex Cortraco tarde/cū ſomnus omia iuaſiſſet: ⁊ pecudes: armenta: viros: genus omne ferarum.

¶ Excuſatio rare ſcriptionis ex raritate nūcioꝝ et rerum. ¶ Epiſtola. lxxiiii.

¶ Salutes felicibus votis refertas: Dū tuas litteras cariſſime frater miro lepore circunlitas: maximisqꝫ ornatibꝰ expolitas/ſed ꝙ̄ optarim breuiores accepiſſem/mox curis ſepoſitis incaluit animꝰ rn̄dendi auidus. Scribam aperte/ vt amicicia poſtulat. nō ꝑmittā locoꝝ: tempoꝝqꝫ interualla/ vt corpus: ſic aios ſe iungere. Si tn̄ rarius/ ꝙ̄ expectabis ſcripſero/id erit cauſe/ꝙ nō eius generis littere mee erūt/vt eas audeā temere cōmittere. Sed cū michi certoꝝ nuncioꝝ ꝑtās fuerit quibꝰ recte dem/ non ꝑtermittā ſcribere/iterea videro: vt tue volūtati: meisqꝫ moribꝰ obſecundē: neqꝫ michi oīm ī vita res tā erit vlla ꝑpoſita/ꝙ̄ vt quotidie vehementiꝰ me optime de te meritū eſſe leteris Vale: teqꝫ ille cuſtodiat/ī cuiꝰ manꝰ nos: et noſtra conſiſtunt.

¶ Increpatio filii nō bene viuētis ¶ Epiſtola. lxxv.

Fili: tua vita me tibi infeſtiſſimū facit/cui fecerat natura cariſſimū. Ad aures em̄ meas vſqꝫ delatū eſt/te ī ꝑditiſſimos mores ꝓlabi: teqꝫ magiſtroꝝ tuoꝝ ꝓceptis obſurdeſcere. Tu ꝑdite tua tpa terēdo denarios multos breui tpe diſſipaſti: ꝯtinuoqꝫ ſcribis/⁊ petis: nec ſatis ꝑpendis/ꝙ̄ multis ſim ꝓlibus oneratꝰ.

Te mea facilitas ꝑdidit/ſꝫ poſt hac vi
dero ne te amādo ꝑdidiſſe videar:nec vo
lo ī te vnū ꝓfūdere qđ equa ratio tra/
hit ī mltos. Mox domū redi michi da/
turꝰ vite tue rōem. Intea ꝯſultiꝰ viue.

Alie littere ad idē cū priorībꝰ. Epiſtola.lxxvi.

Fili:ſiue hoc phitonico ſpū ſciuerim
ſiue(vt aiunt)ī pollice viderim: ſiue pa/
tulo ore more ſturionis piſcis ſurſū ere
cto hauſerim ex ethere/id ſaltē ꝯpertuꝫ
habeo.ꝙ mime vacas ſtudio Nocte die
qꝫ ꝑ lenocinia ꝑgis.ꝯfringis hoſtia.hūc
pulſas.illi ꝯtumelioſus es:⁊ multas hu
iuſmodi turbatōes ꝑagis:quas ne patiē
tiſſimꝰ quidē equo poſſit aīo ferre Va
le ꝑpēdis ꝙ multis ſperata nox inſꝑato
fuit vltima. Quotiēs em̄ audiuiſti/mul
tis nimio:heus nimio:ꝯſtare ſuas libidi
nes:⁊ īpudicos āplexus vulneribꝰ reſo
lutos:qđ oīs eo calle gradiētes terruiſ
ſe potuit. Sꝫ bene adhuc res ſe habet:
ꝙ fortuna in te mitior/q̄ꝫ tu tibi fuit.

Ad idē cū penarū ꝯminationi/
bus Epiſtola.lxxvii.

Audio fili:ꝙ vilē mulierē vēto leuio
rē bellicoſi viri ꝯiugē amore ꝓſequeris/
quē amicicie velo tegere ſtudes:⁊ pulcer
rimo nomie turpiſſimū ſcelus obūbrare
Nō times miſer ambiguā ſortē:indignā
maculā:⁊ irrecuꝑabile damnū:⁊ in dele
bilē.eternāqꝫ infamiā.times ne/ꝙ irato
marito re ſibi cognita/tu tandē veneris
victima fias:vbi in te nō flendā mortē/
que oībus equa ē:nō gladios/quos mlt/
ti ſepe magna glīa ꝓtulerūt/ſed erroreꝫ
tuū improbū:flendū eē cenſeo/ī quē re/
licto planiſſimo calle ſpretis ꝯſiliis pro/
ruiſſes. Reuertere miſelle/reuertere.fu
gito illā adulterā tui erroris fomitē: ti/
bi quoqꝫ ꝓſpice/ne diutiꝰ pedes tui du
ces oculos an̄cedant. Tibi etem̄ vehe/
ment̄ timeo.certū nā habeo ꝙ meis cōſi
liis ingeniū tuū:moresqꝫ repugnāt. Ve
reor quoqꝫ/ ne nō facile vicia expurga/
ueris:que inherēt oſſibus. Si tā miſere
ꝑeundū eſt/nobiliori morbo periiſſe iu/
uaret:⁊ vt vulgi ꝓuerbiū eſt/ſi mergi iu
uat hoc nō in ceno/ſed in aqua limpida
fiat. Sed vale/vale.itaqꝫ vicia hec a te
proiice/vt nō ampliꝰ odor vllus naribꝰ
meis occurrat. Nō em̄ tutū eſt ꝓpe ſer/
pentē verſari virus habentem.

Reſponſio filii excuſationē cō/
tinens. Epiſtola.lxxviii.

Filiali obediencia huilime ꝑmiſſa lo
co ſalutis. Quātus iā dolor veſtris mi/
chi ex litteris partus animū meū occu/
pet metuēdiſſime pater:nō eſt qui expri/
mere poſſit/nō ꝙ erroris cōſcius ſū:ſed
ꝙ paternū animū veſtrū verſus me inq/
etum ſentio:maliſqꝫ linguis ꝓuocatum
retroiecta veritate. Satis conicio ſi nō
augurio fallor qui huiꝰ fame fuerīt au
tores:quos potius liuor q̄ꝫ veritas cōci
tare ꝯſueuit:quoꝝ ne vlla temꝑantia la
bioꝝ ſit/qui ne ſileant: ne quoqꝫ linguā
a malo deflectant gratis que obloquāt̄
ex digitis ſugūt:a quibꝰ pater optime ro
go ne ſinatis oculos veſtros falſo velo
obſcurari:veſtraſqꝫ aures falſa fibula
ꝑforari. Si malis moribꝰ inſueſco:ſi bo
na veſtra:⁊ tēpora perdo:ſi veſtris man
datis obſurdeſco/nichil eſt ꝙ me expur
get.magiſtros meos interrogate ſtudii
mei:viteqꝫ mee certiſſimos teſtes Si de
latores illi apud vos patulas aures non
īuenirent:voſqꝫ ſuis mēdaciis nec mo/
uerent:nec turbarēt quidquid de me ꝑ/
dicarem nō vniꝰ aſſis eſtimarē. Potiꝰ
velim hi me arguant: moresqꝫ meos et
vitam damnēt/ cū quibus minime velī
vitam:⁊ mores permutare quibꝰ omni
conatu ſemꝑ ſtudui:ſtudeboqꝫ ſemꝑ diſ
ſimilimus eſſe. Docuit me Seneca:non
minus turpe eſſe a turpibus: q̄ꝫ ob tur/

pia cōmendari. Has litteras optime pa
ter feſtino curſu pueniſſem: niſi inflatio
pedis michi adeſſet / ⁊ quidē tanta vt vi
ſus michi eſſet molaris pedi appenſus.
nec mouere me potui, etiā adiutus bacu
lo. partim tamē tumor abſcedere incipit
Mox adero me cōmode purgaturus:
dante deo qui vos tueri digneť: nec mi
nus feliciter: q̄ longeue.

¶ Excuſatio alia filii ſup ſtudii tepiditate. ¶ Epiſtola. lxxix.

¶ Si parū his annis pfeci metuēdiſ
ſime pater / ſatis ppendet prudentia ve
ſtra: nō oms eodem eſſe ingenio: nec eād
habere addiſcendū adiumenta. Nō oim
eſt altos montes ꝯſcendere: ſūma iuga:
ſūmosqꝫ vertices attingere. Si tamen
ſocioꝝ meoꝝ ſplendores ingenii equare
nō poſſum / primordia tamē etatis mee
honeſtis curis deſtinabo: ſi quoqꝫ quid
tēporis extra: libros qñqꝫ expendero id
totum perditū iudicabo. Si ex numero
equaliū meoꝝ vobis inferior videar / cer
to polliceor: ꝙ ita omnē morā corrigam
vt nō modo ſequi: ſed eos precurrere iu
dicabor: daboqꝫ operā: vt me talem effi
ciā cui īimici mei inuideāt ⁊ amici gra
tulentur. Si tamen interea aliqui obtre
ctatores inuidie facibus agitati / aliqua
aduerſū me ficta diſſeminēt / veſtre erit
pbitatis illis nec aurē pbere: nec quid
fidei cōmodare. Valete pater optime i
eo cui nullus prefuit autor.

¶ Rogatur amicus vt ſecrete inquirat male fame ſuggeſtorem ¶ Epiſtola. lxxx.

¶ Lete viuere pro ſalute. Spem michi
plurimā fidentiſſime vir tua fides: qua
facile velis. tuaqꝫ induſtria qua facile
poſſis prebuerūt / vt plene confidā pau
cis me obtenturū: quod rogaturus acce
do. Sunt qui ſola prurigine lingue con
citati patri meo de me mala multa ſug
geſſerunt. quo ventū eſt vt multas i me
patre dignas cōceperit iras: multa au
diuit: peiora veretur: vnde graui dolore
affectus ſum: qui nūq̄ triſticias potui p
ferre parentum quas ego grauiores eſſe
ppendo. Nam quo de me plura genitor
meus audit: eo altius oīa illius animū
penetrant: herentqꝫ tenaciter: ſic illius
mos eſt: ſic natura. Alioquin parui eſti
marem mendacē famā nō rebus: ſed ven
toſo flatu conſtructā: quā mox caſuraꝫ
certiſſime ſcio more exuberantis flāme
que mox emoriť ſi ſuis careat nutrimen
tis. Quo igitur facias te enixiſſime dep
cor: patrem ſcilꝫ digneris quoad potis
mitigare. ſtudeasqꝫ ſcrutari hincinde ſe
cretiſſime ſubpalpando: qui ſint illi: qui
michi ſuas tam faciles liguas in mea
ſcandala accōmodarunt / in aliquos me
vehemens ſuſpicio trahit quoꝝ nomini
bꝰ adhuc preſtiterit pepercisse: donec m̄
feceris certiorē. Eſt eñ creberrime ſuſ
picio fallax. quos dum tuam per explo
rationem cognouero: mo coram effece
ro eos cum rubore negaturos / qd poſt
tergū ipudenter aſtruūt. Parcito rogo
longꝰ ſū tacere neſcio. plenꝰ eñ michi ē
animus: quem ſi ſcriptis explere conarer
breuitas ipſa in immenſum euaderet ſce
dula in membranā exurgeret: epiſtolaqꝫ
mea tranſiret in librū. Vale. curſim ex
Louanio ea die eaqꝫ etiam hora diei:
dum inter omnes minimas ſol procreat
vmbras.

¶ Reſponſio amici ad precedentem: ¶ Epiſtola. lxxxi.

¶ Hoc erat cariſſime vir tue fortu
ne preſidio: ꝙ michi tue littere exhibite
ſunt conuenientiſſimo tempore: dum ſci
licet cenandi gratia ad domum patris
tui proficiſcebar. Intercenandum de te

multus ſermo ſubortus eſt. ſtudui mol/lire patris verba irā multam ſonantia: ſed quã primum fame autorem ex eo co/gnoui ita illum: vt ab vngue tenero no/ueram: ſic eum diſcerpſi vt nil aliud lu/crifecerit quã ſolent: qui inter malleū ⁊ i/cudem: ianuam ⁊ limam digitos inſere/re conſueuerunt/ fecitqȝ illum menda/cem: loquaculum: huius fame confictorem rurſum ad patrem me preſente vo/cari. vbi compertis mendaciis ſuis eū contudi duriſſimis verbis: in utumqȝ reddidi: atqȝ elinguā ſimilem ſaxo Oſtē di patri tuo quod totus ex mendaciis pen/det: ex ficticiis confectus eſt. non enim tot puluerū minuta corpuſcula aerē p/uolitant: quot mendacia cōtinuo ex ore illius decidunt. Quis em̄ ſit: frontis ha/bitus: ⁊ verba teſtantur. ſed ne tuū ani/mū ſuſpenſum relinquam: qui multum anhelat ipſum nocere conflatorem: ſtu/det Iouanū filius vidue ad dexteram domus mee cōmorantis. ille: ille eſt: cu/ius nomen de induſtria pretereo ne hāc ſcedulam defedaret. Hec cariſſime vir tanto curſu ſcripſi: vt manus cogitatio/nē precurreret. hoc ideo dico: vt ſi inge/nio parcere non dignaberis/ ignoſcas vel tempori. Vale in eo qui ventis ocia mā/dat: altumqȝ ponthum littore claudit.

¶ Alia reſponſio alio modo.
¶ Epiſtola. lxxxii.

¶ Legi litteras tuas cariſſime vir. Cu/re michi erit tua petitio iuſta quidē: et iuſti plena doloris. Eſt certe non ſecus ac ſcribis. Eſt certe neſcio cuius pater tuus: ſed profecto maledici oris flatibus accenſus animo ſimul: ⁊ fronte permo/tus: cuius modeſtiam vis doloris exſu/perat/ ſed quod melius eueniret vidi ni/chil: Mundū littere tue manibus ī meis caluerāt/ dum ecce pater michi fuit ob/uius famam illam de te auribus ſuis i/iectam longo ordine narrans: omniaqȝ alto principio repetens: itaqȝ procul ce/pto vt merito quiuis de eo horatiano poſſit ſale ludere: ⁊ gemino bellū. Tro/ianum orditur ab ouo: quod ſcilȝ nō ita na/tus: non ita a parentibus eruditus: nec tuos maiores fuiſſes imitatus: multaqȝ alia verba protulit longiſſima dictu. Tan/dem ego contra ſpernenda eſſe menda/cia dixi: atqȝ vanā famam ſine fonte: ſi/ne autore volantem: vel quā maliuolen/tia texuerat: quibus verbis ex patris ſer/mone tandem noui quiſnā ille conflator mendatiorum fuerat: quem tigride peiorē diu agnoui: que ingenio vtitur malicio/ſe ⁊ perperam: nec poteſt vſquā ſatis fa/ma ⁊ hominū ſanguine ſaturari. Quod dum patris tui plenius in aures incuſſe/ram: ſedatior animo abiuit. Scias igitur multa ſupereſſe que ſpes: nec deſinā do/nec reſederit patris omnis impetus: vi/deroqȝ ſemper (vt apud plautū eſt) ne fidē fluxam geſſero. Tu interea letior vale.

¶ Epiſtola ſemiinuectiua.
¶ Epiſtola. lxxxiii.

¶ Salutationem quam dare ſueuit ſuo preſſori ſcorpio. Compertū habeo bone vir/ te gratis ad aures patris mei mendacia de me plurima cōflauiſſe: tuā qȝ nunc diu tectam inuidiam euomuiſſe quam niſi reſorbeas: ⁊ conſultius mox reuoces: condigneqȝ repares quod men/dacio peccauiſti: atqȝ etiam dederis tē/pus in reliquū frena maxillis: non leui effugies irā meam: cui facile pareo/ hāc iniuriam propulſantem. Valeto. valeto: quod verbum dum ad contraria trahi/tur: ſi adhuc in inuidia perſtas: velim in malam ſignificationem accipias.

¶ Reſponſio ad precedentem.

¶ Epiſtola.lxxxiiii

¶ Reddite ſunt michi littere tue verbis breues:non ita ſententiis: que cõminationes redolere videntur adamante duriores. Arguis me:ꝙ liuore ꝯmotus ad patris aures linguam meaȝ in tuã infamiam inflexerim. Nichil errabis ſi diligentius veritatẽ ꝑquiras:que facile ſe ipſam palaȝ efferet tuas litteras tuo rubore damnaturam/nec aliud:cũ ſepe excuſatione ſuſpicio creſcat in preſeminarũ dicturus fuero/niſi ꝙ facilius blandiciis:q̃ȝ cõminationibus vincor. Vale et ſi potes me amaſin minus :ſaltẽ non oderis/ſin nec hoc:vt libet feceris.

¶ Kurſus alia quaſi inuectiua

¶ Epiſtola.lxxxv.

¶ Salutes quas inter vngues milui aſſequitur pull⁹. Viror bone: heus bone vir:q° titulo iuſti eouſqȝ in aīo tuo ſedem liuor inuenit:qui melli venenuȝ inſeris:et me blanda ſub imagine ꝓdis:q poſt tergũ linguã aſpidis:os ſcorpionis et flatũ geris baſiliſci.timoreȝ aranee aſſumpſiſti:que et ſi mel ſugit id mox vertit in venenũ:nec diſſimulis api es.mel in ore gerenti:in cauda aculeũ.Eſt tibi coram hoīe lingua dulcis ⁊ mitis:ſed a tergo aſperior tribulis:et calcato imitior ydro.tu rides coram mulces in aure:necas in cauda ſardanino veneno ꝑſimilis quod quos ꝑimit:riſu ꝑire facit. Tu michi faciẽ blandã porrigis/non aliter q̃ȝ ſcorpio ſolet:qui prius lingit q̃ȝ pungit:⁊ tandẽ ꝓiicis ignem:⁊ flãmam more ſerpentis. Vale ſcis:q̃ȝ paratam vindicte vngulã hẽo.tu ſi viuã: docebe ris qui more ſanguiſſuge alieno ſanguini inſultas/quo modo ſanguiſſuga quo auidius ſugit:eo ſe pleni⁹ interimat.eodẽ eñ loco ſemꝑ duxi vitã:⁊ famã habẽdam/nullũ diſcrimen faciẽs inter hoſtẽ vite ⁊ fame/tu dente:et vngue in famã meã ñ ceſſas irruere:quã malo ſuſurro premis ⁊ vt mordax erugo voras:vt tinea ſulcas. Faciam vt poſthac neminẽ tua voce laceſſes.vet⁹ ꝓuerbiũ ẽ/maliciam partẽ ſemꝑ maximã ſui veneni bibere. Vale.vale vt me valere exoptas(⁊ vt planiſſimo verbo loquar) iacebis niſi caueas. Ebulit michi ſanguis: noli furori fidere.

¶ Kñſio ad precedentem cuȝ duricia verborum.

¶ Epiſtola.lxxxvi.

¶ Salutes ille:quas michi optas:ni te rideant pro ſalute. Scripſiſti ad me litteras iracũdia ac ſtomacho plenas tui ſimilimas.tueqȝ dementie:⁊ exhauſti cerebri teſtes:quibus gaudes ſermonẽ(vt plautus refert)ore temerario.effrenato prodigo:petulante vite tue parem effundere. Contingit patrem diſſimilem ſepe filiũ generare.oratio autem diſpar moribus vix vnq̃ȝ poteſt reperiri:que ſemꝑ eſt animi certiſſima nuncia. Certum tamen habeto ꝙ nõ facile me ſermone terrebis:que de re dixi/non quia dixerim: ſed quia vera ſint dicta.fuiſſe doleas.

Tu verba fudiſti puncto cuſpidis magis acuta:ꝯtumelioſa:minacia:dignaqȝ a te:ſed nõ que michi dicerent:q̃ potius ꝯtemnẽda q̃ȝ refellenda iudico. Caput igitur ego:quotiens verba tua lego ita abiicio vt nichil hereat auribus:rapiãt oia venti:⁊ tuũ auguriũ ſꝑgant ꝓcelle/ſi qd viri de te delectet:domi ſũ nec foribus obdã peſſulũ.ſȝ ſi ſapis ex aīo tuo rãcorẽ:deponito:turgidũ quoqȝ pectus ſedato.qd niſi feceris ex aduerſo ita pectus opponam vt q̃ȝtum vires mee preualeant ſera penitentia cognitur⁹ ſis/et niſi furor impius tuus finem acceperit(ſed libuerit ſemper:vt ſoles mentis maliuolentia:liuoreqȝ tabeſcere)nũq̃ȝ ꝓceſ

ſeris libere:licenter impugne. Tu:vt fa/
cis:me minus ſemꝑ valeto: vt mereris:
qui ſi in ſolita ſemꝑ tua maliuolētia ꝑ/
ſtiteris:ea bn̄dictione fruaris:quā oues
a lupoꝝ dentibus recipere ſolent.

¶ Alia epiſtola diffidatoria et du/
rior. ¶ Epiſtola.lxxxvii.

¶ Salutem quam cretenſes ſuis hoſti/
bus optauere mala ſcilꝫ conſuetudine
delectari. Tu bone vir iam cordis tui
archana longa ſimulatione cōtecta euo
muiſti:tui maliuoli animi feces calamꝰ
tuus expuit.tu cani rabido perſimilis q
mordet manū porrigentis:eoqꝫ tamē de
terior:quo canis linguā medicinalē ge/
rit.tu venenoſam:qui omnē ſermonem
inquinas:maledictisqꝫ cōſumis dic ce/
rebrum plumbeū quid furis?quid deſpu
mas?quid dente tuo canino in rabiā ver
ſo me clam incurſas?oculis cares:⁊ lu/
ſcis inuides:bulīteqꝫ pectore famā me
am conaris cōfundere. Sed ne longior
fiam:cerebellūqꝫ tuū mole verboꝝ op/
primā:perge:perge:quo te iuidia ducet:
nec deſine oīm hominū aures :⁊ ora im
plere.fuero quādoqꝫ: ſi me deus ſuper/
ſtitem ſinat:dignam tanta beniuolentia
tua gratiam relaturus.calamū ſiſto: pi/
get em̄: ⁊ pudet tecum diutius ſcriptis
detineri:qui nō litteris dignus es:ſed nu
do ferro viſitari.ꝙ te valere velim bre/
ui ſenties.

¶ Frater ad fratrem vt a vindi/
cta auocet ¶ Epl'a.lxxxviii.

¶ Pridie ꝙ has ſcriberem auribꝰ in
ſonuerat meis cariſſime frater:te in mi/
ſellum quandā vſqꝫ adeo motū vt capi
talem in iram ſanguinis auidā proſiliiſ/
ſes:in quē nulle prorſus fortune:vl' aui/
mi dotes cōfluxere.Noui qui ſit ⁊ ꝙ fa
cile cōtemnendus:qui linguā gerit odio
rū tam ſeminatricem:vt muſcas ⁊ puli/
ces ad bella moueret alterius laudē in
ſuam iniuriam reputat:⁊ quoniā miſer/
rimus eſt omibꝰ inuidet:nemo ipſi. Te
per virtutis amorē cariſſime frater ob/
ſecro:perqꝫ prudentiam qua nulli cedis
per pacem ⁊ caritatem:qua cūctos exu/
peras:poſtremo per chriſti quiqꝫ vulne
ra quibus inocentiſſimus ſanguis efflu
xit:tuas ne manus in hūc miſellū coma
cules:nec cures quid aduerſū te moliat̄
qui tuo illius contemptu nō quidē odio
tuo dignꝰ eſt:ipſeqꝫ gratulaberis ꝙ ipſi
materiā iuidie:non contemptus prebui/
ſti.non quid ille pati dignus ſit:ſed quid
te decet aſpice nō indus elephas culicē
curat.ad quēpiam alium migret vltorē
Non em̄ tandem caſtigator ei defuerit:
qui ſuū errorem furoremqꝫ confregerit
Vale:ſed quod in abdito dixi:in abdito
ſerua.

¶ Alia epiſtola ad idem cum pre
cedente. ¶ Epiſtola.lxxxix

¶ Salutem:Rogo te frater exue bel
uinos mores:⁊ fedos affectus: Vlciſci
em̄ efferū eſt:⁊ viro indignū:beluarū ꝓ/
prium nec quidem oīm: ſed premorda/
ciū atqꝫ perferociū: Non curabis ſi ſa/
pis quid mali de te proferant:qui nō iu
dicio ſed morbo laborant.Nichil enim
clementia humanꝰ eſt. honeſtauit cle/
mentia multos.vltio nullū.Si dicas ꝙ
tibi iniuriam intulit:cum Seneca peto.
Quid queſo refert an primus pecces vl'
vltimus? Mors forte quā paras hoſtī
ei ad ceruicem ſine vllo tui diſcrimīe pē
det:quam forte ⁊ ſi valde velis:nulla po
teſtate poſſes auellere.Quid igitur ro/
go iuuat fatum fato repellere:⁊ moritu
ri ſanguine morituras manus inficere?
quid ad te ſi maliuoloꝝ lingue loquant̄:
⁊ oblatrent modo quod ſolent faciant:

nō qdē q̄ð meruiſti. Lique inuidis inuidiā neq̄ȝ illis vllū alium cupias tortorē ſatis ipſi ſe torquent: qui alienis angunť. Si velis a linguis malis tutus eſſe: bene viue. nil virtute ſecurius: ⁊ bene vale

¶ Adhuc alia epiſtola idem ſuadens aliis mediis. ¶ Epl'a. lxxxx.

¶ Pacem ⁊ ſi quid pace reris optabilius. Obſtupui animoq̄ȝ fluctuatusq̄ȝ ſum vehemēter optime frater audiens mecūq̄ȝ reuoluens quid id negotii eſſet ꝙ tantop̄e ad vindictam exarſiſti. Caue bis rogo cariſſime frater per eū qui me tantop̄e cogit amorē in te in eū: ne manus tuas ſanguine defedaueris. Ne opes quas omnis vita tua ꝯceſſit: breuis hora eripiat: ⁊ tui nomis celebritatē cōſceleret: quo tibi periculū: amicis triſticia nō deeſſet. Conſule rebus tuis: ꝯpeſce hanc ire violentiā. p̄mitte: teq̄ȝ mitigem: ⁊ in humaniorē vertā ſententiam. Nulla male dicentis oratio te ledere poteſt quippe vera neceſſe eſt bona p̄dicet. falſā vita moresq̄ȝ tui ſup̄ant Floccipēdes ſi ſapias: quid ille mendacioꝝ decoctor ſuis bubalinis mugitibus in te obganniat? Quis em̄ poterit cū dicaci rabula verbis contēdere? cuius verba potius tāq̄ȝ inſulſi aſelli rugitus eſtimabis. Contēnesq̄ȝ: ſi ſapis: alto animo illū imbecillū trunculū: viliſſimū fungū: ex terre putredine natum: oimq̄ȝ hoim fecem (qui vt ait Flaccus) Altius marceſcit rebus opimis. Velim igiť illam partem luti viliſſimā: illā vltime fecis ſordicieȝ deſpicias: tanq̄ȝ illū lepuſculum: quē canes aleris nō inuaſerunt: nec tibi ſit cure quid inſulſiſſimus ille cōuiciator tu⁹ nulla virtute redemptus: dicat agat vel moliať. Non eſt viri ranarū ꝯuiciis aut muſcaꝝ murmure deterreri: inimic⁹ ſolum voluntate eſt nō poteſtate ledendi. Parui habebis prorſus illius miſeri pediculi morſum: quē facile potis: ſi voles inť vngues ꝯfringere. Noli tali ventoſitatis tuba moueri: de cui⁹ gladio nō paueres: qui vix tibi calcetenus ſe erigit: qui non tā morſu q̄ȝ ſibillo potēs eſt Clamaui: clamo ſemperq̄ȝ clamabo: nichilipendas quod tremule cicade murmurent: ſpernit leo pāpiliones. Valeto nō minus q̄ȝ qui oim maxime.

¶ Reſponſio fratris in ſententia preſiſtentis. ¶ Epiſtola. xci.

¶ Frater fratri felicitatem dicit. Eſt: ⁊ fuit: ſemp̄q̄ȝ erit optime frater facilius conſulere: q̄ȝ obſequi ꝯſiliis. Permanet ille: de quo ſcribis ſua in maliuolentia ſemp̄ vt ſulphura vena calens: ⁊ fumās oim: qui viuunt deterrimus: qui non deſinit me inde/ feſſe nouis conuiciis inſectari/ quē ſi patiar tua conſilia ſecutus/ cornua dedero cōuiciatori: videborq̄ȝ tacens/ que de me predicat/ cōceſſiſſe: ⁊ lucē fugere: ac latitare/ tenebrisq̄ȝ celare pudorem. Frontem illi opponere ſtatui eius fronte duriorē/ vt qui bene loqui neſcit/ diſcat bene conticere: fiatq̄ȝ doctior ferro magiſtro/ ne latius in peiora diffluat omni terrore depulſo. Tā magnus michi eſt animi eſtus/ vt meipſuȝ michi abeſſe ſentiā: tantusq̄ȝ iracundie impetus tuū ſanctū conſiliū ſuperatur⁹ inuaſit/ vt ſi illi obuius fiam: nō manus potero continere quin eo tendant quo eas ducat impetus. Neſcio quis vſpiaȝ ſibi ſatis ꝯſtet: qui equo aio oīa ferat: q̄ vbiq̄ȝ: ⁊ ſemp̄ ſibiipi par: idēq̄ȝ p̄maneat Fortune oīa mando: vincatq̄ȝ queȝ illa vincere mauult. Vale: ⁊ te diligentē dilige.

¶ Rn̄ſio alia fratris ꝯſiliis fraternis obediētis. ¶ Epiſtola. xcii.

¶ Mille: ⁊ mille: millieſq; mille ſa-
lutes. Non ſatis penes me eram/ dū tue
littere fraterno: ⁊ ſancto conſilio plene:
michi ſunt exhibite: quib⁹ ego ſic redii
ad me: vt iamiā nichil magis exoptem:
q̄ inter illum/ de quo ſcribis: ⁊ me mu-
rus ſemꝑ interſit/ qui vtriuſq; ſaluti cō
ſulat. crede michi magno aīo eū cōtem
no: ac ipſum tamparui eſtimo: vt nemi-
nē minus. Tanta em̄ moderatiōe cōful-
get tuū conſiliū/ vt nemo niſi mētis iops
illi nō obtemperatur⁹ eſſet. Eatq; igit̄
ſuis ſpaciis: ſuis vtatur moribus/ tandē
ſe in ceno ſue malicie ſubmerſurus. Va
le. has apertas linquo. nō em̄ tempus ſu
per erat: nec fuit opus firmare ſigillo

¶ Alia reſponſio in optimā partē
adiūctis rōnibus. ¶ Epl'a. xciii

¶ Salutes numero multas: mole ma-
gnas: pondereq; onuſtas. Accepi litte-
ras tuas frater ad cor vſq; dilecte ſani
ꝯſilii plenas: patientiā ſuadentes omni
vindicte cogitatione ſemota. Sed vt a-
perto tibi corde loquar/ vt ſoleo/ facili⁹
queres/ q̄ īuenies qui omia equanimit̄
patiatur vix vſq̄ reperitur/ qui non in-
terdum animi eſtu vincatur. licet multi
cum valeant recta conſilia egrotis pre-
beant/ tamen quod pace tua dixerim/ ſi
doleant mente excidūt. Non poſſum fa-
teor obliuiſci vulnerū/ que nouis ictib⁹
continuo recrudeſcunt. Non digne fer-
re poſſum nouo ſemꝑ opprobrio: nouo-
q; ludibrio leſum: ac leſum iri. Et vbi
in mediū perpulchre ducis poeticū hoc
ꝙ culicem elephas minime curat/ faci-
le ex aduerſo poeticum eq; vulgatum
reddidero elephantes ſcil; porcina voce
deterreri: nec eſſe facile iuxta viperā ſe-
curum ſomnū agere. perſtat ille veſan⁹
cōuiciator meus in ſuo ſibillatu ſerpen-
tino omniū/ qui viuunt/ truculētiſſim⁹/
qui ſemper frendet vt lupus: ſpumat vt
aper: nec deſinit in me acuere dentes: et
vngues/ cui niſi reſtitero iam virtus ſce
lere victa putabitur: videborq; tacēdo
conceſſiſſe/ que potius liuori: q̄ verita-
ti accōmodat/ cuius malignitas vſq; a-
deo iam exarſit/ vt nunc eius flāma con
temni non poſſit. Fecit longa patientia
mea vt errores ſuos tutos iā exiſtimet
hinc in oīe mordacitatem defluit oīi
timore depulſo. Immunde lingue ē il-
lotiq; ſermonis/ cuius roſtrum longa:
multaq; dicacitate crebras vndiq; lites
exegitat/ vſq; adeo impetuoſi: periculo-
ſiq; anhelitus eſt: vt etiam ſaxa cogeret
irruere ſaxis. Dabit/ ſi vixero: ſue mali-
cie penas. Eſtuat michi animus/ quem
velim potius re q̄ verbis oſtēdere/ non
ē quo ſecus eius furori: quo ve alit̄ tot
inſolētiis temerariis conatib⁹ occurrat
Statui ego hoc ī caſu ꝓprio ſenſui cre
dere fortune oīa mandās/ ſed reliqs ī oī
bus tibi obtēperabo/ nō minus q̄ haſta
militi: ⁊ folia ventis. Vale optime frat̄:
meq; ſemꝑ animo geſta.

¶ Iterū alia reſponſio ad idem in
aliam ſententiā. ¶ Epl'a. xciiii

¶ Letiſſimarū ſalutū imēſā abundan
tiā. Accepi lr̄as tuas cariſſime frat̄ mul
ta rōne ꝯtextas/ quas ſi ꝯtemnerē nulli⁹
rōnis guſtū haberē. Neſcius tamē ſuꝫ/
ſi michi obuius eſſet/ an ardorē ratio/
vel rōnem ipſe ardor ſuparet. qđ tamen
potius tua ꝯſilia amplectar ſpem iā ha-
beo/ nundū fiduciā. Paulatim tn̄ ad m̄
redeo/ qui michiipſi abſens fui/ ſpero ꝙ
tua ego autoritate īpulſus cauebo/ ne
temerariā: incautāq; manū in miſellum
illū extendā. Nam clare perpēdo ſupꝰ
cuū eſſe ab homie tentari/ quod vindex
ethereus eſt facturus. Eſt enim michi
magno ponderi ꝯſiliū tuū/ q te michi al-
terū ſemꝑ ſcipionē: alterūq; piladē ſum

amicicie noſtre expertus a quo rectam
michi viuendi normam ſemp̄ conabor
elicere:citiusqȝ illū amore tui odiiſſe de
ſinā: q̄ȝ illius odio quicq̄ȝ de noſtra beni
uolentia detraham. Scio em̄ ſapientuȝ
eſſe:delicto ſuo: nō alioꝝ iniuria cōmo/
ueri. Licet em̄ inuidia eius michi diſpli
cuerit:inuidie tamen cauſa nūq̄ȝ diſpli/
cuit.ideo em̄ michi moleſtior eſt quo eū
preſſius intueor. Incipio omīa ſua par
ui habere gratias agens imortali deo:q
me eius diſſimilē fecit: id michi magne
de me ſpei argumentū fuerit:ſi eidē val/
de diſpliceam qui omīs honoris:omnis
qȝ pudoris excluſit officium. Inſea po/
terit contra murū virgis certare:atqȝ i/
nidia: acerboqȝ odio inſanire: tandēqȝ
flāma inuidie ſue in ſolum fumū euane
ſcet. Et quo magis ei oculi crepent do/
lore:ſemp̄ ſtudebo michi virtuoſior:me/
iſqȝ officioſior eſſe:ſic ſatis quo āgatur
habiturus eſt:nos autē quo rideamus.
Vale in eo qui omīa ſoſpitat. Ex loua/
nio tarde tertia martii luce cadente:vo/
lante noctua nūcia noctis.

¶ Monetur amicus de emuloruȝ
machinatione. ¶ Epiſtola.xcv.

¶ Feliciſſimas aceruo magno ſalutes.
Habes cariſſime vir in curia principis
vbi aſſidue verſaris vehementes tui no
minis inimicos:qui niſi tibi caute proſpe
xeris:tue fame maculā mox impingent:
atqȝ eoꝝ maliciā tandem ſenties latius
in tuū malum erupturam:niſi tam pru/
denter q̄ȝ vigilanter occurras. Tacere
nō potui amoris in te mei incendio con/
citat⁹.ſed nō loquar aptius tibi:qui re/
rū tuaꝝ perſpicax es quo ex his paucis
facile cuncta colligas. Omīa nāqȝ nar/
rare prolixa res eſſet longiori tempore
debita:multo attramento digna:longa/
qȝ papiro. Care vir ſis bona valitudīe
firmus:ꝛ ſi quid ex me velis:manda fi/
denter.nūq̄ȝ fuerit michi laboris genus
vllum durum:quod michi gratie tue ꝑ/
cium ponat. Ex Bruxellis iulii tertia
ſole cadente cena peracta ocius q̄ȝ ſol
ſua lumina ſpargit.

¶ Reſponſio ad precedentem.
¶ Epiſtola.xcvi.

¶ Plurimas amore ſincero ſalutes.
Sunt michi ſemp̄ littere tue fideliſſime
vir validiſſimum pingnus amoris: que
tamen vt verū fatear intulerūt nūcnunc
cordi meo puncturā acutam. iniecerunt
qȝ auribus meis(vt aiunt)pulicem quí
noctes plures motu ſuo: atqȝ ſuſurro
michi omnē quietem ademit:contra qd̄
ſola fuerit medela alia epiſtola tua:qua
quod tectius explicaueras ſignificātius
exprimas. Tu igitur cura vt omīa ple/
niſſime norim: ſed magis vt valeas : et
plurimū rogo ſcribendi ineptie parcas.
Nam quo magis in caractere atqȝ ſtilo
defectum eſt:eo magis animū meū in te
heſiſſe putabis amicā fidem:nō picturā
non verba querentem.

¶ Alia reſponſio ad idem in aliam
ſententiam. ¶ Epiſtola.xcvii.

¶ Integerrimas omī amore ſuauitate
ſalutes. Litteras tuas ornatiſſime vir
non quas optaueram:ſed quales eſſe ſi/
nunt fata mea tandem accepi. In qui/
bus ꝛſi non ceteris hoc vno tamē oble/
ctatus ſum: ꝙ propenſū integrūqȝ amo
rem in me tuū perſpicio:pro quo ſi gra/
tias tibi ſatis dignas:ſatis plenas: ſatis
qȝ ingentes nō valeam rependere:dii be
neficioꝝ memores multa tibi cumulata
mercede rependant. Satis ꝓiicio niſi au
gurio fallor:quos tua verba reſpectant
ſed figam in vela conſtātes oculos:īue/
nientqȝ me eis colubrū eſſe:ſi michi ſeſe

pꝛebeant ſcoꝛpiones. Vale/ valeantqꝫ
noſtri amatoꝛes:ſed roſoꝛes valeant/vt
me valere cupiūt. Interea quoqꝫ/ſi ſic
libeat:clament oblatrent:ſuoqꝫ latratu
ilia rumpant.

¶ Rogatur amicus/vt libꝛos no
uo caractiſandi ſtilo impꝛ̄ſſos e/
mat pꝛo amico. ¶ Epiſtola.xcviii.

¶ Letiſſimas hilariſſimo coꝛde ſalutes
Mitto hunc nunciū aut yperpiā hono
rande p̄ceptoꝛ pꝛo libꝛis ex hac noua ī/
pꝛeſſura currente cōparandis. Sed qm̄
nō eſt ipſe eius rei certꝰ ſatis cognitoꝛ/
rogo te:vt illi i hac re pꝛeſtes induſtriā
tuam/videlꝫ vt caracteres:attramentū
pelles emendationē:⁊ cūcta aſpicias:p̄/
ciumqꝫ ponas iudicio tuo/quod michi
vt in ceteris oībus/ ita hoc in negotio
erit potiſſimū. Pecuniaꝫ paratā habꝫ.
tantū ſupeſt/vt te adiutoꝛe huius facti
falli nō metuat. Curam igiť ob noſtraꝫ
mutuā beniuolentiā ſuſcipies huiꝰ ce/
rei:ſimulqꝫ michi mandabis/vt tibi pa
ratiſſimo quod per me fieri voles. Si
petis q̄ꝫ valeam/ꝓfecto letius dono dei/
q̄ꝫ piſcis in vndis. Opto ſic.etiam vt va
leas:⁊ quidē fenice diuturnius.

¶ Rn̄ſio ad precedentē epiſtolaꝫ
¶ Epiſtola.xcix.

¶ Deſideriis tuis pꝛompto cum animo
famulatū. Nichil michi amice pcare io
cūdius eſt q̄ꝫ amicoꝝ parere deſideriis/
maximeqꝫ tuis/qui me ſemꝑ plenis af/
fectibꝰ dilexiſti: atqꝫ om̄ia amicicie iu/
ra incōcuſſa: ſolidaqꝫ ſemꝑ cōſeruaſti.
Quaquauerſū em̄ flectoꝛ/ fauoꝛis ī me
tui ſplendoꝛes multos video. Nichil igr̄
michi iocūdius q̄ꝫ tibi cōmodo: ⁊ viſui
eſſe. Curabo libꝛos/q̄ꝫti equū erit eme/
re/ſecus nō delectaret emiſſe. Nā mala
emptio ſemꝑ ingrata eſt/ eo maxime ꝙ
expꝛobꝛare ſtulticiā emētis videť. Nul
ti tibi hac in re ſeruirēt longe cautius/
ſed contēdere auſim ꝙ nemo libentius.
Faciā que potero tā diligēter/q̄ꝫ libēter
nec fidelitas aberit:ſi foꝛte induſtria de/
ſit. Et ſi quid reliquū ex me velis/tibi ꝑ/
ſuade/ꝙ nō hercle tam tua ſūt/que tua
ſūt q̄ꝫ que mea/inter que ego differentiā
nullā ſtatuo/niſi/ ꝙ illo differant/ꝙ in/
tētius me tua/q̄ꝫ mea excipiūt/quo tuo
rum denarioꝝ/q̄ꝫ meoꝝ in emptionibus
partioꝛ eſſem. Vale in eo qui terre flo/
res ſparſit:⁊ ſydera polo.

¶ Petuntur littere ab amico.
¶ Epiſtola.c.

¶ Salutem: Non deſinam optime fra/
ter te animo ꝓſequi:⁊ litteris/donec te
videro redeuntē. Interea tamē etiā:at/
qꝫ etiā tuas litteras peto noſtre amici/
cie claues:⁊ anchoꝛas/quibus amoꝛ no
ſter aptus ſemꝑ reluceat:maneatqꝫ con
firmus. Etſi quid ex me vis:p̄cipito. Nul
lum michi pondus graue erit/ qđ meis
humeris adieceris. Vale ſanus: viue
quietus.

¶ Alia epiſtola idem petens cuꝫ
preceden̄. ¶ Epiſtola.ci.

¶ Salutem cum felicitate ꝑhenni. Ab
ſentia tua plurimū michi moleſta ē fidē
tiſſime frater/que cogitationes meas in
girum rotat:⁊ moꝛe pile huc.illucqꝫ ia/
ctat. Ferre em̄ nō valeo me nullas litte/
ras memoꝛie de me tue teſtes abs te ac/
cipere/qui tn̄ nūq̄ꝫ tā adſens es qui me/
cū quaquauerſū flectoꝛ viuas:habites:
colloquaris. Aperto nam (vt aiunt) pe/
ctoꝛe/nō ficta fronte te dulci amoꝛe cō/
plectoꝛ:teqꝫ in amiciciarū tabellis ad/
amātinis vn̄ nō facile delearis īſculptū
teneo:ſemꝑqꝫ tenebo:qui abſēs tibi:aio
tn̄ p̄ſens:⁊ lōginquꝰ fuero ſane ꝓpiquꝰ.
Expecto tuas lr̄as:vel/qđ potius velim
te redeuntē/q certe veniēs tm̄ michi gau

dii tecum adduces: q̄tū michi doloris
abcedens ipſe reliquiſti. Sis valens:et
viuito letus:parcitoq3 ineptie/dedit nā
feſtinantia calcar calamo: digitis quo/
q3 pennas.

¶ Reſponſio ad predictas.
¶ Epiſtola.cii.

¶ Salutes plurimas ex intimo cordis
egreſſas. Non cōſueui optime frater a/
micis vt floribus vti/.tam diu caris/q̄
diu recentibꝰ/ſed vt puriſſimo auro/cu
ius.vetuſtas precium addit: nec ſic alta
obliuia letheo ex flumine bibi/vt nō ve
teris noſtre amicicie:tuiq3 in me patro/
cinii plene meminerim. Omia em̄ meri/
ta in me tua multas ſplendoris ſui ī me
oſtēdunt imagines:crementūq3 nouum
qualibet die capiunt/ quaſi vnūquodq3
gradus eſſet in alterum. Velim ergo ti/
bi perſuadeas me tibi verum ac fidum
amicū eſſe/qui mecum ſemꝑ ſtatui ipſā
amiciciā animo:ꝛ rebus eſſe fouendam
quā nūq̄ curaui ad calculū trahere. eā
q3 buccinari verbis.vel pingere loqua/
cibus pēnis. Sis valens ꝛ felix:ꝛ annis
viuito multis.

¶ Rogatur amicus vt certo ī lo
co cum amico conueniat.
¶ Epiſtola.ciii.

¶ Plurimas affectu imenſo ſalutes.
Dū reficiendi mei gratia vir perdilecte
heſternā poſt cenam in deambulationē
me cōtuliſſem aduenit michi nūciꝰ tuꝰ
ſuauiſſimas litteras deferens/in quibꝰ
viſus ſum michi animi tui/vultū tanq̄
in ſpeculo contēplari/quē nunciū letiſ/
ſimo mox vultu bipatentibus vlnis ex/
cepi:eiq3 has p̄ſentes multa celeritate
cōſcriptas ad te rurſus ferendas dedi/
quibus te certiorē redderem michi eodē
momēto in opina quedā noua aduenīſ/
ſe/que me Antvverpiam ire cōpellunt.
Et quia ſemꝑ tua amicicia delectatus
ſum:atq3 cōuictu/ te rogo per dulce il/
lud amicicie nomen: ꝑq3 reliqua omīa:
que ī amiciciis dulcia noris/illic michi
feria quarta obuius fias: Vbi ſi te non
inenero lux michi tenebre: ꝛ candida ni
gra fient:cūctaq3 michi triſtia erūt:nec
panis edēti/nec ſapient vina bibēti. Cō
tra tamē ſi ibi fueris p̄ns/amara dulcia
videbūtur:ꝛ aqua vini vigorē habebit
Nam illic omīa corā agemus: libereq3
cōferemus:atq3 vuarū primos liquores
iocūde bibemus. Interea eſto valitudi
ne proſper. Ex louanio adeo feſtine vt
calamus ſuo curſu lepuſculū equet.

¶ Petitur conſiliū ꝛ iuuamē in ꝑ
mutatione bn̄ficii. ¶ Epl'a.ciiii.

¶ Accepi creberrime/vir cariſſime per
alienas līguas: alienoſq3 calamos tui
nomis dulces ſalutes. Potius tamē op
tarem litteras tuis digitis ſcriptas: ſed
longe potius tuos vultus ꝛ ſpirātia ora
intueri:que michi alto in pectore ſcul/
pſit amor : ꝛ fixa tenet. Illa que litte/
ris cōmiſiſſem alio ꝓperante harū lator
mee mentis fidus ianitor reſerabit peti
turus a te opem ꝛ conſiliū de permutā/
do bn̄ficio cū tuo vicino: cū quo michi
ſingularis eſt amicicia ꝛ familiaritas ī/
gens iādiu exorta:ꝛ letis cōuiuiis cōfir/
mata. Cupida diu mente deſideraui ad
locū natalē vnde puer exceſſi redire:illi
q3 terre:que me pauit infantē:vite reli/
quias dedicare: ꝛ mori vbi ortus ſū:et
vbi reptaui ſepeliri. Sed vale.putaba3
calamū frenare:ſed rapior.

¶ Epiſtola credētie cum petitione
reſponſi. ¶ Epiſtola.cv.

¶ Salutes ꝓſperas atq3 felices. Litte
ras tuas recipiens vir cariſſime videor
michi videre hūana quedā ora cordis
tui q̄ michi tm̄ gaudii attulerūt:q̄tū ma
gis accipe poſſum q̄ dicere. Non tam

miles equis gaudet: nō tam piſcator a-
quis:nō tā marte pugiles:metriſq; poe
te/ q̄ꝫtum ego tuis litteris exulto. In
quas appollo ſuū ingeniū fudiſſe videt.
Rogo igitur per harū latorē quē affe-
ctus mei arbitrū habeo:ꝛ mētis mee ī-
terpretem/ad me ſententiā tuā iis de re-
bus:quas hic tabellari⁹ ſignificabit qui
q; omia mea optime nouit:ſcribas/qui
mei pectoris clauem gerit. Vale in ſum
mo Ioue:qui tibi adaugeat vires ꝛ an
nos.

¶ Reſponſio ad precedē. epl'as.
¶ Epiſtola.cvi.

¶ Variis rebus occupor amice ad cor
dis centrū vſq; dilecte nec ocii ſinit pa
mande preceptor: vt latius ſcribam:nec
hora ſuſtinet. Tu igit litterarū mearū
ineptie parcas:quam feſtinantia ſtruxit
Nec duo aduerbia nō coeunt:cito:ꝛ be
ne. Tacere tamen non potui tui amore
deuictus. Errat ille(vt autor eſt Sene-
ca)qui amicū in atrio querit:ꝛ probat ī
cōuiuio:multū intereſt quib⁹ auſpiciis
amicicia inchoat.facile abſcedunt vaſe
exhauſto qui ſolā vim dulcedinem que
runt. apud em̄ tales raro de paſtu ouiū
ſed de lana queſtio eſt. Vereor em̄ ne vi
cinus meus ſeipſum ſpectet et vtilita-
tis ſue cauſa te attrahat. Nec amicicia
ſi ita genita ſit: vt cepit ita deſinet: Et q̄
deſinit vera nūq̄ꝫ fuit. Neceſſe eſt em̄ in
amiciciis initia inter ſe ꝛ exitus cōgrue
re. Sed de hoc latius nūcius quiddā ſe
cretū cordi tuo nūciabit cui⁹ clauē poſ
ſidere ſcripſiſti. Nūq̄ꝫ ſiti cōfectus tā ga
uiſus eſt lapſu clariſſimi fontis:q̄ꝫ fueri
ego ameniſſimo tuarū litterarū ſono: q̄
tuam ad originis patriā te reditură dul
ci augurio nūciabant: vbi nemo donec
viuam me tuo a latere tuoq; amore ſe
mouerit:nec tanq̄ꝫ pilam(vt Tulius in-
quit)retorſerit amice me michi carior/
ſi valeas gaudeo:ſi gaudes triumpho

¶ Arguitur amicus domi ſemper
permanens. ¶ Epiſtola.cvii.

¶ Fortunas ſperatas cum ſalute. Scri
bis crebro amice luce michi carior: ꝙ
q̄ꝫprimū me viſitaturus es. ſed hmōi q̄ꝫ
primū nundū vſq̄ꝫ apparuit/ ſed hoc ē:
idq; ipſum ſemper fuit:ꝛ erit: ꝙ leuiori
fluxu ex calamo verba q̄ꝫ homines e do
mo proſiliāt/ſi ſcribere ꝛ facere ex equo
eſſent:iam longo me retroacto tempore
viſitaſſes. Nolito rogo te diutius lucifu
gam facere nocticoraci ſimilem luminis
hoſtem. Quid em̄ ſibi hoc vult:ꝙ ſemꝑ
domi ꝑmanes:eaq; vteris vt ſepulchro
in qua teipſum totum infodis/ ac tibi ꝑ
petua manſio ea habenda eſſet/qui dede
ris nulla re alia q̄ꝫ ſolius quietis cogno
mine:ſoliuſq; ocii gloriari. Proiice q̄-
ſo plumbū epede.indue potius plumas:
ꝛ alas ꝛ noli in latibulis:in furniſq; de
liteſcere:ꝛ te more talparū in cauernis
abſcondere. quod niſi feceris tecum iu-
uenali ignauiſſimi generis virum dire-
ro quaſi tecto gauderes ꝛ vmbra. Sꝫ va
le feliciter mei ſemper memor:ꝛ amans
Ex Louanio ianuarii ſeptima noctis ꝑ
fundo dum clara iam lumina ſtelle fu-
diſſent.

¶ Opa amici offert amico ad vr
bē romā migraturo Epl'a.cviii

¶ Si vales optime vir ꝑmultū gaudeo.ni-
chil iā eſt qđ magis exopto. Aures ad-
uſq; meas ꝑuenit:te ad nos nō redituꝛ
ſed forte te romanā ꝓfecturū ab vrbem
bn̄ficioꝝ ītpetrandoꝝ gratia. Fuit michi
gratiſſima ſp tua ꝯſuetudo: quo michi
iā moleſtior ē tu⁹ abſceſſus. Cōpertum
diu habui q̄ꝫ lōgo retro tp̄e:atq; q̄ꝫ alte
aīo tuo amorē mei īſculpſeris. hoc tibi
ſp ī vſu fuit te amātes:amore ꝑueire:ꝛ
ſuperare. Rogo creberrime ad me ſcri-
bas.dulcedine em̄ litterarū tuarum vix

menteꝫ valeo explere. Interea pandat deus iter eunti: et si quid hic loci curari sollicitariqꝫ velis: precipe volenti. manda parato. sarcinis em̄ abste michi iniū ctis delector: adeo quoqꝫ vt nil michi dulcius ducam: q̄ꝫ sub fasce tuo succūbere. Tu vale feliciter frater optime/ atqꝫ equus te amet Iupiter: teqꝫ sanum et faustum ducat: atqꝫ reducat.

¶ Rn̄sio ad epl'am superiorem.

¶ Epistola. Cix.

¶ Salutes plurimas cordiali amore ꝯmeras. Accepi litteras tuas amice per amabilis fauoris pollicitationibus plenissimas. Quantū michi ꝓdesse potes nō sum ignarus: et q̄ꝫtum velis sepe expꝫtus fui/ cum vtilitas mea cordis sempꝫ tui penetralia ꝯtingat. Scribe nūc queso quo tibi in vrbe auxilio prodesse possim/ qui etiam si tacueris dabo tm̄ opꝫam vt filio tuo de beneficio aliquo apostolica gratia prouideatur. Tu interea curabis: ne per incuriam nimiamqꝫ mollicem obsopiri eius ingeniū sinas: neqꝫ eū nimia cū eo tua familiaritate initio perdas: viuido em̄ ingenio: memoriaqꝫ tenacissima viget. Que audit mox concipit. itaqꝫ prompte recitat vt nullo vnq̄ꝫ verbo eum memoria soleat decipere. Cōsulo ne eum a studio rettahas: q ad litteras natus est: nec verearis expēsas omnis enim adolescens ingenio: indole: bonaqꝫ pollens voluntate: similis est agris fertilibus qui longe plus reddunt q̄ꝫ acceperunt. Quid enim tibi dulcius ingenioso filio? qd cariꝰ tuo? quid amabilius vnigenito? quid suauius eo: queꝫ semper suo merito coactus es diligere? Finem do. parcito michi nō plura scribenti: qui hac hora meipsū michimetipsi furatus sum ex magno occupationuꝫ mearū aceruo: qui duꝫ plura volui: vix ista potui. Vale.

¶ Commendat causam matris aduocato litteris recordaticiis.

¶ Epistola. Cx.

¶ Salutes innumeras rosis: ⁊ violis ameniores. Si quid pōderis apud te meis in precibus situꝫ est optime vir: adde etiaꝫ doctissime. ex intimo corde precor veriꝰqꝫ supplico/ vt matri mee q̄ ad te ꝓficiscitur/ adiutor sis: atqꝫ patronus: cui adiunxi comitē instructū rerū ⁊ cause: quam causam cupio in iudicio claritate tui verbi illustrari. vt aptius in animū iudicis cadat vi sua instructa: et luce orōnis ornata. Essem ego scribendi ꝓlixius: et onere precū valde molestus: nisi vsqꝫ eo michi de tua bonitate persuasissem: vt nō tam necessariū putē: tibi mei animi estus desideriaqꝫ mea lōgis verbis cōmendari/ q̄ꝫ inter tuas amplissimas occupatiōes ꝯmemorari. Itaqꝫ rememorantias magis nunc/ q̄ꝫ commendaticias litteras scribo. satis ē si scias. nō opus est te moueri vt facias/ qui ad mea vota in aīo sempꝫ tuo calcaria geris. videro versauice ego/ vt tibi semper paratus vtilisqꝫ fuero. si passeris aliquod officiū erga aquilam esse possit: De nouis nichil certe scribere possum nisi ꝙ multa apud nos belloꝝ surgāt tonitrua: et coruscationes vtinā pluuiam non grandinē haberemus. De conamine principis nostri quid quo qua ignoramus oīs. In discrimine res nrē ssūt qui in hac aera versamur/ vbi huiusce modi palea teritur. Vale ⁊ quidem valentius q̄ꝫ in siccis stipulis ignis: ⁊ me extra memorie tue sinum nō permittas decidere. quantuluscūqꝫ enim sum/ sempꝫ ego tuus sum. hoc certius oraculis vatum habeto. nunq̄ꝫ michi ad tua vota perficienda conatum de futurū. si forte facultas desit. Ex morino celeriꝰ q̄ꝫ suos spergat radio phebus.

¶ Intimatio nūmoꝝ leuatoꝝ cuꝫ
deſperatione recuperationis.
¶ Epiſtola.cxi.

¶ Salutes plurimas ameno ſplendore
fecundas. Litteras quas heſterno veſ-
peri a te accepi amice fidentiſſime greſ-
ſu(vt aiunt)teſtudineo late ſunt/q̄ maii
decima a te ꝓfecte vix eius vltima tan-
dē fores meas pulſauere. det deus reli-
quis quas ad me datur⁹ es poſthac vel
leporinos pedes:aut plumas:aut alas/
vt celeriores aduentēt. Quod hortat⁹
es multa diligentia implere curaui:ſed
qđ oīm minime velim:id ſignificare cōpel-
lor/ nichil tibi eſſe ſperandū de nūmis
recupandis:quos dn̄o petro pro te ſu-
ſcipiēdos credidiſti. Pugnauit em̄ cum
inopia diu ⁊ pſtratus cecidit/ qui quo
min⁹ ſoluere pōt:eo verboꝝ plus habet
Pollicet ppulchra:⁊ plurima:⁊ termi
nis q̄ꝫbreuiſſimis. vtit̄ tam dulci quadā
ſuauiloquia q̄ua duriſſimos lapides de
molire poſſe videtur/ſed ex eo p̄ter ver-
ba nichil expecta. Nam que antea reꝝ:
⁊ merciū/ iam ſoloꝝ verboꝝ mercator
exiſtit. Fidē multā habere in verbis vē-
dentiū verba non expedit. Abs te(vt pu
to)aberat ſolita tua prudentia:cum illi
denarios tuos leuandos cōmiſiſti. vbi
nil ſecus viſus es facere: q̄ꝫ ſi famelico
catto piſces cuſtodiēdos cōmiſiſſes/ſed
eant hec:⁊ letus eſto.arras ſoluiſti que
te in poſterū reddant cautiorē. Rurſus
clamarē optime vir vt in calce litteraꝝ
oīm clamo/ vt creberrime ad me litte-
ras dares/quarū michi nūq̄ꝫ ſatietas vl
la fuit/niſi vererer(vt iocari ſoles)ne m̄
cuculum appellares vnice ſemꝑ cantile
ne cantorem. Quo em̄ diutius careo lit
teris tuis/eo magis magiſqꝫ earū apud
me deſideriū augeſcit. Gratiſſimū mi-
chi feceris ſi huic mee tante ⁊ tam aui-
de ſiti aliqn̄ potū afferas:atqꝫ etiaꝫ per
pendas q̄ꝫ ſitienti: Tantalo non ſufficit
guttula roris. Valeto:locūqꝫ meū tuo
in pectore ſaluū teneto. Nam tu in meo
habitas/a quo nūq̄ꝫ tēporis te vlla vis
euulſerit. Ex machlinia maii die vltima
⁊ vltima hora/gallus eni preco tempo-
rū mediū iam noctis incinit.

¶ Petūtur frequentiores littere
amici ⁊ eius preſentia.
¶ Epiſtola.cxii.

¶ Immenſas fauentiſſimo corde ſalu
tes. Etate filii:caritate frater: dignitate
iam pater:⁊ preceptor amantiſſime. Li
cet tuo nomine:tuaqꝫ fama plenus ſum
impleri tamē potius tua p̄ſentia exopto
Crebrioribus te laceſſo q̄ꝫ par eſt litte-
rulis.tranſgreſſor fio/niſi tua humani-
tas michi pateat/meqꝫ apud ſe in amo-
ris dulcedine nō ſe ponat. Ceterū niſi ve
rerer in tranſgreſſionē incurrere/ ſūme
te de crebrioribus mittēdis litteris infe
ſtareꝫ: Preceptor cariſſime opto te diu
⁊ bene valere/cui ſemꝑ ſeru⁹ fuero q̄ꝫ-
tūlibꝫ abſens. Si aūt ipſe petas q̄ꝫ valeā
ita ꝓfecto vt nichil michi ſeruo tuo pre
ter tuā preſentiā abeſſe videatur.

¶ Reſponſio ad precedentem.
¶ Epiſtola.cxiii.

¶ Salutē plurimā:amoriſqꝫ ꝯſtantiaꝫ
Miror vir preſtantiſſime quis tibi mei
imaginē adeo impreſſerit: vt tu precep-
tor meus ⁊ dn̄s:me patrem:me p̄cepto-
rem:atqꝫ te ſeruū appellares:niſi h° ef-
fecerit magnus in me amor tuus/ q me
fingis:qualē me optas. Conaris quoqꝫ
me extollere: ⁊ quo nequis ipſe deſcen-
dis/vt me tibi vel p̄feras: vel cōmodi⁹
eques/ qua in re me illudi: atqꝫ rideri
crederem/niſi tue virtutis:⁊ notiſſime fi
dei cādor obſtaret: Sed michi crede ſic
me exiſtimās terrebis emptores. Diſcu
te igitur nō mei oris:ſed tui erroris ima

ginē/noli ſic habitū mee mentis indue-
re/quē coactus exuas dum ꝓpius aſpe-
xeris. Nec plus ꝙ̄ ſit rogo de me dicito
ſed certe minus/ſi quid minimo minꝰ ē.
Judiciū omne tecum eſt vbi amoꝛ im-
perat: nec magis amatoꝛi credendū: ꝙ̄ i-
uido. Jn iudicio pares ſunt. errant am-
bo/ſed alter honeſtius. Breui ad te vē-
turus ſum: quo animus meus qui litte-
ris plane oſtēdi nequit: verbis appareat
Interea vale.

Rogatur amicus vt fratrē īdu-
cat cautiꝰ mercari. Epl'a. cxiiii.

Salutes plurimas fine: atq; mēſura
carentes. Non ego ſum neſcius fidiſſi-
me vir: ꝙ̄tus ſit amoꝛ in me tuus: que fi-
des: que obſeruātia. Noui etiā modeſtiā
tuā qua egre laturus eſſes: ſi pluribꝰ ver-
bis abs te peterē. qđ tua ſpōte ſis factu-
rus. Soroꝛ mea moꝛiens filiū reliquit:
qui ſepe ad hec que incolis loca naui-
gio pꝛoficiſcit. magna aggreditur: foꝛ-
midat nichil: ⁊ alta conatur. Quiꝰ aūt
ventis fidit: ⁊ pelago: nimiſq; foꝛtune/
cuius ars eſt metū demere vt licentius
feriat. Neſcio quo ſydere natus: omnia
appetit ſupꝛa vires. Rogo verbis dulci-
bus eius cōpeſcas impetū/ne ſua ꝑdat:
ſeſeq; pꝛecipitē dedat. Pꝛobis eſt moꝛi-
bus: ⁊ ingenio claro/ſed neſcio quid lō-
ge ſe altius: ac ſupꝛa vires ꝓpꝛias affe-
ctat. Tenes quid velim. Cupio ſcire qđ
agas: ꝙ̄ valeas: ⁊ quo in ſtatu res tua
collocaueris. Vale omni valitudine ꝓ-
ſperius. Ex ypꝛis ſeptēbꝛis ſole decimo
raptius caſu coꝛuſci luminis.

Cōmendatur cauſa vicini ami-
co. Epiſtola. cxv.

Salutes partim tibi nucius meo no-
mine dabit/ qui tamē ſi omēs quas tibi
adeſſe velim ꝑgat depꝛomere/citius lu-
nā manibus captauerit: vel vltimā atti-
gerit equoꝛis guttā. Habz oneri rēvici-
nū meum tangentē tibi exponere/quā ſi
tutatus fuere foueris: adiuueris non
me videbis beneficioꝝ īmemoꝛē. totum
eñ id michi factū arbitraboꝛ quodcū-
q; in eo cōgeſſeris. Omitto rem narra-
re ſerie: ⁊ circūſtantiis longioꝛem/ ꝙ̄ vt
paucis dici queat quā eius qui has de-
fert: verbis cōmodius audies. Non ta-
mē dedignaberis(rogo) ſi vel tue digni-
tati: vel mee voluntati ſermo eius non
vſq; ſatis cōgruat: vt eiꝰ imperitiā: ſim-
plicitatē: tua induſtria ſupplere velis/
quē nec pallas docuit nec inſtruxit cice-
ro. tenuis ei rerū expientia eſt: et minoꝛ
eloquētia/ſed ꝙ̄to pꝛudentia deficit: et
facundia/tanto fide pꝛeſtat: ⁊ veritate.
Sicq; alterū altero coꝛrigit/ vt qđ vi-
cio maculat/virtute ſuppleat. Tu felix
vale tempoꝛe longo/ volatim ex Bꝛu-
gis iulii quinta rapida velocius aura.
Tuo queſo genitoꝛi me cōmendatū fa-
cito/qui: quotiēs amicos memoꝛia vol-
uo: mox ſemꝑ inter pꝛimos occurrit.

Excuſatur ſcribendi ineptia cū
credentia latoꝛis. Epl'a. cxvi.

Salutes ⁊ gaudii altū aceruū. Non
tā; gaudet culmus aureis ceres: nec ma-
turo palmite baccus: ꝙ̄to gaudio tuis
litteris ſum affectus ſuauiſſimis quidē:
ac miro artificio: ſubtiliſſimoq; filo cō-
textis/quibus vix auſum rn̄dere/ne vi-
dear eloquentiā violare. Pꝛoicio igit
pauidū calamū nō potentem quod par
eſt: vel te dignū quicꝙ̄ conſcribere. Lit-
terarū igitur vicēs: latoꝛ ſuppleturꝰ eſt
qui(te teſte)fidus: ⁊ verax eſt. Nil aliud
reſtat: ꝙ̄ vt adſit ei meōꝛia tenax. Mar-
cito ineptie ſtili: defoꝛmiq; caracteri. Fe-
cit feſtinantia ꝙ non tā litteras ꝙ̄ muſ-
carū lituras depinxiſſe videoꝛ. Si quid

reliqui ex me velis: michi fidenter precipito/ qui plus oblectamenti meis in te obſequiis habiturus/ q̄ꝫ in melle muſca vł i neputa cattus. Vale iocundiſſime. Ex Colonie iulii vltima eo mane dum adhuc nundum fulgor phebi vmbras noctis abſterſerat.

¶ Conqueſtio fit de ſocii imatura morte. ¶ Epiſtola.cxvii.

¶ Dum famulus tuꝰ ſeſe michi obuiā daret: cōtinere nequiui/ quin imaturam ſodalis mei mortem in tuo ſinu deflerē/ qui raptus ſeptembris prima ſatis imatura morte mergitur veſtē mortalē exutus. Quis nō doleat tante indolis iuuenem primo iuuentutis flore extinctū: ſūma conſecuturum/ ſi eius virtutes maturuiſſent/ qui ſi lachrimis redimi poſſꝫ oēs eius cōſodales in lachrimas liqueſcerent. Mirū dictu eſt q̄ꝫ intrepidus vita exceſſerit: ita em̄ ꝓpiquare videbatur ad exitum: ac ſi in portu nauigans paulatim vela deponeret. Vale. hec ſcripſi noctu ieiunus: qui die pacta ne adhuc panis buccellam guſtaſſem. vel liquoris guttulam. Sic lachrime: ſic gemitꝰ. ſic dolor ipſe imperarunt. Lōgior eſſem ſed triſtis eſt animus: triſtis calamus: ꝛ triſte ſigillum.

¶ Reſponſio conſolatoria ſup epiſtola ꝑcedente. ¶ Epl'a.cxviii.

¶ Plurimas depulſo dolorē ſalutes. Litteras tuas legi ſingularis amice quibus lachrimarū guttulas imbibitas vidi: que cari ſocii tui interruptā īnt prima incrementa indolem: ꝛ tuū dolorem nūciarunt. Sed conſulo cariſſime frater deſine diutius dolori intabeſcere: modūqꝫ ſerues: qui nec impietatē patiatur. neqꝫ inſaniam. Omis modus in medio eſt: Scio ꝙ nichil difficilius eſt/ q̄ꝫ magno dolori impia dare. Sed michil muliebrius q̄ꝫ conſumendū ſe dolori cōmittere. Lachrime em̄ ſunt arma mulierū. Quid em̄ mirū iuuenem mori? cum nichil aliud vita noſtra. q̄ꝫ ad mortē iter ſit. Que quoqꝫ furia eſt pro eo tantopere dolore qui nūq̄ꝫ doliturus eſt. Nō reliquit ille te: ſed anteceſſit/ qui ex mortali carcere emiſſus: hec mundana exalto iam deſpicit: ꝛ deum propius intuetur. Fruitur nūc aperto ꝛ libero celo. Lucē non perdidit: ſed maiorē nactus eſt/ ſcias ei nichil profuturū ꝙ doleas: ꝛ oculos tuis fletibus exhaurias. Facilꝰ em̄ te dolor tuus ei adiiciet/ q̄ꝫ eum ad te reduxerit. Vale. non plura ſcribo preuentus noctis ab vmbra.

¶ Reſponſio ad idem ſub alia forma. ¶ Epiſtola.cxix.

¶ Ingentes ſalutes cū ſincere dilectionis affectu. Quāprimū cariſſime vir cōſodalis mei: percordialiſqꝫ amici obitū intellexi/ ad primam rei famam corrui miſer: ꝛ velut repentino fulminis fragore ictus dirigui: atqꝫ mox michi mortalia cuncta viluerūt. In eo tanq̄ꝫ in ſpeculo video q̄ꝫta rerum noſtrarū infirmitas ꝛ quid michi nūc ſpei ſuperſit admoneor. Idem nobis animus erat: vna etas: vna fides: vnaqꝫ volūtas: ſūma quoqꝫ ſtudiorꝫ paritas. Vno em̄ calle gradiebamur: vnū terminū petebamꝰ vnꝰ labor. vna erat intentio: vnus vtinā finis eſſet: idēqꝫ ſepulchrū. Et q̄ꝫq̄ꝫ ſcio optime frater viri eſſe primū quidē dolorem propellere: ꝓximū extinguere: terciū moderarī: vltimū abſcōdere/ me tam̄ dolor vſqꝫ adeo euexit/ vt quid agam neſciā. Moriar niſi dolorē in fletum: lamentaqꝫ profudero. Forte dabit longinquitas temporis. quod ratio non potuit.

Oculi madent lachrimis: ſaliunt mihi precordia: tremunt manus: diſſilit e digitis calamus: vix valens vale depingere. ſed vale tamen.

¶ Alia adhuc rñſio ad idem ſub alia ſententia

¶ Epiſtola. Cxx.

¶ Plurimarū ſalutū feliciſſima īcrementa. Dum diei ſeptembris quinte veſper adeſſet cariſſime frater/ oblate ſūt michi lr̄e tue tui doloris quo duriter affligeris teſtes/ quibus ſocium tuum deplangis primo (vt ſic dixerim) etatis in vere prereptum. Maxime vellē vt lachrimas ſponte fluētes rōnis freno ſubſtringeres. Non molliter feras: et effeminate qđ mutari nō pōt id illi accidit qđ oīs ante eū paſſi ſunt/ oīſqȝ paſſuri. Quicquid cepit deſinet. nemo ad vitam editur/ quīn ad mortem deſtinetur Neſcio cur eius mortem immaturā appellaſti/ atqȝ tantope doleas ſociū tuū primis annis quaſi ante tps ereptuȝ/ cū nemini ſit prefinitū tps. ſine termino ōs debitores ſumus ſic de celeritate cōqueri non poſſumus quaſi ante dieȝ repetatur: quod ſtatim dum accipimus debuimus. Quis non videt ante oculos quotidie iuuenū deferri funera. Non enim pmaturum dicident quod tota vita denunciatur futurū. Nec valet ſi dixeris poterat longius viuere. poterat etiam ꝛ citius mori: poterat ꝛ aliter: ꝛ duri⁹ mori. Nam alium citius: aliūqȝ tardius facta de prehendūt: neminē pretereūt. Dic cito queſo quid habet amplius: qui cētum vixit annos: ꝙ qui ad vbere ad ſepulchrū rapitur/ qñquidem et vtriuſqȝ finis adeſt. tractu aliqd/ exitu nichil intereſt. Non ſic accipias veliȝ quaſi amicis morientibus eos amiſerimus: ſed in patriam premiſimus/ qui et ſi ad nos nō ſint illi reuerſuri/ nos tū ad illos oportet ſatis. celeriter proficiſci. Vale letiſſime ſiccatis oculis dolore ſemoto:

¶ Aguntur graꝝ actiones ei qui amico hui ſam munere dedit.

¶ Epiſtola. Cxxi.

¶ Immenſas plena bucca ſalutes. ꝙ gratum michi munus tuum fuerit dilectiſſime frater. nec poterit os: nec calamus ſatis explicare. Eſt enim precioſū potius mittente: ꝙ recipiente dignum. Tu more vteris alexandri magni: qui ſemper ex ſe dona metiri ꝯſueuit. Faxit deus vt bene ſit ppulchre illi virgini nepti tue prenobili/ que hui⁹ numeris artifex eſt/ que aragnem ſuperat: et palladem equat. Eueniat illi vir dignus tanta virtute qui ſobolem generet ſue matris imitatricem. Ceterum te maiori deſiderio videre cupio: ꝙ nunc paſchalem adeſſe diem/ quo piſcibus atqȝ olerib⁹ oleoqȝ ſemotis veſci carnibus poſſim. Scriberem amicis meis niſi michi tempus parcum: et nuncius pfeſtinus eſſet. Sed te rogo mea vt nunc ſis epiſtola: dicaſqȝ omnibus ſalutes plurimas: mihiqȝ bene eſſe et ſoſpitem me ducere vitā Vale dignitate parens: etate frater: dilectiōeqȝ ſodalis/ ꝛ me vt facis ama/ ſȝ magis ꝙ facis vtere. Nūꝙ ex me quicꝙ fruſtra petes/ ſi modo quo petieris in mea fuerit poteſtate. Ex louaio die qua palmaꝝ rami eccleſias ornant.

¶ Excuſatio ſuper non reſpōſione ad litteras miſſas.

¶ Epiſtola. Cxxii.

¶ Promptum ſeruiendi affectuȝ loco ſalutis. Nō ſatis intelligo cariſſime vir cur vel ioco/ vt ſoles/ vel ſerio/ vt vereor/ ſuperbie me accuſas: ꝙ tibi reſpōdeam nichil/ quaſi ea ſint tempora quibus cuiꝙ liceat loqui quod ſentit. Ita qȝ magis eligo abs te ſuperbie accuſari ꝙ damnari ſtultitie. Te igitur rogo eq⁹

animo patiare ſilentium meum/me quo
qꝫ tantiſp ſinas habere ſalutis mee rō-
nem donec aliunde letioꝛ dies illuxerit.
cum enim liberiꝰ ſcribere licuerit obtū
dam te multitudine :et pꝛolixitate ver-
boꝛum. Non eſſet hoc tempoꝛe leue mi
chi emergere ſi vltro me incauto verbo
fluctibus imerſerim· Satis ſcis quid di
cere velim. hec non attingo pꝛofundius
Jn rebus aliis omnibus me tuo vtere
arbitratu. Patri tuo ſalutes plurimas
meo nomine dicas: atqꝫ eum in mei coꝛ
dis centro ſedem habere. Faxitqꝫ deus
vt longiſſimo neſtoꝛiſqꝫ euo fruatur:
Vale: ſitqꝫ tibi ſanitas multa: et vita
coꝛnicis.

¶ Cōſulit amicus amico ꝙ Lo
uanium veniat lecturus poeti
cas artes. ¶ Epl'a. Exxiii

¶ Honoꝛes plurimos ꝑ ſalute. Si lo-
uanium venire velis lecturus poeticas
artes/ſcio ꝙ nunꝙ tam letus herculem
ſuſcepit. Euāder: aut Aceſtes Anchiſē
ꝙ te ſint ſtudētes omnes recepturi. Jd
tibi ꝓutile cēſeo/q꞉ frugifer illic cāpus
eſt: et pauci meſſoꝛes: ⁊ licꝫ plures eēnt/
tibi tñ (ſic tua ſunt merita) pꝛioꝛes par-
tes debentur. Honoꝛ tibi plurimus eſ-
ſet. et quod foꝛte libētius audies bono
lucro comitatus· Nam is honoꝛ iocun
diſſimus eſt cui lucra cōnectuntur. Ca
duca quippe res honoꝛ eſt: ſi non pecu-
nia ſuſtentetur. Vale confideqꝫ me nō
tm̄ mei/ꝙ tui boni cupidū. Dabis veniā
conſiliis meis. tam ꝓfunde michi in coꝛ
de locaris/vt rebus de tuis non poſſim
non eſſe ſollicitus. Vellem vno eſſemꝰ
atqꝫ eodez in loco/quo alter altero frui
aſſidue poſſet. Reſcribe quid decreue-
ris/nam tam diu animi pendebo: ꝙdiu
tua tardauerit rñſio. Dicit ſe bꝛeui redi
turum nuncius qui pꝛomiſſu leuiuſcu-
lus eſt. ſed frequenter factu moꝛoſus:

Rurſus vale. Ex louanio feſtina leui-
qꝫ arundine martii ſole tertio:

¶ Rñſio ad epiſtolam pꝛecedeñ.
¶ Epiſtola. Exxiiii.

¶ Salutes in conſtantiam multas. Tā
tum michi honoꝛis: ⁊ beniuolentie quo
tidie tribuis amice meis michi oculis
carioꝛ/vt me pudeat tanti cultus. Naz
iuſta ſtatera minus in me ponderis in-
ueniret ꝙ tu conaris adiicere Jtaqꝫ ti
bi cauendū ē ne aut te: aut me. aut vtrū
qꝫ noſtrum fallas. ⁊ ne qñqꝫ vanus lau
datoꝛ inueniaris. ſiquis me caſus ad tu
um locum appulerit/vbi mea pꝛeſentia
nomen obumbꝛet. Non eniz is ſum qui
meipſius ſum neſcius De me rogo lo-
quaris parcius/ne qui grauiſſimus et
ſis: ⁊ habearis minoꝛis iudicii eſtimeris
Sed tñ mōſtras animi benignitatez quo
eos omnes ſimiles tui iudicas quos in a
miciciam admiſiſti. Quod aūt in tā flo
renti ſtudio poeſim legam/q̄ nunꝙ ſuos
me choꝛos intrare ꝑmiſit/tam conſultū
michi ē facere/ꝙ nomē et famā ꝑdere.
Neqꝫ in reliquū tp̄s multū his muſis i-
ſiſtere curo. Stultū eſt id velle ſequi qꝺ
ab omnibus deſeritur. Miſere iam mu
ſe gemunt. Extinctus oꝛpheus eſt: extin
ctus virgilius: atqꝫ homerus. Jeiunꝰ
cantat lucanus in oꝛtis. Non video ꝙ
ſic vnꝙ muſe reſurgere poſſint vt ſertis
oꝛnate leta carmina canant. Etiaz eſto
ꝙ aptioꝛ eſſem non video me facile tan
tū louani aſſecuturū: ꝙtū domi neglige
rē. Vis ergo vt coꝛdis mei nucleū pan-
dā. Plus michi placet hodiernū ouuz
ꝙ gallina craſtina. plane loquoꝛ: Amici
cia enim claudi non vult/ſed gaudet a
pertis. Vale omni valoꝛe valentius.
Si quid vis pꝛecipito. paratus ſemper
fuero/ſi velim eſſe qui debeo. Ex moꝛi-
no iunii ſeptima irūdineo volatu raptiꝰ
Hec epiſtola replicat contra ꝑ

cedentem epiſtole reſponſionem
¶ Epiſtola.Cxxv.
¶ Salutem in eo a quo omnis ſalus ē
Te ſanum audiens plurimū letor ami/
ce percare tanq̄ ille qui tibi vera ſim di
lectione cōnexus/nec ſecus intelligo q̄
ꝙ omnia que te tangant:me pari neruo
ꝯtingāt.Sed vt tibi tua pace patuloqꝫ
quod laudas ore loquar:qui vbi es ma
nere decreuiſti plus captū laudans paſ
ſerem q̄ volantem aquilā:nichil michi
videtur tua opinione delirius. Cum lo
uanii pluris valeat aeris vncia:q̄ vbi
es pleniſſima libra/vix quoqꝫ ſunt vbi
morā geris riuuli qui vni ſitiēti poſſint
extinguere ſitim. Procedes ſi ſapis ad
aquas latas ⁊ altas vbi erit tibi natan
di:atqꝫ piſcandi ampla facultas. Quid
tam pōderas id paruū qđ habes? timēs
ne minora ſuccedant .pone hunc metū
ſub fortuna viuimus omnes. infelix ſp
manet/qui nunq̄ alta temptauit: ſemp
iacet cuncta formidans. Nam vt anti/
quū ꝓuerbiū eſt. Magni piſces capiū/
tur in alto.non agam nunc tecū pluri/
bus/ſi hec non mouerint iocās dico va
le valenter:⁊ ſi ſic libet/tua prudentia
ſubmergaris.

¶ Scribit ſecretari⁹ oppidi ber
geñ.ad regentē pedagogium in
louaniū vt de rectore ſcolariūꝫ oppido
prouideat. ¶ Epl'a.Cxxvi.
¶ Salutem:et ſiquid ſalute iocūdius
poterit exoptari. Habuim⁹ venerande
magiſter:⁊ dn̄e magiſtrū ſcolariū bene/
ficio longe etatis expertū pulcherrimis
viuendi modeſtus ornatumqꝫ velut ſā/
ctiſſimus cenſor.Studia iuuenū incita
tauit:eloquentia quoqꝫ:ſcientia et mo/
ribus preſtantiſſimus ipſe/ad phenicis
homerici exemplū/puerilem teneritatē
ita compoſuit vt ſimul dicere:ſcire: fa/
cereqꝫ doceret/ qui iam plenus dierum
tanti laboris impatiens dictas ſcolas i
man⁹ oppidi reſignauit.Ad te igitur iuſ
ſu oppidi ſcribo:vt ei nunc aſſis adiu/
mento/quo ſucceſſor habeatur/qui pre
ſe indicia boni rectoris ferre videatur/
qui etate:litteris:et vita talis ſit/ꝙ vir
tutis:bonorumqꝫ moꝝ curam a littera
rum ſtudiis nō ſeiungat/ſed ſimul ſcola
res inſtituat tam ad bene agendi:q̄ be/
ne ſentiendi rationem/quo pariter vir/
tuti vacent et litteris:et bone menti.
Vale in eo qui preſidet omni creato.
Ex Bergis ea feſtinantia/qua calam⁹
ſua celeritate volucrem ac pendentem
in aere leporem preuerteret

¶ Reſpondet regens in louanio
petitioni ſecretarii.
¶ Epiſtola.Cxxvii.
¶ Amiciciam nunq̄ ruituram loco ſa/
lutis. Venit ad te colende vir me quidē
conſule magiſter hic/qui has perfert te
cum loquēdi gratia:ac ſeſe reddēdi cer
tiorem de loco veſtro:de ſcolarū onere:
de aeris clementia:de lucro:⁊ aliis que
ad hanc rem ſpectāt.Et quo certior fi/
as quid legiſlatoribus oppidi tui conſu
las/teſtor ego religioſiſſime me noſſe ne
minem/qui huic rei preficei vellet/cui ꝓ
ter diuitias pauciora q̄ huic deſint grā
matice:atqꝫ poetice valde ꝑitus eſt:et i
cantu excellens ⁊ promptus:nemo quo
qꝫ vel vni tam gratus/q̄ hic omnibus
nec quiſq̄ ē qui eū nō maxie laudet:qđ
nō taꝫ etatis maturitate q̄ vite meret.
De quo michi bn̄dicendi citius tp̄us q̄
cauſa deficeret:priuſqꝫ verba q̄ anim⁹
ſic eius merente bonitate. Nunc igiť ti/
bi trado de manu(vt aiunt)in manum:
eūqꝫ in tua amiciciaꝝ pharetra vt elec
tam ſagittam abſcōde. Pro ꝯperto ha
beo ſcolis per eum vberius q̄ ſibi ꝑ ſco
las fore ꝓſpectū. Nam magiſter iſte ta/
lis erit qualis achillis pedagogus phe/

nix erat/cuiꝰ epl̃a tua meminiſti/quē idcirco peleus vt eſt apud homeꝝ achillis cure ꝑfeciſſe dicitur: vt dicendi ꝑiter: atqꝫ faciendi ductor foret atqꝫ magiſter. Uale optat vaalitudine. Prolixius ſcriberem niſi fames: et hora cibū expoſcerent/ſi aūt mea opera aliq̄n egueris paratiorem me inueneris/q̄ꝫ tuos tuis ꝑruritibus vngues.

❡ Comendatur filius ſuo magiſtro ꝑ patrem filiū ſuum ꝑ̄mo quodam errore laudentem.

❡ Epl̃a. Cxxviii.

❡ Salutes amiciſſimas. Juuenis hic venerabilis magiſter ⁊ dn̄e/cuius e manibus has accipies ingenii diues ſemꝑ fuit/cuius ſi non pater eſſem latius nobilis indolis generoſum ſpecimē cōmendarem/qui(ſi non fallor: aut nimia ſpe ludor)facile indoctū vix euaſerit/ex cuius ingenio et tibi ſolatiū: et illi preſidiū ſpero futurum. Nam ſi ingeniū cū ānis cōferas: mox annos videbis ipo ingenio ſupatos. Hec ſumma eſt/tuus eſſe incipit tarde deſiturus. Inter dilectiſſimos eū ꝯnumera atqꝫ quo ꝓpius poteris tui ſimilē effice. quod eo facilius ſpero futurū quo ſoleat in fertili fundo ex paucis ſeminibꝰ valida meſſis exurgere. Dabiſqꝫ illi ſocios ingenio acres quibꝰ inuideat/qui ingeniū eiꝰ irritent: quorum laudibꝰ torqueat: quibꝰ ita excitet/vt viciſſe ſe gaudeat: ⁊ victū eſſe doleat. Vale in eo q numerat ſeculoꝝ dies ⁊ horas.

❡ Filio magiſtri prudentius iudicantis ❡ Epl̃a. Cxxix

❡ Ingētes ad vota ſalutes. Patiaris vir optime: id moleſte non feras ſi forte plus dixero q̄ꝫ audire cōcupiſcas/qui filiū ꝓpriū vt celo ꝓgnatū caripēdis: laudas: atqꝫ attentius admiraris/ꝙ ingenium claꝝ: altū: multiplex habeat/qd tn̄ valde remiſſū inuenio/īmo tepidū: frigidoqꝫ proximū/qd tandeꝫ ꝯgelabitur niſi virgaꝝ calore excitetur/vſqꝫ a deo triſtem: agreſtem: incultem hꝫ indolē/vt eum ioculares facetie vix in riſum cōmoueant/multū ego vereor ne eū docēdo ſemina mandentur arene. ſcis q̄ꝫ raro germinat qd in arido iactū eſt. Solꝫ tn̄ vt ficta me diligentia fallat ornare libros: lineare papirū: ligare ſexternos ſimul illis qui ſemper ſpeculū polliūt. ſꝫ ſpeculari negligūt. Quod ex ſe agit aut nichil eſt aut nichilo ꝓximū. Conabor tn̄ quo ad dederint vires ī eū litteraꝝ ſplēdorem transfundere/vtinaꝫ tanto ꝑfectu quanto conatu. Vale longos dies ī largitore dierum. Ex louanio maii ſexta eo mane quo ſol necdum ſe dederat orbi.

❡ Rogat amicꝰ ut ſuum ſtatū pādat amico. ❡ Epl̃a. Cxxx

❡ Innumeras iocundo corde ſalutes. Scio vir optime tibi tpa nō adeo vt michi libera fluere. ſatis habeo et nil req̄ram ampliꝰ/ſi dum ociū dabit me certiorem efficiā tui ſtatus: tuem valitudinis/quo nichil michi iocundius: nichil qꝫ facere potes optatius. Si igit̄ vtcūqꝫ tibi precio ſim/nec te amantē ſpreueris/rogo interdū ſuauiſſimis litteris tuis me viſites: reficias ornes. Nunq̄ꝫ em̄ quiſq̄ꝫ ad me venit: nomē tuū in ore gerens/quin mox ſentiā titilare michi pectora mea amore quodā mirifico tui. Hinc hic eſt ꝙ creberrime ſcribo litteraſqꝫ tuas frequēter expoſco. hinc amiciciaꝝ tuaꝝ fores totiens pulſo/quas ſi aperueris: me crebro habebis hoſpitem. Vale(vt aiunt)carpa ſanior: ſponſo q̄dem letior: adamanteqꝫ diuturnior. Ex Leidis manu currente: leuiſſima penna oriente iam ſole iulii trahēte decimam.

❡ Reſpōſio ad precedentem.

❡ Epiſtola. Cxxxi.

¶ Saluteſ feliciſſimas. Amice michi
ꝑcordialiter care/ non ad manū habeo
quid ſolidi ſatis tibi reſpōdero: de ſtatu
meo ſollicito. Nam ſi ſtatus a ſtando di
cit/ nullus michi ſtatus eſt: ſed lapſus
potius atq3 ruina/ ſic etas: ſic labor im-
pant. Nullā michi ꝑmittit cura quietē/
que vires animi adeo ſpargit corpusq3
cōterit/ vt vix torpentia mēbra trahere
valeam/ fioq3 ſenex ante tēpus algore
ſolutus. Qui igitur ſtatū meum nocere
cupis nō hyrundinē celo volantē: nō le
porem campis currentē: non ceruū ī mō
tibus ſalientē: ſed reptantē cum labore
teſtudinē me eſſe meditare: Vale. breuē
forte epiſtolam dānabis/ ſed melior bre
uis: ꝙ nulla eſt. Ex Louanio tarde/ dū
(vt verbū virgilii eſt nox erat ꝛ terras
aīalia feſſa per oīs alitiū pecudūq3 ge
nus) ſopor altus habebat.

¶ Ad pictorem vt iuuenē pinge-
re doceat. ¶ Epl'a. cxxxii.

¶ Sincerū affectū pro ſalute. Scio ꝙ-
to tempore: ꝛ ꝙ integre optime vir mi-
chi ſeruierit genitor hui⁹ qui has ꝑfert
Cogit itaq3 me non min⁹ hūanitatis cō
miſeratio: ꝙ iuſticie neceſſitudo vt hūc
gerulū tue caritati cōmendatū efficiam
Rogo igitur vt eundē pie ſuſcipias in
tuoq3 pingendi artificio inſtruas/ q ad-
huc quaſi implumis auicula in ſuo ny-
do cōfouendus eſſet/ niſi ab inopiam pa
tris ante tēpus euolare cogeret: Si qd
denarioꝝ primis ānis alioꝝ more poſtu
laueris/ me ꝙtū equitas poſtulat ſpon-
ſorē hēto/ tuū erit curare ne hec noua
plātatio tua aliquo imiti turbine moue
atur. Vices reddā dū vires: ꝛ tꝑa dabūt
Quāꝙ em̄ locoꝝ interuallū nos h⁰ tē-
pore ſeiūxerit/ nulla tn̄ diſtātia loci: nul-
luſq3 tꝑis fluxus tui memoriā ex āīo pe
ctore poterit expingere/ nec quicꝙ te fa
cile eruerit: qui michi ꝓfundus a longo
iuiſceratus es. Vale feliciter: oībusq3
tuis in rebus me tuo arbitrio vtere

¶ Reſponſio ad dictam epiſtolā
¶ Epiſtola: cxxxiii.

¶ Non min⁹ promptā: ꝙ debitā obla-
tionē ſeruitutis. Non tam fum⁹ oculis
moleſt⁹ ē: nec tā acetū dentib⁹/ ꝙ tua l'm
angit abſentia ꝑceptor colendiſſime. De
lectarūt tn̄ me littere tue/ temetipſū rep̄
ſentātes/ nō ſolū diſertiſſime/ ſed certiſ-
ſime teſtes amoris mirifici erga me tui.
Quid autē aliud ad te nūc ſcribā: non
habeo/ ꝙ vnū illud qd̄: ꝛ libenter apud
oīs: ꝛ indeſinēter ꝑdico/ me tibi debere
plurimū. Nullū em̄ maius ad amiciciā
fundamentū eſt: ꝙ meritis effectos fuiſ-
ſe amicos. Agreſtis certe michi animus
eſſet/ ſi que impendere debuerā repende
re nollem. Itaq3 velim tibi certo ꝑſua
deas/ me vnū eſſe ꝑpetuoq3 futurū qui
nichil recuſatur⁹ ſim tua cauſa. Qua
re abs te peto integro aīo vt oībus ī re
bus meipſo: opaq3 mea nō vtaris ſolū:
ſed etiā ſi rei tue ꝯducat (vt ita dixerim)
abutaris. Amor aūt erga te me⁹ ꝙtus
ſit ex hoc iuuene ī arte mea pictoria in-
ſtruēdo nō min⁹ re ꝙ opinione cogno-
ſces. Nichil michi gratioſius erit ꝙ me
totū ſeruitiis ī tuis effūdere. Emori em̄
malim ꝙ ingrat⁹ inueniri. Vale oīni io
cundo iocundius.

¶ Agunt gratie ei q deſideria a-
mici īpleuit ¶ Epiſtola. cxxxiiii.

¶ Salutes tātas o pēna nūꝙ depinxe-
ris/ ꝙtas o iacobe me⁹ tibi exoptat ami
m⁹/ ſed vbi deſint vires/ ſit ꝓ affectu vo
lūtas. Vidi litteras tuas ornate ꝛ cele-
riter eo loco eoq3 tempore ſcriptas/ vt
prerepta tibi potius eſſet/ prout relatu
didici latoris/ ꝙ conceſſa ſcribendi po-
teſtas/ que littere incertū me liquūt/ an

ſnia magis:oꝛnatu ve:an celeritate ſint
mirande /que magnum pꝛe ſe ferunt pi
gnus amoꝛis/quo video ꝙ mutari ne/
ſcit:inueteratus amoꝛ:et ꝙ nichil in a/
micicia vetuſtate dulci⁹ eſt .Clare pſpi
cio ꝙ ſic amicos amas/quaſi nō liceat ď
ſinere/ſed eant hec.Nam amantis eſt a
matum non onerare laudibus/nec eſt a
micicia beneficioꝝ computatrix/que n̄
numerū vel qualitatem/ſed affectū pō
derat.Quod autē deſideria mea adim
pleſti/innumeras tibi gratias habeo/q
ſemper magna cōſtantia tuis votis po/
ſtrem⁹:et pꝛimus aderis. Amplectoꝛq3
ſemper te ſuaui amicicia:non quidē mi
nus/ꝗ̄ qui omniū maxime/nec interio/
ri tue veſti/quam camiſiam vocant/ceſ
ſero/quam te dulciter amplectentē pꝛi/
mā omniū induis:et niſi poſtremā exuis
te tamen nō relicturam niſi eam abiece/
ris· Vale in eo qui celum pinxit ſydere
multo.

Magiſter ad mgr̄m ruri moꝛā
tem. Epl'a.Cxxxv

Nichil nobis ābob⁹ amice cariſſīe neg
ligentius eſſe arbitroꝛ/me ſcl3 ꝙ te lo/
uaniū non attraham:te quoq3 qui huc
tua ſponte nō aduolas.Miroꝛ ꝙ ibi eſ
ſe non malis:vbi aliquo numeroſis/ ꝗ̄
iſtic ruri vbi vel ſolus es. vel ſolus ſa/
pere videare/et vbi nichil audit:ꝗ̄ ſtre
pitus fremitus ruſticoꝝ: clamoꝛ toni/
truum ꝛ rudentū ſibilus. Summopere
ſpero vbi has videris:ſi quid imago ve
teris noſtris amoꝛis:ſi qd reliquie gra/
tieq3 valebūt ad louaniū diuertes/ vbi
quantum hominū gratia valuero: tibi
valebo.Ex louanio maii quinta ta3 ra
pido calamo quaſi iunctas haberet.De
dali pennas.

Reſ̄ſio. Epl'a.Cxxxvi.

Gratiſſima michi ē et memoꝛia tua
et eius etiam augēde voluntas.Ab op/
timo ei3 aīo ac mihi deditiſſimo tuas lit
teras ꝯſiliūſſe perpendo/quibus nichil
audiuerūt aures mee dulcius:poſtꝗ̄ te
audire deſierunt/quas hylari coꝛde legi
rurſ⁹ q3legi veneratōe magna:ꝛ oſculis
mltis meoꝝ amoꝛis i me tui/q me infra
trem recepiſti.ſolatio fouiſti: ſumptib⁹
q3 iuuiſti:vt nunꝗ̄ cum vllo ꝯiunctius
vixerim:neq3 michi hunc in diem te fi/
dioꝛ/aut amicioꝛ quiſꝗ̄ ſit.Itaq3 veli3
me tibi eū exiſtimes/qui ꝓ te nō vllum
piculum effugiat:ſed an etate decurſa
ad ſtudium rurſus redeam cū deferbue
rit iam ingeniū/vbi libꝛi michi ſolatio
eſſent vt cecis pictura:et aſino lyra nū/
dum decretū habeo/ſi tn̄ cōſilio nō ac/
quieuero tuo michi pꝛudentiam non fi
de3 abeſſe putabis.Vale amice memoꝛ
amici.

Frater fratri ſcribit Louanii
ꝯmoꝛāti de ꝓpoito ſenioꝛis fra
tris ad religionē: Epl'a.Cxxxvii

Frater noſter ſolitudinis auid⁹ clau
ſtro ſe dedicauit ſibi victurus/qui mul/
ta die patrie vixit ꝛ amicis/cui cū ſua/
derē ꝙ ſe matrimonio daret:ꝓgeniē no
ſtram pulchꝛis ꝓlibus adauctur⁹:mox
ait ridiculū eſſe ꝛ ioci genus ſponſu3 ſe
nem tanꝗ̄ aptioꝛē foꝛe ſenecta3 nuptiis
ꝗ̄ pꝛuinā meſſib⁹. Addidit quoq3 tpō
eſſe in hac ſemirupta etate vt fluxis ca
ducisq3 rebus poſt habitis tande3 ſecu
rius anchoꝛā figat/ne nox dephendat
euntē/atq3 aie ſue curas illas impēdat
quas coꝛpoꝛi pꝛeſtitit atq3 foꝛtūe/ſatis
iam doctus quid opes/quid honoꝛ/ qd
inanis glia ꝑſit.Tu frater ocius a me
pſcribe tui hac ſup re animi ꝯſiliū an ꝓ
bas:an doleas:an ei⁹ ꝓpoſito gratuleris
Vale ſaluus:ſanuſq3 maneto.Ex bꝛu/
gis pfeſtināter vna tibia ſtāte:altera fe
rente papiꝝ/ea hoꝛa qua dies:qua mar
tius:qua ianua dom⁹ cū epl'a clauderet

¶ Alia epiſtola ad idem in eandez ſniam ¶ Epl'a. Cxxxviii

¶ Sit tibi frater optime leta dies: ⁊ vita ꝑhennis Frater noſter euo grādior illuſtriſſimi dn̄i nr̄i ducis ſecretariꝰ ſe religioni contulit. Jn imenſum epl'az extendam ſi temptē ꝑſcribere quo ingenio quibus ue artibus vſus ſim vt eundem ab hoc propoſito deflecterē: vt nobis oībus maneret in ſeculo adiumento ⁊ ornamento/nec foret leui quadā incōſtantia honores et lucra ꝓiectur ꝰ/clauſtra q; relinquerz viris ad parua natis/qui maiora nō poſſunt. Atq; frater ſubridens his verbis interluſit non,vitiuz auro frater eſt atq; argento ſi ea iumenta nō eſtimāt:qui neſciūt magnifacere niſi fenū ⁊ ſtipulam. Non viuit vſpiā q michi ꝑſuaſerit vt aranee ſimilis diutiꝰ ꝑmaneam/que texēdo ſe euiſcerat/vt vilē muſcam capiat.quo audito :neſcius quid digne reſponderē/ mox obticui ex pondere verbi. velint ſupi ꝙ fratri cedat in ſalutē qꝺ tanto conatu affectat/vt quod feliciter incepit: valeat feliciꝰ adimplere. Vale. ⁊ que in his archana ſunt:ea ne efferas peto.

¶ Rn̄ſio. ¶ Epl'a. Cxxxix

Litteras tuas cariſſime frater legēs indolui:ac fratris animi nouitate ꝯmotus fui: ⁊ lachrimis gene maduerūt nec deſino adhuc:has dū ſcribo oculos terrere:lachrimaſq; labellis exſorbeē/ſupplex deū oro vt euntē ꝯcomittet. Gratulor certe fratris mei tā ſanctis deſideriis. vtinā te haberet a tergo ſequentez non me careres comite. Nā optime frater quid multa volumus? quid magna petimus?quid alta conamur? Pallida eñ mors ꝯtinuo pulſu vndiq; nos atris circumuolat alis:nec quicq̄ aliud eſt vita nr̄a q̄ fumꝰ et vmbra. ſi hodie viuimus quis ſponſor eſt craſtini? Quid ꝓdeſt diuitias celerē finē habituras ſine fine querere? Eſt oīs voluptas:omis honor:oīs mundi gloria/vt ſtupe flāmula que ceſſans:mox videē nō fuiſſe. Pauca ſepe diſtātia inter gaudium: ⁊ luctuz eſt:nox eſt vicina diei. Quid ꝓſunt longa ſtudia/ſi memoriam ſupremi tp̄i nō ingerant. Quid ꝓdeſt oīa noſſe ſi noſipſos ignoremꝰ? Quid ꝓdeſt ſi ꝙ cōgrue loquamur:ſi incongruā vitam agimꝰ?vel quid ornate dicere:ſi nos fede viuimꝰ? vel quid in ſcolis de ſancta vita ornate diceptare:ſi negligamus verba in opus deflectere? Sed ꝑce verboſo calamo calida manu ductu/quē calor in longiorē curſum euexit. Vale ſemper cogitās q̄ labilis ipſe mundus ſit/tibiq; queſo ꝓſpice ne cum labenti inhereas/cum labente ꝓruas/ſat ſit.dictū ſapienti.

¶ Alia rn̄ſio ſuper eadem in qua mandat ſe frater ſequuturum. ¶ Epiſtola. Cxl.

¶ Feliciter viuere pro ſalute. Affecerē me frater cariſſime ingenti gaudio littere tue annūciantes fratrē meū nullis ꝑcibus vinci poſſe/nec vllis blandiciis ſuperari:quin ſe vltro velit religioni dedicare. quod mecū dū voluo ſollicito pectore:lōga ſuſpiria traho/in eamq; ſententiam cado/ꝙ incomitatus nō ꝓdibit qui ſuum animū cuz meo ſemper miſcere ſtuduit/contraq; ego meum cuz ſuo ita cōmiſcui vt pene ex duobus vnꝰ efficeretur. Jndignū ſenſeo hos animos ī re tam ſalubri diſiungi in reliquis tāto glutimine copulatos/nec diu deliberādum exiſtimo. factum exigit natura piculi. Quid optime frater nobis ꝓderit ꝙ maris ſpaciū:celi:terreq; altiſſimos aſtroꝝ curſus:herbarū vires:et lapidū: et reliqua nature ſecreta didicimꝰ/ſi nobiſipſis nos incogniti maneamus. Noli noli cariſſime frater cariſſimuz fratrez

acepto pꝛopoſito deflectere. Tuū erit
eundem in tam ſalubꝛi ſemita cōfirma
re vt greſſu impauido/ que locutus eſt
exequatur: et manū oꝛi accōmodet. Sꝫ
parce longitudini. ſentio me animi calo
re longiꝰ ꝙ̄ deſtinaueram ꝓceſſiſſe. Fac
valeas: meqꝫ mutuo diligas.

¶ Conſilium fraternū ſuper eodē
¶ Epiſtola. Cxli.

¶ Salutem in deo ſalutari noſtro. Fac
frater optime ꝓpria ſemper pꝛudentia
vebaris ne fruſtra extēdaris i alia: te ne
glecto. Eunt nam anni moꝛe fluētis aq̄:
noueris licet oīa: et lata terre: alta ce
li: mariſqꝫ pꝛofunda / ſi te neſcieris edi
ficanti ſine fundamēto ſimul eris ruinaꝫ
nō ſtructuram producenti. Eritqꝫ vita
tua inſtar ꝯgeſti pulueris vento valido
agitati. Opto hic dicere multa / ſed bꝛe
uiloquus eſſe compelloꝛ. Dum eñ has
ſcribo vix punctū reſpirationis ꝓceſſuꝫ
eſt ſic erant occupamina. Vale deſide
riumqꝫ tuū michi notū efficito / quod
ꝙ̄pꝛimū agnouerim / non tam meatu: ꝙ̄
curſu implebo.

¶ Renſio fratris non aſſentientis
cōſilio fratris / ſꝫ ſuadet dilatō
¶ Epiſtola. Cxlii.

¶ Cum inter nos ſemꝑ frater optime
ſteterit tenax vnio voluntatū / nec vnꝙ̄
facere deſieris quod me optaſſe cogno
uiſti / hinc ego vidēs / ꝙ ad religionem
quadam animi inconſtantia rapiaris /
mox decreui meam ſententiaꝫ tibi apto
verbo deuelare / vt aut te in eandem tra
ham / aut certe teſtatuꝫ apud te reliquā
quid cenſerim / vt ſi quando quod noliꝫ
diſplicere tibi tuū cōſilium ceperit / poſ
ſis meum recoꝛdari: Subtimui ſepe ne
tuum ingenium ad litteras natū ad alia
cōuerteres / quod ne facias vt fratrem
fraterno coꝛde moneo nec velis tuo cē
ſui fidere: nec te incōſtantie inuoluere /
que vel ſemel admiſſa ſerpit longius / ꝙ̄
tamen erroꝛ magis / ꝙ̄ culpa eſt: et ꝑfec
to in iuuenes facile irrepit. Quod aūt
ego tuis ſuaſionibus ſtatum iam meum
etate mutata ꝯmutē / ac me reterā nō fa
ciam. quas tamen ſuaſiones ſcio ex di
tiſſima amoꝛis vena pꝛoceſſiſſe. Omīs
enim amoꝛ in me tuus: ex omnibus par
tibus ſe oſtendit. Sed vt eo redeam vn
de digreſſus ſuꝫ / tu ſi ſapis nil facies le
uiter / in omni ſtatu multa videbis que
nolles. Hoc tamen verbum quam vim
habet: te ponderare malim: ꝙ̄ apertius
ſcribere. Finem facio. habes epiſtolam
verboſioꝛem foꝛte ꝙ̄ velles / quod tibi
ita videri putabo niſi longioꝛem remiſe
ris. Vale: tibiqꝫ perſuade ꝙ me totum
tibi dedo nichil mei michi relinquens.

¶ Aſſentit cōſilio fraterno et di
lationi donec mutuo colloquā
tur: ¶ Epl'a. Cxliii.

¶ Salutem tibi frater dicit: perhennē
qꝫ leticiam. His iam litteris tuis / qua
ſi oculis coꝛam perſpexi optime frater
fidem in me tuam: et beniuolentiam.
Dices foꝛte quid antea? Semper quidē
ſed nunꝙ̄ illuſtrius. Hoc certo habe /
nichil me noui aggreſſurum / donec mi
chi poteſtas pꝛeſentis tui fuerit / cuius
conſilio cum non parcere cepero / mei fi
am diſſimilis. Sciaſqꝫ me tui aduentꝰ
expectatione ſuſpenſum / quem vigilās:
doꝛmiens animo verſo / eruntqꝫ michi
omnia / ſi veneris hylaria. Sed ne te diu
tius traham: vale / ſol ad occaſum pꝛo
perat: clamatqꝫ nuntius impatiens mo
re: ac aſpero tribulos. vel pꝛunas cali
das calcauiſſet.

¶ Rogatur amicus vt vinum e
mat pꝛo amico.
¶ Epiſtola. Cxliiii.

Amicicias firmo glutinine iunctas.
Rogo te vir optime per amiciciã mu/
tuam noſtram/que ab ineunte etate in/
cepit nec niſi funere deſituram/quaten⁹
vini patrie duo plauſtra electa minori
quo fieri queat empta michi quo bre/
uius:cõmodiusqꝫ valeas tranſmitti ꝓ/
cures. Atqꝫ des operam vt ⁊ tuto ⁊ q̃
facillime: ⁊ q̃primũ ad me vehãtur. Et
ſi publice fidei litteris opus ſit/ de illis
rogo vectori proſpectũ iri facias. Auri
bus meis ingeſtũ eſt vina patrie hoc ã/
no creuiſſe amica nature: ac guſtui gra
tiſſima:ſolitoqꝫ longius ſeruabilia ve/
cturãqꝫ tolerantia. De nouis pauca iã
calamus dabit. multa eñ ambigua no/
bis ad capita pendent. Fluctuamus in
medio potentũ principum:qui cõtrariis
ducũtur affectibus/quo dubii ſum⁹ cui
littori puppim:cuiqꝫ ditioni applicem⁹.
Multis curis torquemur: ⁊ angimur:
trudimurqꝫ nõ tam conſilio q̃ fortuna.
Immergimur eñ malo longa vetuſta/
te firmato/quo ſemꝑ habemus a tergo
quod doleamus: ⁊ ante oculos qđ ter/
reat. Scis amice cariſſime/ quid dice/
re velim. nõ eñ auſim ſpecialius deſcẽ/
dere/cũ mundũ ſatis tempori fidam:aut
nũciis:aut itineri. Si quid ex me optas
poſtula. Intereaqꝫ ſemꝑ valeas ⁊ let⁹
eſto.

Reſponſio. Epiſtola.cxlv.

Salutes plures q̃ habet meſſis ari/
ſtas. Et ſi variis in curis: aſperiſqꝫ ver
ſor in laborib⁹:tantaqꝫ michi quottidie
occupatio ingerat̃/vt vix liberũ oculuꝫ
in aera eleuem/vicit tamẽ meus in te af
fectus/ quẽ iam ſponte ſurgentẽ lectio
epiſtole tue multo ardentius excitauit:
compulitqꝫ me vt vim facerem occupa
tionib⁹ meis: atqꝫ res meas tuis nego/
tiis poſt haberem. Ecce vir optime tuis
ego deſideriis parendo effeci quod tuis
litteris per me fieri poſtulaſti. Aduehũt
ad te duo vinorũ plauſtra integriori/
qua potui/diligentia electa: et minoris
quo fieri potuit empta/quoꝝ odor: ſa/
por: ⁊ color indicant eminentiã:⁊ veri/
ſimilẽ longe durationis conſtantiã. Si
quid aliud efficere poſſim qđ tibi gra/
tum ſit:cõfidenter impera:velim nõ mo
do vtaris me/ſed vſu frangas:⁊ conte/
ras. Latius ſcriberem: ſed tempus:non
copia deeſt. cum plus erit ocii: pleniore
epiſtola vtar. Vale/vt opto. Ego quo/
qꝫ valeo/ ſi valere ſit cõtinuis opprimi
curis:⁊ laborib⁹: iiſqꝫ inuolui vſqꝫ ad
aures/ſed tamẽ dono dei ſanus ſum: et
nichil michi preter ocium deeſt. De no/
uis autẽ tuis:⁊ vacillatione fortune no
li ſpem proiicere. Minus formidanda
eſt fortuna minax:q̃ blanda/ſepeqꝫ pl⁹
pauoris eſt:vbi periculi minus eſt. Ve
ra virtus minas fortune deſpicit:nec qc
q̃ fortuna poteſt cui nõ poſſit virtus ob
ſiſtere. Rurſus vale. Ex Louanio alto
calamo pennatis digitis celeri motu vo
lantibus.

Repetitur liber cõmodato cre
ditus. Epiſtola.cxlvi.

Salutes omñi optabili gratiores. Cũ
longo iam tempore venerabilis dñe va/
lerium domi tue habueris/quẽ librum
aliũ de ad conſtitutũ tempus tua cauſa
mutuatus ſum:atqꝫ dederim pro ei⁹ red
ditu ad te litteras plurimas quas nun/
dũ ſenſi meruiſſe reſponſum/ nõ minus
mirari incipio/q̃ ſi mollarem pennis:et
alis volare viderem. Apparet eñ mu/
tuo te potius hunc librũ:q̃ cõmodato
ſuſcepiſſe. itaqꝫ cum in vſum tuũ vertiſ
ſe/vt apud dñm ſuũ illius nullum reli/
ctum videatur. Neſcio an ea cõditione
mutuo libros accipis vt reſtituas nũq̃

Facis/michi vt tua dixerim pace/ non
mediocrē iniuriam/ qui tua cauſa illu/
dere videor virū optimū michi amiciſſi
mū/cuius fide:ꝛ beniuolētia habeo ex/
ploratius nichil. Id igitur quod nō po
tui ſolū/ſ; oraui:ꝛ obſecraui ſepiſſime/
rurſus oro:ꝛ obſecro ꝓfundiſſima pre/
ce/vt dictum librū qui prope iam annū
tecum fuit/ ꝓpe diem ad me des vt eū/
dem tandem remittā ad dn̄m. Non ad/
duci poſſum vt facile credam hūc librū
ita coniectū eternas in tenebras vt ne/
queat vnq̄ȝ in lucem reſurgere. Fac:fac
mox domū redeat/ ne dn̄m oblitus ſit/
ꝙ ſi tardarit extrude:redeatqȝ celerius/
quo exiuerit tardius:neqȝ mora ſit vlla
quin mox aſſit vel inuitus. Vale eo va
lentius quo mutuū amorem noſtrū for/
tiori neru cōſtrunxeris. Ex louanio fe/
bruarii ſeptima raptius q̄ȝ manus vſta
abſtrahatur igni.

¶ Conqueſtū eſt ꝙ plus diuitiis
q̄ȝ amicicie tribuatur cū credē/
tia:ꝛ petitione iuuaminis

¶ Epiſtola.cxlviii.

¶ Salutes iocundiſſimas:easqȝ q̄ȝplu/
rimas. Neſcio quid audio amice dile/
cte te ad rem nūmariam factū paulo a/
uidiuſculū q̄ȝ ſoleas/quo vereri incipio
te querēde pecunie magis:q̄ȝ colende a/
micicie factum eſſe ſtudioſum. Hincqȝ
tuum exortū eſſe ſilentiū/qui dum vi nū
mox obrueris amicicie noſtre videaris
oblitus. Sed hec miſſa facio. venit ad
te meo noīe vicin⁹ meus/has qui ꝑfert
vir quidem optimus: ipſeqȝ doctiſſimus
Quecūqȝ igitur verbis meis tibi expoſi
turus eſt:ea velim/ nō ſecus accipias/
q̄ȝ ſi ex ore pn̄tis mei emiſſa audires. qꝛ
ergo non pecuniā.ſed tuam operam pe/
to/nil eſt ꝙ de tua ſingulari in me beni/
gnitate ſubdubitē/ qui ſemꝑ in me aīo
beniuolo fuiſti et ꝓbenigno/ niſi forſan
aduocatoꝝ more:operam quoqȝ vena/
lē ꝓponas. Sed amicicia virtus:nō que
ſtus eſt/que nō pecunia paratur:ſ; gra/
tia. Sed omiſſo ioco hic diligentia op⁹
eſt:fide:ꝛ taciturnitate. Omia pro tua
prudentia ꝑſtabis:q es vn⁹ oīm diligen/
tiſſimus/ꝑſertim iis in rebus que ami/
coꝝ interſunt. Vale felicit: et ſi quid in
me eſſe aīaduerteris quod vſui tibi ali/
quādo futurū putes: id oē tibi debitū
deditūqȝ intellige. Scriptū leuis arun/
dinis leuiſſimo curſu martii luce vltia.

¶ Rogatur amicus/vt saluū cō
ductum impetret alio migran/
di. ¶ Epiſtola.cxlviii.

¶ Salutes plurimas/quas nō equabit
numerus. Quia integram ſemꝑ geſſi de
tuo in me fauore fiduciā:qui votis ſem
per meis libēter intendis:te plurimū ro
go/qui apud principē noſtrū: ꝛ autori/
tate vales:ꝛ fide:ꝛ gratia/vt michi pu/
blice fidei litteras/ quas voce vulgari
saluū conductū ducimus bona i forma
concedi ꝓcures. Abſqȝ his enim a loco
vbi ſim abſcedere nō audeo.quod ſi faci
le nequiueris/nō deſiſtam litteris meis
obtundere oēs qui principi aſſiſtūt do/
nec liberam aditionē impetraro. Vbicū
qȝ eīm gentiū hoc tpe malim eſſe q̄ȝ vbi
ſum:vbi abſqȝ magno ꝑiculo ꝓpter ci/
uiles ſeditiones/que multe inſurgūt vi/
uere ſecurus nō valeo. Habet eīm hec
ciuitas tot volūtates:quot homīes. Nō
minus vtile eſſet iudicio meo vnionē in
ciuitate tueri/ q̄ȝ hoſtes procul pellere.
Quid eīm ꝓdeſt qui extra ſunt arceri:ſi
ab his qui intus ſūt laceremur? Ego mi
frater in ſyrtib⁹ nauigo/vbi nec tuto m̄
teneo:nec valeo ſecurus abire.neqȝ hic
eſſe ſine ꝑiculo:neqȝ alio ire ꝑmittitur.
Itaqȝ lupū (vt aiunt) auribus teneo/

quē nō minus dimittere:ꝗ̄ tenere formido. Si quid igit̄ cōsilii habes:qui ī portu nauigas/ adiuua me tua prudentia/ ne his fluctibus obruar/qui adeo vſq3 ſum aīo ambiguo/ne ꝑturbato dixerim in hac tempoꝝ dira ꝓcella/ vt vix ſcia3 qua corporis parte caput michi collocetur. Scriberem latius: idq3 aptius/ ſed neſcio ꝗ̄ recte hec litteris cōmiſſa ſint. ſed tanꝗ̄ mutus loquut⁹ ſum. Interea aut īiurias quas quotidie patior ſi ꝓpulſare nō potero:aut ꝯtemnā:aut ꝑferam:fietq3 virtus neceſſitas. Tu optime amice vale in eo:qui amicos virtute cōnectit:amiciciarūq3 vires ⁊ nomia fecit

Amicus in ius vocatus conſiliū petit. Epiſtola.cil.

Tractus ſum in ius coram vniuerſitatis louanienſis cōſeruatore cariſſime fautor/in cauſa tanti ponderis/ vt maxima rerū mearū pars in periculo eſſet ſi perderem. Videbis caſum in hac ſcedulula his incluſa. Certū habeo ꝙ̄ cauſa mea iuſticia nō egeat/ ſed iuriū bene conflatu quodā vt ſplendeat. Aduerſarius eñ meus qui aſtutus eſt ⁊ litiū auidus/hoc eñ ſibi ab vberibus influxum habet/vt ſolas ad lites natus ipſe videatur/multa inuoluit: multa obnubilat. Rogo igit̄ cum iuriū doctoribus conſiliū capres:prouideasq3 michi de aduocato/in quo ꝑſpicias amici fidē:ſapientis hominis conſiliū:⁊ impigri:vigilantiſq3 ſolertiam. Prope diem adero excitaturus/vt fieri ſolet/ eoꝝ diligentiā fauente altiſſimo. qui tibi aſſit auctor:protector:adiutorq3.

Reſponſio. Epiſtola.cl.

Si ea que in tua cauſa facti ſunt ſatis/vt ſcribis/teſtibus firmaueris/non vident iuriſperiti ꝙ̄ iure cadere poſſis/ ſed quia vſq3 adeo cautū habes aduerſariū/vt cum lacte nutricis lites ſuxiſſe videatur/tuis ergo precibus ꝓuocatus ad tuā cauſam contuendā/aſſumpſi aduocatum:⁊ procuratorē viros quidē fidos: acutos: vigiles/ qui cauſe tue/ vt ſplendeſcat ita iuriū faces:⁊ lumina dabūt/vt ſi in ea vni⁹ aſſis iuſticie latuerit:vni⁹ libre mox ſpeciem aſtruēt. Sed hec hactenus feſſus eſt calamus:cadūt palpebre. profundū noctis agitur: ⁊ petunt oculi dulcem poſt vina ſoporem. Vale.

Iterum amicus amico. Epiſtola.cli.

Longo iamdiu tēpore ex te nichil litterarū habui/quo ſcias me iudicaturū/ ꝙ̄ prorſus ex memoria tibi ceciderim/ niſi tuis litteris te mei memorē mox oſtēdas. Non pigeat rogo calamū/ nō dico reuiſſum ſtimulare/ ſed oīno iacentē excitare. Caueas q̄ſo qui mei ſemꝑ amantiſſimus extitiſti/ne diutius in hanc ſcribendi raritatem prolaberis/ quo tuam memoriā caducam arguā:⁊ rimis plenā ⁊ veteris amicicie neglectricem. Eſto felix:perq3 beatus.

Ad idem. Epiſtola.clii.

Non poſſū vſq3 ſatis mirari colende vir:quid ſibi velit hec tua litterarū raritas:ſi amorē friguiſſe nō demonſtret. Vix video quo freno me ꝯtineā:quí virgilianū illud in te contorqueā/ ⁊ quonā noſtri tibi cura receſſit/ niſi curaueris tuā ſcribēdi raritatē abūdantiori copia: ⁊ multo fenore ꝯpenſare. qđ vt facias ſūmopere rogo. Nā nichil eſſe arbitror qđ potētius ipſi amicicie vires:⁊ robora pſtet:ꝗ̄ frequēs: mutuaq3 ꝑ litteras collocutio. hec eñ vero amori alimēta miſtrat. Vale. Aſſitq3 tibi Jupiter habitator olimpi.

¶ Reſponſio. ¶ Epiſtola.cliii.

¶ Nō ille ſū cariſſime vir:ꝗ in ꝑfoꝛata
meōꝛia amicos ſoleam:quo facile deci/
dāt collocare. Falleris eꝫ ſi ex litteraꝝ
raritate amiciciā iā tepuiſſe iudicabis.
Is eꝫ ſum qui curauerim nūꝙ amici/
ciā vel verbis:vel lrīs ꝯnutrire/ ſ rebꝰ:
⁊ fauoꝛibꝰ. Et ſi michi loco diſtas/ aio
tñ meo nūꝙ fuiſti nō ꝯiūctus. Inueies
qꝫ ſemꝑ in me rediēs qđ abſcedens reli/
quiſti:quē ſemel dilexi non dediligo/ qđ
poteris:dū libuerit expiri. Si igr̄ quid
optas/ detegas illi:qui ſi voluntatē tacē
tis aſpiceret/ occurreret vltro:⁊ tuā pe/
titionē velociſſimo curſu largitiōe ꝑue/
niret. Vale. de me quoqꝫ (vt ceſareo ver
bo vtar) te iubeo bene ſperare.

¶ Alia reſponſio. ¶ Epiſtola.cliiii.

¶ Salutē plurimā. Nullus vſpiā viuit
cui concedā/ ꝙ maioꝛi gaudio amicoꝝ
litteras accipe poſſit/ ſed ex aduerſo no
ſco neminē/ qui magis me calamo:⁊ lit
teris aduerſet:ac magis reſcribere refoꝛ
midet. Perinde duco lrās ſcribere: ac
ſaccos vel lapides gerere collo. Cupiui
ſemꝑ feneratoꝛ ī litteris eſſe:pluraqꝫ re
petere ꝙ̄ dare. Deſine gº ex litteraꝝ ra/
ritate amoꝛē intermiſſū iudicare/ ſed ve
lis affectū meū nō verbis ſed opibus cō
metiri/ ne aliud ꝓ alio cenſeas: neue a/
micū nō rite ꝯdemnes. Vale. ex Loua/
nio martii decima raptius ꝙ̄ fulgura
cadunt.

¶ Ad idem ſub alia ſententia.
¶ Epiſtola.clv.

¶ Salutē. Scio inter nos multiplices
amoꝛis cauſas ſupeſſe: ⁊ ſingulas certe
pōdus hñtes:atqꝫ me tibi debere ꝙ̄tum
pſoluere difficile eſt/ nec ignoꝛo ꝙ fre/
quēti litterarū miſſione verus amoꝛ ſū/
mope creſcat. Sed ꝙ ad te litteraꝝ ali/
quid rarius miſi/ nō me amoꝛis remiſſio
ſed verecūdia compulit. vix auſim tuis
litteris reſpondere. Ea quippe facūdia
ſcriptis tuis ineſt/ vt ex oꝛe ciceronis ꝓ
ſiluiſſe videātur:quoꝝ ad ſplendoꝛē quo
tiens me cōuerto/ ſtupeo:⁊ obruoꝛ indi/
gnū me ſentiens qui tibi ſcriberē/ cui nō
niſi magna ꝗdā:⁊ ꝑclara:⁊ digna tua gra
uitate autoꝛitateqꝫ ꝯueniret. Vale ſitqꝫ
tibi leta:nec minꝰ honeſta ſera ſenectꝰ.

¶ Rogat pedagogi magiſtrū pat̄/
vt eius filiū ſub alio magiſtro ī
aliā camerā collocet. ¶ Epiſtola.clvi.

¶ Salutem in eo a quo veriſſima ſalus.
Nichil ē fidiſſime vir/ qđ indignꝰ fero
ꝙ̄ ꝙ magiſter ille cui filiꝰ meus ⁊ ꝯmiſ
ſus:⁊ cōcamerariꝰ erat/ erroꝝ igni ſul/
phura ꝯtulerit:eundēqꝫ coꝛruperit/ quē
coꝛripe debuiſſet:vitiaqꝫ eiꝰ ñ repſſerit
ſ īpꝛeſſit:imo eūdem ipſemet in erroꝛes
illexit: ⁊ quidē eū perdidit/ qui ſaluare
debuiſſet. Virus ille medicus eſt moꝛ/
bi amentioꝛ ꝙ̄ ſalutis. multa michi pul
chꝛa pollicitus eſt. Loquebat̄ vt par e/
rat/ ſi aūt feciſſet vt par fuit/ id opepꝛe/
ciū eſſet. Meus ampliſſima ꝓmiſſio/ te/
nuiſſima fides. Iam infidelis animi la/
tebꝛas malaſqꝫ ſui pectoꝛis cauernas
tarde:nimiſqꝫ tarde agnoſco. Neſcio
quid michi iam conſiliū reſtet:ꝙ̄ peſſula
ri ſtabulum equo ſublato: vel decoquī
pultem eſuro ſepulto. Rogo filiū meū
ab illo ſeiungas/ nec volo/ ꝙ ei quicꝙ̄
impendat. ſatis ꝓderit ſi nocere deſinat/
cum nichil ſciat ꝙ̄ nocere:aliūqꝫ peda/
gogū tribuas/ a quo ꝑ virgā molliatur
qui vitiis induruit. Plura ſcriberē/ ſed
animi angoꝛ:pꝛoiicit calamū. Nil dicaꝫ
aliud amplius:ꝙ̄ ꝙ is vnicus es in quo
mee ſpei firmā anchoꝛā collocaui. Ex
gandauo raptim leuioꝛi penna ꝙ̄ aio.
Vale in eo qui recte valentibus defuit
nūꝙ̄.

¶ Amicus amico pꝛo famulo ha
bendo: ¶ Epiſtola.clvii.

¶ Et ſi hora tardiſſima ſit:et ſim adeo vigiliis laceſſitus/vt dormire q̄ ſcribere preſtet/res tñ feſtina me vrget ꝓtractionem non admittens. Famulū meuꝫ promoui in pinguioriq; paſcua collocaui/ſic eñ ei⁹ erāt merita. Plures inſtāt vt eius locū ſubintrēt/inter quos nō ē tepidus proſecutor qui preterito anno tibi famulatus eſt/cuius perſone gracilitas ſi cetera ſtarent:ſatis michi accepta foret.ſed eius a te abſceſſus/cui ſeruire perfacile eſt.facit me de illius morib⁹ dubitare. Te ꝑ vltimā amicicie nr̄e ſcintillulam rogo:et requiro/ne pigeat eius conditiones mihi ſub ſecretiſſima fide deuelare/quas tacebo ſi ita ſtatuas caſq; michi vni ſciturus fuero. Libenter aſſequerer inter plures magis electū Non parꝫ mea intereſt/qui rerū mearuꝫ incurius ſum/vel hunc vel illum recipere.q̄ro fidelē:ſecretum verū et vigileꝫ Non multū laboro ſi cetera deſint/modo hec aſſint.non facile aderit ex omni parte perfectus. Vale:vale. oculi mei ſomno graues prolixitatem reſpuunt.

¶ R̄nſio. ¶ Ep̄la.clviii

¶ Occupatio michi plurima erat/duꝫ michi tue littere redderent̄/qua prorſ⁹ retroiecta/mox ad calamū aduolo omnibus curis meis tua negocia preferēs. Conditiones famuli dudū mei tranſcribit tibi poſtulas/qd dum tibi negare n̄ poſſuꝫ ante omnia te obteſtor ꝑ quicqd nobis amoris eſt/vt perlectū hoc breue vel laceres vel vulcano dedices/ne dū tibi prodeſſe velim alii viderint:⁊ obſiꝫ illi. Ad aurem tibi dico titulo ſecreti. ⁊ ſubmiſſo ſermone:hunc tibi inutileꝫ ſeruum fore/quē ſi currere vetes lepus erit/ſi currere mandes lenta illi ſecordia erit/et ſibi acreſcet natura limacis.volꝫ omia que tu noles. Non locatiorē vnq̄ꝫ vidiſti garrulam anum. Eſſe tamen pōt ꝙ aliq̄n verū dicat/ſi fortuna fauerit. Nam quantū ex ſe inter verū.et falſuꝫ inter tuum et ſuum differentiā paucam ſtatuet. Jam habes quid acturus ſis/q famulū non vis infiduꝫ:mendoſum:dromonem garrulū. Ex gadnauo martū vltima/dum potior pars acta diei eſt/ea quidem feſtinantia vt calamus ſagittā celerem ſuperaſſet.

¶ Alia epiſtola interrogans habitudinem alterius famuli.

¶ Ep̄la.clix.

¶ Hoc natura michi inſitū habeo h⁹trari ex icunabulis/ꝙ moleſtiſſimus ſū amicis. Vbi cepi nō deſino/ſed pueroꝝ more ad caudam benefacientis ſemꝑ:et ſemꝑ hereo ex primis meritis ſpem michi ſuadēs de futuris:qd ego mei iudex in meipſo nō poſſum non deteſtari/ſi nō parte ex altera pleno corde exoptarem ad ſimilia vel maiora amicoruꝫ iuſſib⁹ excitari/qui michi occupationem ⁊ ſi ō derit/moleſti tñ eē nō poſſunt. Tu largo fauore:ſecretaq; famulū illū/quem ſcis/noto deſcripſiſti/qui maculas habet nullo lixiuio:ſaponeq; nullo abſtergendas. Sed habes vicinū piſtoreꝫ quēdam ad dexteram tibi proximū. filium is habet quis michi vt ſeruiat etiaꝫ:ad etiam plurimū inſtat/cui⁹ mores itidē michi peto ſignificari:⁊ ſi que in litteris tuis celāda duxeris tibi do fidē/ꝙ nulli alii q̄ꝫ igni cōmunicabo. Tua virtus te volentem faciat:que me fecit confidētem. Vale vir care:⁊ viuito letus. Ex louanio non telo traditus/tenues quod perſonat auras.

¶ Reſponſio. ¶ Ep̄la.clx.

¶ Filius ille piſtoris vt tua invicinia n̄ pauca fama circumuolat b[illegible]m exiſtimationem habet de ſe. Nichil quod ſilentio debetur:in publicum profert/ ni

chilq3 dicit quod diſſidet vero. Fertur q3 ꝙ nichil ſit ei verius:ſecretius:viuidius:fidelius:nec ſi recte memini/requiris in famulo paruihabes ſi deſinit reliqua/hec ſi aſſint. Sed ſupeſt quiddā qḋ me ab eius ſeruitio ꝑualde retraheret/ quod ſi ſubticerē:vererer ab īſtituta obſeruantia noſtra declinaſſe. Velim ergo ſub ſecreti tegmine ſcias hūc bibere vt arida tellus. Non conſueuit ipſe vino: nec vinū illi parcere. Pridie in cōuiuio quodā ebrius factꝰ eſt aduſq3 ludibria fediſſima viſu/ vbi incertū eſt plus an biberit:vomuerit:vel effuderit:et quotiens poteſt cōuiuiis ſe ingerit:vbi primū poſt hauſtum mox rixas mouet: et ſuſcitat iras: nec manet ſocratica ligua tūc quoq3 animū eſtuantē:⁊ promptam habet:⁊ manū facilem illi animo ſeruitricem. Nos morbos animi pubeſcentibꝰ ānis exortas diluit rariſſime ſubſequens etas. Quid tibi fieri cōducat tua prudētia te docebit. Vale:ſitq3 tibi longus:ſalubris quoq3 terminꝰ eui. Ex bruxella maii viceſima tarde dū nox atra celum ſubtexerat volante manu: volanteq3 calamo liquido velut ethere nubes.

¶ Ad idem. ¶ Epiſtola.clxi.

¶ Habeo tibi gratias ⁊ certe ꝗplurimas de his que michi in ſecreto tuis litteris deuelaſti. Forem ego cariſſime frater mira dementia captus/ſi illi rex mearū curam ꝯmitterē qui ex fundo ciphi ita fedas mox labes didicit: vt haurire poſt potum nō reliquie priſtine frontis appareant. In tali eīn vita future miſerie facies depingit̄. Fuit quidā diebus pauculis mecū alter/ qui iuſſus nichil exequit̄/ſed ſingulari quadā demētia lōgis in roſtris calceoꝝ ſcacatis collariis longiſq3 capillis videtur plurimū gloriari. Tota die quid ſibi deſit ad ſpeculū querit/leuatas cōportat i ſcapulis alas que an ſatis in altum extollant̄ an inter ſe diſſedeant oculis ſuis metiri nō deſinit. Jam quoq3 vnā interdū:alteramq3 ad latus extenſam tibiā reſpicit:bacillū album: vt conſueuerunt porcoꝝ cuſtodes in manibus geſtans/quo puluerem pilleo ſuo excutiat/ vel faciat calopodioꝝ calceoꝝq3 roſtrū:roſtro corādere/cuius ferendā eximiā fatuitatē nō diutius cenſui/quē dum ſui erroris arguere cepi/vſq3 adeo egre tulit: vt contra clamādo pene rauceſceret. Videtur michi ſeruitores boni:eſſe fenice rariores. Si tamē vt cūq3 michi in hac parte ad cōmodum ꝓſpicere poſſes/faceres michi rem gratiſſimā: omniq3 lucro gratiorē. Vale ſponſo letior:regeq3 felicior.

¶ Reſponſio. ¶ Epiſtola.clxii.

¶ Deſideriis tuis vt ſatiffacerē cariſſime fautor longam operam cōtuli:⁊ circunſpexi vndiq3 loci/ vt tibi de famulo te digno prouiderem. Repperi tandem adoleſcentē/qui ad tuū ſeruitiū multu3 aſpirat:cui florida etas adeſt:laboribus apta/quē paupertas ocia cōtemnere docuit/qui lingua ſic fertur inſtituiſſe/ vt tacere ſciat: ⁊ mētiri neſciat/in quo nūdum vidi aliqua libidinū prohemia:vel impudice mentis indicia: mireq3 michi placet illius mitiſſimus animꝰ/illiuſq3 modeſtia/quā vultu:geſtu ſimul:⁊ moribus ꝓfitetur. Niſi fallor/digni eſtis alter altero:nec facile dixerim vter felicior:an tu cui is famulus/ vel ipſe cui tu dn̄s obtigeris:quem cū paululū habueris/fore puto ꝙ non Lelius Affricano gratior erat: nec Palinurus Enee: ꝗ iſtē tibi futurus ſit. Vale felix tempore longo.

¶ Inuitat̄ ſocius/vt ſequat̄ ſociū Louaniū ꝑgentē. ¶ Epl'a.clxiii.

¶ Maximas: infractasq amicicias.
Inter plurima/ que priusq abire fidentiſſime socie dū milies ite: et milies dulci ocio ↄfabularemur/ semp nobis hec vnica ſnia fuit/ vt qprimū Louaniū pgere ꝓficiendi gra paternis finib⁹ nō cōtenti pollicebarisq michi abeūte. te me ad calcē de ꝓximo ſequuturū/ qđ quia nundū adimpleſti: ↄtinere nō poſſū quin cum hax latore has ad te litteras ſcriberē: te ex corde rogitādo vt omi dilatione ſemota mox ope preſtes/ qđ liberalibus verbis ꝓmiſiſti. Jamiam cariſſime socie oculis corā video meis q vtile ↄſiliū cepimus: niſi poſtea obſpreuiſſes. Timeo ne hec dilatio te ad deſidiā: ne quoq hec longa mora te traxerit ad inerciā. Animus certe meus non quieſcet/ donec vel te videro: vel per litteras accepero te pbreui aduenturū/ qui dū veneris: eo fuero tuo in aduentu letior/ q fuiſti in redeundo tardior. Jta eñ se habet res: habebitq ſemp/ q cuius maxime pſentiā amamus/ nō poſſumus eius abſentia nō torqueri. Finem facio. Te eñ his paucis excitaſſe: aut refricuiſſe ſuffecerit. Valeto ſaluus et letus: prudēterq ꝓſpicito ne defueris tuis ꝓfectui honori et fidei.

¶ Ad idem ¶ Epiſtola. cliiii.

¶ Firmā amoris conſtantiā pro ſalute.
Spaui ego cariſſime ſocie/ q me louaniū pgentē ſtudendi gra qprimū nulla mora fuiſſes ſequutur⁹: qui michi id firmiter voueras abeunti: vt ↄiūctioni animox cōiunctio loci rñderet. Et qto id magis ſpaui futurū/ tanto acrius doleo ſpe prepta. Si tamē ſcires qta ſit Louanii magiſtrox vigilātia: ſcolariā diligentia: qtus litterax ardor: qtus morū decor: qtiq ſtudii vndiq feruor/ miq quieſceres donec Louanii mecum eſſes Cepi ego tuis verbis cōfiſus pro nobis camerā vnā in pedagogio lilii/ paruam tamē/ ſed duob⁹ vnū aim hñtibus nullus locus eſt anguſtus. Dixi magiſtris te pbreui affuturū: eo iam res pducta ē vt neq tu honore tuo ſaluo tuū differre poſſis aduentū/ neq ego illeſa fide tuā moram nō accuſare. Nec ideo dico cariſſime ſocie/ vt vel hoc efficiat pudor/ quod nō prius debuiſſet. Vale. et cura ne diutius ſanū conſiliū mora corrumpat.

¶ Petitur feſtin⁹ aduentus amici vt aſtet amico. ¶ Epła. clv.

¶ Salutes ſtellis nūeroſiores. Nūc potiſſimū opus eſt amice pcare/ vt admotis calcaribus mox equū aſcendas: qprimūq ad me venias: lateriq meo adiutor aſſis. Ego ſummope in te ſpero iubente virtute/ quam in te ſitam ſemper agnoui/ qui ſi michi vt fortis certator aſtabis/ ſpero fore/ q breui voti mei cōpos exiſtam. Nam ī te michi exundans ſpes eſt: exundansq fiducia. Niſi enim tua opera adiutus fuero/ nulli⁹ altius auxilium ſpero. Nuncius has pferens tibi mei dicet cordis archana/ que ꝓ noſtra vetere: ſūmaq amicicia ita tractabis/ vt in rē meam cōducturā putabis/ qui nullū vnq ptermiſiſti officiū amoris ſūmi erga me tui. qđ ſi feceris: pclaras ego virtutes tuas cordi meo ſeruabo tenaciter: eaſq quaſi ppetuus aliquis buccinator vbiq loci predicabo. Occupatiōes mee iā longiorē me tecū eſſe nō ſinūt. iter amicos etiā ꝓhibita eſt verboſitas/ q nō verbis ↄnectunt: ſ animis. Amor eñ reb⁹: et aīo: nō ſermōe qritur. Valeas igr: tibiq pſuadeas me vnū oīū eſſe/ q tāto te amore ↄplector/ vt aliū magis neminē. Jtaq ſi qd apđ me ē qđ tibi iocundū eſſe poſſit/ id ita eſſe tuū putato vt meū magis eē nō poſſit.

¶ Annūciatur aduentus amici amico. ¶ Epiſtola.clxvi.

¶ Salutes ſupraq̄ꝫ pēna exprimere poſſit. Tandē iam tandē vnas ex te fidiſſime dñe litteras recepi/quas magni muneris loco teneo/tametſi parū ſit vna epiſtola pluriū annoꝝ cōpenſare ſilentiū Hec tibi obinde ſcribo/ vt me viuere ſcias:⁊ ſoſpitē litteriſqꝫ tuis:me eſſe gauiſum:⁊ maxie ne ſcriberē nichil. Hic ſiſto calamū/hac ebdomada ſpero videre te q̄ꝫ belle ſcilꝫ valeas:quid rerum agas:quidue fortunaꝝ:⁊ ſoſpitatis habeas. Statuiqꝫ tantiſper apud te eſſe/quē amo vnice veneroꝛqꝫ: vt nō viatoꝛ veniſſe videar/ſed:⁊ familiaris:⁊ tuꝰ/quē vix a collo depulleris/ quo tandem vt abeam:⁊ ſperare incipies ⁊ optare. Vale igitˢ:raptim ex Lcodio decēbꝛis quinta digitis frigentibus:⁊ quidē flatu anhelitus in cuiuſlꝫ verbi depictiōe calefactis. Apud nos eñ hac die ꝑgelidus aer horridū frigus ſic vndiqꝫ miſcet/vt etiā aialium ſanguini timeri poſſit ne vertatˢ in glaciem. Dum iam ex baſilica redirē tam ſcindens fuit acumine ventus/qua ſi minuta quedā cultroꝝ lamina ꝑ aera volitaſſet. Sed ignē ſtruit famulus taꝫ ſceua hec expulſuru frigoꝛa. Manſurꝰ ſum ante focum/donec frigus erit/calida camera incluſꝰ/vt inter plumas cuculus.

¶ Frater amico vt reducatur nepos pꝛofugus. ¶ Epiſtola.clxvii.

¶ Habet frater meus cariſſime vir vnicū/vt noſti/ꝑter formam pauci momēti filiū/qui ludoꝝ:mulieꝝqꝫ cupidine tractus ſic in erroꝛem ꝓlabitur/vt nec paternis mandatis pareat/nec rectis cōſiliis credat. Multi pꝛobiſſimi viri pluri mis verbis eum a vitiis trahere conati ſunt. ſed ſemꝑ habet aures ſuas ſic pice clauſas/vt ſurdo narrent fabulā/q tandem bonis illis cōminatiōibus feſſus clam patre abiit pꝛofugus conſoꝛtiis ſe miſcens periculo plenis/ quē pater et ſi malum eſſe agnoſcat/nō poteſt nō diligere alterius ſucceſſoꝛis inopia: Dolet hinc pater q̄ꝫ maxime adeoqꝫ eū abiiſſe luget ſuſpiriis crebꝛis:atqꝫ lamētis/ vt terentianus ille menedemus ex eo renaſci videatur/quē ita conatus ſum. quia eiꝰ me miſeret/ꝯſolari/vt ſi me audias Cremetē audiuiſſe credas. Te ergo ꝑcupide rogo/ſi caſu aliquo in aures tuas ceciderit/vbi loci fuerit/id mox cures ſignificare/⁊ vt redeat cōiuuare/vt tua virtus:tuaqꝫ induſtria me ſpare facit. Pater eñ/vt ꝑſpicax ē/multū veretur dolendū exitū/qui quaſi debitus nō ꝯſueuit tam ꝑdite viuentibus nō euenire. Vale in eo qui ſummi regit culmina celi.

¶ Reſponſio. ¶ Epiſtola.clxviii.

¶ Triſtitiam fratris tui ſinceriſſime vir ſiccis genis ferre nō potui/quē dum habeā oculis meis carioꝛē/eiꝰ etiā filiū nō amare nō poſſum. Nō oppugnatoꝛ ē rami qui diligit truncum. Spē michi nō paruā ꝯflauerā/vt ex illo iuuene quiddā ꝑclarū exurgeret aliqñ/vñ grauiꝰ iā doleo ſpe pꝛerepta. Sed tñ qꝛ adeo pulcher filiꝰ ē:⁊ leta iuuētute:floꝛidaqꝫ vetuſtate ꝯſpicuus/ quē niſi quis noſcere ex Iouis ſinu delapſū putaret/nō facile iducar vt credā illi ſpeciei piā deeſſe indolē:⁊ clarū ingeniū nō rñdere. Nam ſolēt coꝛpoꝛis lineamēta animi imaginē indicare. Eſſe non poteſt iudicio meo/ quin alioꝛum viciis concitetur.:erretqꝫ tractus/nunq̄ꝫ tam viliter ſua ſponte ꝓlapſurꝰ/ neſcio vtrū me amoꝛ decipiat. cecꝰ vtiqꝫ iudex. Habuit ex dono nature pulcherrima āple ꝓmotiōis:cremētis

q3 indicia/ſi iuuentutis curſu3 turpi la-
be nō defedaſſet. Flebit etate ꝓuectioꝛ
quod cōmittit impubes/niſi mox retra-
hat ex lubrico pedem:gratiamq3 ꝓme-
reri ſtudeat:et promeritā cōſeruare: qđ
vt faciat operam dabo.deſideriumq3 tu-
um:nec fruſtraboꝛ:nec moraboꝛ. Vale
q̄3 ſcribi:q̄3 dici:concipiq3 poſſit valēti⁹

¶ Alia rn̄ſio ad idē:ſed alia ſnia

¶ Epiſtola.clxix.

¶ Fratri tuo ex ſuo merito iam dudu3
oīa debeo/qui tantam in me ſui ɔcita-
uit beniuolentiam vt ſemper felice3 me
tali amico iudicare3. Sed quia pro ſuo
filio tanto doloꝛe non ſua prudentia di-
gno angitur :vehemēter doleo. Sed ne-
mo ſibi tam compos eſt quin aliquando
efferatur ab impetu:et doloꝛe ſuperet.
Spero ꝙ fluxus tp̄is vt fieri ſolet tri-
ſtitiā adimet/cum nichil ſit ſi credamus
Ciceroni qđ citi⁹ areſcat lachrima/bn̄
tamen me habet ꝙ tibi ſuum doloꝛem
deuelauit. Nam doloꝛ ſpeciem ignis ge-
rit/qui quo magis tegit̄.eo magis igne-
ſcit. Arbitroꝛ ego filio eius foꝛe peruti-
le/qui ſine lege:ſine metu viuere parat/
vt quiddam guſtet paupertatis/quo ex-
pertioꝛ.et caſtigatioꝛ tandem ad ſe re-
uertatur . Multos docuit experientia/
quos ſcola docere non potuit. Ac ſepe
ſurda plumbeaq3 capita hauriunt ocu-
lis/qđ auribus non valebant. Spernet
ꝓfecto eos aliqn̄/ex quoꝝ nunc inſanis
pendet . Hic finem facio: Dum adhuc
in hoc verbo pendet:penna penderet o
cariſſime vir/ɔuenit me nūcius dicens/
vbinam loci fratris tui filius eſt: Vale
igitur. Moxꝑede non moto ad eum lit-
teras ſcribo:nunciū mitto/quo laboꝛe:
q° ve ingenio vſus fuero:poſtea noſces
Tp̄s em̄ agendi nō narrandi iā3 ɔgruit.
nō enim quieſcam donec eum viderim
ex his erroribus enataſſe. Incertū tn̄ ē
quid exinde ſit euenturū:creberrime em̄
hoc accidit:vt cum rebus adhuc incru-
do ſtantibus vitioꝛu3 radices conamur
ſuccidere nichil aliud faciamus q̄3 ven-
tis incendia prouocare. Iterum vale.

¶ Interrogatur conditio cuiuſ-
dam notarii /an expediret eu3
in ſecretariū ep̄i aſſumi

¶ Epiſtola.clxx.

¶ Salutem omni ſalute preſtantioꝛem
Marces michi amice pcare/ſi parcum
tp̄s parcas litteras dabit.latius ſcribe-
re/nō ſegnicies:ſed occupatio vetat.va-
riis enim inuoluoꝛ onerib⁹ vſq3 ad au-
res. Latoꝛ ha3 vir ſciētia:virtuteq3 ſin-
gularis quiddam eſt petiturus ex te/ et
q̄3uis ſine vllis precibus meis/que vera
ſunt/minime reticeſceres/ mea tn̄ cau-
ſa /vt ea que ꝑſpicue noſti de capituli
tui notario referas :te plurimum rogo.
Nichil ad te peto quod alienum a vir-
tute cenſeas. Quid enim virtuoſius q̄3
dicere qđ verū eſt.ꝙ poti⁹ hac de re ad
te q̄3 ad quēpiā aliū ſcribo id cauſe eſt/
ꝙ non veſtitur aura:nec tegit̄ celo/cui
vt tibi fidem habea3/cuius lingua nūq̄3
a vero diſcedit. Vale felix :⁊ longos vi-
uas in annos.

¶ Reſponſio dicens notariū illu3
adulatoꝛem eſſe. ¶ Ep̄la.clxxi.

¶ Expoſuit michi nuncius tuus/reue-
rendū in xp̄o pre3 dn̄m nr̄m ep̄m petere
fidū ſecretariū Inſtantius ex me poſtu-
lans tuo noie quid ſentiam de noſtri ca-
pituli notario. Ecce vir cariſſie loquar
tanq̄3 tibi vni ſemotis arbitris i ſiniſtrā
aurem ſuſurrē. Si hunc notariū pleni⁹
velis cognoſcere/gnatonem apud comi-
cum cogitabis/q impauit ſibimeipſi oīa
aſſentari . Laudat enim ſermonē indo-
cti:faciem de foꝛmis amici. Si riſeris/
maioꝛi cachinno ɔcutiet̄. Flet/ſi lachri-
mas ɔſpexit amici: Frigebit ſi frigeas:

ſi dixeris eſtuo/ſudat/quē ſi admiſeris/ tuas ſemper aures multa nube vanita/ tis implebit:tuiſq3 opibus omibu⁹ adu latorie applaudet.quicquid in eo eſt/id totum adulatio vendicat:nichilq3 veri tati relinquitur.aut virtuti.Nichil eñ hoc hoīm genere pniſioſius inuenit/ q venena ꝓpināt melle circunlita/quo ci tius noceant/⁊ quo noſcantur tardius Felicem illū exiſtimo/qui adulatoꝝ re/ tia poteſt effugere.Nam ſerpit hec adu landi labes feda:⁊ moꝛbus canceroſus in omnes/vt nullus:aut rarus ſit quem hec labes non attingat:Tanta enim eſt huius erroꝛis area/q̄tus et oꝛbis:eoq3 latioꝛ quanto pauciores ſunt/qui adu/ latoꝛum laqueos euadere poſſint/vel q ita molliciem auriū exuerint: vt nullis pꝛoꝛſus adulationibus delectentur/cu3 eas alius non videat:alius etiam pꝛeui/ ſas neſciat declinare.Cauendū optime vir ſummopere a talibus.Nō eni3 pōt vnq̄ fides eē incolumis/vbi aliud agit aliud ſīlatur.Per hoc tibi ſatis rñſum putato:et bene valeto:eoq3 felicius/q⁹ a tali hoīm genere diſtantius.

¶ Rñſio alia in aliā sñiam: dicēs eūdem ebrioſum.

¶ Epiſtola:clxxii.

¶ Salutes plurimas aduerſitatis neſci as.Pꝛe omnib⁹ id vnū ſummope peto colende pꝛeceptoꝛ/vt amoꝛ ille qui me ad loquendū ꝯcitat/te cogat ad ſilentiū vt quod tibi dixero nulli videar deuel/ laſſe.Js de quo queris tot⁹ ſeſe in cra/ pulam potationeſq3 diſſoluit /qui raro manū h3 niſi amphoꝛe vel cipho ꝯiunc tam/cui ſemp tantus eſt hauſtus/q̄tus eſt ciphus/quē neq3 vacuū patitur:ne/ q3 plenū/qui maioꝛem ſitim/q̄ ventre3 habere videtur·Sup eñ capacitate ſui ventris/inſtar vaſis extenſi cū dolio cer tat:omniq3 cōuiuio ſuperſtes.eſt pꝛim⁹ venit/vltimus abit/cui aīm⁹ ī poteſta te non manet:ebꝛietate deuictus.nec ſi bi verbi vlla modeſtia eſſe:neq3 vllus ī opere pudoꝛ.Jtaq3 mox vino obruit/ vt nichil in eo pꝛeter hoīs figuram hoī ſile relinquatur/que ſi nō cōſtaret/ iam a viliſſimo poꝛco ſoꝛdibus amico:con/ ſuetoq3 viuere luto diſtare nichilo vide retur.Omnē illū eminentioꝛē exiſtimat qui vini capacioꝛ:vel ꝓfuſioꝛ eſt/quem raro videbis/niſi vt virgilii verbu3 eſt ſomno:vinoq3 ſepultū.Vale.ſi quid eſt aliud quod a me tua cauſa fieri velis/ id ſi ſcripſeris/nō ſcripſeris fruſtra.Nō enim tibi apud me optandū quicq̄ eſt/ quod ſperare nō liceat.Si aūt nō defue rit intelligentia/qua videam/nō defue/ rit fauoꝛ/quo ſeruiam.

¶ Commendatur amicus amico vt ei ſit adiutoꝛ:

¶ Epiſtola.clxxiii.

¶ Virtus latoꝛis me ꝯmouit/vt ad te diligenter ſcriberem/ſed virtus tua ꝯ ꝯfidenter:atq3 eundem tibi q̄ accuratiſ ſime ꝯmendarē.Rogo igit te maioꝛē in modum/vt q̄tum poteris tua dignita/ te ſeruata eū tuo cōſilio adoꝛnes:et au/ xilio:eundem quoq3 q̄ liberaliſſime tra/ ctes/quo intelligat hanc ꝯmendatione3 meā ſibi magnope fuiſſe adiumento/ vt hoc etiam teſte augeatur noſtre amici/ cie fides.Qua in re michi feceris rem gratiſſimā memoꝛia ſeruandam ſempit na.Js nāq3 amiciſſimus eſt et maxime verus in rogando minime moleſtus: et tua amicicia q̄ maxie dign⁹. Jtex igit atq3 iterū :et repetens iterū rogo hui⁹ viri rebus.et cauſe quas tibi oꝛe narra turus eſt accōmodes manū et aures. Ex louanio iulii pꝛima:vides q̄ raptī ſctis hoc monſtrāt ineptia:⁊ carateres.

¶ Ad idem.

¶ Epiſtola.clxxiiii.

¶ Multas larga profuſione ſalutes.
Quāq̄ vſq3 adeo tempora michi nunc
cariſſima ſint: nec rebus ꝓprius ſuffectu
ra/ vt vix reſpirandi ſpacium preſtent/
quia tñ harū exhibitor mihi cariſſim9
plurimum ſibi commodi allaturū id ar/
bitratur/ ſi litteris meis tibi declarem/
qua ſim: ⁊ qua diu fuerim erga eum vo
luntate. Nunc te ſcire velim cariſſime
fautor me totiens huius beniuolentiam
expertū eſſe: et fidem/ vt neminē pluris
faciam. Vt igitur eum in tuam fidē ſu
ſcipias: habeaſq3 ī numero tuoꝝ: ⁊ vbi
ſine moleſtia poteris eum adiuues: te ve
hementer etiā. atq3 etiam rogo. Plura
de eo ſcribere: eiuſq3 in me meritis rex
exigit. certe tempus pauciora. Felix va
le: et viuito letus.

¶ Increpatur filius a patre fre/
quenter pecuniam poſtulās.

¶ Epiſtola. clxxv.

¶ Gratam rem mihi faceres fili/ ſi ad
me ſepe ſcriberes: niſi aſſidue pecuniam
ipē poſtulares/ cū te videat nō taz filia
lis amor/ ꝗ̄ denariorum cupiditas pro/
uocare. Qd̄ aūt ſic inceſſanter petis: ⁊
repetis facit me plurimū tua de vita du
bitare. Scio pauca eſſe que bono ſcola
ri ad neceſſitatē opus ſunt. Niſi tibi iā
ſepe pecuniarum porciunculas multas
nec iterū atq3 iterū de nouo petere deſti
tiſti. Quod michi argumento eſt/ teip/
ſum non tam virtuti et litteris/ ꝗ̄ volu
ptati/ maliſq3 ociis contuliſſe/ propria
diſſipare: et bene proficere raro coeunt.
Caueto fili ne id quod michi iam dubi
um eſt/ veritas ipſa conteſtetur/ niſi me
velis tibi patrem abnegare/ que tibi de
ſinam facere bene/ ꝗ̄ primum deſines ꝓ
mereri. Promereberis autē ſemper/ do
nec magiſtris obediueris tuis laborauc
ris: ſtuducris: profeceris: nec te rebus i
miſcueris malis: vanis: aut impudicis:

¶ Ad idē aliis verbis et ſentētiis

¶ Epiſtola. clxxvi.

¶ Non ſatis conſideras fili/ ꝗ̄tos la
bores ego matre cum tua die: noctuq3
expendimus vt denarios ad nr̄m victū
et tuum iuuamen honeſte ſancteq3 aſſe
quamur/ quos tam in caute: et inutilit
effundis et diſſipas. ꝙ autem totiens do
nemus/ quotiens poſtulas/ nō nobis fa
cultas vlla eſt. Moneo te vt qui paup
es: humiliſq3 genitus ex parente teipſū
agnoſcas: et paternis egeſtatibus parce
re diſcas. Intereaq3 abſtineas velim a
ſuperbia: et maxime ab inobediētia ei9
ſuperbie peſſima prole: ſitq3 tibi eo ala/
crior ſtudendi cura/ quo ab inopia citi9
recedendum erit: nulla tibi ſpes in rerū
copiis eſt: l' tui generis potētia. Super
eſt ſolum/ vt tibi ſcias: virtuteſq3 con/
cumules. Sic ſemper quocunq3 ieris
coniunctas tibi inueneris cariſſimas/ q
bus falli non poteris/ ad altiora promo
trices. Vale: tibiq3 proſpice/ ne malis
te cōſortiis miſceas: et ne cuz vanis va
niter agas.

¶ Ad idez rurſus: ſed alio modo.

¶ Epiſtola. clxxvii

¶ Fili videris michi pro denariis fure
re: conſequens eſt ꝙ pertepide ſtudeas
Caue ne nimis abſentie fidas/ vt lati9
audeas/ quo longius diſtas: et procul
abſis. Des operaz ne rerum tuarum ꝓ
fuſor fias: ne quoq3 vitiis malis con/
ſpergaris. nunꝗ̄ profecit malis vitiis in
quinatus. Sic diſcas/ ſic cōuerſeris/ vt
deo et hominibus gratus eſſe merearis
quod ſi feceris/ me patrem ſemper inue
neris paterno officio non carentem. ſed
ſecus ſi feceris ſecus habebis. Et quod
lucraberis facile (vt aiūt) in cote noda/
bis. nec interea tutus fueris quin aſper
rimas virgas tibi ſenſeris iimicas. Va

le vt mereberis.

¶ Reſpōſio filii.
¶ Epiſtola.clxxviii.

¶ Affectuoſiſſimas humillima venera-
tione ſalutes. Metuendiſſime pater te-
ſtor illam cariſſimam fidem: preclarum
qȝ amorem illum / quos in vos geſſi in-
confracte / me nichil pecunie ad volup-
tatem / ſed nudam ad neceſſitatem po-
ſtulaſſe: neqȝ audiuiſtis vt ſpero tempo-
ris vnq̄ȝ dum apud vos domi eſſem ꝙ
mea ſtulte cōſumpſerim: ꝙqȝ malis in-
cubuerim ociis vel ludis etati non con-
geneis: et bono ſcolari vetitis. Utrum
autem nunc abſens denarios meos pro-
digo iactu expenderim / an remiſſius de-
bito laborarim: profecerimqȝ / magiſter
meꝰ teſtis erit qui quicquid me reſpicit
optime nouit: et qui interrogatꝰ nichil p̄
ter verum dicet veriſſimus ipſe. Ex cu-
ius ore ſepe auditum eſt / me magis fre-
no / q̄ȝ calcaribus in ſtudendo eguiſſe
Nam quia tarde ceperam litteras cole-
re / curaui feſtino curſu meam corrigere
tarditatem: eoqȝ ſtudere ardentius quo
incepi tardius. Conatusqȝ ſum perual-
de ſocios meos diſcendo ſuperare tur-
pe ducens cedere pari: pulchrumqȝ vi-
ciſſe maiores: Itaqȝ in diſcendo vigi-
lem operam dedi / vt ſic diſcerem ne diu
docendus permanerem. Deumqȝ do te-
ſtem / ꝙ nūq̄ȝ ab inſtitutis ſtudiis me va-
nitatis ardor retraxit: neqȝ deflexit cu-
ra ludorum. Pro veſtra igitur preſtan-
ti prudentia facile intellligitis: nichil tā
bene fieri poſſe / quod non poterit lin-
guis maleditis deprauari / quibus ſpe-
ro virtus preclari animi veſtri non au-
res dabit credulas. Sic eniȝ veſtra ſcri-
pta in eam partem interpretari conatus
ſum / vt huiuſcemodi crimina non quia
facta ſed ne fierēt arguiſtis / quaſi fiereȝ
ex veſtris his ſcriptis preſcius eius qđ
eſſem / ſi ſimilia facerem auditurus. Va-
lete in xp̄o.

¶ Nepos ex ytalia rediēs ſuo ne-
poti iuniori louanii ſtudenti

¶ Epiſtola.clxxix.

¶ Abundas largo corde ſalutes. Pa-
ter tuus fidiſſime vir in hac dura hye-
mis cauda in domum ſuaȝ me ſuſcepit
ex italia cum ſarcinulis. redeunteȝ / vbi
primis illic ſalutis verbis: et leti aduen-
tus vix ſatis expreſſis / mox de te vbinā
loci vel gentium eſſes percupide peto.
Dicitur michi te mundum Louaniū re-
liquiſſe / ibiqȝ gradum in artibus ſuſce-
piſſe: et philoſophiam iam pro aliis le-
gere: pro te quoqȝ iuribus. incumbere.
Quod cum audiſſet / manus michi mt-
te letitie ſubortus eſt cumulus / cum nō
vanam fuiſſe illam ſpem rediens inue-
niam / quam ex eminētia tui ingenii: tue-
qȝ nature abſcendens conceperam. In-
telligo iam omnia ſplendida eſſe / q̄ mo-
res: que vitā: que ſtudium tuum reſpici-
unt. Cum certum habeam ad ariſtoteli-
cas lectiones in pedagogiis Louanii aſ-
ſumi neminem / qui non compoſitis mo-
ribus: honeſta vita: ingenio ſciētiaqȝ flo-
reat: et facundia. Gratulor igitur inſti-
tute vite tue: et plurimum gaudeo illđ.
Horatianum exclamans. I bone quo
virtus tua te vocat I pede fauſto. Ve-
lim tamen me certiorem efficias in quo
pedagogio cōmoreris: quid valitudinis
habeas: an temporis aliquando huma-
nitatis ſtudiis incumbas: et ſi quid fue-
rit aliud quod te reſpiciat / quod michi
cognitum iri deſideres / id intimare non
omittas: et vale perfeliciter.

¶ Reſponſio ad predictam.
¶ Epiſtola.clxxx.

¶ Non rex midas letior erat cum vidit
quodcūq; tangeret verti in aurum:nec
pygmalion dum dilectā virginem ebore
ſculptam habere ſenſerat ſpiramina vi/
te/ꝗ fueram ego cariſſime nepos/cum
tuus amicus michi tuas litteras pre/
ſentauit magni tui amoris in me non
futiles teſtes. Vehementer gaudeo/
ꝙ ex ytaliacum ſarcinulis reduiſti ma/
gis ꝙ ſanus / maxime ꝙ doctus. Lit/
teris enim tuis tullium prope repre/
ſentas/ qui me tua ſic terres eloquētia
vt nō auſim longius extendere litteras.
Nunciꝰ iſte ex me multa:item ⁊ multa
ſuis auribꝰ hauſit:cuiꝰ iam ligua ꝓ ca
lamo vtar/in quo animꝰ meꝰ tutius cō
quieſceret ſi vt fidum:⁊ verum/ſic eum
memorē deſcripſiſſes. Qm̄ aūt interro/
gas ī quo pedagogio morā ducā/ ſcias
me in lilio ſemꝑ morā habuiſſe/ in quo
ipſe morari cōſueſti. Sūt teſtes plurīū
camerarꝝ parietes multi/in quibꝰ tuuz
patet vndiq; nomen. In camera em̄ ca
num:ceruoꝝ.⁊ forcipum vix paries tuo
nomīe vacat. Quod aūt te reddi certio
rē mei ſtudii poſtulaſti/ſi ſtudium rite a
Tullio vehemens animi applicatio de/
ſcribat/nichil ē qđ ſtudeo.deſidia enim
mea vehementiā nō admittit. Iocūdiſ/
ſime vale. Ex louanio maii ſexta tarde/
dum ſol abierat/⁊ nox celum iam ſpar
ſerat aſtris.

¶ Iterum nepos nepoti.

¶ Epiſtola.clxxxi.

¶ Si ociū:harūq; lator:⁊ tēpora fer/
rent/ſcriberē de nūcio multa quē ad te
miſeram:cui te adeo carū tua beniuola
tractatione ſtatuiſti/ vt ſibi nō tam pa/
ſcha/ꝗ tuū nomen celebre ſit. Multa
ex te michi longo ordine dixit/ſed pluri
ma de te/qui ſi tam dicax tuarū laudūz
ꝑmaneat ſua labia:ſuāq; linguā conte/
ret/ſed male me habet ꝙ nec ex eo: nec

tuis ex litteris colligere poſſum/ qui in
pedagogio lilii hoc tempore regant/iaz
agitur ānus viceſimus ab eo tēpore quo
ibi ſcolaris fui/vbi tunc erant regentes
duo pares animis:nō ita diebus/quorū
vnuz brabantia:alterū flandria genuit.
Perualde cupio ſcire/an iidem ſupſti/
tes ſunt:an incolumes:an alter:vel neu
ter:vel pariter regant. Vbi litteris aūt
ex tuis ꝑſpexi ꝙ in lilio vix paries meo
nomīe vacet/mox ego memini magiſtro
rū meoꝝ/ qui parietes pergamenū fa/
tuoꝝ appellare cōſuerūt/ quibus aſſen/
tior. Magnū em̄ ſunt parietū:atq; mu/
roꝝ flagellum prurientes digiti fatuoꝝ
qui nitorem:atq; planities maculare nō
ceſſant. Poſſunt paruo flabello cohi/
beri aranee.ceſſant in frigore muſce. Fa
tuoꝝ digiti frenū nō habent duri parie/
tuz:⁊ ꝑpetui īimici nullo flabello dimo
uendi. Plurimum rogo abſtergas hec
omīa:⁊ que fatue pinxi prudent expin/
gas:⁊ ꝑcipue in camera dudū mea quā
non nomīaſti/que leonū camera appel/
lari cōſueuit/que ſupra aulam eſt ad ia
nuā coquine gradus extendēs : ſuū ca/
piēs lumē ab orto quā pre ceteris me fe/
diꝰ maculaſſe timeo. Valeto ſemꝑ:⁊ ꝓ
pe tibi iupiter aſſit

¶ Rñſiua ad ꝑceden. Ep̄la.clxxxii

¶ Colēde ꝑceptor cariſſime nepos. Ap
plicuit nūciꝰ tuꝰ ad veſpaz īgenti pluuia
ſed mlto maiore verboꝝ copia qui amo
ris in te:⁊ fidei plenꝰ ē tui nōis tuaꝝq;
rerū optima tuba. Amor em̄ frenū non
cognouit. In referēdis etiā nouis non
parū liberalis ē: ⁊ plurimū a ſpōgia di/
ſtans/ex qua nichil erit: niſi prematur.
Iſte autē rimis nō caret/vbi omne qđ
hauſit gratis:⁊ vltro effluit. Sz hec ha
ctenus. Magiſtri mei de quibus arden/
ter interrogas/ qui tempore tuo rexe/
rūt ī lilio: adhuc dono dei viuūt:ſaniq;

ſuperſunt:et pariter regunt:adiūcto re/
gente iam tertio/ quem etiam flandria
duxit in lucem. Non minus ipſi ſunt tui
memores ꝙ ſi dies heſterna te iam pri/
mum ab eis reuocaſſet/qui a te oī mo/
ra depulſa optant ſummopē viſitari/qđ
ſperant te poſthabitis omnibus mox fa
cturum/niſi vetat neceſſitas/aut fueris
alio tractus : eriſqȝ eis deſideratus:et
certe letiſſimus hoſpes. Uale nec min⁹
ſane ꝙ iocunde. Raptim Louanii ex li
lio feſtinantia cum maxima /que cala/
mo contulit alas.

¶ Epiſtola cōmendatiua.

¶ Epiſtola.clxxxiii.

¶ Salutes fauſtas atqȝ felices. Adole
ſcens qui has ꝑfert ab incunabulis me
obſeruauit:ſemperqȝ dilexit/quem ha/
beo vt cicerōis ad germanū verbo vtar
ſuauitate fratrem. ſepe equalem: obſe/
quio filiū. cōſilio parentē/qui multis di
gnitatibus.et gradibus nō ante meritū
ſed ante tempus ornatus eſt/quem nūc
tibi nō ſuo ortatu: ſed proprio impulſu
cōmendo. Illudqȝ laboro/vt nō mini/
mū hac cōmendatione mea ſe cōſequu/
tum arbitretur. Egebit is tuo conſilio.
Deſideriū meū tibi patefacio.non one/
rabo te precibus/ne me tue in me beni/
uolentie diffidere putes. Tu ſi quid ex
me cupis/redde michi fiducie vicē:et ī
me iure tuo vtere. Ego enim vt vides
iure meo vtor in te/in quo oīs ſpes mea
requieſcit. Uiuito letus(vt inquit hora
tius)dū licet et vultū ſeruet fortuna be
nignum.

¶ Alia ep̄la ꝯmēdatiua ad idem

¶ Epiſtola .clxxxiiii.

¶ Felicē proſperitatem loco ſalutis.
Qui me ardentius amat. hoc adoleſcē
te preter te habeo neminē/qui totus a
meo pendet arbitrio.nec michi quicꝙ̄ ē
eo gratius:eūqȝ iudico dignū/qui a te
diligatur/quem nunꝙ̄ dilexeris non di
lectus. Aſpirat is totis viribus tuā gra
tiā ꝓmereri/quē ſi aſſequi poterit/ſe ce
lum Iouis tenere arbitrabitur. Tu igi
tur meas ob preces fauorem tuum illi
accōmoda ꝙtū tibi equum:et rectū vi/
debitur. Gratiſſimūqȝ michi feceris/ſi
huic cōmendationi mee tm̄ tribueris/ꝙ
tum vllū ꝙ tribuiſti. Nam putat me
a te plurimi fieri:ſperatqȝ lr̄as ad te me/
as ſibi fore vtiles. Fac igitur / vt quod
opinatur/ſciat qđ ſperat īueniat:qđ pe
tit accipiat.et quo indiget perfruatur.
Idqȝ per noſtram amiciciā/que nobi/
ſcum cū annis creuit:et que non eget te
ſtibus ſummopere etiam:atqȝ etiā rogo
quo me pro eo diligenter ſcripſiſſe putes
et te diligentius paruiſſe. Uale.

¶ Alia epiſtola ampliorē adhuc
cōmendationem continens.

¶ Ep̄la.clxxxv

¶ Proſperrimas ad vota ſalutes.
Quāuis de hoc adoleſcente tecū pridē
diligenter ſum loquutus :et ſcripſerim
ad te accurate ſepiſſime/quia tam pu/
tat intereſſe ſua/me ad te ꝙ ſepiſſime
ſcribere. Iterum atqȝ iterum hunc a/
doleſcentē ſanguine nobilē:ſed virtute
nobiliorem/quē inclita virtus incele/
brem laudem euexit/tibi ꝯmendo/vt fa
ciles aditus ad te habeat/vt quoqȝ ei⁹
cauſam pro ipſius dignitate cōficias
Tu pridem omnia te facturū liberaliſ/
ſime promiſiſti.meminiſſe te id ſpero:ſcio
enim ſolere is in amicoꝝ rebus memorez
eſſe. Inueniat igitur queſo apud te pa/
tulas aures:patulum animū et manus
extenſas:iuuamini promptas/ quo tua
virtute:et meo gaudeat interuentu. Ca
rior ipſe michi eſt ꝙ calamus pingere
poſſit. Tu multa beneficia ī multos cō
tuliſti. Auſus ſum contendere/te meliꝰ
nullū vel eque bene collocaſſe.

¶ Reſponſio ad predicta.

¶ Epiſtola.clxxxv.

¶ Salutes multiplici plauſu cordis oblatas. Litteras tuas ornatas/eaſdeq; amore plenas accepi amice fidiſſime/q̄ ⁊ ſi credentiam dabant/nundū tn̄ quid peteret lator expreſſit/ pro quo facturus ſum q̄tū animo eniti potero/niſi aliud ſua volūtas:aliud equitas poſtulet. Ab equo em̄:et honeſto ſeiungi non velim/ etiam ſi pater meus:materq; felicis memorie e ſepulchro in lucem redeant/id q; requirant. Neq; etiam hoc ex me ꝓ tua ſingulari virtute exigere velles/erū q; ſi dicto latori pro immortalibus beneficiis in me tuis non ſatis fecero vel fortune vł imprudētie aſſignabis. Nūq̄ em̄ ſollicitus eſſe deſtitero donec eū:ei⁹ q; cauſam in tuto collocauero/q nūq̄ fatigari ſoleo ſeruitio: vel amore meorū De nouis/villicus noſter/qui morib⁹ fuit vrbanis:et cultis nature conceſſit: eiuſq; vxor in extremis laborat/parua eius vite ſpes eſt:minor ſanitatis.exanguis eſt. Spūs:nō corpus videtur/ que tn̄ pinguiſſima fuit/in multam eſca; reſoluta/quam ſi iam videas/ꝓ ventre vētris locum cernes:pectuſq; pendere putabis :totamq; eam effeto iam corpore quaſi in craticulā :vel rete conuerſam. Proles etiam egrote ſunt. Succurrat benignus ille/qui pōt. Sed quid volumus:in comitate nō prodeūt miſerie. In multas ſe incidiſſe nouerit/ qui in vna; incidit. Vale matre letior/que viuo fit obuia nato/quem audiuerat eq⁹ris in medio merſum.

¶ Quedam reſponſio ad litteras hinc tamen non inſertas.

¶ Epiſtola.clxxxvi.

¶ Letiores q̄ poſſis optare ſalutes. Venerabilis dn̄e:amiceq; ſingularis q̄t tn̄ apud me valuerint littere tue in cōmendationem hui⁹ tabellarii cōſcripte: ipſo referēte cognoſces. Fuit ꝑfecto patruus eius pondere :et autoritate illa; nō parum mitigatus /qui prius fuerat adamāte durior: Hoc ſupereſt vt omi cura:et opa ſeſe ſtudiis litterarum immergat /quo priorē deſidia; flagrantiori diligentia vincat/quo facile iram patrui penitus ſuperabit. Ceterum queſo cōfidas te michi cariſſimū:nichilq; me optare magiſ/q̄ vt aio inter nos ſumus abſentes eodem quo pn̄tes fuimus/qđ de te ſperare:de me preſtare poſſum vt aūt breui me viſites deſidero vehementer/vt ſimul cōfabulemur:rideamus:bibamus:cenemus:et ſolamine quod littere preſtare non poſſunt inuicem oblectemur: Interea vale:meiq; ſemp memor eſto dulci tuo more vetuſto.

¶ Debitor ꝓfugus ſuis creditoribus.

¶ Epl'a.clxxxvii.

¶ Saluete preſtantiſſimi viri: ſaluete gratioſiſſimi creditores. Niſi voſipſos michi dederitis ipſa fortuna mitiores/ que me duro/heu nimiū duro preſſit naufragio/perii:ſpes michi cecidit oīs actum eſt.cogarq; ꝑ terras incognitas vagus:et profugus oberrare: eoq; ꝑgere quo ſors perducet euntem. Nam michi debita exſoluere facultas nulla eſt/ quo; tn̄ ſi aliquotā michi ptē remittere dignaremini :ſolutioniſq; terminos in longum ꝓtrahere/quo michi ſpaciū reſpirandi adeſſet/ſperarem tandem ſudoribus vobis non michi effundendis efficere q̄ breui vobis omnibus fecero ſatis/q plane ambulaturus neq; meādros:neq; diuerticula querā/ſed tanto diligentior fuero q̄to vos videro mitiores . Quid hac in re decreueritis/id cū in rē ⁊ iā vr̄am futurū ſit ſignificare curato vr̄o vobis nō graue ſit vt ip̄e me ꝑ lr̄as reddere poſſit certiorē. Valete.ſeri

ptum raptim ſub diuo in loco ſine noie

¶ Reſpōſio.

¶ Epiſtola.clxxxviii

¶ Quod vētoꝝ rabie:ꝛ inclemētia ma ris dilectiſſime vir per mlta naufragio dāna ꝑtuliſti/ vt amicicia cogit:tibi ma xime ꝯdoleṁ⁹. Et vt nos incitat caritas tuis votis volentes libenteſqꝫ annuim⁹ Et qꝫtū rō ſuadet:tibi ꝯſulim⁹/ vt bo no aīo feras/nō culpes quod mutari ñ pōt. De te:de nobis:de nullo deſpes. Nunꝗ̄ deſꝑatio ſera fuit.nulli fortuna ꝑpetua eſt/que(ſeneca teſte)vitrea eſt/ ac tūc cum ſplēdet frangit. Metui naꝫ dꝫ dum blandit̃ irrideri dū tonat: ꝯten niqꝫ dū fulminat. Multa feret ſecū di es. Multa remedia non expectantibus ꝓuenere. Licet em̄ tuo ex genere ꝓximi adeo ſint inopes/vt te niſi condolendo ſubleuare non poſſint:ꝛ q̄ꝗ̄ꝗ̄ perdideris multa.longe tñ tu plura reſeruaſti/ cla ras multoꝝ amicicias: integram apud hoīes fidem:magnūqꝫ tue fame ſplēdo rem/quibus ingenio adiutus: et indu ſtria facile oēm fortune duriciē ſupera bis. Vale in eo ſine cuius ope nō viuit̃.

¶ Cōgratulatio amici ſuꝑ digni tate adepta.

¶ Epiſtola.clxxxix.

¶ Salutes omni voluptate dulciores. Ego ꝓ his que de nouella promotione tua adepte dignitatis audio colende ꝯ ceptor/ſummā capio voluntatē/primū cauſa tui qui ſumma ſempꝫ mereri non deſtiſti. Deinde noie meo qui me ſempꝫ amicoꝝ felicitate feliciorem iudicaui. Perſuade tibi queſo me tuum fiduꝫ a micū eſſe:et nunꝗ̄ tēporis deſituruꝫ. Nā ex aduerſo certo ſcio ꝙ ꝑ te nunꝗ̄ eno dabitur veteris amicicie dulce ligamen qui nō modo meos labores ſed vel vitā meaꝫ tuo tibi iure vendicaſti. Vale in eo /celeri qui polum cardine verſat.

¶ Reſponſio.

¶ Epiſtola.clxxxx.

¶ Salutes multas longō tempꝫ dura turas. Quas ad me litteras dediſti ami ce colende/legi cum ſumma animi vo luptate/ꝗ̄ amoris.amicicieqꝫ vim abū de ꝑ ſe ferūt. Et vt de calce tuarū ca put mearum efficiam/nunꝗ̄ deſinaꝫ qꝺ vixero tibi obſequio:et vſui eſſe. Ma nent enim:ſemperqꝫ manebūt aīo meo inſcripti labores/quos pro me cepiſti i defeſſe. Non enim tam gaudet planta nus riuo:nec iunc⁹ in vnda/ꝗ̄ ego meis erga te obſequiis delectabor/ſi me ad miſeris ſeruitorem/nec acceſſio dignita tis/quam immeritis ſuꝫ adeptus me ſe gniorem faciet. Quod aūt mee promo tioni gratularis gratias hēo:et tibi gra tulor gratulanti. Quiddam adhuc ali ud reſtat/quod ad te ſcripſiſſe veliꝫ/qꝺ ob varias occupationes meas in aliud tempus differo. Vale in eo qui imꝑat terris et aſtris.

¶ Noua epiſtola reſponſioni re ſpondens.

¶ Epiſtola.clxxxxi.

¶ Salutes plurimas melle.et zachara dulciores. Quod tuis in litteris memi niſti cariſſime frater/me plures ꝓ te ce piſſe labores/non michi leuiter in ani mum cadit. Quicunqꝫ enim diligit nō laborat .vera amicicia nullo faſce cur uabitur. Profecto hoc nomen labor nunꝗ̄ cecidit in amāte. Fuit michi ſem per ſeruitiū in te mei ſuauiſſimus guſt⁹ cuius nūꝗ̄ ſatur extiti:nec poſſet igitur michi ex ſatietate creſcere faſtidiuꝫ/qꝺ noſcit dominus qui te ſaluum velit:at qꝫ felicem. Parcito breuitati/nam eaꝫ ob rem breuiſſime ſcribo/ne qui littera rum multitudine tibi oneri ſum/ etiam ac etiā verear longitudine.

¶ Epiſtola increpatiua amici ꝙ
ſecreta tradiderit mulieri.
¶ Epiſtola.clxxxxii.

¶ Letitias plurimas loco ſalutis. Quã
uis huiꝰ diei cariſſime vir labor ſomnũ
ſuaderet: atqꝫ quietem/ eget tamen tui
amor vt graues oculos: defeſſosqꝫ digi
tos ad hec ſcribenda cõpellerem. Expo
ſuit michi ſecretiſſime noſtre rei quã a/
gimus longam ſeriem ancilla tua. iudi/
cio meo magis loquacula/ q̃z ſecreti na
tura expoſceret. Et vt pace tua dixerim
quid hac in te fieri potuiſſet delirius nõ
video/ q̃z ꝙ muliebri garrulitati adeo ce
landa cõmitteres/ que id ſolum tacere
poteſt quod neſcit/ que inter pericula ñ
diſtinguit/ nec ſcit quid iure timeat. Do
leo certe/ vt adhuc liberius loquar cre/
ſcentibus annis: decreſcere prudentiam
Simulaui ego nichil oĩm me intellige/
re/ que diceret/ ſic ambigua: attonitaqꝫ
redit. Vale. hec tarde ex bruxellis ocu/
los iuuante lumẽqꝫ ſupplente candella

¶ Intimat filius patri ſe veſtes
perdidiſſe: veniam deprecans.
¶ Epiſtola.clxxxxiii.

¶ Metuendiſſime pater. Neceſſitas m̃
cogit: ⁊ iuſtus dolor impellit/ ad vos ve
ſtramqꝫ pietatem pro venia confugere/
quam niſi aſſequar: longius viuere non
affecto: Que michi furto ablate ſũt tu/
nice iunii prima ex archa mea: quã ob/
ſerare neglexi. Culpam igitur mee ne/
gligentie cõfiteor. pro qua ſupplex ego
pleniſſimo corde comploſis manibꝰ: a/
mari ſuſpiriis: largisqꝫ gemitibus/ ve/
niam imploro/ leges ſubiturus: penaſqꝫ
daturus quas ſtatuetis. Nichil michi
ſpei ſupereſſe putabo/ ſi vos nõ poterint
mee lachrime ad remiſſionẽ inflectere.
Iam primũ experior illud Senece: ꝙ
ſomnus locum nõ habet/ vbi dolor: et
metus habitant. Dignetur igitur pater
na veſtra pietas dolenti filio miſereri
errori ignoſcendo: veſtesqꝫ nouas largi
endo/ quo ſentire valeam paternũ fauo
rem veſtrum a me nõ eſſe alienatũ. Fe/
cerit me hec perditio donec vixero cau
tiorem. Valete in chriſto ieſu animo be
nigno: ⁊ mente quieta. Ex pedagogio li/
lii Louanii iunii prima ſopitam iã diez
dum clauſerat vmbra

¶ Reſponſio patris ſuper veſtiũ
perditione. ¶ Epiſtola.clvi.

¶ Poſtridie eius diei qua ex ſancto ia
cobo peregrinus redii: fili recepi litte/
ras/ michi quidẽ minime gratas/ quibus
ſignificas duas tibi tunicas ſublatas eẽ
ſtudesqꝫ duras increpationes meas eua
dere cõfeſſione tua confiſus/ forſan ver/
bo naſonis/ qđ numẽ confeſſis aliquod
patet. Sed ex aduerſo cum Claudiano
clamo. Quid iuuat errores merſa iam
puppe fateri/ qui tamen veniã petis: hãc
tibi largiter tribuo: atqꝫ totam culpam
in caput meũ refero: qui tibi vnicũ cor/
pus habenti tres tunicas dedi/ vnã/ niſi
habuiſſes duas/ nũq̃z perdidiſſes. Qđ
autem polliceris te in poſterũ ne idẽ ac/
cidat ꝓſpecturũ. iterũ in tui fauorẽ hanc
in me curam ſuſcipio/ ne a ſtudio tuo ni
mia cura diſtraharis. Ego paterno vo/
to tibi do fidem te hoc anno duarũ tu/
nicarũ nõ futurũ perditorem/ ſed de ea
quam veſtieris ſolam curam tibi relin/
quo: ⁊ vale felicius/ q̃z meruiſti.

¶ Alia reſponſio ad idem: ſed du/
rior. ¶ Epiſtola.clvii
Aſperrimas virgas pro ſalute. Pri
die eius diei qua peregrinatiõe functus
domũ meam rediiſſem peſſime neq̃z pla
te ſunt ad me littere tue/ quas adhuc
clauſas letis oculis vidi/ apertas autez

fronte rugata mox rupi: indignoqꝫ aio
fragmēta ſub pedes coieci. Quid ſtoli/
de miſelle fateri iuuat:quid precari:qui
totiens i hunc eundē errorē ꝓruiſti to/
tiēs correptuꝫ:totiēſqꝫ indultuꝫ. Negli
gētia em̄ tua/quā multā habes/ paucā
gemis/nouos michi ſemꝑ:ac nouos do
lores ꝓcreat/quoꝝ nullū michi finē vi/
deo/niſi quē finis vite ſit laturus. Sepe
te argui:ꝛ obiurgaui/ſed ſerpit ſemper
hoc malū longius/ quo magis impero
magis ſpernis:ꝛ reſiſtis Salire potes/pi
carū mole tippula leuior: nō te veſtium
nouo faſce grauabo. Felix vale eo pa/
cto/quo tuis magiſtris ītimaui. Sic au
tē q̄ futura ſit illa valitudo roges. Eri/
ge ad haꝝ caput in ſalutationē oculos ī
ea facile quid velim ſpeculaberis.

¶ Iterū ſuꝑ eodē filius ad patrē
dat littera deſolatorias
¶ Epiſtola.cxcvii.

¶ Cōmendatione humilima debita ve/
neratione pmiſſa. Dū litteras veſtras n̄
tam hilari aio q̄ꝫ humili mēte plegiſſeꝫ
metuēdiſſime pater mox gene maduere
lachrimis ſua ſponte ꝓfuſis:adeoqꝫ irā
veſtram expaui/vt paꝝ affuerit quī vi/
ta defungerer. cibus habitus nō capit:
ſomnꝰ cupitus nō habet:ſanitas:vigor
letitia:reliqua quoqꝫ me deſerūt omīa/
pter fletus:ꝛ meſta ſuſpiria/quibus iaꝫ
meam ꝯpenſo negligentiā. Ex quibꝰ piiſ
ſime pater/ſi me leuare recuſaueritis: et
ſemꝑ michi/vt virgilii verbū eſt/lachri
me voluant inanes/nō video quid ſuꝑ/
ſit aliud:q̄ꝫ hos breui ſim finiturus mor
te dolores. Ad pedes igitur veſtros hu/
milima genuflectione ꝓſtratus ſupplico
indulgere:atqꝫ ſubuenire dignemini plā
tationi veſtre ne areſcat:ꝛ pereat: Are/
ſcere autē neceſſe eſt ramuſculū/ſi abſci
ſus fomentū nō habeat a radice. Vale/
te optime pater q̄ꝫ feliciſſime:ſitqꝫ veſtri
cuſtos regnator olimpi. Ex louanio ori
ente ſole iulii trahente terciam.

¶ Frater ſcribit ad fratrem ſuper
eodem. ¶ Epiſtola.clxxxxviii

¶ Salutes fraterno amore venuſtas.
Frater optime parauit heri genitor no/
ſter noſtris amicis cenā certe pſplendi/
dā/vbi ſermo multus de multis/ ſed de
te pcipuus fuit/ qui res tuas cuſtodia
tenui pdidiſti. Referre verba ſingulorū
litteris foret longiſſimū dum corā eri/
mus cuncta tibi ſecrete dicam. Qđ em̄
ſecrete volumꝰ:nō tute litteris ꝯmēdat
Cōſulo tibi ne deſtiteris iteratis litteris
veniā patris pcari. In tēpusqꝫ reliquū
res tuas diligentius ſub tutis clauſuris
recūdere cures/nec fueris ſegnis:vanuſ
qꝫ auditor huius Ouidiani. Non mi/
nor ē virtus q̄ꝫ q̄rere parta tueri. Vale
ſanus:longūqꝫ ſupſtes. Ex tornaco vo/
lante calamo ac equante ſagittam.

¶ Ad idē ſuꝑ eodē. ¶ Epl'a.cic.

¶ Salutes fido obſequio comitatas.
In heſterna cena cariſſime frater quā
noſter pater cū amiciſſimis habuit mi/
lies tuum nomē verſabat/ aſſeruit fre/
quēter pater ſtatuiſſe ſe nō modicā in te
ptem reꝝ ſuaꝝ collocare/ſi tu votis ſuis
vt filium decuit paruiſſes. Dixit nāqꝫ
te noctē vino: ꝛ diē ſomno conterere/q
lectiones nūq̄ꝫ viſitas nō coactus:ꝛ q̄ ti
bi omīs incuria fluxit in more. Vereor
q̄ in te ſeuiret ſi ei eſſes obuius. Cepam
verba in tuā excuſationē inflectere/ſed
mox ego legēs in vultu aīm patris/quē
genaꝝ ſuborꝰ rubor indicauit/ſuppreſ
ſi labia/linguāqꝫ cohibui timēs ne ſi lo/
querer vehemētius moueretur. Sed cō

ſulo/ꝙ ad patrē denuo ſcribas/ſi eiꝰ irā
mitigare velis. velle autē debes ſi ſapis:
neqꝫ pñtabis te patri/donec vultꝰ prio
ris exuerit. Precaberis abſens auden/
tior: Epiſtola em̄ nec timet: nec erube/
ſcit. Interea ſūmopere conabor eius a/
nimū ſecūdo ſpirante vento molliorē ef
ficere. Reddā te de ſingulis celāda ſub
fide certiorē. Quod latius nō ſcribo da
bis veniā attrito calamo: ignoſcesqꝫ a/
nimo occupato: ⁊ parces feſſis digitis
Optime frater felix: fauſtusqꝫ valeto.

¶ Frater fratri reſpondet.
¶ Epiſtola.cc.

¶ Collegi tuis ex litteris optime frater
patrē noſtrum ex veſtium mearū perdi/
tione nondū eſſe quieto animo. Conſu/
lis denuo patri ſcribam: nec ceſſem ve/
niam poſtulare. Tuo igit̄ conſilio fretꝰ.
quo dum egui nūq̄ ſteti nō adiutus tibi
litteras mitto patri dādas his incluſas:
quas illi pñtabis ſub ſereno ſydere ha/
bita ratione tp̄is: ⁊ ſtudeas ita patrē le/
nire verbis/vt priorem ad morē aīm fi/
gat: neqꝫ deſtiteris/donec omnē irā mo
tum: nubēqꝫ propuleris. Sic quoqꝫ p̄/
gas/ vt tua induſtria te docebit. Per/
ſuaſū michi certo habeo opem tuā mi/
chi mime defuturā. Vale frater/ vt o/
pto: ego quoqꝫ valerem/vt ille/quē ri/
det Terentianus gnato conſiliū cum re
amiſiſſe/niſi te in ſpem michi cōtuliſſes:
quo fit/vt omiſſa re ſpem nō perdideri
te ſeruato. Ex Louanio iulii ſexta volā
te calamo velocibus alis.

¶ Epiſtola eiuſdem ad idem.
¶ Epiſtola.cci.

¶ Salutes plurimas beniuola penna
depictas. Studeas rogo ſuauiſſime fra
ter litteras meas his incluſas patri no/
ſtro clara ſub aura reddere. dū ſcilicet
eius facies animi fidelis interpres quid
dam letioris pre ſe ferre videbit̄. Et qd
quid viribꝰ potes: ingenio: lingua id to/
tum in rē meam accōmoda. Proderit
ſi fueris idonea tēpora nactus: ſi idonea
verba. Milies em̄ compertū ē ea/que
per ſe grata fuerūt/ex incōſulta relatio
ne diſplicuiſſe: ⁊ dura qn̄qꝫ eo tēpore: co
qꝫ artificio relata que mirū in modum
placuerūt: Et ſi primis precibus eiꝰ irā
vincere nō poteris/ nō facile deſtiteris.
Nam ſepe vidimus primas preces defi
cere: ſed valuiſſe gemiatas. Spero ſi be
ne p̄ſtiteris: nō fruſtra conaberis/ quin
aīm patris in me feceris molliorē. Exte
nua quoad poteris culpā: polliceare in
reliquū tēpus exactā cuſtodiā: et vt pau
cis verbis oīa claudam/patris gratiā/
quā mea negligētia p̄didi/tua diligētia
redime. Sed quorſum hec/inſtructore
non eges. Non eſt meū docere mineruā
Tu frater tua vetere īduſtria. Ingeniū
em̄ tuum tibi modū: ⁊ ordinē dabit/qui
patris aditus· mores: ⁊ tempora noſti.
Tu vale optime frater. ego quoqꝫ va/
leo/ſi valere ſit anxiū: ⁊ ſuſpenſū viuere.

¶ Rn̄det pater ſup̄ litteris miſſis
a filii ſui magiſtro. Ep̄la.ccii.

¶ Neſcio vir optime quis vſpiā viuat
cuiꝰ verbis fidē parē: ac tuis tribuā/q̄
nō aliud in ore gerere/aliud mēte cōſue
ſti. Ita accipio te firmiter putare eas:
quas laudes de filio ſcribis in filiū ca/
dere/ſed quia greſſibus iuuenū nichil ī/
certius/ſūme exopto vt filium expectes
extollere/p̄ſertim vt virtus ſit: ⁊ matu/
ruerit/ ne flos pro fructu: pro arbore
radix: ⁊ crudum laudetur pro maturo.
Conſilia tamē amplector tua: tuis conſi
liis tuisqꝫ p̄cibus libens pareo: filiūqꝫ ī
gratiā ſuſcipio tuis litteris prouocatus

De veſtitu:⁊ tegumento illi ꝓſpicies vt
poſcet neceſſitas:nō voluptas. Quātū
tamē poterit de moderāte te paternis de
nariis parcere diſcat multis curis mul/
toqꝫ ſudore q̄ſitis. Vale curſim ex Tor/
naco iulii vltima tarde/dū nigra celum
circūuoluitur vmbra.

¶ Incitatio in amicitiā ad homi
nē nō oculo/ſed fama notū cuz
recitatiōe nouoꝝ. ¶ Epiſtola.cciii.

¶ Plurimas felici affectu ſalutes.
Quia te virū optimū:hisqꝫ hūanitatis
ſtudiis inſudaſſe audio/quibꝰ adprime
delector/hinc trahor deſiderio vehemē
ti tui oculo viſendi meo quē te totū tu/
is in ſcriptis creberrime vidi/ qui tāta
elegantia ſcribere diceris/vt oīs tuum
calamū eloquētie fontem appellent:eū/
demqꝫ dignū/vt fulgido auro tingeret̄
cum paſſim oīs amore quodā tui noīs
capiant̄. Teqꝫ nō minus q̄ꝫ viuā quādā
Ciceronis imaginē venerent̄. Scripta
eñ tua quot lectores īueniūt/tot habēt
ſui ſplendoris admiratores. Eſt eñ ſti/
lus tuus ſplendens:⁊ reſonans miro ar/
tificio:ſub altiſſimo filo concinus ma/
gni:⁊ feliciſſimi ingenii tui monimentū.
Opto igit̄ inter nos amorē optimū in/
coari:ceptūqꝫ ſemꝑ augeri oīnī tempo/
re ſecluſo. At nō incōcinne finxit Ho/
merus Mineruam que iouis e cerebro
finxit doctos homies colligare cathe/
na aurea:q̄ꝫuis inuicem diſtēt:⁊ procul
abſint. Tu ſi me dignū tui amoris cen/
ſeas/me int̄ tuos cōnumera: ⁊ bene va/
le. Si noua petis/creſcūt apud nos cru
delia bella:multus ſanguis effunditur:
vrbes delent̄:ſacre edes incenſe ſūt:agri
vaſtati:vagi coloni. Quiſquis eñ for/
tior/is eſt ferocior miſero ſemꝑ patien/
te popello. Nullus dies nobis ſecurus
nullaqꝫ nox quieta eſt. In vtranqꝫ au/
rem dormit nemo. Omis hic res ferro
geritur:⁊ calibe.omia miſcet impetus:
ardorqꝫ pugnantiū. Plura ſcribere do
or prohibet:⁊ ſingultā rumpit verba ſin
lgultus:tremor ineſt digitis/vt ſemiten/
tus ſemiqꝫ lapſus calamus vix rurſus
vale depingat. Sed ꝙ tam longus fui
amor ille queſo te flectat in veniam qui
ad multiloquiū me coegit.

¶ Reſponſio ad precedentem.
¶ Epiſtola.cciiii.
¶ Salutes multe virtuti connexas.
Litteras tuas vir colende gratie:⁊ vir/
tutis plenas cum ꝑlegiſſem letitia repē/
te perfuſus ſum:atqꝫ vltro preſentatuꝫ
michi beniuolētie tue officiū libenter ac
cepi ab offerente/quod rogare ſtatuerā
etiā a negante. Viſa profecto michi eſt
litteras tuas legenti reſonare in aures
meas p̄clara illa Ciceronis ſnīa/que ni
chil minus eſſe homis arbitrat̄/ q̄ꝫ illi ī
amore nō reſpōdere/a quo vltro ꝓuoce
ris. Proinde vir optime mutuū amorē
libens reddo:gaudensqꝫ recipio: ⁊ quē
recipio adhuc repeto:⁊ quem reddo ad
huc debeo:vltroqꝫ ſemꝑ ī limine ſtabo
ī amiciciarū portas te hylariſſime rece
pturꝰ nō prius excluſurus/q̄ꝫ michi anī
mā mors excludet. Qđ autē ſcribis/ꝙ
apud te oīs dependeat ab armis ſuſpi/
randa tellus:flāma fame:.ferro duriter
afflicta/que quondā hoſtes victrice cal
ce calcauit.hoſtiūqꝫ riſit incurſus nul/
lo timore ꝯfuſa/vehementer doleo/ſed
eſto bono aīo hyems iā breui aderit im
mēſos ardores p̄mens/ que iras doma/
bit:cogetqꝫ algeſcere flāmas. Vale ex
Padua calido calamo : et ocius euro
octobr̄.vi.

¶ Epiſtola cōmendatiua amici ad
amicū. ¶ Epiſtola.ccv.

¶ Oblationes obſequii q̃ plurimam
pro ſalute. Exigit a me preſentiū lator
amice cariſſime litteras ad te commen/
daticias quas vt verum fatear eo trepi
dius dedi/quo tuam caritatem ego vel
parum de te meritus frequentius mole
ſtaui. Sed dum animū ſubit tua milies
michi conſpecta humanitas/ qua pro/
deſſe pluribus ſoles: deeſſe nemini/ au/
ſum ſuggeſſit pro hoc viro ſcribere/cui
rogo in rem eſſe digneris/quod ſic intel
lectum velim/ſi commode potes. Pare
bit tibi paruitas mea dum expoſces.
Vale ex Mechilinia raptius curſu le/
pori dum ſancti laurentii dies feſtus il/
luceret.

¶ Reſponſio deſcriptiua inconſtā/
tie eius pro quo rogatum eſt.

¶ Epiſtola. ccvi.

¶ Salutes dulci amore ſpirātes. Vbi
prima facies tuarum litterarum vene/
rande preceptor ſe in oculos cōgeſſerat
meo gratulabar amori/ſed errori com/
patiebar /quo intimius a te dilectuȝ q̃
cognitum cōmendaſti: τ quidē viruȝ ad
omnia recta conſilia ꝯtumacem/in quo
nulla virtus eſt. nullus reſpectus hone
ſti: nulla dictorū fides: factorumqȝ con
ſtantia/cuiꝰ animus ad lunā mutat̄: at/
qȝ cum omni vento caduce frondis mo
re circūuoluitur. Inſtarqȝ vētilogii ad
omnem flatum vertitur: itaqȝ rotatur/
vt in quā ꝑtem ſit caſurus ſciri neque/
at/in quā aptiſſime cadit illud Petrar
che: ꝙ difficile ſit cani lectuȝ ſternere: q
accubaturus huc: atqȝ illuc in girū ver
titur/vt neſcias vbi puluinar colloces.
Supereſſe video vt te tandem cōſilii: et
me peniteat obſequii. Nam quicquid ei
fauoris preſtiteris ocius ex eiꝰ memori:
q̃ anguilla ex manu cōpreſſa elabetur.
Multa habȝ ſigna, inconſtantis animi
non habentis tenorem ſui. Nullis conſi
liis acquieſcit: ſua ſemꝑ temeritate mer
gitur et difiduit. Non mollius audit a
micos/q̃ vt ſtatii verbuȝ eſt tenues cu
rant vaga flamina nimbos. Si igit̄ fa/
me tue bene conſultum iri velis / illud
ꝑneceſſarium eſt videre qua rōne hunc
hominem/quo nemo magis ſuo impe/
tu abuti ſoleat a te amori defendiqȝ cō
ueniat: Malo enim ego obediendo ami
co /parum prudens videri/q̃ per con/
tumaciam de prudentia gloriari: eiuſqȝ
cauſe ſuccurrā: an recte fecerim: a te rō
exigatur. me excuſabit obſequiuȝ. Tua
enim auctoritas michi pro ratione ſuf/
ficit. Vale ſemperqȝ precipe: tuus ſemꝑ
fuero/ſi tempus poſtulat aut res.

¶ Frater fratri intimat ſeniorem
fratrem militē cretū: et in capi
taneum delectum.

¶ Epl'a. ccvii.

¶ Summa ſummo vigore ſalutes:
Frater noſter ſenior amantiſſime frater
in capitaneum delectus eſt/non tam iu/
dicio q̃ errore: que res illius nature ma
le reſpondet. Nam ſemper ab adoleſcē/
tia ſola hoſtis inſpectiōe mox expalluit
cōtremuit: obriguit: et ſalutem pedum
celeritate queſiuit/qui non modo: terre
tur/ſi gladium micantem in hoſtiū ma
nu cōſpexerit/ſed ſono et vmbris: τ nu/
do nomine belli/cuius arma nō tā ei tu
tamini ſunt/q̃ oneri /qui poſt vmbraȝ
caloris impatiens. et pulueris ſoleȝ fer/
re non poteſt: nec poſt ſudorem galeam
Nam ſtatim dum percaluit/vel leuiſſi
mo motu agitatus eſt/in ſudorem/ſicut
nix: ſole reſoluitur. Miles tamen crea/
tus eſt/ſed infra famam vocabuli man
ſit. Elegans quoqȝ perſona eſt formam
certe dignam habēs/cui virilior animꝰ
obtigiſſet. Iuniori autem fratri noſtro
militia foret maiori decori/cui martius
labor iucundus eſt/ qui non tam ferrū
ſplendidum amat/q̃ cruentum. Tante

q̃ agilitatis eſt/vt nec curſu.nec ſaltu: nec enſe:nec arcu ſuperetur/ ſed vt magnus belli artifex indifferens eſt vel equis:vel pedibus:terra: vel mari dimicare/quem oĩes imitari conãtur/nulli aut pauciſſimi poſſunt. Vale:⁊ longũ viue ſuperſtes. Ex Mõtib⁹ raptiſſime iunii quinta.

¶ Ad amicum cõmendatio iocoſa cuiuſdã glorioſi: ⁊ latiſſimi hominis. ¶ Epiſtola.cc.viii.

¶ Salutes plurimas leto riſu cõmixtas. Dum calamũ ad has ſcribẽdas atramento illitum papiro cõnecto vir amice/ſentio michi ſuboriri titillationes inriſum/quẽ vir conſpecui. Cauſã facile agnoueris:ſi harũ latoris comitẽ parũper audiueris/ quem queſo videas: vtaris:colas:mercuriũq̃ vanno cõuoluas. Audies elatam beluã ventoſo inflatã tumore/ qui ſeipſum adeo leuat/ ac eoli filius eſſet:vel aliis celicolis natus: oĩſq̃ celi cardines pambulaſſet/ qui ſeipſum ipſo apolline plenum exiſtimat putans merũ ſalem.eſſe quodcũq̃ loquatur/ quaſi ex deoꝝ regiſtro ſecretis oculis inſpecto oĩa colligeret. Septem illos quos grecia tulit ſapiẽtes lõge poſt ſe facit/ quo tamẽ nullus viuit ebetiori ingenio:aut tardiori:aut magis ignauo. Vſq̃ adeo ſe ſapientẽ predicat vt eo in lucem producto tercius e celo cecidiſſe videatur cato:⁊ quaſi totã minervã iam ebiberit liquefactã:vel incluſum habeat totum in cerebro iouẽ. Tãtũq̃ demens eſt/vt ſibi decerni ſtatuam poſtularet:virq̃ dignaret̃ habere preconem ſue laudis homerũ:nec quãpiã dignũ reputat/qui veſtiũ ſuarũ fimbrias contingeret/ſed dignũ ſeſe qui iouis aureum tronũ:ſolis radiantẽ domũ. deoꝝq̃ atria: ſuperũq̃ templa cõſcenderet. Sed vale:vale. Hec ſcribens riſu diſſoluor/ſed hunc hoĩem ita tibi cõmendo/vt illi adſis:eũq̃ videas:audias:⁊ tecum habites.

¶ Epiſtola cõquerens de incendio armigeroꝝ ad creditores/vt termĩos ſolutionis prorogent. ¶ Epiſtola.ccix.

¶ Salutes multas ſancto tandem fine cõcluſas. Ad vos oĩs nũc ſcribo amiciſſimi viri vnis quidem nõ diuerſis litteris putans hos epiſtolis nõ debere diuidi/quos vnus amor:vnaq̃ cauſa cõnectit. Parcatis queſo ſtili ineptie. Dolor eñ ornatum nõ habet: neq̃ egra eẽ poteſt:aut triſtis eloquẽtia. Vxor ⁊ proles vna mecũ oĩa perdidimus preter manus:⁊ animũ/quibus neruoſo conatu decreuimus vti ad queſtũ donec grauamina alieni eris a collo propulerim⁹. Omia noſtra igni ſeuiſſimo concremarunt armigeri/ ſed facilius dolorem lenirẽ meum:niſi vobis debitor eſſem. Sꝫ iam ſi animos veſtros in me benignos nõ habeam:⁊ ſolutiones in longius diẽ protrahere non libeat/nichil ſpei ſupeſt quin vagus fiam:⁊ profugus:⁊ quocũq̃ ſors me duxerit/deferar hoſpes. Sꝫ magna ego ſpe ad veſtras pietates me cõuerto/quibus innixus exurgere ſpero ſi cõpati libuerit michi:⁊ ſolutioĩs terminos gratioſius extendere. Quod vt benigniter facere dignemini p̃cibus multis imploro:⁊ obſecro.quod ſi feceritis: me nũq̃ omiſſurũ accipite/quod vtilitatibus veſtris conducere perſpexero. Valete colendiſſimi viri:fidemq̃ in me ſinceram habeto te omni timore dimoto. Scriptum ſub blauio celo luna ſupplẽte piem in loco/quem preſtiterit illuiſſe.

¶ Reſponſio ad epiſtolam preſcriptam. ¶ Epiſtola.ccx.

¶ Salutes ſtabiles ſine carẽtes. Quã-
tum nobis doloris acceſſerit ex infortu
nio tuo vir cariſſime: facile poteris ex
noſtro ſingulari in te amore iudicare
Pupugit certe corda noſtra ep̃la tua/
que lachrimas noſtris ex oculis nõ pau
cas excuſſiſſet/ſi mulierũ more in fleti-
bus cõſolationẽ iacere putaſſemus. Cer
tum habeto animũ erga te noſtrũ imu-
tari nõ poſſe. ficta em̃ heus nimiũ ficta
eſt illa amicicia que/cũ fortuna: nõ cum
virtute decurrit. Cum em̃ intelligimꝰ ꝙ
forti aĩo ſis/ maiorem letitiã ex tui ani-
mi ꝯſtantia ꝑcipimus/ ꝙ ex iniuria for-
tune dolorẽ. Nõ es habiturus nos tuis
votis refragatores. Liberũ igitur aditũ
ad nos: liberũq; abſceſſum his noſtris
litteris ſigillo firmatis pollicemur datu
ri operam nõ modo debiti noſtri dilatio
ne/ſed om̃i adiumento/quo ad noſtra fa
cultas erit/ vt proiectatus: ⁊ conculca-
tus exurgas. Multi ceciderunt vt altiꝰ
reſurgerent. Nichil fortuna cepit quod
non dederit: ⁊ quod nõ rurſus multo cũ
fenore reddere poſſit. Solent vehemen-
tes fortune pulſus breues eſſe. Qꝛ pa-
tiens es/fortuna laſſabitur. Non minꝰ
voluuntur aduerſa/ ꝙ grata. oĩm equa
vertigo eſt. Tu igitur poſthabitis omni
bus omni do ore deiecto: ad nos redeas
⁊ quidem fidenter/ vt debes: lete vt ſo-
les feliciter vt ſperamus. Vale in eo/ q
fortunã donat: ⁊ aufert.

¶ Excuſatio nõ ſcriptionis ꝓpt̃
qualitatẽ tempoꝝ. ¶ Ep̃la. ccxi.

¶ Salutes ſtabiles om̃ibꝫ firmo ꝯſtantio
res. Scio frater cariſſime noſtra pluri-
mũ intereſſe/ vt perſepe alter alteri per-
ſcribamus: Si tamẽ hanc facultatẽ mi
chi quis caſus eripiat/mea tamen iñ te
officia conſtabũt/non ſecus: ac ſepe ſcri
berem. Et certo tibi dico/ vt certius nũ
ꝙ niſi tua in me fides maxie poſſet/ vix
has ad te ꝑferendas litteras hac tempe
ſtate dediſſem. Scis em̃ ꝙ varie ſint ho-
minũ ſuſpitiones: ⁊ ꝙ promptiſſime lin-
gue: ꝙta vix hoĩm: ⁊ tẽporis: ⁊ ꝙ incer-
ti oĩm rerũ exitus: ꝙ flexibiles hominũ
volũtates: quid vndiq; inſidiarũ interuo
lat/que partim adſunt: partim impẽdẽt
Si quando tamẽ reſiderit belloꝝ impetꝰ
vt aliqua alia tot luctibus alia cogita-
tio inſeri poſſit/ nõ litteris modo ſed vo
luminibꝰ te fatigabo. Vale ſub leto ſy-
dere vt tuus honor: tua virtus: tua me
rita poſcunt.

¶ Aliud exemplũ excuſans non
ſcriptionẽ propter mẽdacia po-
puli ⁊ nũcioꝝ. Epiſtola. ccxii.

¶ Amicicias puriſſimas multa ſalute
fecundas. Et ſi frequenter ex me noua
ſcribi expoſtulas honorande preceptor
non auſim tamẽ in hoc tempoꝝ turbine
aliquid calamo cõmittere. Nam q̃ diffũ
dit rumor: que fama diſpergit/tantũ ſe-
pe abſnnt a veritate/ ꝙtũ lumen diſtat
ab vmbra: ⁊ que creditu difficiliora ſũt
ꝙ iſſe diem ſine ſole/dixeris. Quod em̃
vulgus nũciat in aures meas nullo põ-
dere cadit/ cum non ex rebus que dicat
trahere didicit/ſed eo tendit quo ducat
ſollicitudinis impetus. Inter labia ad
nutum ſermo naſcitur ſibi re nulla re-
ſpondente figuloꝝ more/quibus/ vt gre
coꝝ verbũ eſt/ollis anſas conceditur ꝓ
libito apponere. Semꝑ hos habui riſu
dignos/qui dãt aures ſibilo vulgi. Par
uiq; duco quid loquat̃ garrulus popu-
lus/ qui ciconiarũ inſtar roſtris in hu-
meros ductis vagũ ſonum mittit in au-
ras/qui ſi admiſeram aliquã vel matro
nulã ſerpſit/mox vniuerſa ꝑuagatur ꝓ-
uincia. Quis igitur niſi ſenſus inops fi-
dem dederit ceco rumori/ qui tam tre-

mulo nititur fundamento. Sed de his finem facio/ne dum loqui nimiū audeo videar obloquut⁹. Vale: ⁊ a me te amari cōſtātiſſime tene. Cur aūt iam te viſitare non poſſum/foret cauſa ſcriptu longior/ꝙ feſſis iaꝫ digitis: tritoqꝫ calamo pingi poſſit. Ex Brugis mane martii decima priuſꝙ totas aurora tenebras dimouiſſet

¶ Cōmendatur amicus amico.
¶ Epiſtola.ccxiii.

¶ Cariſſime fautor letiſſimus tibi abſit animus: ⁊ plurima ſalus. Nō ad te ſcriberem/ qui tibi totiens precibus meis oneri fui: niſi huius amici mei/ qui has perfert maximus amor/quo etiam te amicum vincere paro/me viciſſet. Tam vulgatus eſt eīn tuus in me amor in auribus hoīm/vt quiſquis tua ope egeat ſeſe primo exiſtimet meo egere interuentu. Rogatus igitur rogo: non eo more/ q° nō rogat⁹ ſiluiſſem/verū nō admonitus rogaturus/ſi rogantis animū mimo flatu prenouiſſem/vt hunc amicū meuꝫ integre cōditionis: ⁊ mētis hominē meo nomine in his/que tibi deuelabit habeas ſūmopere cōmendatum/ quo intelligam has meas litteras tantū ꝗtum rogans ſperauit: ⁊ ego ſcribens confidebā apud te pondus habuiſſe. Vale: ⁊ me illum ſemꝑ expecta/qui tibi in dies ex caro faciat cariorem.

¶ Rnſio. ¶ Epiſtola: ccxiiii.

¶ Ante oīa fautor optime ſalue. Cōmendaſti michi vir amiciſſime tui nepotis optimi viri filiū in geſtu: ⁊ facie patri vſqꝫ adeo ſimilem/vt in vno corpore vtrūqꝫ cognoſcas/cuius res in turbido poſite/ſunt vt curam amicoꝝ celeri occurſu exigant/alioquin periculū ſubiture/cui animo indefeſſo aſſiſtere non tardabo tua amicicia tractus/ quā ais in fronte epiſtole tue multis teſtibus confirmatā/tum propter īnumera in me cōgeſta merita patris: que nūc taceo: ea nāqꝫ ſi promere pergo vereor ne aut oīa recenſendo nullū ſcribendi faciam finē: aut pauca attingendo oblitor videar reliquoꝝ. Valeto feliciter: meqꝫ eius patri cōmendatum reddito.

¶ Alia reſponſio ad idem: ſed alio ſenſu. ¶ Epiſtola.ccxv.

¶ Salueto. Illum quē michi colende vir tantopere cōmendaſti/eo quippe maiori ſtudio/quo minori iudicio tempore longiſſimo noui virum eſſe amicicia frigida: tenui fide: ⁊ parca virtute: non dignū in quē beniuolentiā tuam figas: ⁊ merita conferas. Dicax eīn eſt: plurima pollicetur: pauciſſima preſtat. Non eīn eſt facile dictu/ ꝙ ſit agendis ambiguus: ꝙ cōtrariis deſideriis affici videatur/ꝙ parūqꝫ ſibi conſtet: qui arūdinea quadam leuitate facili vento nūc huc: nūc illuc impellitur. Nā quotquot addit conſulens (addit certe plurimos) tot accipit ſententias qui tandem tamē conſilio nichil/ſed cuncta temeritate: ac veſania proſequit̄. Pudet me hoīs leuitatē referre/que facilius accuſari: ꝙ emendari poteſt. Tu tamen cum has legeris lacerato/vt etiam eo cautius nūc ſue fame conſulamus. Non tamen quid ille mereatur intuebar/ſed quid per me fieri decebat a te mei amantiſſimo prouocatum. Sibi igitur aditum facilimū dedi: promiſiqꝫ operam ob tuam cōmendationē ſibi nullatenus defuturam. Si quid velis reliquū confidenter impera: fueritqꝫ michi ſemꝑ cure nequis meis ī te obſequiis me ſuperet: vł in amicicia preferatur. Vale. viueqꝫ dies proſperos ⁊ ſine ſuſpirio noctes.

¶ Scribitur auūculo/vt reuocꝫ
nepotem amore captum/ne ſe
inconſulte miſero matrimonio dedat.

¶ Epiſtola.ccxvi.

¶ Salutes plurimas amico fauore
fecundas: Nepos tuus/niſi mox obucē
ponas cariſſime domine/ſe dabit matri
monio. Amat enim pauperis viri filiaꝫ
ſaxumqꝫ voluit/cuiꝰ pater opes/ſic obli
gurunt ſuas/vt non habeat quo tegmi
ne vellet iure tegenda: neqꝫ teſtam qua
poſtulet ignē. Sed cinctus eſt odiis mꝉ
tis. nudꝰ bonis: et nudus amicis. Ardet
is nepos tuus ſeuiſſimo illo veneris ig/
ne/quē non facile extinxerit/niſi aliqua
induſtria tua eundem in alia loca tranſ
tuleris. Tante enim pulchritudinis pu
ella eſt/vt non ea aſtrorum ignis: neqꝫ
lucidus ether pulchrior ſit. procero eſt
corpore: facieqꝫ venuſta. Mirum dictu
quis corporis candor: quis oculorū de/
cor: que genaꝝ gratia: os enīꝫ humeroſ/
qꝫ diis dignos habet ſua fronte potens
ſernare ſydera/vt videat aut dea: aut
phebi ſoror. aut nimpharū ſanguis vna
quam ſi optimus ille formaꝝ elector iu
piter priſtinus tpibus vidiſſet/ſpreuiſſꝫ
ora. Diane nec ledā cigno: nec auro da/
naem fefelliſſet: nec hanc nube: nec illā
tauro/ſed hanc ſolā adamaſſet: oiſqꝫ a
lias in hac vna cōſpexiſſet/cuiꝰ etiā lin
gua varia micat arte loquēdi/cui cede/
ret/ſi ex tumulo tullius exſurgeret. No
uit miro artificio iuuenū aīos blandis
oculis: blandoqꝫ ſermone excitare: geſtꝰ
habet ficta facetia plenos/quā ſi vide/
res non poſſes gratiam moꝝ ſuoꝝ quaꝫ
foris effert vſqꝫ ſatis admirari/quo ma
gis: atqꝫ magis nepoti metuendū eſt/ne
quid ſubito temere egerit/quod eū per/
petuo afdixerit: ſed vale: ageqꝫ quod ex
pedit. Timor periculi feſtinantiam po/
ſtulat. Ex tornaco iulii ſexta nocte fere
media ſomnum ſuadentibus aſtris.

¶ Reſponſio ad precedentem.

¶ Epiſtola.ccxvii.

¶ Obſequia prompta ꝑ ſalute. Cuꝫ
gallus preco diei lucem voce ꝑuigili nū
ciaſſet honorande vir: atqꝫ aurora ali/
quid luminis afferre cepiſſet/inſultauit
liminibus meis famulus tuus ceno aſꝑ
ſus: circūlitus ſudore: litteras tuas ſua
uiſſimas afferens quibus vir ꝑlectis va
ga quidem michi: et dubie mentis mox
adſunt auguria/quo dubiꝰ reddor/ qd
agam more ceci palpātis/que vel qua
ſit via querentis/cuius oculus baculus
eſt: et dux fortuna. Loco igitur baculi
fratri meo litteras ſcribo cōceptui tuo
cōſonas/fortune cetera mandans. Te/
nor litterarum eſt ꝙ mox iiſdem inſpec
tis omni re alia poſthabita ad me non
tam currat ꝗ̄ aduolet. neceſſitate mag/
gna cogente/qui ſi frigidior fuerit tue
virtuti erit auribus eius calorem infla
re. Si ille in laqueum inciderit: iam ma
gis perditus eſt/ꝗ̄ ſtuppa in etna. No/
ſco matrem que virū habuit turpē/cu/
ius vultus vix humanus videbaṫ/viſa
fuiſſet bipes/niſi erecto in celum capite
ambulaſſet/mox vrſum iudicaſſes: quo
mulieri viſum eſt virū indignum: cui tā
pulchra ſpecies cōdormiret/dignum tñ
quam ipſa deciperet/quem aūt iam vi/
rum habeat. inſcius ſum. Id tam̄ vnū
ſcio dictam matrem ingeniuꝫ habuiſſe
validū oīs femine idoli capaciſſimum.
Ita enim omniū mulieꝝ technas. dolo
ſaqꝫ illa amoꝝ retia tēdere: cōpedes ſtri
gere: et (vt aiūt) caput ligare ꝑnouit/ vt
ad miraculū vſqꝫ ſua aſtutia protende/
retur. Sorores habuit tres quibus non
Helenā pulchriorem ꝓtuleris. Ita tñ
laſciuiꝫ: et gule deditas/quaſi eſſent ī hir
cum: et ſuem tranſformate. Rogo me
certiorem facito/quid agant: vt viuant

quid quoqꝫ fortunarū beant:et vale re ge beatior.

¶ Reſponſio ad id quod in calce precedentis epiſtole petebatur ¶ Epiſtola. ccxviii.

¶ Cupidū obſequiū loco ſalutis. Tibi in ſecreto:et vt aiunt ſub pollice ſignifico ꝑdulcis amice eas ſorores/de quibꝰ in calce litterarū tuaꝝ meminiſti oēꝫ pudiciciaꝫ:omnēqꝫ verecūdiaꝫ vino ablui que nō ad ſolem ſed ad faces:et cereos viuunt que raro ante educāt.oculos heſterna graues crapula:noctiſqꝫ vigilia: ꝙ rurſus apparere:nox ceperit/vt i eas illud Virgilianū cadat:illis ſera rubēs accendit lumina veſper. Ubi tn̄ eas aliqn̄ baſilicas viſitare ꝯtigerit:vel theatrum/ita ſe ornant/vt quas deformes ante putaſſes quālibet iam cultā/ipſaꝫ venerem arbitreris/q̄ etſi multos anos poſt terga relinquant/adhuc tn̄ ſentire videnť ſub earum vetuſtis pellibꝰ adoleſcentie eſtus:et prioris etatis prurigines que nec veneris flāmas (vt Ouidii verbum eſt) nec ſeuos effugiunt ignes:ñ prius terminū luxurie ꝙ vite habiture. tot amant/quot vident iuuenes forma coruſcos:nec pudorem miſcent amori. Norunt incendendi modū mira arte cōponere id quoqꝫ nolle/qꝺ velint:⁊ velle quod nollint ſimulare:et lachrymas/ ſi opus ſit/gratis profundere. Nichil cōcupiſci poteſt quod nolint:nichil volūt quin audeant:nichil audeant /quod nō perficiant. Non facile earum ingenium artes:dolos laqueos expſſero. Ita docte ſunt adoleſcentulos vncis:et tendiculis trahere:ſuiſqꝫ cathenis ſtringere: quas nec euadere:nec vllo impetu confringere pn̄t. Maior natu ſciuit mirabili dolo/dum ſibi flos etatis adeſſet/ furta tegere:oculoſqꝫ vellare mariti. Coegit enim artificio lingue maritum ſuum:dum viueret/in dubiū vertere qꝺ viderit:et ſi verbis nō valuit: excuſauit lachrimis blandiebatur oculis:vł ſeduxit oſculis. Vale longior eſſe nō poſſuꝫ ſera nocte preuentus.

¶ Arguitur amicus ab amico ꝙ non fuauit pollicita frequentis reſcriptionis : et noua petunť.

¶ Epiſtola.ccxix.

¶ Salute in eo ſine quo ſalꝰ eſſe nō poteſt. Pollicebaris michi cariſſime dn̄e abſcedens aſſertiōe multiplici/ꝙ ad me ſepe ſcriberes/quo me feliciorēꝫ eriſtimarem/ſi per te pollicita ſeruarenť. Si igiť adhuc vt ſemꝑ feceſti me inter tuos teneas dignū:deniqꝫ me tuis litteris cenſeas/te vehementer etiā:atqꝫ etiam rogo tuis me diſertiſſimis ſuauiſſimiſqꝫ litteris in hoc pellago:et aduerſitatum turbine:nōnunꝙ viſites:reficies:ornes. Plane hoc tue virtuti haud quaꝙ deeſſe patiare/ꝙ a tua in omnes ſemper tuarū epł'arū liberalitate tui cupidiſſimus excludatur.ego eñ ſi te noua curare putarē:ſcriberēꝫ ad te creberrime quͦtidianaꝝ litterarū lōgo cōmentarios/ q in ſarcinā creſcerent cameli aut elephātis. Sed ſi te rite noui intereſſe tua arbitraris hec hoīm tedia:mendoſaqꝫ deliramenta ignorare. Contra ego ad omīa noua:inclinatas aures habeo. Si quid igitur de ſecretis futuris adhuc pollicetectis odorare ſagatius poteris ſignifica.ſi quid occultius fuerit annotabis. Vale:et quo citius potes me viſita. ~~Clamant domi mee pro aduētu tuo an~~ſeres et pulli:et graues rauca voce capones

¶ Rn̄ſio. ¶ Ep'la. ccxx.

¶ Salutarem in vota proſperitatem. Frequenter deſidiā meam arguis perꝺſtans amice qui litteres ad te non dem crebrius. Poterūt tamen loci diſtantia

et tabellarioꝝ penuria paulis per ſegni
ciem meaꝫ alleuiare. Et ꝙuis me negli
gentie noīe apud te ſuſpectum eſſe do/
leo/non tamen/taꝫ moleſtum fuit accu
ſari me abs te offitiū meum ꝙ iocundū
requiri/vt ſepe ſcriberem. Eſt enim ſū/
mi amoris negare veniam vel ſilentio: ꝟ
breuibus epiſtolis amicoꝝ/cum preſer/
tim ſcias illis coſtare rationem. Deſine
queſo ex tepido calamo amiciciā tepi/
dam iudicare. Spero enim noſtras ami
cicias longe firmiores ꝙ que paruo ſilē
tio perire poſſint. rebus enim et effecti/
bus amiciciam ſemper confouendā exi/
ſtimaui/non lingua: verbis: calamo ne/
qꝫ amiciciā gero inſculptam vnguibus
vel cuti impictā/ſed cordi et mēti ad cē
trum vſqꝫ impreſſam /quo nullis ven/
tis defluat: vel nullo ſapone: nulloqꝫ li
xiuio abluatur. Non ſic animus meo iu
dicio ex calamo pendet/vt pigritāte ca
lamo animus pigreſcere iudicetur. Lō/
gior eſſem/ſed clamitat nūcius litteras
numerat: et ſillabas/quarū nulla tā bre
uis eſt/que ei non longiſſima videatur.
ſuſpirat celumqꝫ ſuſpicit ⁊ ſol fugit.
Et vereor ne dum michi obſequor illi
ſim incōmodo: eoqꝫ forte feſtinior eſt/quo
dies valde declinat: Inſtatqꝫ nox ami/
ca predonibus. Vale. Tu facile qđ ca/
lamo deeſt intelligentia compenſabis

¶ Excuſatur ſilentium: et petitur
ſcriptio.

¶ Epiſtola .ccxxi.

¶ Amicicias conſtantia firmas loco ſa
lutis. Raritas nūcioꝝ cariſſime vir me
vti ſilentio longo coegit. Hoc tamen la
tore aſpecto ceſſare a ſcribendo non po
tui/ne non ſolum tuo/ſed etiam meo de
ſiderio negarem/quod me videbam of
ficio veteris amoris debere. Velim tibi
perſuadeas aīm erga te meū immutare
nō poſſe: Nam neqꝫ tu cōmittis/vt mu
tari oporteat neqꝫ is ſum qui amiciciā
ſine cauſa diſſoluam. Tenax amicoꝝ ſū
tarde tñ in amiciciam venio/ſed recedo
tardius: nec ſoleo amiciciā ſemel partā
dirūpere: vel vt propius verba Tullii
attingam: nec eluere: diſſuere: vel diſcin
dere: vel veterem amorē nouo amore /
vt clauū clauo expellere. Non facit in/
teruallū loci amicorū aīos diſſidere.
Non ſemꝑ cum amico pñtem eſſe licet
non ſemper decet: non ſemꝑ expedit: nō
ſemper oportet. Sed litteris inter abſē/
tes imago refulget preſentie/quibus a/
nimū cum amico miſceamus. Quare ro
go interludamus frequēter epiſtolis qua
rum eiuſmodi vſus eſt/vt locis diſiunc
cti iungātur affectu: iiſdemqꝫ amicicia
cepta quaſi firmis anchoris ꝯtinetur.
Finem do. Vale: ſomnus em̄ inuadit ocu
los: et digitos meos pendulos reddit et
calami male tenaces: puluinar me vo/
cat daturum obliuia curis.

¶ Reſponſio cum petitione ꝙ va
litudini intendat.

¶ Epiſtola .ccxxii.

¶ Suauiores omni dulcedine ſalutes.
Litteris tuis popoſciſti vt frequenter
ſcriberem/id futurum polliceor/ne tibi
negē quod poſtulas: ne quoqꝫ īmutem
quod iam diu michi in vſum fuit. Taꝫ
fortis em̄ mihi ſꝑ amicicie nexus fuit/
quem non facile vlla diſſolutione ſeiun
gi poſſe ꝯcedam. Neqꝫ vanus fuero Ci
ceronis auditor/qui precepit cunctis re
bus amiciciā anꝑoni debere/quā e vita
hoīꝫ demere idē exiſtimat/ac ſolē e mū
do tollere. Hanc igitur velim in me al/
tius infuſam exiſtimes/ꝙ qui poſſit ob
abſentiam euolare. In animis enim a/
miciciaꝝ ſedes eſt/qui animi in vera a/
micicia/⁊ ſi corpa diſtāt/diſtare nō pñt
cū ſibi ſeſe ſic miſceant/vt vnus fiant. Ce
terū audiui qđ nō paꝝ dolui te ſubegro

tū eſſe. Hichic rogare me amor impel-
lit/vt eo amplius tue ſanitati intendas
q°plures amicos optimos habes/quos
tua bona valitudine velis reddere ꝯſo-
latos/inter quos me letiſſimū dabis/ꝗ
tuā optimā ſoſpitatē nō minus libenter
audiam/ꝙ̄ ſentiam meam. Viuito let⁹
veteriſqȝ noſtri amoris/quo diſtantior
eo tenacior eſto. Ex Leidis decembris
vltima tarde/dū ſuaderēt cadentia ſy-
dera ſomnos.

¶ Mittuntur amico capones·

¶ Epiſtola.ccxxiii.

¶ Salutes tam habūdas vt ſaccos re-
pleant:ſportas et bigas. Mitto tibi ca-
pones ſex bene caudatos:⁊ iudicio meo
ꝑpulchros/et ſi forte hoc te magis iu-
uat/etiam pingues. Tue erit bonitatis
nō doni valorem/ſed mittentis affectuȝ
pōderare. ꝙ̄ꝙ̄ eñ munuſculū paruū ſit/
id tñ offert leta manus:et magna volū-
tas. Et ſi quid ex me vis:inclino hume-
ros ſibi a te faſciculū imponi expectan-
tes. Tu ſaluus viue:valeqȝ beatus.

¶ Rñſio ad epl'am pcedendem

¶ Epiſtola. ccxxiiii.

¶ Salutes multas cum dilectionis ar-
dore. Cum feſſa membra lectus et laſ-
ſas puluinar aures ꝯfouere cepiſſet: al-
tus quoqȝ ſomnus me oppreſſiſſet/ecce
pulſat ad valuas:inſultat:clamitat nū-
cius tu⁹: Offertqȝ mox intro miſſ⁹ mu-
nera tua/que leto vultu duplicauit/ꝗ
ſtatim vt venit regredi voluit/quo deſi
derio meo abſtraxit quod tuis iuſſibus
addidit/ſed ea longe magis adauxit epi
ſtole tue dulciſſimus ſonus/qui aures
plus reficit meas/ꝙ̄ ſibilantis aure nau
tas mollior ꝓcella delectet. Habeo tibi
oblati muneris gratias multas/ſed ma
xime vellez/ꝙ numerū ꝯtractior:ſed lit
teraꝝ liberalior eſſes/que mox viſe cor
meum rapiūt dulci ſermone diſerte.
Vale. Ad lectū rurſus me vocat ſopor
infra nox/longē ꝑuecta. cadunt palpē
bre. digitis elabitur penna. patiuntur o
culi mira grauitate ſoporem.

¶ Scribit vniuerſitas ad conſiliū
pro priuilegioꝝ tuitione.

¶ Epiſtola.ccxxv.

¶ Premiſſa recōmendatione decenti:
ac debita. Viri egregii dñi:amiciqȝ no-
ſtri cariſſimi:mittimus iamnunc ad pre
ſentiam dñationū vr̄aruȝ venerabilē vi
rum dilectū nr̄m atqȝ fidelem pn̄tiuȝ ex
hibitorem noſtro noie pleniſſime infor-
matū occaſione cuiuſdam edicti aucto-
ritate sereniſſimi noſtri principis ſuper
feudis recenter emanantis rogantes pce
validiori qua poſſumus ⁊ valem⁹/qua
tenus illi in dicendis audientia: et fide
pſtitis/ipam vniuerſitatē humilē filiā p
fati pricipis nr̄i:atqȝ nos ꝑ prudētiſſias
ꝓbitates vr̄as ita ꝓtegere dignemini: vt
rōne predicti edicti priuilegiis ſuis:⁊ in
dultis:atqȝ nobis minime deroget nunc
aut in futurum. Quo nobis placitū ſin
gulaꝛ facietis:eoqȝ magis nos obnixos
ad vr̄a queqȝ vota ꝯſtituetis. Valete vi
ri egregii ꝓſperatione felici. Datū Lo-
uanii ſub ſigillo nr̄o rectorie Anno mil
leſimo quadringenteſi° ſeptuage° primo
menſis ianuarii die ſexta.

¶ Epiſtola vniuerſitatis ad can-
cellarium brabātie ꝓ eodem.

¶ Epiſtola.ccxxvi·

¶ Precellētiſſime vir:magnifice dñe:
amiceqȝ noſter cariſſime. Notitia illa p
habita qua nobis inuicem ꝯfauere tene
mur ſpeȝ nobis ꝯtulit:et auſuȝ:et fideȝ
ꝙ ad vr̄aȝ pſonā nobis cariſſimā ſuꝑ oc
currentibus nr̄is acceſſum hērem⁹ ꝑni-
orē. Cūqȝ intellexim⁹ vir egregie quod
dā eſſe autoritate illuſtriſſimi pricipis
noſtri ſuper feudis publicatum edictuȝ
quo plurimum ſuppoſitis noſtris dero-
gatum iri timemus/niſi bonis conſiliis:
atqȝ prudentiis ſit occurſuȝ: Pro q° nc̄

noſtros fidos mittimꝰ atqꝫ dilectos/vt
in conſilio brabantie noſtras apperiant
requeſtas/cui digniſſime cãcellariatus
dignitate preſidetis. Vos igit̃/quẽ alũ-
num precipuũ noſtrum ⁊ ſcimus ⁊ eſſe
gaudemus diligentiſſima prece rogamꝰ
quatenꝰ rem noſtrã fauorabili promo-
tione:aſſiſtentiaqꝫ condebita dignemini
ſuſcipere cõmiſſam. atqꝫ eam vbi labi
ceperit brachio dextro tam potenter/ꝗ̃
prudẽter ſtantem:⁊ rectã cõſeruare/ vt
ei parte ex om̃i tutiſſime ſit proſpectum
Valete feliciter:⁊ vt optamus.

¶ Scribit particularis amicꝰ ad
cancellarium pro eodem.
¶ Epiſtola.ccxxvii.

¶ Miſerũt nuper ad vos preſtãtiſſime
dñe:domini deputati noſtre vniuerſita-
tis litteras/ quarũ votis dum per vos
parce cõceſſum iudicaret: ſtatuiſſentqꝫ
rurſus/⁊ quidẽ intimius ad vos ſcribe
re/mox a me petunt vt ſuis litteris ad
vos mittẽdis etiam:ac etiã meas adiũ-
gam/quod ideo dictũ velim ne exiſtime
tis ꝙ fatuitas mea que alioquin ĩmenſa
eſt/me ad vos ſcribere in hac cauſa cõ
citet/ quaſi putem ꝙ arenule cõcederet̃
quod monti negatũ eſt:vel quaſi veniaꝫ
mari additurus guttulã:vel ſolem facu
la adiuturus. Vos tamẽ michi parcite
ſi facere cogor qđ negare nec poſſum:
nec audeo. Non modũ video quo eua-
dam/etiã ſi me ciclopũ abderem antro/
quotiens vniuerſitatis noſtre littere ad
vos mittãtur/quin vel mee ſint comites
Effecit hoc bonitas in me veſtra/ꝙ qſ-
qꝫ putat amiciciarũ veſtrarũ ditiſſimaꝫ
venã michi ſemꝑ apertam: nec precibꝰ
meis vos tẽporis vnꝗ̃ obditurũ peſſu-
lum. Rogo igit̃ ſi quid littere mee poſ-
ſint:vel excitando.vel lacuendo taliter ĩ
hac cauſa facite/ vt quod ſepe putatuꝫ
eſt ſcitum fiat/ vel ſi ſepe ſcitum ſit/ia-
miam etiã confirmetur. Valete felicit̃.
Ex Louanio raptim alata manu: pẽna
tis digitis: calamo ſine freno currente.

¶ Reſpondet cancellarius priua
te ꝑſone ſuper precedentibus.
¶ Epiſtola.ccxxviii.

¶ Plurimas larga menſura ſalutes.
Non potuit paule tuis litteris fauor in
te meus augeri: qui ſtetit in ſũmo. Di-
cas vniuerſitati/ꝙ pro eius negotio cõ-
ficiendo omnẽ meã curam polliceor ſine
vlla exceptione:aut laboris aut occupa
tionis:aut temporis: Sed eius deſiderii
impletionẽ cum hac exceptione quantũ
valeam:quantũqꝫ poſſim. Vale paule.
Te ſanum tene:te ſerua iocundum.

¶ Nepos nepoti excuſans ſe ſuꝑ
poſtulato ex eo in quadam re
conſilio. ¶ Epiſtola.ccxxix.

¶ Plurimã cõmendationis: ſalutiſqꝫ
preſtantiam. Nichil tantopere deſidero
cariſſime nepos/ꝗ̃ tibi per me compla-
citum iri/qui omniũ primꝰ te vltro ſem
per ad mea deſideria/ ne obtuliſti ſolũ/
ſed alios ſi opus fuit excitaſti. Ita mi-
chi deos om̃s ꝓpicios velim/nichil mi-
chi durum fore quod iubebis/ad quod
etiam preter meritum me traheret linea
parentele. Sed hoc indignum reor/ꝙ
meum iudicium paſtulas: ⁊ conſilium/
qui in nulla re plantam tuam adequa-
rem frondibus/quo non aliter michi fa
cere videris/ ꝗ̃ ſi lepores alto ſub equo
re:vel ſub vndis ignem quereres. Vna
queqꝫ res ſuis locis:ſuiſqꝫ ſedibꝰ eſt q̃-
renda. Sed in hoc tamen tuum affectũ
metior non effectum. Nimis me eſti-
mas:nimis tribuis.nimis extollis/ſi eñ

ab alio ſcriberetur illudit crederem: at q3 rideri. Sed certum nūc habeo ꝙ lr̄e tue de puriſſima quidē parte animi tui prodeunt nec fallūt/ vtinā non fallerentur. Diu cōpertiſſimū habui/ te michil mei amātius eſſe/ et michil cōſilio tuo ꝑſtantius. Quare non auſim tuo ſplen/dori vmbrā meā adiicere/ ſ3 taceo qm̄ ſi ego ad te laudat⁹ laudare te cepero/ vereor ne non tam proferre iudiciū meum q̄ referre grā3 videar. S3 vt ad rē redeā michil eſt ꝙ de hac re in dexteram aurē fiducia mei dormias/ quo tn̄ potentia3 non voluntatem accuſabis. Nam nul/lum onus quod viriū mea⁊ eſſet pro te effugerē: etiam aīam ſub faſce daturus Vale in eo qui ventis ocia mandat.

¶ Scribit auunculus ad nepotē arguēs eu3: ⁊ fratres/ ꝙ inſatiabiles ſint/ quibus ſubuentiōes negat.

¶ Epiſtola.ccxxx.

¶ Amicas amico corde ſalutes. Dedi/ſti ad me litteras multas aliquem ſemꝑ defectū pre ſe ferentes/ iam deeſt veſtis iam arma: iam equus. Fratres tui ad aliam michi aurem pendent. oms̄ clamatis: et petitis nuſq̄ michi requies. Et ꝙ indigni⁹ fero/ vos oms̄ catto⁊ more q̄tomagis dimulcemini/ tanto altius caudam leuatis/ quos niſi quis de⁹ nouos recuderit ois fuerit dom⁹ melior/ q̄ a vobis remotior. Tu tanto faſtu inflaris/ vt quaſi cōſumptus in fumū euaneſcas Si primo verbo non aſſequeris/ quod optas/ mox nares contrahes: rugabis frontem: leuabis ceruicem. facieq3 iam pallore veſties: iam rubore confundes: et vocem oris in ſano repente clamore mutabis. Plano igitur verbo peto ꝙ me āmodo miſſū facias. Nō ſu3 in ſpe3natus omniū: nec ad omnium vota coactus: qui vir michi ſatis ſum. Tagus hyſpaniam preter fluit: pactolus aſiam qui duo fluuii aureas harenas habere dicuntur: huc eundem: huc tibi migrandum eſt/ qui tanto ſemper auro egeas/ nam qd̄ a me petis ad te nō ibit. Quod potui feci: et quia id nunq̄ ſufficit/ que/re aliunde quod ſufficit. Video me ſa/tis diu de meo ſinu confouiſſe. Vale ꝑ meritis. es enim vnus omnium ingratiſſimus.

¶ Commendatur magiſtro ſcolaris ad ſui ſeruitium.

¶ Epiſtola.ccxxxi.

¶ Salutes letiſſimo ſole letiores. Ha/beo domi iuuenem tui ſeruitii appeten/tiſſimum: aſpectu gratū: litteris eruditū hicariſſima indole clarū: quodq3 ſuper oīa ꝓcioſum eſt integra fide et ſingulari bonitate preſtantē/ qui corpus hab3 natura ſolidū. multa exercitatione dura/tū/ qui a teneris annis virtuti incubuit ad iram tardus: et verus in verbo/ quē dum noſſe ceperis: et amare ſil̄ incipies et mirari. Valde ſeruilis eſt. obediens: et humilis cui⁹ virtus tanta eſt vt cum oibus queat de omni genere laudis ꝯtē/dere/ ꝙ ſi lapides loqui poſſent in eius laudem linguas ſoluerent/ quē ſi in ſer/uitorē accepis/ n̄ philochthetes herchculi carior erat: nec chiron achilli. Nā ſimilis eſt amare ſimilē: oiſq3 ꝓbus af/ficitur ꝓbis: nec virtus pōt nō placere virtuti/ verū pl⁹ dixero fore ſpo/ ꝙ magis eum amabis: q̄ pithoū theſeus: aut hoſterē pilades. Nam is ore tullius eſt paris in facie: pirusq3 vigore. S3 neſcio an oberit/ ꝙman⁹ iā cū diſcendi ardor ī uaſit. Nichil eīn niſi libros ſcolas et magiſtros cogitat. In hoc vnū ſollicitos agit dies: et noctes inſōnes/ quē ſi te cōtigerit famlū admittere tue erit bōitatis ſuo fauere ꝓpoſito: opēq3 ferre tā iuſtiſ deſideriis. Et ſi qd inde dāni tuo acce/dat ſuitio/ fuerit tibi ī ꝑmiū oḃntis mer

ces eterna/quā tibi largiri dignetur ille
qui poteſt.

¶ Reſponſio ad epl'am p̄cedentē
¶ Epiſtola:ccxxxii.

¶ Salutes multā caritate fulgentes.
Laudaſti vir optime quē ad me famu/
lum miſiſti:audiui etiā te et priores lau
dauiſſe:ſed potuit forte tibi vel pruden
tia vt bonos faceres. vel fortuna vt in/
uenires preſtitiſſe. Michi fateor acte/
nus neutrū conceſſuꝫ eſt cū vtriuſqꝫ tm̄
ſtudiū michi ſp̱ fuerit. Ego bonū ſeruū
nunq̄ vidi. quero tm̄/qui ſi caſu aliquo
obuius michi fuerit:velut occurſu bici
pitis hoīs obſtupeſcaꝫ. Neſcio an in te
ceciderit antiquū ꝓuerbiū/plus eqͦ lau
dat/qui vult venales extrudere merces
Ab eo tempore quo mecū fuit tertiꝰ iaꝫ
menſis agitur/qui non tam mea p̄cepta
q̄ ſue veſtis nitorem curauit/ ne aduen
ticie ſordis quid recipiat:vel impreſſas
plicas colliſa remittat/cui etiam metꝰ
ſemper multus adeſt/ne dato ordine ca
pillus effluat:ne quoqꝫ ꝯplicitos coma
rum globos leuis aura cōfundat. Sepē
capillorum gerit auribus. et oculis im/
portunā:ſemp̱qꝫ illi pendent longiſſimi
ab intonſo vertice crines ſtudet placere
mulierū oculis:et maxime illis/quibus
diſplicere lucro eſſet:et decori. Nunq̄
is ſpeculo in cōſulto in publicū prodit.
In illo ſe comere:ſe ornare:ſe ſpectare
vultū crineſqꝫ cōponere ſtudet. In pre
cioqꝫ habet feminecos mores: cunctaqꝫ
muliebria vſqꝫ adeo ſectatur/ vt cuꝫ eū
in lucem natura produceret/viſa ſit do
micellam cogitaſſe. In veſtibus ſump/
tuoſior eſt/q̄ vel mos/ paternus:vel di
gnitas ſuoꝝ maiorū:vꝉ ſua facultas ex
poſtulet/qui ſuis voluptatibus nō me/
is vacat obſequiis. Finē do/ne ſim ver
boſior ne dicam tedioſior. Remittam il
lum ad te quē/ſi bonum ſeruitorē effe/
ceris tu palmaꝫ adeptus coronatus in/
cedas:et bene valeas.

¶ Scribitur ad prioreꝫ monaſte
rii ne quendam in donatum ad
mitat. ¶ Epiſtola .ccxxxiii.

¶ Salutes amiciſſimo cultu fecundas
Aures aduſqꝫ meas delatum eſt religi/
oſiſſime dn̄e filium curati inſtare vehe/
menter vt in donatum monaſterii tui ſit
receptus. Itaqꝫ rogatū me fecit/ꝙ euꝫ
tibi cōmendatum efficerem quo ſibi pa/
tronus tam ad rē:et opitulator adeſſes
Sed volens ego veritati ſeruire:non ro
ganti/conſulo ab eo te quo leuius po/
tes abſolue. Nam ſi eum in paucam lo/
quelam admiſeris:nunq̄ a collo ꝓpul/
leris. qui millies retruſus:millies aggre
di non veretur:nūq̄ illo fictioreꝫ hypo
critam vidiſti/cui dum loqueris loqui/
tur lubiniſſiꝰ ſe declinabit. et genua fle
tet:inclinatoqꝫ in terram capite ambu
lans humilitatem profitetur:lento ſer/
mone:tenuiqꝫ voce ad omne verbū ſu/
ſpirat:gaudet fictis ſanctitatis laudibꝰ
predicari:et neglecta veritate meriti de
ſola curat opinione/qui ſi ſe leui ſermo
ne offenſum videt/continuo attollit ſu
percilium mentum leuabit:mox pallet:
mox eſtuat:mox vultum rubore confū/
dit:et magnā trementibus labris impa/
tientiam pectoris oſtendit/quem vnico
verbo ita mutaueris:vt exiguo momen
to nō agnoſcas eundē/cui prope plura
ſunt mendatia/q̄ verba vt non videat
tam eſca q̄ mendatio viuere. Nulliꝰ ſe
creti tenax eſt. clauem oris iamdiu ami/
ſit/quem non dignū iudico :qui locum
tuis in ſedibus inueniret. Facilius canē
ab vncto corio terrebis q̄ eum a cipho
depuleris: Nullus eſt eo ſus immūdior
non vulpes fraudulentior:nec amat ali
quem:nec amatur ab vllo. Libidini ita
incūbit/quaſi non de libidine/ſed de glo

ria ſit certamen. Minuire cupit more e/
quorū ſi mulierem viderit/qui ad inglu
uiem crapulatur nō doctus fabā pytha
gore: nec olus horatii edere. Plura in
hac re loquerer/niſi occupatio ingens:
et breue tempus adeſſent. Uale q̄ȝ que/
as optare felicius.

¶ Alia ep̄la ad idē alius mediis.
¶ Epiſtola. ccxxxiiii.

¶ Salutes tempore non caſuras vllo.
Quod hunc virū de quo mecū nunci⁹
tuus multa verba fecit in domum tuaȝ
ambigis ſuſcipeꝛ/nihil facis a tuis mo
ribus alienū. Bene in agendis delibera
re ſapientuȝ eſt/quorū extra numerum
nemo te ponit. Sed q° certior fias/ ha/
buit is manus pice linitas: et ſemper a/
duncas/ vel quaſi aqua lotas plantagi/
nis: eiuſqȝ vi ꝯtractas: ac coriū cerneres
cadentibus prunis appoſitū. Nichil cui
q̄ȝ ꝓprium exiſtimat/ſed putat ꝯmunia
oībus omnia: inherens illi poetico me/
dio: Poſuit deus oīa campo. Non em̄
bonis alterius infenſus eſt: nec multuȝ
ponderat /quo vento res ꝯflentur/mo/
do ſuo cumulo accedāt. Tenes quid ve
lim: Ceterū ſi noua petis. Ita nobiſcuȝ
eūt res/vt nulle nobis epule dulces ſūt
nunq̄ȝ felix ſopor: nocte ſue quiete. Se/
pe nos rumor ſine autore comperſus cō
terret: falſaſqȝ nobis imagines cōſtrui/
mus: in peiuſqȝ ſingula vertimus. Om
nis em̄ noſter ſmo luctibus eſt: et ſuſpi/
riis plen⁹: ſempqȝ illud Uirgilianū an/
te oculos verſatur. Bella horrida bel/
la: et tibrim multo ſpumantem ſangui/
ne cerno. Multa nobis diritas ſyderuȝ
atqȝ fatoꝝ eſt: Gladi⁹ ſemp ceruici he
rere videtur. Uale. ex Louanio tarde
dū ſurgit nox auctura timores.

¶ Cōſulitur amico ne ad animū
trahatur oblocutio ꝺtractoris
¶ Epiſtola. ccxxxv.

¶ Plurimam fauentiſſimo corde ſalu
tem. Nuper ad me venit amice ſincere
vicinus tuus/de quo merito conqueri
ſoles: multa de te plena bucca ꝓferens/
qui meas aures rupit. ſua ſtultiloquen/
tia/cum ſit omni pica. graculoqȝ loqua
cior/cuius mores lingua pandit. Uilia
em̄ verba/vileȝ animū ꝓfitentur. Cōſu
lo ne ad animi indignationem traxeris:
indigneue tuleris ꝙ de te garriat. Om/
nia nāqȝ mala licet etiam leuia ſint per
impatientiā ingraueſcunt. Suus cuiqȝ
mos eſt. Jam ei male dicere in naturā
verſum eſt. Quis ꝯtra naturā certa/
bit? qs pelago ne fluctuet ꝓhibebit? vl
igni ne caleat? Loquax inimicus minus
offendit. Raro mordet canis/q latrat.
Nocet magis ira q̄ tegit̄. Min⁹ faciunt
qui magna loquunt̄. Sȝ vt veꝝ fatear.
Cepit tandē dū me lōgo tpis tractu au/
diuerat in bonā pteȝ linguam ſuaȝ infle
ctere. Aiebat em̄ ſe cupere ſeſe fraterno
ſub amore tuis affectib⁹ ꝯformari. Et
ꝙ oīa vetera forent in obliuiōis cāpo ſe
pulta. Rē meo iudicio feceris tuis mo/
ribus: tueqȝ virtuti nō imparē/ſi imotū
ſemp animū tenueris/prorſus nichilipē
do quid dicat: agat: vel moliat̄. Tu fac
valeas qeteqȝ viuas: areāqȝ illi vitupe/
rationis reliquas. Illius ſit male dice/
re: tuum benefacere.

¶ Reſponſio ad precedentē cū de
teſtatione detractoris et ſuorū
moꝝ. ¶ Ep̄la. ccxxxvi.

¶ Proſperitatē optate ſalutis. Ex cal
ce lraꝝ tuaꝝ fidiſſime vir accepi/ꝙ inui
dus meus multa tibi pulchra dixit quo
apud te innocencior: vrbaniorqȝ videre
tur. Itaqȝ cauteloſe hoc efficit/non vt
abſcindat: ſed abſcondat vitia qui ta/
men vſqȝ adeo inuidus permanet vt ſi
poſſet/oculos hoībus effoderet ne ſolē

BIBLIOTHEQUE MAZARINE

ꝛderent. Verum ſi capillum in hoīe ha
beat/cito excreſcere facit in trabē moꝛe
muſcarū nl boni acturus ſed ea mox fe
daturus ſi que bene acta conſpexit. Ne
ſcio cur tantoꝑe miratus/ſi laceſſitꝰ tā
tis iniuriis moueoꝛ/ qui ſi vides lapidē
teri/ignē videbis erumꝑe. Quid mirū
ſi in aīatis ego rebus mollioꝛ nō ampliꝰ
ipſis ferre valeam. Noſti em̄ q̄to cona-
tu ille:ille/ ſuperi quē fulmine ꝑdant/
famā meā nigrare molliatur:vt ſub illiꝰ
vmbꝛa poſſit ſuam infamiā occultare.
Si michi tamen ad vindictā tanta vo-
luntas adeſſet/ q̄ta facultas/ nūq̄ȝ hec
feciſſet libere:licenter.impune. Verum
de hoc alias. Cum per ociū dabitur/te
cum pluribus agam:Si quid ex me ve
lis pꝛecipito.tuis nanqȝ non modo mea
ſed meipſum totum ex plenis viſceribꝰ
coꝛdis impendo:⁊ bene valeto.

¶ Scribit filius pꝛo veſte.
¶ Epiſtola.ccxxxvii.

¶ Obedientiā humilimā ex centro coꝛ
dis loco ſalutis. Nouit veſtra paterna
benignitas honoꝛandiſſime pater/q̄ȝ in-
decoꝝ ſit int̄ honeſtiſſimos viros/ quos
inter verſari me ſemꝑ opoꝛtet/vili:abie
cta:laceraqȝ veſte cōparare. Detritū id
totum eſt quiquid veſtiū habui. Vix fi
lium filio coheret. Rogo igitur humili
ma pꝛece tunicā michi fieri longā:⁊ la-
tam/non auaro foꝛcipe ſciſſam/eamqȝ
rubeam:qua veſter in me fauoꝛ et ho-
noꝛ eluceant magis/quo valeam nō mo
do veſter filius/ſed vel dilectus iudica-
ri. Valete in valitudinis largitoꝛe. Ex
Louanio adeo raptim/vt nō tam curre
re manus/q̄ȝ decurrere videretur: Iu-
nii pꝛima ſub nocte ſilenti.

¶ Rn̄ſio ī pꝛima ꝑte ſerioſa:in cal
ce deriſoꝛia. ¶ Epl̄a.ccxxxviii.

¶ Petis fili veſtem/ ⁊ quidem rubeā/
vbi in hoc hyemis aduentu nō caloꝛem
ſed coloꝛem poſtulas/qui nō tam neceſ
ſitati/q̄ȝ iactancie ſubueniri requiris/q
veſtium cultui magis videris inſiſtere/
q̄ȝ ſcientie:vel virtuti/qui credo puero-
rum moꝛe veteres veſtes volenter lace-
ras:vt nouas recipias. Vtiqȝ fili nō tā
topere coꝛpoꝛis cultū curares/niſi neg-
lecta tibi mens eſſet:incultaqȝ virtutibꝰ
Quid longam:⁊ latam veſtem queris/
que lutum:⁊ puluerem trahat:⁊ in hu-
mum demiſſa calcetur. eamqȝ rubeam
⁊ oculis ſplendidam/ que te nō oꝛnaret
ſed tuam ſtulticiam pꝛoderet. Nam ve-
ſtis/q̄ȝ par eſt/inſignioꝛ:⁊ mouere alios
ſolet in riſus:atqȝ cachinnos:pꝛudenti-
bus autē viris inter quos te verſari di-
cis ſemper accepta eſt neglecta cura de
coꝛis tali moderatione/ vt nec ſoꝛdeat
veſtis:nec ſplendeat. Veſtias velim ani
mū virtutibus.hec veſtis ſolida eſt.⁊ ſin
cera non a caſu pendula. Pꝛo veſte au
tem coꝛpoꝛis tui mittam tibi griſeam ve
ſtem/ ne pediculi quos abunde nutrire
conſueſti/tuo cū pudoꝛe ſeſe oculis ho
minū ingerant. Animalia em̄ id genus
griſea facile occulit griſea veſtis. Scis
em̄ ꝙ ſimilis coloꝛ ſimilem tegat:pꝛodāt
qȝ ſe contrarii. Cōmenda me magiſtro
tuo viro michi ob ſuas virtutes ſūme
colēdo. Ex Doꝛdraco octobꝛis decima
celeri manu:et auida penna.

¶ Scribit amicus amico nō poſſe
votis ſuis ſatis eſſe cum excuſa
tione:⁊ oblatione. ¶ Epl̄a.ccxxxix.

¶ Plurimas coꝛpoꝛis animeqȝ ſalu-
tes. Non ſum beniuolentie neſcius vir
pꝛeſtantiſſime/quā in me ſepiſſime ma-
gno aceruo cōgeſſiſti/qui me tantis ſem
per meritis:atqȝ fauoꝛibus affluenter ⁊

ornaſti:⁊ preueniſti/ vt eoꝝ pre multitu
dine totus in me abſorptus videaris/
quo flāma michi amoris in te ſuccreuit
cuius exuberantiā tacere ſtatui:⁊ meā
ad tua ſeruitia oblationē/ne in me cla/
mitet pictagoras. Age magna:non ma/
gna promittens. Diuites verboꝝ inopes
rerum eſſe conſueuerūt. Magnis pro/
miſſionibus minimū fidei eſſe ſolet: Si
quid igitur ex me velis ſcribe:pete:expe
rire. Dabit expientia fidē. Sed ne inani
alaris ſpe/nichil hic loci eſſe video qꝺ
faciat in rem tuam. Nam ſumptus hic
lucra exuperant.rem paucis tenes. Aliū
de tibi conſulas oportet. clare loquor.
Spero iampridem te gandam cum apꝺ
te agerem lucide cognouiſſe me his mo
ribus eſſe/ vt verbis paſcere didicerim
neminē. Quod amplius ſcribam habeo
nichil/niſi ꝙ letus valeas. Ex Louanio
manu leui raptius ictu fulminis.

¶ Inuitatio partim ſerioſa:partī
iocoſa/ vt frequens ſit ſcriptio.
¶ Epiſtola.ccxl.

¶ Salutes deſideriis cōpares. In pri/
mis te plurimum rogo cariſſime vir/id
michi concedas ne minorem de me ge/
ras fidem/ꝙ̄ qui te ſaluū:⁊ res tuas ma
xime optant. Velinq; ego intelligas te
habere in me hominē amantiſſimū tui:
⁊ ſine vlla exceptione deditiſſimū tibi/q
⁊ ſi corpore tibi preſens eſſe nō poſſum/
amore tamen:⁊ ſpiritu aſſum. Et tu ex
aduerſo is es qui nullū erga te ſterilem
amorem ſinis: Noſtra ergo amicicia/
quā nec locoꝝ: nec tempoꝝ magnitndo
diuellere poteſt/nos ad calamū trahat.
Amo litteras tuas:quas tenaci:fideliq;
ſeruo memoria/ quas nūꝙ̄ video quin
moro quodam calore ſcribendi ardeam
rurſus. Si taces/maior michi ſcriben/
di cupiditas ſilentio concitat. Quid eñ
pulchrius ꝙ̄ amicū epiſtolis colloqui?
Ego eñ ſic michi ſuaſi aut nullū eſſe bo
num in vita:aut illud eſſe cum amicicia
iunctū/ qui inter abſentes niſi epiſtolis
florere non poteſt. Sepe michi pollici.
tus es frequēter ſcribere. Verū ſi ī me/
moria tua quid foraminis fuit quo pro
miſſum exciderit/ rogo id obſtruas/ ne
quod de nouo precibꝰ iā meis in fundo
iterum:atq; iterum decidat. Sed ſatis
iocatus ſum. ſerioſa iam prece poſtulo.
Sepe:ac ſepe ſcribito: nec velis te am/
plius excuſatione/que negligentie ſemꝑ
ſocia eſt expurgare/ quaſi nichil habue
ris quod ſcriberes/qui ſaltem illud ſcri
bere potuiſti/te nichil habere quod ſcri
beres. Si vales bene eſt:ego quoq; va/
leo.

¶ Epiſtola reſponſiua:⁊ excuſati/
ua frequētis ſcriptionis ex qua
litate temporis. ¶ Epiſtola.ccxli.

¶ Votis potiri loco ſaluiis. Sepe ad te
ſcribere ſtatueram colende preceptor/
ſed alia ex aliis impedimenta conſurgūt
veteribusq; negotiis noua ſemꝑ accre/
ſcunt:nec priora peragūtur:omīaq; ne/
gotia mea ſe miſcent:⁊ cōfundunt/ vt vꝰ
ſe pellant/vt procella ꝓcellam. vel ſeſe
trahant vt cortina cortinā/que ſemper
mentem a cepto auertunt. Vix ad me/
diam horam ſomnus michi obrepit ſub
tanto pondere negocioꝝ. Semꝑ eñ mi/
chi adſunt ſine fine labores/ quibus nō
ſubſiſtere poſſum niſi per labores requiē
quererem/qui in requie requiē nō inue/
nio. Te igitur exoratum velim/vt rari/
tati ignoſcas/ad quā me neceſſitas:non
deſidia traxit. Sed in ſūma illud habe/
to/ꝙ aliqua magna reſtant que hoc tē/
pore:etiam ſi michi ocium eſſet pēna nō
ſineret effluere. Sunt eñ periculoſa non
aperte frontis tempora:adeoq; turbata

omnia/vt nemo ſciat quo nauiget vento: vel quas in manꝰ littere/ ſi quas ſcribat/caſure ſint: ⁊ q̄tū leſure/ ſi male ceciderint. Tacebo igitur ne verba forte aliqua incautius prolata ſtatui obſint meo/qui quo eſt paruꝰ: fiat nullus. Vale ex ypris ianuarii tercia tarde/ vt cum epiſtola dies ipſe clauderetur.

¶ Petitur conſolatio ſup cauſa pendente coram officiali: ⁊ aſſiſtentia. ¶ Epiſtola.ccxlii.

¶ Salutes plurimas ſuaui amore ſpirantes. Cauſam habeo coram officiali morineñ. venerabilis dñe/quā potentia aduerſarii mei hucuſqꝫ potius q̄ equitas rexit/quam ſi perdo: ſtatui meo grauiſſimū vulnus infligitur/quod ne accidat in tua bonitate poſitum eſt. Mitto tibi in ſcedula his incluſa caſum: atqꝫ ꝓceſſum/ſuper quo conſultationē ſcribito: Et ſi quid in proceſſu per me minus preuiſum ſit/tua prudentia corrigatur. Nam ad te tanq̄ ad portum quendam ⁊ firmā conſilioꝝ anchoram cōfugio/q in tuam gratiā: ⁊ prudentiā omnē meaꝫ curā. cogitationē: mentē deniqꝫ omnē: ⁊ ſpem meā fixi: ⁊ collocaui. Vereor eñ/ niſi adiuueris/cauſā meam in periculū eſſe lapſuram. Non quidē ꝙ de iure mō dubium ſit: aut ſiniſtre de iudiciū ſuſpicer equitate/ſed quia aduerſario mei tātus litium amor eſt/ vt niſi cum eiꝰ aſtutia tua diligentia: tuaqꝫ induſtria certēt non videam quo facile dicta cauſa ſubſiſtere poſſit/quin indefenſa tanto aduerſatori cito ſuccumbat/qḋ ſi feceris expecta futurū/ꝙ tuis votis libens: paratuſqꝫ paream: nec eñ tam meū cōmodum michi carum erit/quod ex te accepero/ q̄ fuerit michi relatio gratiarū iocūda que ⁊ ſi forſan non tā digna erit/ vt tua merita exigent/tamē ⁊ iuſta erit: ⁊ debita: ⁊ ſi potero gratioſa. Vale fortis ſemper: ⁊ ſanus: ferriqꝫ recocti robore firmior.

¶ Reſponſio cōtinens iudicis laudem. ¶ Epiſtola.ccxliii.

¶ Salutes placidiores gēmis: ⁊ auro. Si tua cauſa vir dilectiſſime iuſticia fulgeat/nichil eſt quo deſperes. Iudex eñ vir litteris integerrimus eſt: iuriſqꝫ peritiſſimus/qui a ſemita recta deflecti nō poterit: adeoqꝫ amat quod equū eſt/ vt nichil poſſit/ niſi equū facere. liceos habet oculos videt/vt argus. Partiū verſutias ſua induſtria facile noſcit: faciliuſqꝫ frangit atqꝫ retundit: ⁊ que cauillationibus ſiniſtris partes confuſa efficiunt: atqꝫ turbata/mox omīa in ſedē debitam: ⁊ locum reſtituit/qui facile ꝓſpexerit/ne cauſe tue equitatē improba hominū conſilia vincant: in ſolāqꝫ iuſticiā lumina ſua fixa tenet: nec prece: nec auro declinat ab illa. Vale: ⁊ me puta tibi ſemꝑ deditiſſimū fore/ quādoquidē ſic tua imenſa de me expoſcunt merita/ que ſi forte nō fortem: aut potentē/vt velim/conſtantē tamen tibi animū ſemper polliceor: atqꝫ volentem. In proceſſione oppidi tui me tibi preſentē contuliſſē niſi maris tumor increſcens michi tranſitum denegaſſet.

¶ Reſponſio alia in aliam partem. ¶ Epiſtola.ccxliiii.

¶ Amicicias ſolidas minutione carentes. Aduerſarius tuus vir eſt verſuto. occultoqꝫ ingenio: ⁊ eo plane improbus atqꝫ huiuſcemodi moꝝ/vt/ne dicā alienos/ ſed ne ſuos quidem in pace relinquat/quos iniuriis: ⁊ contumeliis quotidie cōſectatur. ſe tamen innocētiſſimū fingit. Modo querit: modo gemit. Nūc tempus accuſat: nūc homines. Iuſticiā

ſuam predicat/ vt pallio verboꝝ falla/ cias tegat/ quo homie nichil ꝓducit na tura fraudulentius. Sed certe interea/ ꝙ aduerſarius tu⁹ dolis certat/ vinces/ ſi ex aduerſo certaueris nimis. Iudex eñ quod vis faciet/ ſi eũ munere paſcas venalem proſtituit iuſticiam eius animo in te benigno gratia carebis/ niſi eius a/ uaricie tuis muneribus hiatum opple/ ueris. Animã: ⁊ ſanguinẽ vendet/ ſi em/ ptorem habeat. Sed hac ĩ re ſilentii mo deratione habebis/ ne incaute que ſcri/ bo reueles. Nam verbum alas habere fingit Homerus/ qm̃ ⁊ volat celeriter: ⁊ non facile emiſſum reuocatur. Que igitur ſub tegmine dixi: ſub tegmine ſer ua: ⁊ bene vale. Scriptum celeriter vo/ lante calamo equa fuga ſagittis.

¶ Querela amici ad amicum qui ab hoſtibus captus eſt.
¶ Epiſtola. ccxlv.

¶ Neſcio frater optime quid ego infe/ lix ſiniſtro ſub ſydere natus in ſupero⁹ demerui/ ꝙ tantis calamitatibus concu tior. Pridie eius diei q̃ ciuitas caperet̃ exire conatus agmẽ armigeroꝝ incaut⁹ ſubintro: ⁊ preda bellica fio: non potens pedum celeritate ſaluari. Nec aliud vi/ deo q̃ ꝙ tetro carcere cogar putreſcere proch dira heus nimiũ dira potentia fa ti. Non tamẽ hec me ſcribere arbitrare vt aliquid mea in cauſa tuo agas detri/ mento: nec volo meã amiciciã tibi iactu ram attuliſſe. Vbi tamẽ abſq₃ incõmo do tuo cũ reliquis amicis modũ mee re demptionis adinueneris: iam vitam de/ deris morienti/ quod inextimabile mu/ nus nũq̃ erit a mẽte ſeiunctũ. Vale. da tum ex loco tenebris: ⁊ ſqualore pleno. ⁊ quidem palpando potius q̃ ſcribẽdo. Teſtes ſunt caracteres.

¶ Conſolatio ſuper querela ami ci predicta. ¶ Ep̃la. ccxlvi.

¶ Non eſt qui ſatis explicet fidentiſſi/ me vir/ q̃tum doloris aceruũ littere tue animo infuderint meo. Quãq̃ ſemꝑ ac oculis cernerem ſubtimui tuo ſtatui/ q in ciuitate cupidius q̃ felicici⁹ perman ſiſti/ ſed dum iam res eo ducta eſt/ vt ne queat aliter eſſe/ fac animo forti: atq₃ magno ſis/ te colligas/ viruq₃ prebeas. Tibi. virtus tua plus dedit/ q̃ fortuna abſtulit. Ea igitur te virtute ſuſtentes. Ego antẽ videro vt gratiã/ quã tibi im mortalẽ habeo/ re ipſa probem. Tuus ſemꝑ fui: non fortune amicus. Semꝑ m̃ mouit. mouebit/ dum viuã/ amicoꝝ cu/ ra/ quos virtus michi: merituq₃ conci/ liant. Sed velim ita intelligas/ vt que ꝑ te facturus ſum/ inſolutũ nõ in anteceſ/ ſum accipias. Ex louanio ea feſtinãtia/ que digitis ſudorem expreſſit.

¶ Rogat amicus vt medicũ mit tat amico egroto.
¶ Epiſtola. ccxlvii.

¶ Sis mi petre fortunat⁹. Eſt apud te medicus arte: ⁊ experientia preſtans/ a quo michi per te impetrari exopto/ vt me viſitet/ ſiminus regimẽ ſcribat/ qd vt certius poſſit/ dices me vexari immi ti podagra/ qui moribus membra mea q̃ ad decorem inflectionis natura laxaue/ rat/ iam in tumorẽ ducit/ iam in rigorẽ cõſtringit. Dolor ĩmaniſſimus eſt/ qui nũq̃ me deſerit/ quin reliquias peiores relinquat. Rurſus ex raritate mee tem/ perature/ quã medici complexionẽ ap/ pellant/ tantus michi aliquãdo glacia/ lis heret rigor precordiis vt nullis poſ/ ſim operimẽtis nulloq₃ cõgeſto veſtium cumulo caleſcere. Longior eſſem/ ſed ꝑ perat nox auctura dolores. Vale. dile/ cte: viueq₃ dies longos letus: ⁊ fauſtus.

¶ Reſponſio ſignificans medici miſſionem.

¶ Epiſtola.ccxlviii.

¶ Petrus tibi deditiſſimus ſanitatem dicit. Dum litteras accipio hora iã fer me noctis vndecima exceſſerat. ceperant q3 iam oculi ſomno graueſcere / quem ſomnum motis auribus canũ more: erectoq3 mento mox excuſſi: eumq3 diſtuli in tempora lucis/hauſit michi lachrymas epiſtola tua/qua morborũ longa3 cõgeriem tibi vni incubuiſſe ſignificas. Sed nuncius qui has celeri curſu ptulit /me magis: longeq3 magis paueſcere fecit/ex quo tue valitudinis vix verbum vnũ excuſit/qui omne ad verbum meũ ingenuit: longeq3 plura fletu/q̃3 loquendo ſignificauit/ſed firmo velim pectore pſtes: q̃primũ ſuperi celum/dieq3 reducent/aderit ille quem optas medicus ſanitatis tue fautor: et autor.

¶ Rogatur prior magiſter/vt patrem inducat vt filius in pedagogio locetur.

¶ Epiſtola .ccxlix.

¶ Obedientiam cõdignam loco ſalutis. Pater meus magiſter colẽdiſſime cupiens me mollius educari: Louanii i domo ciuis me collocauit: et certe electe ſatis quo ad corporis alimẽta. Honeſta enim eſt domus: honeſtior hoſpes honeſtiſſima om̃ia que aguntur/que tñ eum laicalia: atq3 ꝓphana ſint /parum profectui ſeruiunt meo. Hoſpes eñ nõ niſi mechanica ſollicitat/cuiꝰ vxor more aliarũ de lino: gallinis: et ouis ſemꝑ diſputat. Et quia diu ſciui patrem meũ in omnibus cõſiliũ magnipendere vrm̃: ſcio etiam ſcolaſticas omnes res vobis q̃cognitiſſimas eſſe. atq3 nõ latere vos q̃utile ſit in pedagogio ꝯmorari: vbi argumentando: ſoluendo: replicando cõtinua colluctatio eſt. Ibi enim vigẽt ſtudia: proferunt ſe ingenia: ſeſeq3 exercitãt/vbi nemo eſt qui nõ vel diſcat: vel doceat: petat vel reſpondeat: profundat q3 litteras: vel hauriat. Quater enim ĩ die /qui pedagogio immorantur/diſputationes et reparationes habent/abſentibus nobis qui extra ſumus. Nemo loquitur non latine/tantus ibi litteraru3 ſtrepitus: tantaq3 doctrinaꝝ cõſonantia/vt clangore quodam videantur et muri: et paries/tecta ſimul: ⁊ pauimẽta ſcientias ipſas reſonare/ non aliter quam ſi aeris particula quelibet latinis fores impreſſa caracteribꝰ/quo ſcolares die nil aliud audire videtur/q̃3 ſcientias: nocte autem q̃3 earum imagines Et licet in pedagogio vita michi coactior eſſet: omniũq3 agendorum licentia minor/in hanc tñ ſñiam ardor ſtudẽdi me pertulit/vt pedagogio libenter nũc immorarer/cuius incolas vidi ceteros ſemper antecelluiſſe/atq3 in omnibus promptiores. Supplico igitur patrem meũ informate/vt paruis expenſis magnum profectu3 preferre dignetur. Iuuat ſepe carius emere ſi merces fuerint meliores: diciteq3 ſibi que in rem faciũt Scitis quid veli3/ſcribo perito/qui ex paucis multa cõcipere cõſueſtis. Valete feliciſſime: termino ⁊ fine ſecluſis.

¶ Rogatur pater a filio vt eum in pedagogio faciat cõmenſalẽ

¶ Epiſtola.ccl.

¶ Humillimam obedientiam cũ veneratione condigna. Pater optime votis meis votiue cuncta reſponderent/ſi dignaremi in pedagogio ſumptus michi emere/quo nichil duco gratius: nihilq3 fore vtilius. Neſcio michi Louanii de neceſſariis eſus: et potus proſpicere vbi cara ſunt omnia: atq3 ſcolaſtica in ra exoluere abſq3 erogatiõe: ac impendio pecunie multe. Annus eñ longus ẽ

multã diẽ continẽs. Vix etiã adeſt hora
que non ſecũ egentiã nouã afferat: ⁊ qua
vicus vnus alterne me nõ habeat tran/
ſeuntem. Priuſꝗ̃ quater in die ſcolas
adeam: redeãqꝫ: atqꝫ loca varia ꝓ eſcu
lentis: ⁊ poculẽtis viſitem/ multa michi
inter digitos tẽpora diſſiliunt profectu
cũ modico: nec video me terminũ anni
attingere poſſe quin forẽ hoc modo vel
totidem: vel ampli⁹ ꝗ̃ in pedagogio ex/
poſiturus. Sic vobis nõ proſum meipſũ
negligo. Exteris ego curis diſtrahor.
Interea me ſocii mei paſſib⁹ longis an
tecedunt/ quos non tam ſequi/ ꝗ̃ ꝑcur/
rere conarer/ ſi cũ eis in pedagogio ſolis
litteris deditus eſſem/ vbi totũ aĩm meũ
in ſolo ſtudio defixum haberẽ: ⁊ vbi ad
manũ ſemp̄ adeſſent magiſtri meis dubi
is ſatiſfacturi ingenioꝝ duces: ⁊ faces:
nec minus haberẽ coniũctos michi ſo/
cios multos ingenio: ⁊ diligentia claros
qui pulchro auſpicio preſignant in ado
leſcentia/ quales futuri ſint etate proue/
cta/ quibus cũ iocundiſſimũ michi ſtu/
diũ eſſet/ omĩ tedio laboris ſecluſo. Nã
vt equi currendo/ ſic nos diſcendo ani/
mamur multitudine. Valete pater omĩ
felice felicius.

¶ Magiſter ſcribit ſcolari cona
tum eius collaudans.
¶ Epiſtola.ccli.

¶ Salubres tua ĩ vota ſucceſſus. Mul
to ſum euectus gaudio litteras tuas le
gens inſignis adoleſcens/ quibus petis
q̇d erã ꝗ̃ breuiſſime cõſulturus. Quis
enĩ vel mediocris ingenii nõ hoc intelli/
gat/ longe fore vtilius cum bonis ſtudẽ
tibus/ ꝗ̃ cum laicis habitare. De hac
re cum patre tuo ſermonẽ multũ habui
qui cõſilio meo: tuiſqꝫ pariter ꝓpulſat⁹
precibus cõſentit tue grate petitioni/ q
vltro appetis ſtrictius viuere/ vt largi⁹
diſcas: nec potuit pater generoſos illos
conatus tuos hec audiens nõ collauda/
re/ qui animũ tuũ rationi: ſiue vt aliter
idem dicam/ te tibi ſtudes ſubiicere/ vt
quãdoqꝫ multos alios antecedas. Det
tibi illius animi conſtantiã: illiqꝫ aĩo lõ/
giſſimũ tẽpus/ qui dare poteſt. Demon
adiecit pater/ quod me rogauit inſerere
litteris/ vt ſcilꝫ omẽs curas tuas in id ver
tas/ vt bon⁹ fias: atqꝫ bonoꝝ magiſtro
rũ tuoꝝ/ cum quibus morari cupis be/
niuolentia nõ indignus: ⁊ propoſito tuo
vigilem efficacẽqꝫ operã ſemp̄ impẽdas
quod ſi feceris obligabis ꝑualde me in
tui amorem: ⁊ etiã patrẽ tuũ non tibi in
idoneũ debitorem. Vale: ⁊ certe gaudẽ/
tius/ ꝗ̃ ſub ſole ardente cicada.

¶ Pater ad filium/ qui filii aſſen
tit deſideriis. ¶ Epiſtola.cclii.

¶ Fili: habet hoc omĩs iuuentus/ vt le
uiter iudicet: ⁊ noua ſemp̄ affectet. Ne/
ſcio ſi leuitate ducaris: vel traharis no/
uitate/ qui ſic in pedagogio morari deſi/
deras. Si te/ vt ſpero mouerit virtus: ⁊
ſcientie cupiditas: vt tuis litteris teſta/
baris: nõ poſſum votis non acquieſcere
tuis: nec deeſſe poſſũ boni magiſtri tui
conſiliis multo ſale. Minerue conditis.
Intres igiť cõmunẽ porcionẽ cõmuni
more alioꝝ. Polliceare magiſtro tuo ſo
lutionẽ in tempore: has ſibi oſtendẽs/ vt
ſciat te hoc facere me iubente. Vale in
chriſto: atqꝫ taliter/ vt que illi placeant
ſolum cupias: faciaſqꝫ

¶ Pater ad filiũ ad militiã ꝓue/
ctum. ¶ Epiſtola.ccliii.

¶ Quantũ cariſſime fili tua ex preſen/
tia ſolatiũ ceperi ſeparatio docet. Cre/
ſcit indies amor in te meus: neſcitqꝫ cõ/
ſiſtere: eoqꝫ magis/ quo dñs tuus te litte
ris ſuis alti⁹ effert atqꝫ cõmendat. Scri
bit enĩ te militia tuis meritis decoratum
multa quoqꝫ alia/ que facili⁹ ſparim ꝗ̃

crediderim/niſi apud me multe eſſet fi-
dei:⁊ niſi natura id fieret/ vt facile cre-
dat quiſqꝫ/quod optat/que ſi ita ſint ꝑ-
ſeuera:ſin minus/fac vera eſſe incipiat.
Si qua tibi tui cura: ſi quis amoꝛ glo-
rie:vel ſi quis tibi ad honoꝛes conatus
eſt/id ex te ſūmopere requiro/ vt qđ li-
berali aīo abſcedēs ꝓmiſiſti indefeſſa cō
ſtantia ꝓſequaris. Multa ſūt que cala-
mū meum ad alia vocant: Tu igit̄ vale
ego em̄ valeo quantū ſolent vetera ecō
trario cōpacta coꝛpuſcula/ſed quo me-
lius valeam:operam dabis.

¶ Ad idem. Epiſtola.ccliiii.

¶ Optata ſalute pꝛemiſſa. Vix credas
care fili quātis ob tuā abſentiā vexer an
guſtiis:quātiſqꝫ doloꝛibꝰ crucier:iā pꝛi
mū agnoſco/ꝙ abſentia amoꝛē non mi-
nuit/ſed aſcendit. Audio te militie mu-
nere functum:⁊ in capitaneū delectū: et
ad pꝛelia ꝓficiſcentē. In his fili occu-
pari durum/ſed longe durius pꝛincipis
iuſſibꝰ cōtraire. Supplex ego deum oꝛo
vt euntē comitetur. Dii ceptis faueant.
adſitqꝫ tibi ſplendens:⁊ īmobile ſydus/
quo eo ducaris/quo cepit animꝰ:⁊ levꝰ
⁊ ſaluus reuertaris

¶ Reſponſio. ¶ Epiſtola.cclv.

¶ Litteras veſtras paterni amoꝛis ple-
niſſimas metuēdiſſime pater tanto acce
pi gaudio/q̄ꝫtum hic calamus depinge-
re nequiret/etiam ſi ferrens eſſet:vel ex
calibe fabꝛicatus. Quod me dn̄s meus
ſuis litteris extulit:nō id merita mea/ ſ;
virtus ſcribētis effecit. Enitar tn̄/q̄ꝫtuꝫ
in me fuerit roboꝛis:atqꝫ neruoꝝ/pater
na veſtigia imitari/ quo indies hec/ ſi
qua.eſt/de me duplicet̄ opinio: curabo
qꝫ pꝛeteritā ſegniciē meam diligentia vi
gilantioꝛi cōpenſare:nō ſomno.nō vētri
nō inertie vacaturus/a quo ſatis me li-
berat onus/qđ poſt adeptā militiā illu-
ſtriſſimus dn̄s noſter dux humeris meiſ
qđ ſupꝛa vires homis adiecit/ quod nō
tam ꝓmere q̄ꝫ obꝛuere me videt̄/qđ ma-
lim ab aliis/q̄ꝫ ex me audiatis. Huc mi
chi animo opus eſt nūc pectoꝛe firmo.
Valete pater:animoqꝫ ſemꝑ fixo tenete
nūq̄ꝫ poſſe mea obſequia veſtris impe-
riis ſuperari

¶ Epiſtola dubitatiua ſuper mi-
litia filii. Epl̄a.cclvi.

¶ Salutem. Fili ꝙ miles creatus ſis:ne
ſcio vtrum doleā an gratuler. Sepe qđ
incipit in gaudio/deſinit ī meroꝛe: Per
militiā em̄ plures ad inopiā ad carceres
ad deniqꝫ moꝛtē peruenerūt. Habes iā
vnde ſemꝑ inquietus futurus ſis:vel in
gloꝛius. Quid queſo iuuat habere: qđ
ſeruatur vite diſcrimine: ⁊ cuiꝰ pꝛeciuꝫ
ſanguis eſt? Traxit te foꝛte vanitas ad
militiam/que vanitas fecūda folioꝝ eſt
⁊ frondiū/ ſed ſemꝑ fructus eſt inanis.
Si ante tempꝰ hanc militiā ſuſcepiſti/
pꝛiuſq̄ꝫ martialibꝰ artibus ſis imbutus
pudebit aperto hoſtio viuere ⁊ inter mi
lites cōparare. Fuerit em̄ neceſſe per mi
litie titulum ignoꝛantiā tuā in apertum
exire/ quē tamē titulū/ ſi digne cepiſti/
gaudeo/nō ꝙ habeas:ſed ꝙ eo meritus
es/quē ſi ſapis fouebis laboꝛibꝰ/ne tur
pi ocio euaneſcat. Laboꝛ area eſt virtu
tū. Nil ſine laboꝛe excelſum eſt. Mul-
tos laboꝛ extulit:ſopoꝛ nullū. Sepiꝰ hoc
dixi:ſepius hoc repeto/vt altius impꝛi-
mā. Vale. Ex Louanio quodā calami
celerrimo curſu.

¶ Alia epiſtola in eandē ſenten-
tiam. ¶ Epiſtola.cclvii.

¶ Animū inuictum loco ſalutis. Satiꝰ

forte fuiſſet fili militiam humiliter: ve-
recundeq3 recuſare/ q̄ꝫ glorianter ample
cti. Pullulat iudicio meo in orbe dam-
no magno inutiliū tanta ſeges militum
Sed ex aduerſo multos vidi/ quos ociū
fedauerat ꝙ eos ſuſcepta militia mox
deterſit. Tu igitur enitere te militie acti
bus exercere. Ignis nanq3 de ſilice col-
liſionibus queritur: arma que fiunt con
fricationibus clariora/ qđ vt letius fa-
cias: ecce tibi equū mitto/ qui ad ſpeciē
eſt honeſtus: ad curſum velox: ⁊ ſub ha
ſtis aſſuefactus. Vale ſtrenue. atq3 va-
lenter.

Arguit pater filiū ſuū militem
nō militariter viuentem.

Epiſtola. cclviii.

Neſcio quid audio fili/ ꝙ vite macu
las induis/ quas reſtans vita non facile
poterit eluere/ ſic te gubernas/ vt pte-
nuis tue ſpes ſalutis ſuperſit/ qui more
traſonis tuā militiam veneri deuouiſſe
videaris. Licentius q̄ꝫ par eſt vteris eta
tis vitio/ qui nō plus vitio reſiſtis/ q̄ꝫ a-
qua ſigillis/ cum nemo te erroribus ſic
antecedat/ quē nō facile aſſequaris. De
narios tuos effundis: ⁊ proiicis/ vt quā-
q̄ꝫ varronis theſauros/ vt apud Tulliū
eſt poſſideres/ nō tamē illi ſumptui ſub
ſiſtere poſſes. Perpendere deberes/ ſi ſa
peres cum te elato mēto diuitem iactes
nullū aceruū3 tantum eſſe: quin tandē
oblationib⁹ cōſumat. Si tuū errorē pre
cepta mea non poterūt compeſcere/ ſed
ſemꝑ ſerpſerit: ſeq3 latius fuderit/ tan-
dē memineris te tua dementia periiſſe/
qui meis preceptis ſaluus eſſe potuiſſes
Vale: cautiusq3 tibi proſpice/ ne pereū
tibus rebus fabula fias.

Epiſtola cōmēdaticia amici ob
multa merita cari.

Epiſtola. cclix.

Proſperitatis optatam affluentiam
Quod ore ſperauerã venerãde prece-
ptor: calamo cōmittere conſtringor. Ve
lim tibi perſuadeas/ nichil me maiori
ſtudio a te petere: nichil te michi grati⁹
facere poſſe/ q̄ꝫ poſthabitis omibus. ha
rū latori beniuolentiā tuam. conſilium ſi
mul ⁊ aſſiſtentiā accōmodes/ quo intel-
ligat cōmendationē meam vſui ſibi ma-
gno fuiſſe. Dignus eñ ē qui a te diligat
⁊ tuo dignetur adiumento. Non facile i-
uenies/ in quē vſq3 adeo digne benefici-
um collocaueris/ cū quo oia michi etiā
intercedūt amicicie iura/ quē vt alteru3
fratrem amo/ quo nichil michi carius:
nichilq3 iocūdius.. Neq3 viuit/ cui ho-
mini amicicie locū priore3 faciam/ exce
pto ꝙ in hoc ipſe primū locum occupa
ſti/ ꝙ ſi operam tuam illi cōtuleris: ī me
collatam accipia3. Vale: ⁊ ſi forte plus
equo de tantorū onerū impoſitione confi
do/ meam preſumptionē excuſet mea in
te fiducia. Nichil eſt/ quod non amor
audeat/ de quo vere dictum eſt. Auda-
cem faciebat amor. Tu autem permit-
te/ quod rurſus ab alio dicitur. Omia
vincit amor. In vtrūq3 cadit quod ſe-
quitur. Nos ergo cedamus amori. Rur
ſus vale: ⁊ quidem taliter/ vt duplicatio
nem verbi duplicata valitudo ſequatur

Alia cōmendatia ſub aliis ver-
bis: ⁊ forma.

Epiſtola. cclx.

Salutes multas: ⁊ longas: ⁊ ſepe re
ſumptas. Lator harum deprecatorem
me pro ſua cauſa popoſcit/ cuius votis
ſi non paruero/ vereor ne eius in me me
ritis teſtimoniū nō ſatis expleueri. Ita
cū a me diligit/ vt tibi vni cōcedā/ pſea

nemini. Si igitur amoris aliquid in te
reſidet/reſidet certe plurimum/id rogo
omne in huius amici mei cauſa diffun/
das. Gratiſſimuz michi feceris/ſi huic
amiciſſimo meo tm̄ tribueris/q̄tum cui
tp̄is vnq̄ tribuiſti plurimū/quem ſi de/
ſeras/non eſt homo alter in quez ſpem
transferat: Perſuaſum michi habeo/
nichil eſſe/quod a te impetrare nō poſ/
ſim. Pro tua igitur prudentia dicti la/
toris iuſtitiam ſinceram integramqz ſer
uabis et bene valebis: mei ſemper meōr
et amans.

¶ Epiſtola merā credentiam cō/
tinens.

¶ Epiſtola.cclxi.

¶ Plurimas iugi cremento ſalutes
Mitto ad te famulū meū quo non fide
lior /quo nō ſecretior alter. Marcꝰ ego
iam temporis non poſſum latius ſcribe
re: neqz tuas litteras peto daturas mo/
ram nūcio/cui redeunti non tam equi
curſu/q̄ volatu opus erit: ipſeqz nun/
cius nobis calamꝰ: epiſtola: lingua erit:
et fides eius cōmune ſigillū. Sed hic ſi/
ſto: hic taceo. Nam ſi de breuiſſimo tp̄e
quo has ſcribere cogebar querelā depi
go/interea michi tempus ego breuiꝰ ef
fecero. Rogo tn̄ cogites: nō quid ipſe/ſz
quid eius equus poterit/quem cōmuta
bit/ſi id neceſſe iudicaueris/ne nimia fe
ſtinatio feſtinationem tollat. Vale diu
ſane: ſed ſemper feliciter.

¶ Epiſtola cōmendaticia amici
ad amicum cōmendatum: ami
cum qualificans.

¶ Epiſtola.cclxii.

¶ Id modicum qđ poſſum pro ſalute.
Cōmendo tibi amiciſſime vir haruz la
torem/cuius res in turbido ſic poſite ſūt
vt curam amicorum erigant / alioquin
diſpendium ſubiture. Hinc te rogo vt
digneris eundem inter vlnas tui amo/
ris amplecti/qui me totum tenet: et poſ
ſidet miro dulcore fauoris. Dignus vti
qz tuo amore/apud quem non minꝰ ho
neſtas : q̄ apud alios neceſſitas valet.
Fama enim optima fruitur: et meritiſſi
ma/qui plurimum fide: plurimū virtu/
te: plurimū intelligentia preſtat: et q im/
penſa ſibi beneficia ita interpretatur/vt
dum priora accipit: poſteriora mereat̄/
cui vt adiumento ſis tantis precibus po
ſco q̄tis v̄ba nulla ſufficiūt: eritqz mi/
chi tāto iocūdius/qᵒ id feceris libentiꝰ:
eoqz gratiꝰ quo citiꝰ. Sis bona valitu/
dine: opāqz des firmā/atqz ſincerā/ne il
le ſe a me: ego quoqz me neglectū a te ſu
ſpicer. Ea tn̄ ſemper ſub lege vt citra te
dia ſiſtas. Ex Bruxellis martii die ſep
tima : et quidem veſperi dum ſua iaz re
traxerat lumina celum.

¶ Scribit pater ad magiſtrū filii
vt determinans fiat ſi ſic magi/
ſtro videatur.

¶ Epiſtola.cclxiii.

¶ Scripſit nuper venerande magiſter
filius meus ad ſuū magiſtrū qui in eū
prima grāmatice rudimenta coniecit lit
teras verbis pulchras: et ſenſu fecun/
das/quas potius credo non eius/ſz di/
tioribus venis eruptas/quibus ſubnixe
ſupplicat vt cum ſociis ſuis ad gradus
procedat. Ego igitur cōſilio eius magi/
ſtri: paternoqz officio tractus eius pre/
cibus acquieſco determinans ſuo vt tē/
pore fiat/ſi ita ſuaſeris. atqz in eum ſtu
diū: ingeniūqz perſpereris/quo tandem
firmis neruis nomen magiſterii potēter
defendere poſſit. Nolo enim q̄ domū re
deat vacuo vaſi perſimilis: nō re/ſed no
mine gloribundus. Reliquum nihil mi
chi eſt qđ ſcribam/niſi que amicorum
inter ſe cōmunia ſunt: atqz in omnibus
lr̄is cadunt. Valeo bene et opto te be/
ne valere.

¶ Rogat ſcolaris magiſtrum ſu/
um priorem / vt patrem inducat vt gra
duari poſſit.

¶ Epiſtola.cclxiiii.

¶ Seruitiū tam debitū ꝙ̄ promptū lo/
co ſalutis. Ad vos humili prece ꝯfugio
magiſter mi cariſſime. Scio ego patreꝫ
meū diu animū ſuuꝫ induxiſſe nichil vo
bis non credere ſed maximā in vos fidē
habere : vel in his que ſtudium meū re/
ſpiciūt/apud quē vobis autoritas:⁊ fa
miliaritas ingens eſt:heretqꝫ ei profun
diſſime/quod ex vr̄o ꝯſilio traxerit. No
uit etiam ꝙ̄ta diligentia conatꝰ eſtis mi
chi pulchra litterarū initia infundere /
vtinā tanto ꝓfectu:ꝙ̄to conatu. Fateor
ſane ꝙ longe e manibus veſtris alter e/
uadere potui/ſi mea capacitas vr̄e doc/
trine rn̄diſſet. Raro ſemē germinat/qđ
arido fundo iactuꝫ eſt:nec eque ſecuris
ſecabit ligni cadens in nodum:ac in pla
num ceciderit/quod non ſecātis:ſed no
divitio accidit. Sed miſſis his ſcitis ve
nerande magiſter inſtare nunc Louanii
determinātiaꝝ tpa/q̄ iam ſi pretereo cū
phiſcam audio non redibūt oportuna.
Quicquid de hac re ad prēm ſcribo:co
natur omīa in tp̄s ꝓtrahere:putās/ qđ
hodie non fit/cras eque fieri poſſe. ⁊ vt
rerū inſcius eſt nec ritus:nec agendi for
mas vniuerſitatum cōprehendit. oculū
in me/vt in puerū gerit:etatem ſolū me
tiens/cui exiſtimat gradum nō cōgrue/
re:viderurqꝫ ſubuereri/ne viridi tribu/
at/quod maturo debitū eſt. Rogo igit̄
prece cuꝫ maxima ex corde fluente/qua
tenus eundem pio veſtro cōſilio inclina
re dignemini/ꝙ me cum ſociis meis ad
graduꝫ ꝓuehat nec laboribus meis pre
mium deeſſe ꝑmittat: Caſurus mihi a/
nimus eſt ſi videro ex flore ſtudioꝝ me/
orū nullū michi fructū rn̄ſurum. ꝙ̄ ſi o/
pe veſtra ad gradus ſcandere permiſſꝰ
ſim/ſpero labore meo id me effecturus
vt in patrem:in amicos/inqꝫ omnes de
niqꝫ mei amantiſſimos honor gradus
redundarit. Idqꝫ me curatoꝝ pollice/
or/ne vel vos cōſilii:vel tandem patreꝫ
peniteat obſequii. Vale in eo qui preſi/
det omni creato:

¶ Pater ſcribit magiſtro ſuper
gradu filii:partim mentem ex/
primens:partim conſilium petens.

¶ Epiſtola.cclxv.

¶ Multa ſalute ex corde p̄miſſa. Ro/
gauit me filius venerande magiſter eo
intentius/quo imprudentius vt cum ſi/
ne rem·ſuis cū ſociis ad magiſterii gra/
dum prouehi: Sed ꝙ in hac etate tenel
la ad tam alta:et fauſta auſpitia leuari
poſſit:non ſatis habeo exploratum/ qđ
tn̄ ſi facile poſſit:cōculſum apud me iaꝫ
eſt/non eſſe deliberandum/ſed ſi dubiū
ſit non eſſe conandū. Filii tamē mei deſi
deriū peruihabeo. Ille enim quid ſibi
cōducat:quidue pulchrū:quid quoqꝫ đ
corum in vnaꝫ partem inclinatior non
equa lance deliberat. Sed certe tua au/
toritas/et ſi ſentirem aliter/me facile ꝓ
uocaret: vel ſi dubitarē tua hortatio me
facile impelleret/vt id ſequerer :qđ tu
optimū iudicares:nec aduertam ad ali/
orum ꝯſilia ſi tua ſint pugnantia. Pluri
ma calamo ſubtraxi/que ꝯmiſi nuncio.
Vale diu felix:ſemperqꝫ beatus:

¶ Alia epiſtola in eadem materia
in aliam ſententiam.

¶ Epiſtola.cclxvi.

¶ Amiciciam integerrimam:atqꝫ ſalu
brem pro ſalute. Rogo cariſſime vir ne
filium meum ad gradum admittas/niſi
ipſe gradui et gradus illi decori ſit. Ne
quaꝙ̄ volo vt gradu p̄cedat/quos ſeqt̄
lr̄is/ne cū doctis pudore taceat :vel im
pudentius inepte loquatur/quo tandeꝫ
vertatur in riſum:et fabula fiat. Non

volo/ꝙ redeat vana opinione tumefac
tus ſolum edoctus ventoſitatis ineptia
ſuperbie. Non enim birretum magiſtrū
efficit:nec doctorem anulus:nec laurea
poetam. Neceſſe eſt in eo ſit/quod eū fa
ciat glorioſum. Nolo ꝙ foris gerat no/
men ſcientis:et intus viſce more nil niſi
ventū cōtinens:vel more vacui vaſis qđ
foris tumet:intus nihil continet. Velī
potius ſimuletur ficui fructu:non flore
iocunde/ꝗ̃ ſpine que non fructu ornaẗ
ſed floribus. Nolo ꝙ michi redeat fo/
coqȝ meo michi aſinus aſſideat corona
tus vano vento non rebus inflatus.
Ridicula ꝓfecto:et alto cachino dig/
na eſt nominalis virtus:vbi ipſa nomi/
na rem patentiſſime mentiuntur. Tunc
nomen ſue dignitatis vnuſquiſqȝ vera/
citer tenet /quando reȝ nois poterit po
tenter exercere. Ego enin in adoleſcen/
tie mee primiciis ſtudiis incubui phie/
nunꝗ̃ tn̄ gradū volui quod reuerētia fe
cit :non cōtemptus /ad quem/et ſi non
forte ꝑtingere ad ſaltem ſpirare ꝑmiſſū
erat:Si tn̄ colende vir filiuȝ cenſeas nō
indignū tanto nomine.placet vt illiꝰ la/
bor gradus honore premietur/ quāuis
potius ſit viciſſitudo/ꝗ̃ premiū/qđ ad
ſtudiorum flores graduum fructus cō/
ſequatur. Vale :intentiſſimo aīo enite/
re/ne gradum ſumat niſi fuerit ſcientia
preſtans/ne fructu omiſſo inutili frōde
qȝ glorietur:

¶ Magiſter prior reſpōdet ſcola/
ri. ¶ Epl'a.cclxvii.

¶ Fili Patri tuo viſum eſt/ꝙ graduȝ
petis ad pompam:inanemqȝ iactantiaȝ
n ō ſatis intelligēs/quid magiſterii gra
dus pretendat/ſi tn̄ ſatis cōpartum ha/
beret/ꝙ aliquā ſcientie preſtantiam cō
ſecutꝰ eſſes:ac inter tuos ſodales:quos
annis equas/ſcientia prefloruiſſes /qᵒ
gradum tuis virtutibus meruiſſes/ vel
let vtiqȝ te honore merito decorari. Sȝ
veretur/vt ē mox iuuenū/ꝙ appetētior
ſis glorie:ꝗ̃ ſciētie:aut virtutis.nec cer
tum ſatis habeo quid patri cōſulam
Te enim latere non poteſt/ꝗ̃ parua ti/
bi erit patrni eris portiūcula. Neſcio an
tibi cōducat/qui inferior eſt fortuna/ſu
perior fias ordine. Tot enim iam repe/
riuntur magiſtri vt gradus dignitas ex
indigna numeroſitate vileſcat. Multo
ex vniuerſitate tua euadere vidi/qui ni/
chil illic ſplendoris ſunt aſſecuti:preter
magiſterii inane vocabulum eis pudo/
re ſempiterno adheſurum. Non meo iu
dicio ille gradus eſt/ſed fumus:et ven/
tus eſt/qui cum nuda gloria/non cum
ſcientia:non cū virtute decurrit. Sed ſi
te ſcientem preſtiteris/gloriā ꝓpria vir
tute mereberis/non ꝙ virtus famaȝ ꝓ
precio poſcat/ſed carere ea:⁊ ſi cupias
non poteris. Vt enim corpus vmbra ſe
quitur/ſic virtutē gloria/que tam̄ adeo
delectat/vt legamꝰ neminē eſſe qui dul/
cedine glorie non tangaẗ. Et apud tul/
lium eſt : Trahimur oms̄ ſtudio laudis
Generoſū enim eſt optare qđ ſummuȝ
eſt. Cōſulo tamen/vt maiorem te ꝯſtru
as/ꝗ̃ videri deſideras/ne ſis foris tum̄s
intus cōtractus:nec vento vanitatis in
fleris:virtute carens:atqȝ doctrinis.
Itaqȝ vt finem faciaȝ:pater breui ſta/
tuet quid de te fieri velit:et te certiorem
efficiet. Interea non aliū tibi incitandū
ꝓpone: ꝗ̃ teipſuȝ . In teipſo te inenies
ſi excutias tibi te. Vale. Illud Ouidiū
in te cōiecto/ dii tibi dant annos. Ex te
naȝ cetera ſumes:tuoqȝ deſiderio fauēs
adſit is/quem penes poteſtas omnis eſt
et quod feliciter aggredi cupis/det feli/
cius conſummare.

¶ Scribit pater ſuo filio ſuaȝ in
tentionem de gradu ſuſcipiēdo
¶ Epiſtola.cclxviii.

Salutem. Fili multo tu deſiderio nõ quidem ratione fulcito ad gradus aſpiras/ſed potius inanis glorie titillatiõe porrecto. Scire te velim/ qui ſpecioſo cognamine gaudes in litteris magiſterium non in birro conſiſtere. Gradus enĩ niſi ſcale ſunt ſcientiarum/atqʒ virtutũ quas concumulaſſe tibi pulchrius erit: q̃ʒ gradus et titulos. Inſiſte igit̃ ſtudiis ſummo niſu:totoqʒ animi põdere/ vt inter tuos ſocios tua ſcientia: tuaqʒ virtus emineat. Non enim laboro/ꝙ gradus te ornet/ſi virtus et littere te veſtiant/nec volo ꝙ fallacibꝰ alis attolaris neqʒ/ꝙ ſic artium nomina queras/quo quod ſcientie defuerit:ſuppleatur titulis Salubrius foret deſcendere iuſte/q̃ʒ immerito aſcendiſſe. Inglorioſũ enim eſſe preſtiterit/q̃ʒ mendatio glorioſum. Nam omniuʒ oculos fallere non potis tanto in te ſtudio defixos/dum parumꝑ emerceris/quo tibi plus glorie falſe fuerit/eo plus erit infamie/cum tue ignorantie conſcius cupies deliteſcere:et oculos ſapientum effugere:nec auſus fueris inter doctos hiſcere. Poſſemꝰ ego narrare multos/quos par error pari periculo dedit/ſed ſatius eſt viuis nominibus pepercíſſe. Vale in eo a quo omĩs valor eſt.

¶ Gratulatur vniuerſitas de electione ſummi põtificis:obedientiam profitetur:oratores mittit et rotulum petit.

¶ Epiſtola.cclxix.

¶ Sanctiſſimo patri domino. M. diuina prouidentia ſacro ſancte romane: et vniuerſalis eccleſie ſummo pontifici.

Humillima culminis apoſtolici filia vniuerſitas Louanienſis ſemper ſeruitrix:atqʒ oratrix vſqʒ ad deuotiſſĩa pedum oſcula beatorum. Ineffabile nobis ſubortum eſt gaudiũ beatiſſime pater ex creatione veſtra in verum vicarium ſaluatoris in terris: Simul enim ſpes magne ſalutis eccleſie nobis accreuit/qui firmiter credimꝰ:atqʒ ſperamꝰ veſtram ſanctitatem omnia ipſius eccleſie tam ſolida ſoſpitate recturam/ꝙ ouile dominicum pace multa inturbatum ſtabit atqʒ quietum. Et ꝙ in ſutilis cru cifixi tunica ſuam ſit integritateʒ ſeruatura. Et ꝙ beati Petri nauicula nullis fluctibus obruetur. Exultet igitur nobiſcum ether:et tellꝰ. et vaga ponti mobilis vnda:omneſqʒ chriſticole tẽſis manibus:innixis genibus cum cordium deuota iubilatione/regi eterno laudes exſoluant .qui vos ad apicem ſummi põtificii erexit:⁊ in plenitudinem poteſtatis aſſumpſit:Et quo lucidius ſanctiſſime pater immenſa noſtra letitia veſtre ſanctitati cognita fiat mittimus ad ſacros veſtros apoſtolici culminis pedes oratores noſtros viros nobis caros et doctos multa virtute preſtantes/q ſanctiſſime clementie veſtre noſipſos omĩs tanq̃ʒ humi coram ſacris veſtre ſanctitatis pedibus aĩmo :⁊ corꝑe ꝓcũbentes preſentent ac offerent :ac obedientiam debitam ꝓ nobis cũ magna animi gratulatiõe humillima mẽte ꝓfiteãtur. Ac demũ deuotiſſimis ꝑcibꝰ vr̃am ſanctitatem inclinare laborent/vt noſtris deſideriis ꝓ quorũdam nominandoꝝ rotulo dignetur veſtra ſanctitas cõfauere/ quos vt placeat benigniſſime et audire et exaudire ſanctiſſime clementie veſtre deuotiſſimis affectibꝰ ſupplicamꝰ quaʒ dignetur rex eternus conſeruare lõgeue feliciſſimis incrementis:eamqʒ diu vl'i eccleſie preeſſe faciat:atqʒ prodeſſe. Ex Louanio in noſtra congregatione generali apud auguſtineñ. Iulii die tertia.

¶ Iterū ad ſummū pontificē ſuper eiſdem in alia forma.

¶ Epiſtola.cclxx.

¶ Beatiſſimo in chriſto patri ꝛ domino:dño.M.diuina ordinatione ſctē romane:ꝛ vniuerſalis eccleſie ſūmo pontifici. Vniuerſitas Louaniēſis obedientiſſima apoſtolice ſedis ſemꝑ oratrix aduſqꝫ deuotiſſima pedū oſcula beatoꝝ Immenſas illas triſticias beatiſſime pater quas aliquot diebus pertulimus ꝓpter deflendā mortem ſctiſſime recordationis dñi.M.ſacroſancte romane eccleſie ſūmi pontificis/nūciatio aſſumptionis veſtre ſanctitatis maximo leticie iubilo ſeruauit. Dolebamus eñ oñs ſanctam matrē eccleſiā tanto preſide viduatā:anxiiqꝫ quiſnam ſucceſſurus eſſet in apoſtolici culminis pontificiū pendebamus Sed ꝗprimū innotuit ieſū chriſtum ſue miſertū eccleſie: ac vos in ſolio apoſtolico ſummū iam preſidem collocaſſe/ tanta fragrantia pleniſſimi gaudii noſtra corda perfudit/ vt nec calamo ſcribere poſſemus:nec ſatis voce reſerare. Benedictus altiſſimus/qui ſua benigniſſima prouidētia in hoc nubiloſo tēpore/ quo dei eccleſia oñi videtur ꝓſperitate priuata/vos in ſuū vicarium ꝑfecit virum quidem ſcientia ꝓfundum: virtute clarum:fide perſpicuū:ac cunctis in rebus fecundū pariter:ꝛ facundū/qui per veſtram eminentiſſimā prudentiam.ſanctiſſimāqꝫ clementiā oīa turbida i placida:atqꝫ ſenera facile cōuertetis diuina ſemꝑ virtute preambula/que veſtris ſāctiſſimis laborib⁹:piiſſimiſqꝫ deſideriis reſpondebit/vt ſperamus. Pro quo inceſſanter omnipotentē nos deuotiſſime oraturos pollicemur:humilimāqꝫ ſimul obedientiā veſtre ſanctitati pollicemur in euū:noſqꝫ ipſos oñs veſtre ſanctiſſime voluntati paratiſſimos ſeruos ſubmittimus proſtratos ad terram pedes ante beatos/ prout latius oratores noſtri/quos ad ſanctitatē veſtrā mittimus viuis organis expoſituri ſunt/quos ſanctiſſime: ac clementiſſime pater veſtra ſanctitas dignetur miſericorditer exaudire/quā ſimul dignetur altiſſimus feliciſſime cōſeruare vt diu vniuerſali eccleſie preſit:ꝛ proſit vt optamus. Datū Louanii in noſtra cōgregatione generali

¶ Scribit vniuerſitas cōmendatitias litteras pro quodam doctore ſuo ſuppoſito ad ſummū pontificē

¶ Epiſtola.cclxxi.

¶ Sanctiſſime clemētiſſime pater. Humilima vniuerſitatis Louanieñ.obediētia ſemꝑ reſumpta aduſqꝫ pulueres ſub beatis pedibus cū oſculo eoꝝ perdeuoto. Cum ad ſanctitatē veſtram.M.n. eiuſdē dñationis veſtre deuotum filium vtriuſqꝫ iuris doctorem acceſſurū audiuimus/omittere nō potuimus quin eūdem noſtris litteris: ꝛ precibus ꝗtum poſſemus iuuaremus:ſua bonitate ſic ꝓmerente/qui a teneris annis virtuti incubuit vigilanter:ꝛ litteris/ cui natura non defuit in eū pulcherrima dona diffundens:neqꝫ ipſemet ſibimetipſi abfuit Sed dictas nature dotes officiis:ꝛ litteris clariores effecit. In tantāqꝫ hominū gratiam eius ſe virtute euexit/vt noſtro iudicio digniſſimus ſit/qui inter vlnas ſanctitatis veſtre miſericorditer āplectetur: ſanctiſſimiſqꝫ veſtris gratiis ornetur ꝛ fauoribus. In bonis eñ fortune contractior eſt:ꝗ littere: ꝗ virtus: ꝛ ꝗ eius merita poſcant. Parentes eñ ſanguine clari tot ſunt prolibꝫ onerati/ vt eum inflexerit pietas magna ꝑ parte

ſucceſſionem paternam fratribus relin
quere ſeſe a puero eccleſiaſtico ſtatui d̄
dicando cuius pſone dignitas q̄ꝓ primū
veſtre ſcitati cognita fuerit/firmit̄ ſpe
ramus mox illi veſtraꝫ ſanctiſſimā gra
tiam opulentius reſponſuram/quod vt
fiat beatiſſime pater humillimis preci
bus ſupplicamus/quo ſentiat noſtrum
teſtimoniū:noſtraſq; etiam ſuperfuſas
humillimas preces/apud ſanctiſſimam
clementiam veſtraꝫ aliquid fidei:et gra
tie meruiſſe/quam conſeruare dignetur
longo tēpore in viribus multis:qui eā
dem ſponſe ſue eccleſie prefecit rectricē
Ex noſtra generali cōgregatione loua
nieñ. apud auguſtinenſes.

Commendatur nepos alteri ne
poti/vt ei adiumento ſit.

Epiſtola. cclxxii.

Salutem:ac perpetui amoris firmi
tatem. Vetus illa amicicia vir mihi ad
cor vſq; dilecte/que michi cū hoc lato
re dies longos fuit expoſcit vt illi ſiꝫ ad
iutor:et fautor/cui etiam accedit ſan
guinis coniunctio talis·vt eū tanq̄ ho
neſtiſſimam mei generis partem cogor
excolere/cui tantū afficior vt nihil ad
di poſſit. Et quem amore magis cōple
ctar aliū habeo neminē/cui vt adiumē
to ſis tantis precibus poſco/quātis ver
ba nulla ſufficiunt:eritq; michi tanto
iocundius/quo id feceris libentius/ eo
q; gratius/quo citius. Tanta eñ efful
get virtute/vt valde indignū ſit/eum tā
diu ſuo clariſſimo iure caruiſſe. Ad te
enim accedit ſue cauſe ſalutem auxiliū
cōſiliūq; expetens/qui habunde locum
cōſilii habes:et auxilii copiam: ſiat igi
tur/ac illi ſint preces mee preſidio/quo
intelligat te mei amantiſſimuꝫ:et apud
te nichil eſſe antiquius fide:et beniuolē
tia. Vale.et ſi quid eſt/quod ex me ve
lis impera:mox implere conabor: mo
raſq; preſcindam.

Reſponſio ad ep̄laꝫ ꝑſcriptam.

Epiſtola.cclxxiii.

Ex penetralibus cordis ſalutes non
numerabiles. Commendaſti mihhi ami
ce percare tui nepotis filiū/in quo om
nia patris mox agnoui:cui tam ſimilis
eſt vt omnem hoīem ſpectandi admira
tione ſuſpendet. Non eñ lac ſimilis lac
ti exiſtit:nec poſſum perpendere quid al
teri inſit quod alteri deſit: Si eniꝫ vt cu
iuſcunq; liniamenta ſic etas:et habitus
reſponderent/mox alterum:alterum ap
pellabis . Quod enim tuis litteris po
ſtulaſti:ſubito feci:quo ad potui:nil iuſ
ſu moratus faciamq; quod reſtat tā di
ligenter/q̄ libenter:nec rogandus ſum:
nec hortandus. Nam patrem eius feli
cis memorie:q2 familiariſſime dilexi e
go/hūc familiaritatis illius cōſtitui: et
dilectionis heredem:ꝓderitq; ei /q̄ taꝫ
dilectis:clariſq; imaginibus originē tra
xerit:⁊ ꝙ nunq̄ fuerit patris ſui offm̄ in
me pretermiſſuꝫ :neq; eius operā in me
refriguiſſe cenſerim /nō breui dixero q̄
letis oculis:q̄ blando vultu me viderit
q̄ comiter ſe michi ꝯiunxerit:q̄ late ōs
iocunditatis habenas in meo cōſpectu
effuderit. Vale meq; tuo fratri cōmen
datū effice:qui quotiens amicos memo
ria voluo:mox inter primos emergit.
Ex louanio volante manu et celeri pen
na. niſi me occupatio ingens ligatū ha
beret longior eſſem/dum plus erit ocii
latius ſcribam.

Deplangit amicus filiū ſui fra
tris aufugiſſe/rogatur amicus
vt reductioni ſtudeat.

Epiſtola.cclxxiiii.

Salutes innumeras et cordiales.
Vnicum habet filiū frater meus ami
ce dilecte :nihil patris habenteꝫ/niſi co
gnomen ſexum et formā/quem vt vni

eus eſt: vnice diligit/cui iaʒ accreuit qđ
referre piget:pudet:et miſeret vitiorum
maxima ſeges. doletqʒ vehementer pat̃
in eo creſcentibus ānis:decreuiſſe virtu
tes:et ꝙ cecis ducibꝰ:nō rectis fidat cō
ſiliis. Naʒ prudentū viroꝝ ſalubres mo
nitiones quaſi aniles reputat cātilenas.
Vabis rogo opam ſi eundem gentiū vſ
piaʒ ꝑceperis:ꝙ ad ſuum parentem re-
deat:et ex flumie erroꝝ enatet. Modū
agendi tibi tua prudētia dabit. nō ē opꝰ
docere. Mineruā/nec dare lumina lin-
ci et argo. Ex cuius tñ ſecreto abceſſu
pater eiꝰ tanto dolore affectus ē/vt mo
re frenetici vage:turbateqʒ loquatur:⁊
agat et aſſiduo gemitu dolorē effundat:
timens ꝙ hec vitia quibus teneris an-
nis inſueſcit:tota etate ſectabitur: cum
magna et efficax nimis eſt vis cōſuetu-
dinis:cui longo tractu confirmate: vix
vnꝗ̄ obſiſtitur. Trahitqʒ pater om̄e au
guriū peiore via in quo doloris affectū
non arguo:ſed exceſſuʒ. Mitius iſta fer
ret. ſi alioꝝ caſus inſpiceret/cuius dolo-
res ſcriptis linire ſtuderem/ſed vereor
ne prurienti ocello cōfricatio ſit moleſta
quo potius nil aliud agerē:ꝗ̄ augere lu
ctus:et renouare dolores. Etiam nō eſt
aptus cōſolator/quē proprii gemitꝰ vin
cunt/cuius viſceribus mollitis fracta ī
lachrymas verba diſſudant: Sed vale:
cogor epiſtolam claudere:papirūqʒ ⁊ o
culos a lachrymis abſtergere.

¶ Rn̄ſio ad ep̄lam precedentem.

¶ Epiſtola. cclxxv.

¶ Ea quam mihi vellem ſalute premiſ
ſa. Recepi litteras tuas vir optime/ do
loris non vacuas:amoris plenas/ qui-
bus inſpectis mox mixtꝰ lachrimis/do
lor mihi incaluit/vbi nepotulus tuus:
qui dum ſui patris corporis pulcherri-
ma liniamenta exprimit:non eiꝰ virtutē
nec animi eius imaginem pre ſe ferre di
gnatur/ſed honoris ꝓprii ꝓdigus om̄i
pudore depulſo a virtute pedem retra-
xit /indulſit vitiis:hiſqʒ induruit: atqʒ
adeo vt eius prēm virū grandeuū/mul
ta maieſtate venerandū grauiter offen-
derit:ſuāqʒ caſtigationē/nō excuſatōe/
ſed fuga vitauit/quo euʒ magis ſuſpi-
cor metu vel alioꝝ ſuaſu /ꝗ̄ proprio ni
ſu errauiſſe. Habet effugiē oculis tam
gratam/vt vel celo elapſus vel deoꝝ ſe
mine natus appareat. Nam in eiꝰ aſpe-
ctu/nō tam humani ꝗ̄ diuini ſpecimen
decoris effulget. Non ſolent vitia tā de
cora ſede locari/dolebit ſenex:ſi iuueniſ
a vitiis ceptis pedem non retrahat. Eſt
michi ſuſpitio ꝙ aliquo in loco lateat/
qđ per famulos meos hac nocte ſcruta
ri faciam. Luna eniʒ iam pernox eſt/ꝗ̄
gratum obſequiū preſtabit euntibus
Scio quid petas/qđ pr̄ optat dabo ope
ram amborum votis congruam: Vale.
longior eſſem ſed ſomnus fur oculi gra
uidum michi caput effecit.

¶ Scribit auunculus filio profu-
go inducens vt redeat:

¶ Epiſtola. cclxxvi.

¶ Salutis pium deſiderium loco ſalu-
tis. Fili neſcio vnde incipiam:quid pri-
mum:quid vltimū dicā:an bona cōme-
morem que pdidiſti:an mala defleam/
que meruiſti. Obediens eras: diligens
eras :parentibuſqʒ cariſſimꝰ eras:et cū
totiens dico eras/neceſſe eſt vt totiens
ingemiſcas/qui non iam es qui fueras:
ſed paras tuis parentibus noctes vigi-
liis:et anxietate ꝑliras/qui te vnicum
eis filium ad cor vſqʒ adeo diligunt vt
teipſum hēant ꝓprio ſanguine cariorem
ac nocte:dieqʒ laborem nullum fugiūt:

non frigus :nõn eſtum quo te ab inopia futura preſeruent:et certe quo felicior fuiſti :q̄ tibi natura tales parentes contulit/eo miſerior atq̃ indignior eis/qui tua culpa eorum fauores demereris. Mater enim tua tuã fugam agnoſcẽs pre graui dolore capillos vulſit: pectus percuſſit.digitoſq̃ contorſit/mens illi refugit/vt putarent aſtantes ei diem illuxiſſe ſupremum. Tu matri tue primũ pondus fuiſti :deinde dolor:et timor Memineris queſo quot ei ſomnos:quot cibos:quotq̃ iocos tuis flectibus abruperis:quot ei anxietates pepereris. Nulla maior ingratitudo eſt/q̄ que in matrem cõmittitur. Si hec te fili non moueant adamãtina corda motura.ſed maneat tibi cor ſaxeum/quo tanta materna ſolatia in te ſuaui amore cõgeſta nõ deſinas rebellione compenſare. Aſpice iuſti dei flagella/non vt longe diſtantia ſed vt mox futura/iamiamq̃ preſentia. Tu igitur redi et in parentum ſinu recũbe. A radice enĩ ſeiunctus ramus emoritur /quod niſi feceris:tibi tã q̄ inutili arbori imminent ſecuris:et ignis. His deniq̃ lectis poſthabitis oĩbus ad me properando feſtina.dabo modum:et ordinem /quibus parentum gratiam tuo honore aſſequaris:ꝛ noli rem in ſinu poſitam contemnere. Nam ſi parentes tuos offendere non deſinas.et eos aliquãdo tua culpa ꝑdideris/ habebis donec viuas nocte.dieq̃ ſummũ dolorem erroris tui in pectore teſtem. Tunc primũ parentes noſces/cum perdideris. Tũc patrem:tunc matrem:tunc mutatã domum:mutatam familiam flebis:et fruſtra cõcuties pectora palmis:et ſero penitere incipies:dum nõ erit penitudinis locus. Sed vale.incaluit calamus/qui curſu furit:et ſiſtere neſcit.

Iterum auunculus filio profugo in aliam formam.

Epiſtola .cclxxvii.

Melior e q̄ paras fruere ſalute. Scias care adoleſcẽs amicos omnes tuos a te auerſos eſſe:neq̃ vllam rerũ tuarum velle deinceps curam agere. Ego adhuc reſto/quẽ/vt video a tuo amore extrudes/ſi aures claudere:et oculos vt cepiſti auertere pergas. Tibi enim adhuc :non tuis moribus ſum amicus/qui te viliter proiicis ad alia natus: Nam ſi verum auribus hauſi/in te inualuit pompa.luxus et vanitas omnis. Vix enim muſtum es/dum corrũperis in acetum. Loqui cogor ne taciturnitas mea indulgẽtia reputetur.mallem tamen potius vt tibi tua conſcientia /q̄ meus ſermo pudorem incuteret. Satis enim ingenii habes /quo ſordes tuas videas/non tamen diluis vias tortuoſas tuas agnoſcis/nec deſeris:impẽdeſq̃ periculum non metuere non potes :nec declinas: Quo queſo fili euaſit parentum reuerẽtia:vbi lex nature:vbi timor dei/qui ſic diſſides a teipſo:ꝛ qui te ſocietatibus immiſces periculo plenis. Sperne rogo illos quorum exemplo gloriaris:illoſq̃ fuge/vt ſyllam: a tuo quoq̃ aditu prohibeas quos vides in tanta vitioꝝ exuberantia collapſos/ vt inter virtutem et vitium diſcrimen nullum faciant. Quod niſi facias/tandem tibi rubiginem affricabunt/quam vix vnq̄ vllo poſt tẽpore poteris diluere.at exitum tandem flebis qui prohemia nõ ſenſiſti:et que iuuenis tam ꝑtinaciter agis ſenex cum rubore recordaberis. Non heſito/quin ſcias luce clarius recta eſſe:que ſcribo/ſed nimium vereor ne affectuũ impetus te cogat ſeq peior. Hoc tñ ſcripſiſſe iuuat/vt ſi i erro

re tuo perſtabis/ego in te meo officio p fungar: nec omittere potui/quin amicas tuas aures: amico ſermone pulſarē/ nō q̄dē tam blando/ q̄ȝ verace/nec tam cō poſito/q̄ȝ fideli/quē ſi ruga ta fronte cō tempſeris: tuosq̄ȝ parentes cōtinuis do loribus cōtorſeris: meli⁹ foret (ſit venia dicto) te prius tellus ima dehiſceret: ab ſorberetq̄ȝ. Sed facito melius: valetoq̄ȝ felicius.

Reſponſio profugi filii ad ſuū auunculū. Epiſtola.cclxxviii.

Humilima cōmendatiōe humilimo corde premiſſa. Non video quib⁹ ver bis auūcule dilectiſſime īmenſam animi leticiam exprimere poſſim. Tantum em̄ michi veſtris ex litteris gaudiū ſubortū eſt: tantusq̄ȝ letitie ſplendor infulſit/ vt om̄ia verba frigidiora videant̄. Habe rem certe oculos nō modo velatos/ſed prorſus erutos/ſi veſtris conſiliis oblu ctari preſumerem tanta ratione funda tis. Dabo operā mox nebulā vite mee taliter abluere/vt matrē meam/que me geſtauit in vtero: me peperit ſuo lacte nutriuit maiori gaudio perfundā/q̄ȝ vn q̄ȝ fuerit ex me dolore concuſſa: ſocieta temq̄ȝ illam/quā ſum cupidius q̄ȝ pru dentius imitatus abiitio: fugio: nego: ab nuo: reſpuo: cathenāq̄ȝ rumpo/quā ipſe michi contexui. Jam clare video ſoci os meos canibus ſimiles/qui os diligūt vt extrahant ſuccum: vel his/qui lanaȝ in ouibus querunt: non ſalutem qui mi ro quodam applauſu me viſi ſunt exco lere/quoꝝ amor iiſdem gradib⁹ cū me is denariis ambulauit: tātoq̄ȝ remiſſior quāto pecunia numero minor/vt cū vl timo denario etiā ipſius amoris euane ſceret vltimus gradus. Jam lapſū meū agnoſco dolens: ꝛ gemens/qui nūq̄ȝ po tui lachrimas perferre parentū. Nouit de nat deus vita meam vſq̄ȝ ad illa perdu ci tempora/quibus hec tractem quo do loribus rapti funeri forent ꝓpiores/ſed me vel tellus: vt littere tue ſonare vidē tur/optem prius ima dehiſcat/vl' cyclo pum fulmine cadā. Clare ſentio veſtra eruditione inſtructus/q̄ȝtum parētes a mare: ꝛ venerari oporteat. Vos autem vt cepiſtis mihi aſſiſtite. Nulla em̄ ſpes ſalutis: nullū michi preſidiū aliunde ſu pereſt. Opto feliciſſime valeatis: opem q̄ȝ feratis/qui ſpem dediſtis.

Vt filium promoueat ad ali quod beneficium: Ep̄la.cclxxix

Plurime ſalutis largam affluentiaȝ Cogunt me vir egregie filii tui mores: eiusq̄ȝ vite integritas in ipſius fauorem ad te nūc litteras dare rogans/vt in p motionē alicuius beneficii paternū ſibi fauorem non abeſſe ſentiat/qui ob alia multa q̄ȝ q̄ tibi filius ſit/a te mereť car⁹ haberi/qui adoleſcentie primitias ita in ſtituit/vt om̄s ſue etatis iuuenes eū pro duce colant: obſeruent/qui fax eſſe vide tur/a quo om̄s lumen accipiūt. Nemo eum antecedere poteſt: quiſq̄ȝ eo habeť honeſtior/ quo tergo ſuo ꝓpior eſt. vix crediderit quiſpiā tantam ingenii lucem tantam indolis placentiam: tantū facū die ſplendorem tam tenere etati incide re poſſe. Jocundus adeo eſt: vt facetiis ſuis riſum lugentibus euocaret. Mul ta paterna in ſe habet nō futurus vnq̄ȝ tuarū virtutum ſepultor: quas gerit cor de: ꝛ fronte depictas: eritq̄ȝ tibi ipſe ſe nectutis tue baculus: ꝛ paterni nominis ſeruator: ꝛ autor. Vale. Prolixior eſſeȝ niſi iam nox abſtraheret lumina celo.

Reſponſum ad predictam. Epiſtola.cclxxx.

¶ Salutem in auctore ſalutis. Filium meum extollere conaris multo ſtudio/ nō pari iudicio/quez ſi minus amares/ plus fidei apud me littere tue mererent. Amor cecus iudex eſt. Non eñ tam rebus fallimur/ꝙ rerū apparentiis. Certū habeo ꝙ bene de filio exiſtimas meo cui oīa aſcribis vir orte virtutis/quo certe pro virtute effigiē: pro re ſimulachrū laudas. Bone indolis eſſe videtur ſed frontis ei⁹ nulla fides. virtutem/ vt ſcopulū fugit. Non tam apis taxū odit: nō tam baculū canis: vel balnea cattus ꝙ hic librorꝫ hoſtis eſt/quē ſi quis arguat/mille excuſationū diuerticula quereret vt pulchro pallio crimē obūbret. Vultum ſuū ad nutū variat/vt qn̄qꝫ nō idē ſed ſui degener videat. facies agnū monſtrat/ſed (vt Perſii verbū eſt) ſeruat in pectore vulpem. Raro ſibi vultus cum aīo coit/raro lingua conſonat ori. Tu his vitiis mox occurre. Diſcat aliū vite callem te magiſtro. Nam nichil duco turpius ficto: nichilqꝫ fedius ſimulato. Vale: omiaqꝫ facito mea cauſa/vt conſueſti ſemper amice: ⁊ diligenter

¶ Querela rare ſcriptionis.

¶ Epiſtola.cclxxxi.

¶ Sinceram amiciciam loco ſalutis. Habet me admiratio multa/ quid ſibi velit tam diuturna litterarū tuarū i me abſtinentia/cum vetus noſtra coniūctio noſterqꝫ priſtinus amor frequētiores expoſtulet. Neſcio quis torpor amoris: ꝗ digitorꝫ paraliſis te inuaſerit/vt litterulaz ne vnicā ex te excutere poſſim/quia tamen vtriqꝫ morbo confricatio ꝓdeſt/ iamdiu ſtatui te mearū litterarū frequētia cōtinuo: blandoqꝫ tactu cōfricare/ vt tandem aromatū more ſpiramia reddas/que lentius odorem ſpirant/ ſi non trita fuerint. Magnes forti⁹ trahit ferrum ſi teratur: maiorana: atqꝫ lauendula digitis cōtrectate odores flagrātius fundunt. Tu ergo/ſi me amas/ hāc ſcribendi ſegniciem exue: teqꝫ litterarū frequentiorē exhibe: ⁊ ſi que ex te merui: ſi digna precor: ſi me tua exiſtimas amicicia nō in indignū/rogo ne deſinas michi tuū ſtatum pſcribere: ſtudeasqꝫ vetuſti noſtri amoris cineres exuoluere: inuenies ſpero adhuc aliquā viuentem ſcintillulā tui vt creberrime ſcribas excitatricem/quod ſi michi pſtiteris/ꝙ maxime tuis iuſſibus delectabor. Sed vale: longius ſcribendo ꝓlapſus ſum/ ꝙ tarditas tēporis: vel feſtinantia poſtulauit

¶ Intimatur amico/ne quē propoſuerat comitē capiat itineris ad ſanctā terram/quia garrulus ⁊ mendax eſt.

¶ Epiſtola.cclxxxii.

¶ Salutes nō pauciores/ ꝙ gignit eſtas ariſtas. Audio ꝓpoſuiſſe te cordialis amice terram ſanctā deuotionis gratia viſitare: ⁊ aſſumere pro ſocio villici filium/ſed vt te libere: tuteqꝫ alloquar accede ꝓpius/ ne qua externa auris interueniat: intereaqꝫ michi ad oſtiū oculus erit/ne quis inſperato irrumpat. Ille/quē itinerationis tue comitē delegiſti vir prorſus agreſtis ⁊ īſulſus ē/ qui inē canes male tutus ābularet/ ſi tā lepus/ ꝙ fatu⁹ videret: q tot⁹ ex mēdaciis pendet: ⁊ ex ficticiis cōfectus ē. Animū tuū īducas/nichil illi credere/quē tā infeſtū aurib⁹ ſenties/vt facile tibi quieti⁹ eſſe indicatur⁹ eſſes/vel eū lingua: vel [illegible] aurib⁹ caruiſſe. Certū ē tanto pectoris ſono mīme rn̄dere virtutē. Nam picas: ⁊ gracculos ſua garrulitate ſupat nichil iudicio digerēs: nullā tenēs ligue menſurā. alti eñ flatus ē/ qui more follis plenis buccis aerē trahit: ⁊ efflat/quo molendina moturū putares. Vale longeue ſane: plaudenter. Has dum ſcribo non

querūt digiti:ſed volitauit calamus nō
aliter/ꝙ̄ ei velum ſuper infixū eſſet ven
to proſpero agitatum.

¶ Intimatur breuis viſitatio a/
mici:⁊ leta confabulatio.
¶ Epiſtola.cclxxxiii.

¶ Immenſas cū fauoris ardore ſalu/
tes. Aderit breui tēpus/ qđ nos vnū in
locū miſceat. Statui em̄ his paſchalibꝰ
videre te. Ita dico niſi vel tibi citius:vł
fortune ſerius placuerit. Mlta me diu
ligatum tenuerūt/quo minus te viſitare
potuerim/ſed iam funē ſoluā: rumpam
moras:cuncta retiacula frangā. Longi
orem ꝓtractionē ferre nō poſſum:vror:
ardeo:crucior. Te ꝑceleriter viſitare in
tendo/ vt refrigeriū prebeas/ qui hanc
flāmam ꝓuocaſti. Tūc vocem voci iū/
gemus/⁊ dexteram dextre:eritqꝫ tūc no
bis noſtroꝝ euentuū vltro:citroqꝫ iocū
da recitatio/quo nobis tūc dies breuiſſi
mi videbūtur/etiā ſi eſtiuis ſolibꝰ ꝓten
dantur tūc(vt oratius clamat) bibendū
tūc pede libero pulſanda tellus:crathe/
risqꝫ magnis vina coronaſſe iuuabit:e/
roqꝫ tibi coheſurus diutius/quo adue/
nero tardius:amiciſſimoqꝫ ſermone lō.
gas horas cōſumpturꝰ/vt mora reſtitu
at qđ neceſſitas abſtulit. Ex Louanio
tanta feſtināntia vt facile putares/ ſi me
has ſcribere ꝑſpexiſſes:digitos meos in
pedes lepoꝝ eſſe cōuerſos. Vale phila/
riter:⁊ quidē gaudētior muſcis ī melle.

¶ Ad petitionē amici ſtatū ſuum:
fratriſqꝫ ſui notū facit amico.
¶ Epiſtola.cclxxxiiii.

¶ Salutes felicibꝰ votis onuſtas. Or
ſemꝑ inquiris cariſſime vir/quid frater
quid ego:quid vnus: quid alter: vel ꝗd
ambo molliamur. Hinc his pauculis
dabo reſponſum. Frater meus viuit ru

ri beatus/ qui(vt Oratii verbū eſt)pa/
terna rura bobus exercet ſuis: proſpe/
ctatqꝫ errantes greges ſuos in valle:qñ
qꝫ ramos arboꝝ amputat: felicioreſqꝫ
inſerit. Modo libet ei iacere ſub anti/
qua ilice:modo in tenaci gramine: que/
rit aliquādo in ſiluis aues tendens retia
⁊ dolos apris:⁊ turdis edacibus. Iam
pauidū leporē fugat:iam aduenā gruez
laqueo captat: ſic vagatur quotidie la/
tis in campis peruſtus ſolibꝰ:⁊ letꝰ do/
mū rediens: ſemꝑ comedit dapes inem/
ptas/ in quē illud Virgilii cadit. Felix
heus nimiū felix bona ſi ſua norint agri
cole. Nam nulla ſub ſole occupatio a/
lia magis eidem cōducit/qui tanta ver/
boꝝ anguſtia cōtractus eſt/vt ſi verbuz
vnū:vel duo ſubduxeris elinguis fiat:⁊
quauis ſtatua taciturnior. Ita/vt eum
marmoreū putes:⁊ in auditorio Pitha
gore:aut monachoꝝ clauſtro nō tam v/
ſum/ꝙ̄ neceſſitatē ſilētii didiciſſe/quod
ſilentiū in capiendis auibus perualde cō
uenit/ad quam capturā inſtar argi cen/
tum ferentis oculos diligentiſſimus eſt
Libros a tergo relinquit. Nam ſtudere
apud eum:torqueri eſt:ſuppliciūqꝫ loco
liber eſt. Ego autē venationis loco in/
terdū poeſim video/ quo poſſim facilíꝰ
diſpendia vite cōpenſare/more laboran
tium/qui qñqꝫ cantilenis ſolent tedia ꝓ
pulſare:⁊ itinerantiū/quibꝰ via brevior
videť/ ſi labor fabulis ſubleueť. Vale
ſanus:⁊ fatis viue ſecundis.

¶ Rogatur amicus vt mittať per
eum ſcriptor peritus amico
¶ Epiſtola.cclxxxv.

¶ Salutes om̄i deſiderabili gratiores.
Proſpicias michi rogo amice cariſſi/
me de ſcriptore bono. de bonitate nō ſo
lum artis loquor/ſed fidei/qui non me/
cum agat vt ille eſtate peracta qui mul

ta incepit:perfecit nichil.Plurimoꝝ il/
le verboꝝ erat: ⁊ pꝛomiſſionū maxima
tuba/ſed omne pꝛomiſſum in voce per/
manſit/qui vbicūqꝫ loci eum conuenio
nō ſecus a meo aſpectu fugit/ꝙ̄ ſi baſi/
liſcum aſpiceret.Uolo michi Aulunge
liū bonis litteris ad gratiam pꝛotractis
mendis caſtigatis exſcribi/quē nec ven/
ditione.neqꝫ cōmodato vel longo tēpo/
re aſſequi valeo.Hac igitur epiſtola vi
ſa quaſi pignoꝛe facito ad me bonꝰ ſcri/
ptoꝛ accedat/cui vt ratio ſuaſerit pꝛe/
miū dabo.Plurimūqꝫ rogo/ne diffe/
ras:ne quoqꝫ omitas/vt te potius excu
ſandū tarditatis/ꝙ̄ laudandū feſtinatio
nis efficias.Parcito tamen ſi fuero/ꝙ̄
equū eſt audentioꝛ.Nichil em̄ eſt/quod
magni amoꝛis ſibi conſcius animꝰ non
audeat pꝛeſumere.Ceterū poſt vltimas
litteras nichil accidit quod tua ītereſſe
arbitrer.pꝛeter incredibile deſideriū me/
um viſendi tui/quod in dies magis: ac
magis augeſcit.hoc autē me leuare tui
eſt officii.Si quid ex me vis pꝛecipito.
Tuis votis parere michi certe volup/
tas eſt:⁊ nullū imponere pondus.Uale
in eo:qui moꝛtis vincula rūpit.Ex bꝛu/
xella iunii quinta eo mane/quo noctem
fugauerat auroꝛa conſurgens.

¶ Epiſtola conſalatoꝛia.
¶ Epiſtola.cclxxxvi.

¶ Salutes:⁊ pluſꝙ̄ ſalutes/ſi quid vſꝙ̄
eſt/quod iis plus eſt.Accepi litteras tu
as planctu plenas diſertiſſime vir/qui/
bus rumoꝛem ad te veniſſe declaras/ꝙ
frater tuus in oppido ſuo cū aliis cōci/
uibus obſidione hoſtiū ſit circūſeptus/
vt nulla illi ſalutis ſpes relicta videat.
Nunc rogo dilectiſſime vir timoꝛē exue
Peſſimus ſemp in dubio augur: eſt ti/
moꝛ.ꝙ̄ ſepe vbi timoꝛis magis ē/illic
periculi minus eſt.In bellis em̄ fallax
eſt ſpes:⁊ fallax ē timoꝛ/vbi fere nichil
ex pꝛemeditato vel agitur: vel accidit/
ſed eunt omia inopine.Non igit̄ deſpes
queſo.Nemo ſcit quid pꝛeſidii foꝛtuna
pꝛebebit.Finis cuiuſqꝫ rei incertus eſt.
Non em̄ de nichilo hoc nomē finis grā
matici dubii generis poſuere.Uale vir
fama ingens/ſed re quidē ingentioꝛ.Ex
Louanio nouembꝛis ſexta volatim in/
ſtar auis/que(vt Uirgilii verbo vtar)
raptim ſecat aera pēnis.Latoꝛ harum
quiddam ſecreti tibi deuelaturus ē meo
nomīe/cuius verbis nudus ſic credere
potes.ac ſi mille foꝛent ei appenſa ſigil/
la.quodcūqꝫ dixerit iuratum putabis.

¶ Intimat amicus amico/ꝙ ſe/
quenti die ſecum ſuo in reditu
pꝛanſurus ſit. ¶ Epiſtola.cclxxxvii.

¶ Uini optimi letiſſimos hauſtus ꝓ
ſalute/que ſalutatio in buccam cadit/
quam iam ſitis inhabitat.Dum nunc
curru vectus vir oꝛnatiſſime domū tu/
am tranſitu aſpicio/mox ſaltu feſtino
velut ad littus fracta puppe confugerē
de curru deſcendo:celeriqꝫ curſu domū
tuam peto/ad cuius foꝛes pulſo:et cla/
mito parumper tecum loquendi auidiſ/
ſimus/ſed dum vicini te in eccleſia eſſe
nunciarent/fecit partim impatientia ve
ctoꝛis: partimqꝫ diſtantia ne illic te ſe/
querer:partim quoqꝫ ꝙ inculta fui: ru/
ſticanaqꝫ veſte contectus/in qua te ſolo
coꝛam comparere nō foꝛmidabo:parui
curans/qualis extrinſecus tibi videar/
qui a longo apertum:ac nudum animū
cognouiſti.Sed dum clamoꝛe vectoꝛis
ſocietatiſqꝫ rurſus cogoꝛ currum aſcē/
dere/ecce inopine ſcolaris occurrit cu/
ius ex coꝛio calamū peto:hancqꝫ pꝛeca
rio papirū nactꝰ has tibi dādas reliquo

quibus certior fias/ꝙ cras rediens te/cum pranſurus ſim/niſi vel deo: vel for/tune: vel tibi ſecus placuerit. Interea vale fauſtus: et fruere votis: neqꝫ vnꝙ rogatū iouem inueneris ſurdum.

¶ Filius ad patrem pro ſubuen/tione vt libros emat.

¶ Epiſtola.cclxxxviii.

¶ Humillimam obedientiam loco ſa lutis. Cōmeōratio veſtre et quidem vl/tronee ſponſionis metuendiſſime pater omni cyrographo mihi efficacioris: cūc toqꝫ pignore certioris intrepidam mihi afflauit rogandi fiduciam/vt michi de/narios per tutum: et celerē nunciū mit tere dignemini/quibus michi libros va leaꝫ cōparare. Clare enim nouiſtis op/time pater qualiter anni eant(Ouidio teſte) more fluētis aque: nec ꝗ ꝑterit ite/rum reuocabitur vnda/ſic hec indulta ſtudio tempora fluxu cōtinuo decurrūt abſqꝫ refluxu/que tempora nequeo in profectuꝫ meū inflectere ſtante non mo do michi penuria/ſed omnimoda libro rum carentia/que me facit ſcientiarum dulci: optatoqꝫ fructu carere. Si enim Caſſiodoro credimus: larga manus in/genia nutrit. Veſtre igitur bonitatis e/rit acquieſcere iam meis neceſſariis: iu/ſtiſqꝫ deſideriis/quo pectori meo ſcien/tiarum ſitibundo vberem refectionē de deritis/et quidem vtilem gratam: et ſa/lutarem: ⁊ quo tandem pater optime tā dem inuenerit Tantalus vndas. Non enim debent ſtudentiuꝫ ſumpt⁹ inter cō ſumpta/ſed veluti quedam ſemina cen tupli fructus cōputari. Dignetur altiſ/ſimus vos feliciſſime conſeruare. Ex lo uanio curſim: et confidenter/corde tam̄ meo multa ſpe multoqꝫ affectu titillan te.

¶ Reſponſio patris ꝙ filio neǵat ſubuenire ex cōditione temporis

¶ Epiſtola.cclxxxix.

¶ Saluus: et bonus eſto. Vidi litteras tuas atqꝫ eas preter expoſuit michi fili intercurſor nuncius indigentiis te mul/tis ſubeſſe: atqꝫ te mirari/quid ſibi ve/lit hec temporis mora/qua tibi(vt ais) nichil: ac nihil miſſum eſt/ſed talia cer te nunc fili ſunt tempora/vt cōducat te ori tuo ſilentiū dare: ⁊ frenū deſideriis: ac opulentiorem fortunā expectare. Nā vt ſatis audire potuiſti/huius anni a/groꝝ cultura: pratoꝝ ſectio: putatioqꝫ vinearū: et quod egrius ferri ſolet/duꝫ iam his omnibus labor eſſet impenſus: ex inclemētia celi male reſponderūt poſ ſeſſori: nec erunt hec omnia vel omni/bus: vex armentis hoc anno paſtuꝫ pre bitura. Hinc compati cogeris parentū damnis fratrumqꝫ tuoꝝ: ſororūqꝫ egen tiis. Parce igitur: atqꝫ ſobrie tibi ad tē pus viuendum eſt/donec ſydera nobis illuxerint feliciora/quod breui cōcedat ille qui poteſt. Vale: ſalutes plurimas tuis magiſtris meo nomine annunciens et ſi deus votis annūciat meis ad te me cito futurū expecta.

¶ Conqueritur pater de dura cor rectione filii

¶ Epiſtola.ccxc.

¶ Salutes plurimas auro: gēmiſqꝫ or/natas: vel alio quodā: ſi quid his precio ſius eaſdem poterit venuſtare. Inueni filiū in hac paucula mora venerāde ma giſter/qua iam domi mee fuit habere a nimū formidoloſo quodam pauore de/iectum/vt vix oculum leuare: vel ver/bum auſit exprimere. Si quis eum ac/cedit propius: mox caput retrahit: cu/bitūqꝫ leuat/quo conari videtur vt ca put a verbere ſaluet/qui in ſomnio ſepe clamitat: veniamqꝫ rogat/nō aliter/ac ſi virgis duriter ipſe vapularet. Dixit michi mater: ipſuꝫ ſub veſte habere cu

bitūq3 leuat/quo conari videt̃ vt caput
a verbere ſaluet/ q in ſōnio ſepe clami/
tat:veniāq3 rogat/non alit̃/ac ſi virgis
duriter ipſe vapularet. Dixit michi ma
ter:ipſū ſub veſte habere cutē macram
groſſis vibicib⁹ informē. Rogo igr̃ ma
giſter optime/ꝙ ipſū dulcius formes:et
molli⁹ alas:neq3 eūdē virgis:vel minis
corrigas:nec vtcūq3 vapulare pmittas.
Mitis ipſe ingenii eſt:dulciſq3 nature.
Deſperant em̄(vt inqt quītilian⁹)plerūq3
pueri:ꝛ dolēt: ꝛ nouiſſime oderūt: ꝛ qđ
maxie nocet dū oīa timēt/nichil conāt̃.
Nā vt frondib⁹ teneris ruſtici falcē nō
adhibēt/eo ꝙ reformidare ferrū videret̃
ꝛ nūdū cicatricē pati poſſe/ ita teneros
ānos nō tā virga terreri/ꝗ̄ iocunditate
demulceri oportet. Videm⁹ em̄ ſepiſſi/
me inter man⁹ ceſoꝝ lapides frangi/dū
quadrāter/ ſi fortaſſe nimio īpetu qua/
dratoꝛ icuſſerit. Vale ſub leto ſydere/
vt tu⁹ honor:tua virtus: tua merita po
ſcunt.

Reſponſio ad epl'am preſcriptā

Epiſtola.ccxci.

Salutē:ꝛ ſi quid ſalute grati⁹ poterit
cogitari. Deus ꝗ̄ vellē optime vir tuū
filiū alienis oculis aſpiceres/qui eundē
dulcis nature:mitiſq3 īgenii deſcripſi/
ſti/ qui alioꝝ iudicio:cū ſit aliis multis
viciis īquinatus/tū inobediētia ē oīm
prim⁹.quē/vt tua pace dixerim/a vici/
is ſatietas qn̄q3 retraxit: nūꝗ̄ volūtas.
Sed precepta magiſtroꝝ vel cōtumaci
temeritate cōtēnit:vel vbi incipit/ibi de
ficit. Scis em̄ ꝙ ignis male accēſus/ci/
to extinguit̃:Et equ⁹ mane deficiēs:par
uā dietā cōficit. Si ei dur⁹ magiſter ſim
durus ꝛ ipſe diſcipulus eſt. Dura duris
efficacius leniūtur. Sepe medici molli/
oris difformio ē cicatrix. Grauioribus
morbi grauiora remedia adhibent̃ Me
dicus ſepe ledendo:ſanitatē cōfert:nō ſi
ne murmure patientis/qui amara qn̄q3
pocula miſtrat/que nō ſine frontis rugo
ſitate ſorbent̃. Obſcuritas in auro erit/
niſi addiderit flāma fulgorē. Si em̄ pa/
ter es/nō que mulceant/ſed que proſint
cogitabis/ne qui ſibi plumis mollior eē
conaris/durior ſaxis fias. Quo tandē
pro meritis tuā ſenectā pditis morb⁹ in/
quietet. Si virge ceſſarint:mox malicia
que nūc latet in lucē erūpet:creſcentq3 ſi
bi vicioꝝ incēdia/quoꝝ flāmas nō faci
le extixeris/ſi paululū pceſſerint: Quid
factu opus ſit tecum metipſo cogita/ne
tue prudētie ipſe oblit⁹ videaris. Dum
colloqui dabit̃ tibi mlt'a deuelabo/que
nō auſim papyro:aut nūcio: aut cōmen
dare calamo. Vale. ſit tibi leta.ſitq3 ho/
neſta:ꝛ ſera ſenectus. Dum hec ſcribo
manus volat ocior auſtro.

Rn̄ſio ad certas lr̄as hic nō in/
ſertas de glioſo poeta.

Epiſtola.ccxcii.

Salutes numero incalculabiles. Le
gi oīa iocūdiſſime frat̃/ que michi tuis
in litteris cōſignaſti multa iocūditate:at
q3 vix riſui finē faciēs eaſdē iterū iterū
q3 relegi. Lōgo iā tēpore illū noui/cui⁹
dictis ī lr̄is meminiſti/cui⁹ mores/ſi pin
gere pgam/michi ſcribēti labor eſſet:ꝛ
tibi legenti faſtidiū. Hic em̄ noſter bi/
pes aſellus:ꝛ ſtatua marmorea ſuo ve/
ſano:plūbeoq3 capiti poeticā artem to/
tā aſcribit/nō aliter/ ac ſi totā poetria3
ebibiſſet liquefactā. Omnes em̄ oratores
poſt ſe facit:neq3 Tullio cederet ſi viue
ret:neq3 Virgilio palmā daret. tā ver/
bis abūdus ē vt q ſecū ſūt magis audire
ꝗ̄ loqui poſſint. Ipſe cicada ē/que vbi
tacta fuerit ſemel/nūꝗ̄ ſilet. Si parē ſi/
bi loquaculū īuenerit/iā piccas ī nemo
rib⁹:aut in paludib⁹ ranas audire puta
res. Judiciū propriū pluris facit: ꝗ̄ to/
tius orbis ſententiā. Plura de hac re

ſcriberem/ſi michi cū homie minus pi/
to iam res eſſet. Tibi autē oīe parū ſuf
ficit. Hec iocundo calamo ſcribo. Ri/
deret calamus ſi os hēret. Vale: pului/
nar me vocat: magna ps noctis effluxit
Habis me queſo tuo fratri cōmendatū
quē reſpiciat oro fortuna mitiori lumie
vl' ſi nō fortuna/ is qui fortune imperat
deus. Ex Colonia nō manu pigra mar
tij quita noctis creſcentibus vmbris

Inquiritur ſtatus amici: ꝛ de/
ſcribitur ꝓprius. Ep'la. ccxciij.

Immenſas largiſſimo corde ſalutes
Tu pre ceteris vir optime marie noſti
ꝙ in ſtudiis iam ipſe ꝯſenui/ vbi nichil
michi tēporis preterit vnq̄/ quo nō ſolli
citus ego de te: deqꝫ tuo ſtatu inquirerē
qualiter fortuna tecuꝫ: ꝛ qualiter tu cū
illa: quid ageres? vbi eſſes? quā viā vite
ſequereris? quid de progreſſu? quid de fi
ne diſponeres? cui te ſimilē exhiberes? O
culi mei te amicū abſentē anxie petunt/
quibus per abſentiā detrahit multum/
ſed aio nichil. Si aūt ex aduerſo petas
quid agā: quid moliar? viuo frater opti/
me ſorte cōtentus mea: q̄tum aimus o/
ptat habeo: nil vltra deſidero. Rogo em̄
deſideriū magnū: ꝛ aim quies cohabitāt
cū nichil plus torqueat/ q̄ ſperati carē/
tia. Habeo em̄ quo viuā: ꝛ q° forte me
lius: ſanctiusqꝫ carerē. Habeo vnde la
ſciuiā: habeo vbi habitē: quid edam: qd
bibam: quo vehar: quo tegar: vbi iaceā:
vbi ſpacier: quo delecter. Quid queſo
ſūmus pontifex: vel impator romanus
habet amplius. Magne diuitie nō diui
tem/ ſed occupatū faciunt: nō dn̄m/ ſed
cuſtodē. Neqꝫ em̄ preciū rerū quēq̄ di/
uitem facit/ ſed contentū. Semp em̄ que
rēdo: ꝛ inhiando cupiditas creſcit: ꝛ ſer
uitus: atqꝫ paupertas. Plura ſcribere
nequiui tetra iam nocte preuentus. Va
litudinē bonā habeto adamante ſolidio
rem. Si quid ex me velis/ tuū eſt preci/
pere: q̄ paratus futur⁹ ſim probādo cō/
diſces. Potius ſemp eſt re/ q̄ verbis a/
miciciā ſplēduiſſe. Ex pedagogio lilii in
louanio pēnata manu: alatoqꝫ calamo
mane/ dum ſol terris infundere incipet
ſpiramina lucis.

Tutores ſcolari ſtudenti Lo/
uanii in artibus/ qui petit adi/
re aliam vniuerſitatē. Ep'la. ccxciiij.

Saluti intendere loco ſalutis. Dedi/
ſti ad nos litteras cariſſime adoleſcens
ꝛ quidē plures/ quibus ſubnixe ꝑcaris
noſtrū cōſenſum/ quo aliā vniuerſitateꝫ
ſtudendi poteſtate a nobis tibi facta ad
ire velles/ qui noſtro iudicio non tam
ſcientiarū amore/ q̄ rei vana quadā no/
uitate moueri videris. Scimus iuuenū
aīos promptos eſſe ad motū: qui ſpergū
tur in oīa vota/ qui ſepe melius putant
quod peius eſt: optimūqꝫ/ qđ peſſimū.
Prima nā etas ſtimulos habet et fre/
nos habet vltima. Mens em̄ iuuenū va
ga eſt/ quietis impatiens: ꝛ rerū nouita
te letiſſima/ maxime eoꝝ iuuenū qui o/
ciis gaudent. Vanā em̄ ſemp dant ocia
mentē. Audimus te inerti ocio incūbere
itaqꝫ ſomnolentū eſſe/ vt vix te tuba vi/
gilem faceret: atqꝫ magiſtrum tuū te cre
berrime digito ſuo cōſignare/ quaſi futu
rū quiddā innuat nō tam verbis/ q̄ vir
gis complendū. Non videm⁹ quid aliđ
ſcriptis tuis coneris/ q̄ loco ſciētiarum
ꝛ virtutum ocia: ꝛ vana petere. Nichil
conſtante iuuene ſplendidius: nichil in/
conſtante fedius. Raro bene germinat
planta/ que ſepe transfertur: Proinde
tibi mandamus/ vt hanc tui transferen
di cupiditatem e mente tua pellas: litte/
riſqꝫ ſemper diligenter inſuda/ qui q̄/

nis ex natura tardior es/ frequēti tamē exercitatione acui poteris. valebit inge/niū vbi intenderis/quod profecto leuiꝰ feceris.ſi diem quotidie tuū ſcruteris: omniaq̄ facta:audita:dictaq̄ illiꝰ diei remetiaris/quo factis melior: dictis a/cutior: auditiſq̄ doctior fias. Bona tua/vt aliorū omniū/a precio ſolito de/cidunt. Debes igitur eſſe ad ſtudium a/lacrior: ⁊ in exponendo contractior/vt tantum virtuti addatur q̄ntum fortune ſit abſtractum. Valeto:itaq̄ facito/ ne ſi voces noſtras lucro intelligere cōtempſeris / tandem tuo damno intelligas. Fac letus omīa/ ne quid meſtus patia/ris.fac etiam volens: cupiendoq̄ quod cogeris/effeceris/ne cogaris. Nullum vtilius hac neceſſitate conſilium eſt.de/ſinet eſſe neceſſitas/ſi voluntas acceſſe/rit. Magiſtros tuos ama: bonos cole: ſcolares ceteros preteri: neq̄ cultos: ne/q̄ offenſos. Vale conſtans ſtudio intē/tus·omniq̄ pendentia mentis ſecluſa.

¶ Tutores ſtudenti Louanii ī legibus qui petit adire aliā vni/uerſitatem. ¶ Epiſtola.ccxcv.

¶ Cariſſime adoleſcens ſit lata dies:ſit plurima ſalus. Omnibus in litteris tu/is multa diligentia moliris aliam vni/uerſitatem adire legum ſtudendarū cauſa. Non facile capimus quid tibi Louanii deeſſe/ vbi ſcolares legum tibi cōſo/dales multos habes ingenio: ⁊ diligen/tia ſingulari:doctores quoq̄ ſcientia experientia:eloquentia conſpicuos. Niſi forte cupias a nobis eſſe diſtantius quo poſſis errare licentius. Nec inſtabilitas magnum argumentum eſt animi male ſe habentis. Vt enim egrū corpus tho/ro voluitur:nequitq̄ conſiſtere/ ſic eger animus variis affectibus agitat. Ma/le ſemper ſperatur de iuuene vario pro/prio ſenſui innitente. Sententia noſtra eſt/vt Louanii ſtudeas:⁊ maneas:⁊ tā/q̄ in tuto:ſalubriq̄ ſtudiorū portu iactis anchoris conquieſcas. Oppone igitur deſideriis tuis ſeras: et vectes: habeq̄ ſemper animū tuum/ vti decet: ⁊ opor/tet/conſiliis noſtris conformē. Quod ſi feceris:nos ſemper habebis tui amato/res:rerūq̄ tuarum vtiles:ac diligentes proſpectores:neq̄ vnq̄ amiciciarū fo/res apud nos occluſas habebis. Vale felix. valebiſq̄ certe felicius/ quo ſtu/debis intentius qui niſi ſatis profeceris nunq̄ tibi ingenium defuiſſe arbitrabi/mur/ſed curam:⁊ diligentiam/que ma/gis profectum tuum patulo corde con/ſpicimus/q̄ naufragus portum:vel fa/melicus eſcam.

¶ Inuectio iocoſa in amicum raro ſcribentem. ¶ Epl'a.ccxcvi.

¶ Salutes innumeras:atq̄ phēnes. Dū oīa mēte voluo::atq̄ reuoluo amice ꝑ/care:cōcipere nequeo/qd te detineat:ta/q̄ mutū faciat/vt oīno ſcribas nichil/ cui tamen tam cultus ſtili fluxus adeo promptus.atq̄ venuſtꝰ ē/vt iter ſcribētes primatū teneas quaſi papyrꝰ tibi ꝓ regia ſit·⁊ ꝓ ſceptro calamꝰ. De qͦ plura dicerē/niſi hoc amātis eſſet(plinio teſte)amatū nō onerare laudibꝰ. Fecit hͦ ſemꝑ leta viuacitas tua/ qui agilis ſpū plenꝰ es/ne qd iuris ī te habeat deſidia q̄q̄ tū nō viderim qͦ taciturnitatē tuā ꝓtegere poſſes. Nō enī eo clipeo quo ſolēt inertes: ⁊ ſegnes nichil habuiſſe qđ ſcriberes in tāto fluie nouitatū. Sed ti/meo ne oīa tibi eant īcōmoda/ q tempꝰ aliqđ apertū ad ſcribendū nō īueneris. Eſtas forte attramentum exſiccat: ip/ſumq̄ hyems in glaciem vertit. In vere autem nundum anſeres pennas dedere:reliquo forte tēpore paraliſant di/

giti/qui quãqꝫ ſtupent:atqꝫ rigeſcunt:vt
forte papyri mola rupta eſt: vel neſcio
an te aliquo flumine laueris/vbi omẽs
veteres amoris flãmulas extinxeris:
Cogor igitur exclamare illud poeticuꝫ
Quis deus oppoſuit noſtris ſua numi-
na votis. Sed omiſſo ioco facias rogo
muſas tecum redire in grãm:frequentiꝰ
quoqꝫ ſcribito. Multoꝝ eniꝫ litteras/q̃
ad me ſcribuntur ſemel dumtaxat lego
idqꝫ curſim tuas:aut nunq̃ꝫ ſatis legiſſe
videor:redeo iterum:atqꝫ iterũ nunc il-
lam:nunc iſtam ꝑticulam attingo et re-
peto:Egre illas e manibus emitto. facit
hoc placens ornatus:et minus placens
raritas. Vale cadatqꝫ in te poeticũ illð
Vixeris eternuꝫ extendens in ſecula no
men.

Rurſus iocoſa inuectio in eã-
dem ſententiam.

Epiſtola. cclxxxxvii.

Perhennes amicicias loco ſalutis
Abeo loco quo te michi abſentem ter
na iaꝫ tenuit eſtas cariſſime vir ex te re
cepi litterarum nihil/quo me habet ad
miratio grãdis/qui cum ad plures ſcri
bas hominis amiciſſimi/iſs oblitus.
Miror quidem vehementer litteris in
dandis michi magis:q̃ꝫ aliis iter clauſũ
eſſe. Pereant queſo interceptores litte
rarũ/ſi qui ſint eoſqꝫ deꝰ optimus:ma-
ximuſqꝫ radicitꝰ ꝑdat/idqꝫ propediem
qui me lrãrũ tuarũ priuãt iocundiſſimo
fructu:omni melle ſuauiore. Sꝫ certe ſi
tua mei paruipẽdentia hec intercapedo
litterarũ prouenerit/nõ poſſum nõ gau
dere/ita tibi ſecundas res eſſe/vt ne a-
miciſſimi quidem hominis recorderis.
Q̃ꝫ q̃ꝫ non parua ſit felicitatis pars vir a-
micus:neqꝫ teneat amicicia poſtremuꝫ
in humana felicitate locum. Sed ioco
omiſſo rogo te optime vir amiceqꝫ fidẽ
tiſſime per placidum amicicie nomẽ:ꝑ-
qꝫ id omne/quod in ea dulciſſimũ eſt/ſi
quid adhuc flãmule veteris amoris ſu
perſit:nec emortuus cinis eſt/ad me fre
quenter ſcribo. Nam id iuris littere in
me tue habẽt:ſempqꝫ habebunt/ꝙ ex
me longiores excutiant. Vale:vale ni-
chil plus/quia feſtinus. Ita nam cla-
mitat nuncius more impatiẽs/quaſi cu-
peret(vt apud Perſium eſt)pulmonem
rumpere ventis.

Excuſatio ſuper porrectis pre-
cibus pro contumace filio ad
patrem.

Epiſtola. cclxxxxviii.

Ingentes cordis ex fonte ſalutes:
Sentio/ꝙ moleſte fers amice dilecte/
ꝙ rurſus rogo pro filio/cuius pacem a
pud te ꝓ ſuis erratis iã frequẽter adep-
tus ſum. Putas enim ob recidiuaꝫ nec
locum precibus:nec venie relictum eſſe
Sed rogo patiaris in hoc vno me tibi
eadem mente repugnare/qua in omibꝰ
ſemper obſequi ꝯſueui. Venit ad me fi
lius tuus ſeſe ad pedes meos ſolotenus
proſtratũ faciens:fleuit:rogauit:fecitqꝫ
michi fidem penitentie vere/quẽ ideo e-
mandatuꝫ ſpero/qꝛ ſe ſentit deliquiſſe.
Dolor enim peccati primus ad veniam
gradus eſt. Iraſceris ſcio. iraſceris me
rito. Idqꝫ etiam ſcio amaſti iuuenẽ: et
ſpero amabis. Interim expedit/ꝙ exo-
rari te ſinas. Licebit rurſus iraſci:ſi rur
ſus delinquat:tuncqꝫ ꝙ iratus fueris ex
cuſatius facies. Remitte aliquid iuuen
tuti illius:remitte lachrymis. Addo ego
iam ꝓcibus ſuis etiã meas:tantoqꝫ cor-
dialiꝰ/q̃ꝫto ipſuꝫ acrius:ſeueriuſqꝫ cor
ripui. Vidimꝰ ſepe initia mala:fine clau
di optimo. Si bonis ſe miſceat:bona vi
deat:audiatqꝫ abibũt vitia ſucceſſione
virtutum. Errando quandoqꝫ diſcitur
ſepe enim error vnus dũ erraſſe puduit
ab erroribꝰ ꝓſeruauit: Pudor enĩ et ve

recundia ſcale ſunt ad reſipiſcētiā:et ſa/
lutem. Sꝫ quo meli⁹ agat diſtrictiſſime
illi minatus ſum/me nūq̄ȝ poſtea roga/
turū hoc illi quē terreri oportuit. tibi n̄
idem. Nā fortaſſe iteꝝ rogabo:iteꝝ im/
petrabo/ſit modo tale vt me rogare id
te p̄ſtare deceat. Vale:et ſi qd ex me ve/
lis/faciaȝ taȝ diligēter/q̄ȝ libenter.

¶ Reſponſio ad ep̄laȝ precedētē
¶ Epiſtola.ccic.

¶ Salutes innumeras amore puro co/
ruſcas. Facilius erroribus filii optime
vir ignoſcerē/ſi malā ſuā vitā in ꝯſuetu
dineȝ nō vertiſſet. Omis eniȝ error et ſi
grauis videatur dū naſcitur:leuis tn̄ pu
tatur dum in vſum venerit:et ſine metu
cōmittitur. Vnū vitiū:alterius ſp̄ cau/
ſa ē/ex q° mox aliud quaſi ſoboles prio
ris oritur /tandem ex hoc itur in plura
deterius. Quod aūt/vt ſcribis/ culpaȝ
agnoſcit/quid queſo peius in errāte ca
dere poſſit/q̄ȝ culpā agnoſcere:et n̄ dole
re: Irriſor eſt nō penitēs qui adhuc a/
git cuius ſe dicit penitere. Quid queſo
ꝓdeſt ſi lachrimas fundat gemit⁹ ſuſpi/
ria:queſtus:plangatqȝ qḋ geſſit nec de/
ſerit. Si eīn/ vt ſcribis erraſſe ſe cogno/
ſcit/iam ſibi reus:et iudex eſt/q cōmiſſa
dānat/ſed cōdēnata cōmittit. Certe ſi vi
te ſue rōeȝ a ſeipo oculis retroductis exi
gat:atqȝ fuerit rerū ſuarū arbiter equ⁹
facile ſeipſū dānauerit ipſe. Sꝫ eſto do/
leat nimbo tn̄ facili⁹ in vitia relabet̄/q
ſi quid boni ceperit:nō ꝯſiſtit. Tūc enim
oīa p̄dite ruūt/dū que vitia fuerūt:mo/
res fiūt Nec vere facile inducor/vt cre
daȝ:ꝙ errores bona mente fateat̄ ⁊ do/
leat. Sꝫ hꝫ neſcio qd paramēti ī lingua
quo verba voluere nouit:atqȝ euolue/
re:⁊ turpia fctā palliato ſermone ꝓtege
re:virtutes mentiri et vitia negare. Si
hieronimo credimus:cū defendit̄ culpa
geminat̄. Quis queſo vitioſior aut ꝓfi/
tens vitiū:aut mētiēs virtutē! Certe is
q etiā mēdatiū adiiciēs geminauit vitiū
Manifeſtam enim culpā negare augen
tis ē crimē nō diluētis. Vale ex inſulis
maii tercia ſummo mane oriente iā ſole
purgāteqȝ luce tenebras.

¶ Increpatio fratris ſup̄ icauto
modo mercandi.
¶ Epiſtola.ccc.

¶ Salutes ieſtimabili fauore fecūdas
Neſcio care frater quid audiam/ꝙ nu/
dinas vndiqȝ idefeſſe viſitas. incauteqȝ
mercaris :et qḋ egrius me hꝫ pluris ſe/
pe merces emis/q̄ȝ vendas quo facile ꝑ
ſpicit̄/non adeſſe tibi certā emēdi manū
nec ſatis agnoſcere te merciū dr̄as :vel
q̄ȝti vna queqȝ res tarāda ſit. Fertur ꝙ i
vinis:equis et alecibus multa breui ꝑ/
didiſti. Si in tuū ꝯſiliū prudētia admiſſa
eſſet:cautius ageres. Neqȝ tā multis ſil̄
tam quoqȝ magnis leui audatia te īgere
res. O frat̄ illḋ comicū ad oīa valet ne
qd nimis. Perualde timeo ne nō prius
lenitas incōſulte audatie tue ſedet̄/q̄ȝ ef
fectib⁹ in fauſtis caſtiget̄. Vno ſepe mo
mēto cadit/qḋ lōgo tp̄e ſtructū ē. Per
ditio leuiſſimi greſſus eſt tāte quidē ce/
leritatis:vt n̄ tā accurrat:q̄ȝ aduolꝫ. Lu
crū āt ꝓuidos aīos ſeq̄t lōga cogitatōe
ꝓductos. Quod egri⁹ aduenit tardiuſqȝ
gradit̄ more limacis. Si quid igit̄ ami/
cicia mea apud te ponderis hꝫ/te pauci
oribus implicabis. Tutior illa puppis
ē q̄ puo flumīe fert̄. Sꝫ forte ianis me⁹
labor ē. Nā acunabulis te non vidi aliū
neqȝ credo vſq̄ȝ gentiū artificē eſſe/q te
recudere:aut poſſit retexere/tn̄ in effica
ces meas lr̄as eſſe malui/q̄ȝ nullas poti
uſqȝ fruſtra me ſcripſiſſe/q̄ȝ p̄ incuriā ta
cuiſſe. Nō eīn moris mei eſt ſub duplici
tate ficto ſermone blāda dicere/q in frō
te et ligua aīm geſto/nec vnq̄ȝ aliud vo
ce.aliud geſſi pectore. Deus quorſum

hec. Furit in curſu penna quo in rē tuā
adeo celer ſibi curſus eſt. Vale corpore
ſanꝰ ſed aīo ſanior. Ex louanio ocius q̄ꝫ
imaginem ſpecula reddūt.

¶ Reſpōſio fratris ad preceden-
tem epiſtolam.

¶ Epiſtola.ccci.

¶ Ampliſſimas ad vota ſalutes. Dum
tuas lr̄as hūaniſſime frater tui in me a-
moris teſtes accepi/tantus michi beni-
uolentie cumulꝰ accreuit/ vt ſiſtere non
poſſeꝫ quī calamū alio feſtināte ad his
rn̄dendū inflecterē. Arguis em̄ me.⁊ qui
dem ex fraterni amoris intimo fonte/ꝙ
ſim/q̄ꝫ par eſt/mercādo leuior/emendo
qꝫ audentior ſꝫ tu certe frater ex aduer
ſo/vt tua pace libere loquar/que vt ſē
tio/ſemper fuiſti/q̄ꝫ par ē timidior/ qui
ab infantia adeo ſꝑ trepidꝰ extitiſti/vt/
ſi in aere nubecula oriat̄/mox diluuiuꝫ
timeas.ſi ventus ſuccreſcat/edificia ca-
ſura paueſcas. Scintillulam ſi videas/
ne pardeat vrbē:ſi tonitruū audias: ve-
reris me mūdi machina ruat. Bone fr̄
hūc timorē exue. Nihil tentat oīa for-
midans. Spreuit ſemꝑ fortuna timētes
Si quid ꝑdidi/ſuccedēt lucra ꝑditionis
plagas ſanatura. Oīm rerū viciſſitudo
eſt. Dabit deꝰ progreſſus votiuos et exi
tus fauſtos:atqꝫ felices. Opto valeas:
longaqꝫ in luſtra protrahas euuꝫ

¶ Suadetur amico canonico /vt
grauitate omiſſa ſe aliquādo lu
dis ingerat:⁊ letius viuat.

¶ Epiſtola.cccii.

¶ Salutes/quas tibi mens pleniſſi ma
geſtit nec calamꝰ pingere ſufficit:nec ꝓ-
mere lingua . Qr quotidie ad te nō ſcri
bo amice colēde/meoꝝ me moꝝ forſitā
putabis oblitū. Vas tn̄ nūc ad te datu
rus ſum/vt ex his ſicut ex pleriſqꝫ prio
ribus mentē meā ꝓſpicias:vtqꝫ etiā me
viuum ſcias:et ſoſpitē:tuiqꝫ maxie me-
morē:ne quoqꝫ ēt ignorēs meā ad te ſen
tentiam Nam ꝙ relictis lucris :reiectiſ
qꝫ curis ad quietem ita ſeceſſiſti /vt a-
nimo te retrahas ad ociuꝫ ſomno: atqꝫ
in ertie amicū/quod lucifugi ſectare ſo
lent minime laudo/qui tua camera pro
ſepulchro vteris:teqꝫ ipſum in ea viuē
tem infodis/quo facis tuā virtutē ſegni
cie langueſcere. Longe magis tibi con-
ducerem mentū erigere:caputqꝫ tuū lu
ci miſcere/q̄ꝫ ſic deliteſcere plumis:⁊ vm
bris . Plurimū tibi cōgrueret floridaꝫ
etatem agendi interdū venationi:vel ar
cīludio:aut pilaꝝ ludo operā dare/quo
naturam curis grauatā aliqn̄ releuares
Ita enim negociis humanis in omibꝰ
eunt res/vt ſi ludus ſemꝑ deſit quocun-
qꝫ negociū tractaris idipſum turbidum
relinquet. Neceſſe eſt aūt laborē ludis:
laboribuſqꝫ ludū moderari. Tu felix va
le et quidē oī bene valēte felicior. Si qd
ex me petere libeat/plena id fac fiducia
Non em̄ tā imū grauia petūt/q̄ꝫ ego tu-
is deſideriis ꝯplacere opto/ſed parce in
eptie:parce caracteri Nam hec indicibi
li celeritate perſcripſi. Amicicia etiā nō
eloquentiā petit :ſuppletqꝫ ſꝑ amor/qđ
negat facundia.

¶ Rn̄ſio ad preceden̄.

¶ Epiſtola.ccciii.

¶ Amicicias adamante ſolidiores. Ac-
cepi ego lr̄as tuas letiſſimo plauſu ſpec
tabilis dn̄e prc ceteris dilecte:ꝯſiliūqꝫ ſil̄
perlegi tuuꝫ:qđ ex intimo cordis ꝓgreſ
ſum eſt/quo luce clarius te video ſemꝑ
eſſe amicū meū nūq̄ꝫ tp̄is deſiturū. Id-
qꝫ diu michi ꝯpertiſſimū habui nichil
michi te eſſe humanius. Tuuꝫ igit̄ ꝯſi-
liū libēs audio:amplectarqꝫ libētiꝰ. Sꝫ
auribꝰ meis inflatū eſt/te pulchrā bali-
ſtam:eandēqꝫ fortē atqꝫ neruoſaꝫ in nū
dinis mitti ꝑcio ꝯparaſſe:dixiſſeqꝫ te eā
dem michi ꝓ precio dimiſſurā/ſi id ego

expoſcerez/qui tibi gratias tui fauoꝛis habeo /eaſdeq3 q̄maximas. Sed cum Plinio dico/id vt feceris nō peto frat quod tamē ſi me tacēte tua omnino ſpō te volueris/tam grate accepero:ac ſi cō cupiſcerē. Qꝫq̄ eniz ſagittare neſciā/ pul chꝛis tamē delectoꝛ in arcubus ſimilis pauoni/qui pulchꝛis plumaturis ꝓgau det:licet volare neſciat. Inter ludos tñ quos tuis litteris meminiſti arciludiuz me foꝛtiꝰ alicit/cū eiꝰ exercitatio mino rem coꝛpoꝛi intempiem inducit caloꝛis: et eſtus. Statuerūt canonici baſilice no ſtre/ne quis canonicoꝝ e gremio ſe in gerat arciludio. Sed idō me minus an git ſanctio illa/cū idem ſoleat tempꝰ ob ſeruantie :et ſtatutionis eſſe nec vnum altero longiꝰ. Non enim ſibille folium ē aut immutabile fatum/ quod in capitu lo cōcluditur. Sed vale:furit calamus parcito queſo. Epiſtolā claudo/ne cre ſcat in libꝛū.

¶ Conſulit amicus amico/ne vni uerſitate relicta ad patriam re deat.

¶ Epl̄a.ccciiii

¶ Salutes in celum vſq3 leuanteſ. Ve nit locum ad noſtrum his diebus ami ce ſincero mihi coꝛde dilecte/qui ſe me dicine doctoꝛem aſſeruit. Multa de ſe dixit creditu mira/ſ3 plurima de te/cui nō volui ego cōtradicere /ne ſi foꝛte aſ ſertionē ſuam pꝛobare poſſit:impuden ter me reſtituiſſe peniterz:aut ſi non poſſz etiam pꝛutenter tacuiſſe non noceret. Marū latoꝛ pꝛeſens fuit /qui viri ſpe ciem laudauit/ſed riſit ingeniū/cuiꝰine ptias dum vidiſſet non potuit cum Iu uenale non exclamare. En animā en mē tem cum qua dii nocte loquuntur. Ita q3 ſe extulit ac ſi cuz dīis nocturnos cō greſſus habuiſſz. Dixit enim te vniuerſi tate relicta ad patriam reditur ū/ quod ſi verū ſit/velim animi mei inſpiciendi ſe ram tibi aptam eſſe/quo facile colliges ſi mei ꝯmodi rōnem ducerē/ꝙ te maxi me hic eſſe vellem/ſed vnum illud ne ſcio gratuler ne tuo ad nos aduentui/ an timeam: vbi admirabilis quedaz ex pectatio tui eſt/non ꝙ verear ne tua vir tus opinioni hominū non reſpondeat/ ſed ne cum veneris/non habeas qđ me reris. Finem facio. fac valeas:idq3 ſignā tiſſime cura: vt ſi quid ſtudio demas vir tutibus addas.

¶ Reſponſio ad pꝛecedentem.

¶ Epiſtola.cccv.

¶ Salutes tibi amice ꝯfidētiſſime plu rimas dico/nō quidē modio(vt plautꝰ inqt neq3 trimodio) veꝝ ipſo pleno hoe reo. Litteras ego tuas ſuauiſſimas: et tui i me ſinceriſſimi amoꝛis pleniſſimas accepi et certe gaudio magno. Non eñ tam craſſe adhuc ſū ruſticitatis:nec taz ebetis ingenii/quin clare perſpiciaz / ꝙ verꝰ amoꝛ in hoc ꝯſiliū te euexit /qđ ſꝑ pꝛo firmo decreto tenebo:nec vnq̄3 dies dederit/ꝙ tuis ꝯſiliis aures obtundam: q in me ſemꝑ ꝓtuliſti ſincera piiſſimi pa tris officia/qͦ optimo iure cogoꝛ donec me terra ſupſtitē ferat:te ſꝑ vt pꝛēm ex colere: vt vite mgr̄m. Ceteꝝ audio frēm tuū ſenioꝛem moꝛtē ſic obiiſſe/vt q ma ne ſoſpes fuit/veſpere ſepultꝰ ſit:nec au ditū fuerat eum aliqua egritudine deti neri/cum repēte clamoꝛ ſuboꝛtus ē eū vita exceſſiſſe. Genus quidē moꝛtis fe liciſſimū eſt:ſi bene illi cū deo ſit/ſim mi nus miſerrimꝰ eſt trāſitꝰ Sed male mo ri nō potuit/qui bñ vixit. Nūq̄ vlla di es me amiciſſimo illi cineri:cariſſimeq3 aīe videbit ingratū/dū memoꝛ ipē mei: dū ſpūs hos reget artꝰ. Dent eius vm bꝛe tenuē:et ſine pondere terram ſuperi redolentia aromata:ſpirāteſq3 crocos/ perpetuas quoq3 violas:et roſas in vr na. Vale vita fretꝰ longū:et frat vita de functus eternū.

¶ Congratulatio ad amicū/ qui ducit vxoꝛem. ¶ Epl̄a.cccvi.

¶ Immenſas ingente affectu ſalutes. Cunctarū rerum fama relatrix colende preceptoꝛ/ que oīs curſoꝛes ātecedere cōſueuit meas fudit in aures te ſpōſalia cū nobili pulchꝛa:pudicaqꝫ virgine cōtraxiſſe/que ſua venuſta foꝛme dignitate:oꝛi ſpecie:moꝝqꝫ gratia nobilitatem ſui generis oſtentare compellit̄. Id certe ſūme laudo/quod cum ſūmo ex loco natus ſis/vt illuſtris ſobolis pater fias nō obſcuram: nō humilē/ ſed ex nobili genere oꝛnatiſſimā tibi vxoꝛem delegeris. Pluris tamē adhuc facio/ꝙ eā ſpōſam nactus ſis/que maioꝝ ſuoꝝ laudibus ſua virtute reſpōdeat/per quā certum eſt tibi magni ſplendoꝛis clariſſimū radiūꝫ illuxiſſe. Leteris igit̄ plauſu magno:⁊ mente iocunda:adſintqꝫ tuis nuptiis matrone pꝛimarie: virgines venuſtiſſime: ⁊ adoleſcentes fauſtū illū:atqꝫ feſtinū nuptiarū diē carminibꝰ celebꝛātes:atqꝫ choꝛeis valitudinē firmā habeto omīs tedii:omīs quoqꝫ cure victricem. Ex delft iunii pꝛima foꝛibꝰ clauſis opaca ob tempoꝛa noctis.

¶ Fit deteſtatio amico/qui anhelat vxoꝛē ducere. ¶ Epl̄a.cccvii.

¶ Decenti cū vrbanitate ſalutes. Ad aures vſqꝫ meas cariſſime vir rumoꝛ delatus eſt ꝙ tu clericus:atqꝫ vir doctꝰ alioquin pꝛudentiſſimꝰ amoꝛibus iā victus ſis:⁊ eouſqꝫ vaga quedā raptus libidine/vt te matrimonio dedicare pꝛetēdas/qui male ꝑpendis q̄ꝫ dulcis ſopoꝛ ſit in vacuo cubili/quo nichil mollius ē nichilqꝫ duriꝰ occupato. Rogo amice colende nichil inconſulte:nichil leuiter: nichilqꝫ pꝛecociter agas. Da ſpaciū:tenuēqꝫ moꝛam. Vale cuncta miniſtrat impetus ſtatius inquit:nec in pꝛomptis habeo quid aliud tibi dicam/q̄ꝫ ſi vxoꝛē ceperis:ꝙ paci valedixeris:atqꝫ quieti. Nam ſemꝑ moꝛtale duellū domi habebis:vinculaqꝫ ⁊ cōpedes ⁊ multos angores:ſomniqꝫ perpetuū exiliū/quid aliud tibi vxoꝛ erit/ q̄ꝫ ydolū quod colas? qđ adoꝛes:vnde totus pendeas:quod te noctibꝰ excitet:teqꝫ cogat longa oꝛdiri negotia:longasqꝫ curas texere/quo nō tā vxoꝛē/q̄ꝫ magiſtram cepiſſe videberis. Nullus tibi dies ibit ſine meſtis rumoꝛibus. Non negauero tamē/ꝙ vxoꝛe nichil ſit fida carius/ ſed pꝛofecto nichil ea rarius. Parcito queſo/ ſi audentius loqui me amoꝛ in te meus coegerit. Nā facile non dixerim/q̄ꝫtū michi animi vulnus dulcende vxoꝛis rumoꝛ influxerit. Sic loqui compelloꝛ. Continere nō poſſum me quin in ſinū ſecrete tuū eſtus pectoꝛis mei ꝓfundā ardoꝛ ſuadēte. Omnia em̄ eruptionem petunt/non aliter q̄ꝫ nouū muſtum ſpiraculo carens/ipſiꝰ vaſis ligūculas rūpit. Cuncta em̄ hec eo tēdunt/ne quid pꝛecipitanter agas. Frequentioꝛ em̄ currentibus/ q̄ꝫ reptantibꝰ lapſus ē. Vale:tempoꝛa mature viſurꝰ longa ſenecte.

¶ Vacillatio an potius dolendū q̄ꝫ gratulandum amico/qui duxit vxoꝛem. ¶ Epiſtola.cccviii.

¶ Multas amiciſſimo coꝛde ſalutes. Neſcio cariſſime vir triſtari potius:an gratulari debeam/ꝙ te ad matrimoniū contuliſti/quot quantas/quamve graues ſecum ferat curas/et mentis angores/noꝛunt/qui huiuſcemodi moleſtias ſunt experti. Quid queſo iuuat/ ꝙ ad hoꝛam gaudeas/vnde ſemper doleas:ſemelqꝫ leteris doliturus milleſies. Sed amoꝛ foꝛte velum oculis dedit:pedibus laqueum:alisqꝫ viſcum. Teipſum iam

videbis/ſi hamũ cogites/qui non capit niſi prius capiatur. Sed forte ex aduerſo cupis per matrimoniũ tuo incendio ſubueniri. Nam voluptas libidinis/cuius blanditiis(vt tua pace dixerim)nũquam facile obſiſtere potuiſti/intra matrimonii ſepta ſine vlla dedecoris macula a te licite poterit exerceri. Tu deniqʒ ſolus noniſti/qua pedisparte te calceus premat. Certũ eſt quod eius matrimonii ſanctiſſima lex eſt/que deum autorem habuit/vnde omnis honeſte vite ratio naſcitur/maxime ſi cũ legitimus primo nexus exiſtat:ſimilitudo etiam morum:caritatiſqʒ acceſſerit nec poſſum etiaʒ nõ laudare bonam illam/quam relatu didici corporis ſponſe habitudinem/ que valide ſenectutis fundamenta iacit:et ſanat:forteſqʒ proles futurus indicat/quas tibi foueat largitor ille ſydereus:qui matrimonia fecit.

¶ Significatur in ſecreto amico quod epiſcopus eum officialeʒ creabit/ſi roget.

¶ Epiſtola.cccix.

¶ Memetipſum:totiſqʒ tuis votis deditiſſimum pro ſalute. Quia nobis ſinceriſſime vir:et amice ſemper fuit cor vnum et animus vnus/non quidem fucata amicicia:neqʒ caduca/ſed ſinceriſſimi amoris candore firmata/ideo michi ſemper eſt animus in tuam promotionẽ intentus:arrigoqʒ ſemper aures/ſi qd forte iis incidat/quod tibi poſſit cõmodo eſſe.neqʒ deſino dum locus:et tempus perſone quoqʒ digne ſe offerunt/tuum nomen cõmendationibus multis celebrius efficere. Itaqʒ verbis meis(vt aiunt)oia cori/quod reuerẽdus dñs in chriſto pater noſter antiſtes vir ſingulari virtute te bona dilectione caruʒ iaʒ habeat ex eo quod aimo ſuo inſculpſi te virũ eſſe ſcientia induſtria:atqʒ bonitate decorũ: multiſqʒ meritis honorandum:plena etiaʒ fide:et integritate probatum:et eius fame atqʒ honoris cõſtantiſſimũ dilectorem. Preterea te miro quodam modo amare iuſtitiam:et virtutũ oim eſſe cultorem :et deum geſtaſe ſemper in mẽte cum pluribus ſcriptu longiſſimis. Feci qʒ etiam/quod epi noſtri ſecretarius primus omnia que dixi confirmauit. Nam ille noſtre nauis hic clauuʒ regit:et quo velit ratem impellit. Itaqʒ prouocatus ẽ dñs/vt te in officialem ſuum aſſumeret ſi noie tuo foret pulſatus precibus. Noſti enim dños rogari velle/etiam ad res quas vltro appetunt. Multi hanc rem proſequuntur:multiqʒ expectant quis debeat voto potiri. Conſulo igitur vt preces effundas. Exploratum id ſatis habeo/quod non patiere repulſam. Nimis enim cõtendere dñs videretur rogantes: niſi roganti offerret/quod tanto conatu queritur. Hec tibi clam.omnibus in ſecreto:atqʒ(vt aiunt)ſub mantelo deuello. Maneant queſo maneant profunda in aure ſepulta. Si amicus animi cuſtos recte dicatur:quaſi omnia ſecreta fideli ſilentio ſeruet non poteris amiciciaʒ nõ leſiſſe/ſi quicquam eius/quod ſcripſi efferas. Vale in eo/qui et hec:et omnia ſecreta cognoſcit:

¶ Reſponſio.

¶ Epiſtola.cccx

¶ Salutes plurimas:et ſi quid boni eas excupat. Frigidior mihi amice:ſeu frater dulciſſime calamus eſt/quam qui poſſit cõceptas ad te grãs depingere. Tam gratus enim fuit michi literarum tuarum aſpectus vt nulla potuerim maiori effici voluptate: nec taʒ reipſa/quam ex optio in me aio tuo gauiſus ſuʒ. Vetus enim verbum eſt/ quod non rem / ſed animum amicicia ſpectat. Cum igitur ardorem tue beniuolentie intueor nõ hẽo quid pro digna

ſatis gr̄a r̄ndeam/niſi eo ſatiſfactū puta
bis/ꝙ mãſerit mihi ſꝑ alta mēte repoſi
tuꝫ id i me meritū tuū. Neqꝫ letheo flu
mini ꝯceſſero ꝙ poſſit mihi fauoris tui
memoriam abluere. Et quia vir opti/
me parendū cenſeo amicoꝝ ꝯſiliis/ vt q
in duob⁹ corporibus vnā aīam ſtatuerit
vnaꝫ illam equa voluntate conducant.
Implere igit̄ nō pretermittā qd te mi
chi tantope video ꝯſulere. Sed neſcio
an mihi aui implumi cōgruat alte vola
re:et illotis pedibus ad alta conari. Ni
mis vereor ne dū meū nomē augere la/
bores/tuū ꝯminuas/qui ad magis fau
ſta auſpicia/ꝙ̄ merita exigāt/me leuare
niteris. Hec dum memoria voluo tre/
mit ſub faſce calam⁹. Non volo tñ/ꝙ
pauor meus tuaꝫ autoritatem ſuperet/
quā ſemp ſequar nō min⁹ ꝙ̄ corpus vm
bra. Vale/vt opto. Tuas litteras mox:
vt legerē/igni ꝯmiſi legēdas. Id aūt qd
ad te iam ſcribo nō niſi tutis aurib⁹ cō/
das:ne hoim demur riſui/ſi quod moli/
mur nō accidat. Creberrime eniꝫ ſic eūt
res/vt qui vehemētius cupimus:egri⁹
aſſequamur. Ex louanio aurora rubē/
te qua ſancti iohīs feſta dies adſerpere
cepit.

Reſſio negatiua ad idem.

Epiſtola.cccxi.

Plurimas inexplicabili fauore ſalu
tes. Vix exprimere ſuffecero vir michi
lumine carior/etiam ſi poſſet pect⁹ meū
cētenos ſonos vnico ſpiritu anhelare/
quāta ſim letitia affect⁹:cū amiciſſimas
lr̄as tuas aſperi ingēti amore fecūdas/
q̄ iulii prima veſperi tarde mihi oblate
ſunt lecto cubanti. Ego aūt illico nocte
pacta ꝙ̄ꝓ primū aurora curas:atqꝫ labo
res mortalib⁹ referēs luminis aliquid ex
tuliſſet:cepatqꝫ celuꝫ infuſione lucis al
beſcere/ad calamū curro:meqꝫ impri/
mis tibi tota mentis affectiōe ꝯmendo.

Habeoqꝫ gratias tibi plures:ꝙ̄ gignat
gramina tell⁹ de optimo illo fauore/q̄
me ſꝑ ꝓſequi conaris/qui nūꝙ̄ dignas
grās rependere valebo/vt tua bonitas
et virtus merētur. Darem certe operaꝫ
et quidē nō ſegnem vt tuis ꝯſiliis mini/
me deeſſem/niſi obſtaret/ꝙ ſim longo iā
ſenio ꝯfractus:infeſterqꝫ calculo. Cur
uatus gradior terrā inuitus aſpiciens:
rupturam etiā paſſus ſum:multiſqꝫ a/
liis morbis corp⁹ meū exhauſtū ē adeo
vt vir aliquid priſtini vigoris reſeruarit
adeoqꝫ reſoluta michi mēbra pendent
officiis deſerta ſuis/vt quaſi moriturū:
⁊ iamiam exiturū me e vita dies fatalis
expoſceret:atqꝫ ſtaret vicina mors i fo
ribus. Tremūt genua:dētes cadūt:frōs
rugis eſt pleniſſima:dura cutis.caua lu
mina:pallor in ore. Hec enim ſenectu/
tis incōmoda non vllis remediis aceri
poſſunt/ne ſi eſculapius quidē ipſe hu/
iuſue filius polidirius ꝓpulſatores:aut
curatores aſſiſtant. Quare neceſſitati
parere cogor:qui voluntati nequeo.
Vale firmūqꝫ teneto/ꝙ tuus fuero vſ/
qꝫ dum viuā neqꝫ min⁹ tuus dum extin
ctus.

Arguitur amic⁹ ꝙ nunꝙ̄ reſpō
det litteris:petiturqꝫ ꝙ priorib⁹
reſpondeat.

Epiſtola.cccxii.

Salutes plurimas feruente mente ꝓ
fuſas. Cecidit michi ſepe in mēte dubiū
vir dilectiſſime vter nr̄m magis accuſā
dus eſſet/ego ne ſcꝫ qui lr̄is meis nimis
te verem:an potius tu/qui ne mei qui/
dē meminiſti. Interblādior tñ mihi pul
chrius eſſe/me lr̄aꝝ munere ꝓuenire te/
qui pollicitatōe multa hic diſcedens ꝙ
ſepe ſcriberes me preueniſti. Caſtigabis
igitur morā:ne te obite fidei arguā: aut
cōtempte. Nam vtrūqꝫ virtute tua eſt i
dignū. Sed vnum certe inſtantiſſime pe

to/ ꝙ prioribus litteris meis omnino respondeas/quod niſi feceris/obſeruantiam erga te meam:datamqʒ fidem nō ſolum negligis:immo cōtemnis. Rogo igitur vt tuis occupationibus tantillū tēporis ſubducas ꝙ veteri amicicie cōdonare digneris/amorēqʒ noſtrum litteris ꝯfoueas:eiqʒ indies aliquid addas in cumulū. Nam ſi ad quēq̄ʒ ego alterū tpis vnq̄ʒ libens ſcripſi/ad te certe libētiſſime.qui tñ cogor tpis pciſſimus eſſe Vix enim ſpaciū ſomni:ſibiqʒ ſumendi habeo/quo grauis mihi ſemper fuit tot litteras reſpōſo indignas mittere. Prioribus igitur litteras reſpondeas velim In reliquuʒ quoqʒ tps/ſi materia tibi ſcribendi deſit/id ſaltem ſcribito. Salue valeo amice. Ego te quoqʒ valere cupio.ne in nos id vulgatiſſimū cadat. Semotus ab oculis:ſemotus a corde. Vale:finē facio/ne fiā q̄ʒ par ſit ꝓlixior

¶ Rogatur nepos/vt diligentiaʒ faciat ꝙ roganti de bona ancilla ꝓuideat. ¶ Epl'a.cccxiii.

¶ Salutes aſtris:et plures ſplendidiores. Quia id fidei in te habeo cariſſime nepos/te ſcʒ nō futurū vnq̄ʒ /vel vinculi ſanguinis:aut veteris amoris neglectorem/ inde ad te nunc ſcribo multa prece rogando/vt michi de ancilla ꝓſpicias. Vt tñ longe inquiſitionis labor abſit/loqui poteris cū vxore cuſtodis que ſe huiuſcemodi reb⁹ immiſcet. In quibus ei tam verſatile ingenii acumen eſt vt eius artificii magiſtras omnes poſt terga relinquat:Ea eñ ancilla/ quā iaʒ habeo/bona certe puella eſt: Quicqd ei dicitur mitiſſime fert:non indignatur nō iraſcitur:nō in querelas erūpit. Sed latet neſcio quid/cui⁹ veritatē dies breui apiet. Amore eñ iudicio meo furit:ꝛ ardet/queʒ ſilētio tegere nequit:nec flāmas ſui eſtus inter pectus cohibere.

Flet:ſuſpirat:loquitur:narrat aſſidue/ vt aſſiduitate narrandi:vel amoris ſui ſolaciū capiat:vel refrigeria immenſi amoris aſſumat/que ſi ſermonē aut baſilicam viſitat/pede poſtpedem molliter poſito vſqʒ adeo lente procedit/vt potius ſerpere/q̄ʒ ire videatur/ſed ſi ad decimum vicum choream ſciuerit/mox curſu et ſaltu leta:et plaudens iter ꝑcurrit tanq̄ʒ e vinculis euolaret . Vale fortūa felici. Ex mechilinia tarde/dum nox tenebris induxiſſet orbi. Candela deficit: candelabrum autem tenuiſſimo lumine flāmula lambit vix me ſubſcripſero. Luminis:et epiſtole idē eſt finis.

¶ Rñſio ad predictam epiſtolam.

¶ Epiſtola.cccxiiii.

¶ Salutem in eo/ſine quo ſalus eſſe ñ poteſt. Quod hortaris per me fieri digniſſime vir mox deo fauente non minus diligēter q̄ʒ libēter ꝯplere conabor. Nā fauor in me tu⁹ vndiqʒ prima frōte micat:nec te cariorē hēo nec amiciorē quē q̄ʒ. At ꝙ ego ex aduerſo tu⁹ ſum diu fidē dedi ꝓmiſſionis quidē mee pignus ꝛ arraʒ. Sʒ ne momētula/q̄ʒ par eſt/longius teraʒ/hoc rñſionis mee caput ē/loquar cū vxore cuſtodis. Id ſpei qđ ex ea traxero:ad biduū lr̄is meis ſignificabo. Facit hoc odor boni noīs tui/q nedū ad nos/ſed vndiqʒ diffundit/ꝙ facile inueneris id qđ optas/q duʒ q̄ris:nō min⁹ q̄reris atqʒ facili⁹ inuenies q̄ʒ inuenieris/cū fulgeāt in te virtutis dotes eximie:eaꝝqʒ fulgore ſic decoraris vt dig^{me} te exhibeas/cui oīs vtriuſqʒ ſexus cupiat famulari: Vale.cogor breuiloqu⁹ eſſe. Cetera aūt in tp̄s aliud differo. Iā ſellāt:inhyātqʒ equi me ob nuptias fratris vecturi bruxellas. Vereor ne dies me deficiat/q̄ dies(vt planti eſt verbū) ad vmbilicū vſqʒ dimidiat⁹eſt . Ex āntuerpia iulii die penul'.ocius/q̄ʒ fundat lumina pheb⁹.

¶ Rogatur amicus/vt fide iube-
at pro amico. ¶ Ep̄la.cccxv.

¶ Plurime ſalutis longam conſtantiã
Q: apud te amice colende irritum nū-
q̄ꝫ michi votum: neqꝫ vacua ſupplica-
tio fuit/ideo ad te poti⁹/vbi ſpecialior
fiducia arridet/ ſpecialius recurro ro-
gans prece cū maxima/ vt ad quingen-
tos vſqꝫ aureos pro me ſponſorē te effi
cias/qui de indemnitate ſecuritatē pre-
ſtabo/vt tibi:ꝛ tuis ſatis futurū ſit. Of
ficium eñ receptore amicoꝝ auxilio ſū
aſſequutus:Sed manū adminiſtrationi
vetor inſerere/donec hec fideiuſſio ſoli-
tis formis ſit expleta. Rurſus igit̄ ſub-
nixe deprecor per amiciciã tuã magnuꝫ
michi ſalutis precium. Si vnq̄ꝫ vllum
apud te locum preces mee habiture ſint
ne michi iam deſis in hac re/quã abſqꝫ
tuo detrimento in magnū meum preſidi
um efficere potes. Quod ſi feceris/cer-
to ſcias nullam rem tam arduam eſſe/
quã non putarim leuiſſimã/modo intel-
ligam in aliquo officiū meum tibi poſſe
prodeſſe. Verum plus dixero/velim nō
me aliū putes/q̄ꝫ qui pro dignitate tua
vitam ꝓfunderet. Sed certe iam ſentio
q̄ꝫ graue ſit homini pudenti petere aliq̄d
ab eo/de quo ſe bene meritum putat.ne
id quod petat exigere magis/q̄ꝫ rogare:
ꝛ in mercedis potius/ q̄ꝫ beneficii loco
numerare videatur. Vale in ſummo lu
cis autore. Cogor ab vlteriori curſu pē
nam cohibere:ſuccedit nam vmbra:no-
ctiſqꝫ profundum.

¶ Reſpondet amicus:ꝛ paret de-
ſideriis. ¶ Epiſtola.cccxvi.

¶ Plurimarū ſalutum profundū acer
uū. Accepi tuas litteras fidentiſſime vir
amoris:ꝛ fidei plenas. Gaudeo pluri-
mū q̄ iam aliqua petiuiſti que valeam
efficere/ ſed magis q̄ inuacillãter in me
ſperauiſti: Et q̄ tandem placuit poſtha
bitis aliis amicis:tuis omib⁹ ad me tua
vota deflectere. Cum igitur optime vir
inter fere viuentes nemo hodie ſit/ cui
amicicie locum priorē faciam/ nō eſt q̄
me tãtopere roges. Prius a ſolis occa
ſu naſcetur dies:priuſqꝫ etiã nox media
ſolem videbit/q̄ꝫ ego tuis deſim deſide-
riis. Videro ſemp̄ ego/ne vnq̄ꝫ ī me ſpē
habeas inanē/qui nunq̄ꝫ aliud in me q̄ꝫ
amoris:atqꝫ officii ſigna cōnotabis:nec
quicq̄ꝫ petere ex me poteris/qđ meis vi-
ribus ſuberit/in quo nō expectationem
re aio ꝛ diligentia facile vincã. Quod
igitur pro tuo cōmodo ac cū fideiuſſio-
ne facere poſſim:firmū habeto:me quo
qꝫ tam tuū agnoſcito/vt nō tam pollicē
tuo pugillo/q̄ꝫ me totum poſſis include
re. Vale in eo qui omĩa donat:ꝛ aufert
Ex montibus auguſti die decima adeo
mane / vt vix incepiſſet candere dies
nube noctis expulſa.

¶ Fratres ex burgis ſuo fratri lo
nanii ſtudenti. ¶ Ep̄la.cccxvii.

¶ Gaudioꝝ noſtroꝝ manipulū ſaltem
vſqꝫ ad vnū pro ſalute. Miramur fra-
ter care/quid te poteſt remorari/ q̄ ad
illuſtriſſimi dn̄i noſtri ducis ſolemniſſi-
mas nuptias non compareas/quarū pri
mus heri letiſſimus dies actus eſt/ vbi
tantus fuit:tamqꝫ ineffabilis oīm reruꝫ
ſplendor:q̄ꝫtus potuit omibus ingeniis
in vnū conflatis perfici. Omĩa ſūt hic
gaudio plena: plauſus vndiqꝫ aera re-
plent:ethera pulſant. Videnturqꝫ non
homĩes modo.ſed muri:tecta:ꝛ pauimē
ta letitiã miram reſonare. Haſtiludia:ꝛ
torneamēta:oīm quoqꝫ generū ludi abſ
qꝫ intercapedine fiunt:nichil muſicū eſt
quod illic nō reſonet: puelle trahūt ſine
fine choreas. Hic bacus:hic ceres:hic
aromatã ſpirant: cuncti replent odore.

longus menſarū ordo:tanta dapū vinorūqȝ copia:q̄ta nemo facile dicet. Mirū eſt videre ſtratos vndiqȝ pānos tapeta illa pulcherrima ſi qd vetuſtate ſqualet tegentia. Viuas vndiqȝ:⁊ ſpirantes ſtatuas cōſtructis in tabernaculis quas deoꝝ vultus effingere dicas cerneres. Inter omīa tamē nichil aſpectu ornatius:nichilqȝ iocūdius eſt ipſo noſtro illuſtriſſimo ſponſo letis oculis ſuam inclitam ſponſam reſpiciēte mira pulchritudine fulgentē multe prolis:pulchreqȝ pollicitricē/qui quocūqȝ prodeūt nō minus oīm oculos poſt ſe trahūt/q̄ ꝓpriorū corporū vmbras/qui oculi intuendo ſatiari nō poſſunt. Tanto eñ fulgore gēmarū:⁊ auri perculſi ſūt: ac ſi ſolis eſtiuos in radios deflecterent̄. Nō feneſtre: nō vici:nō theatrū ſatis ſunt inſpectoribus. Nitūtur ductilib⁹ muris:tectis:et ſcalis. Nam tantus hominū confluxus adeſt/vt oppidum noſtrū burgenſe multitudini cōuentui vix ſuffecturū videat̄ Te igit̄ hortatū: oratumqȝ velim⁹ huc poſthabitis omnibus acceleres. Pluribus diebus ſemꝑ/ſi quid addi poterit/ creſcente nitore nuptiarū celebritas erit Videbis ſic tuis oculis nūq̄ letiora ſpectacula inſpecturis qđ verbis equare n̄ poſſumus. Veni ergo dilecte. veni/ qđ niſi feceris/te quoad vixeris lucifugam dicemus notue ſimilem luminis hoſtem Optamus valeas:gaudeas:ad lucē ꝓdeas:atqȝ nobiſcum his letis in nuptiis leta tempore ducas.

¶ Alia epiſtola ſub alia forma ad eādē ſnīam. Epl'a.cccxviii

¶ Noſtri gaudii portiunculā vnā loco ſalutis. Neſcimus frater optime qm̄ iā tenearis cōpede/ꝙ his illuſtriſſimi principis noſtri ſplendidiſſimis nuptiis potes abeſſe/vbi tantus ſumptus eſt nitor ⁊ gloria/vt magnitudine rei omīa verba ſuperent̄. Prius celi ſydera:⁊ maris numeraſſemus arenas/q̄ imenſos illos expreſſerimus apparatus tanta arte eouſqȝ progreſſa cōſtructos quo potuit ingeniū humanū leuari. Quod ſi mille ſeculis viuas:⁊ ſecula ſeculis aggregētur nūq̄ fueris tam arcto pago: tam paruo momento tot ornatus cōſpecturus: neqȝ tantā vnq̄ melodiā mimoꝝ:tubicinū hiſtrionū auditurus. Nullus eſt ciuis/ quin is ſtudeat ornatui quiddam addere. Vnus tapeta figit:alter ramos ſuſpēdit:alii herbas ſternūt:alii flores iaciūt alii tabernacula ſtruunt:inuiſaqȝ ſpectacula formant. que ſi omīa pergimus dicere:citius tempore carebimus/ q̄ animo:citius verbis q̄ reb⁹. Maiora omnia ſunt/q̄ pleno calamo fundere poſſimus:vel mobili lingua depromere. Nā vt omnem veſtium ornatum: omneſqȝ argenti:⁊ auri fulgores ex fibulis:balteis: monilibus omittamus/ non videmus quo mediam vinoꝝ:ferculoꝝqȝ ꝑtem poſſimus attingere/quātus ſcilicet fuerit ipſorum coquoꝝ cum arte labor: q̄ varia ſalſamenta:q̄ longa menſaruȝ ſtructura. Fuiſſes vix auſus dicere tot aurea vaſa:tot precioſa pocula tota regione ſupereſſe. Totqȝ turdos: ficedulas: capones: perdices: faſianos:pauones:ceteraqȝ animalia guſtui grata annum vnum dare potuiſſe. Qui non vidit non facile crediturus eſt. Tu igitur feſtinans propera. Tolle omne plumbū ex pede:potius indue plumas:⁊ alas noſtrum locum non tam curſu q̄ volatu petendo. Vale. Ex Brugis iulii quarta plurimū tarde inter letiſſimos plauſus:tedis facientibus dieſcere noctem.

¶ Rogat amicus/ vt equos duos ꝯmodato mittat amico ambaſiatam acturo. ¶ Epiſtola.cccxix.

¶ Salutem qua intimioꝛem nec vſq̄:
nec vnq̄ penna depinxit. Integerrim⁹
ille amoꝛ amice ſincero coꝛde dilecte in
tua quondam mecum moꝛa contractus
quem in te geſſi tpe longo / quē quoqȝ
nulla alia res/ q̄ virtus tua pꝛouocauit
his pꝛecibus meis pꝛimam ſpem dedit/
pꝛoximam autem/ ꝙ te pꝛo clariſſima
pꝛudentia tua facile ponderaturū exiſti
mo/ q̄ iuſta:neceſſariaqȝ ratio me ad ti
bi ſupplicandum induxerit. Mandato
illuſtriſſimi pꝛincipis noſtri cogoꝛ vt ā/
baſſatoꝛ ad ducem mediolanen̄ accede/
re:me quoqȝ itineri ante triduum accin
gere. Quo nichil michi supereſt tempo
ris/ vt de equis: veſtibus: aliiſqȝ: que
res poſtulat vtcūqȝ michi poſſim pꝛofi/
cere. Unde decreui ad amicoꝛum opem
confugere:eosqȝ pꝛecibus iam meis o/
nerare/ ad quod me cōpellit neceſſitas
non natura. Illo em̄ ſemper ſingulari
fato extiti/ vt mea libentius in amicos
tranſfuderim/ q̄ quicq̄ ab eis exhauſe/
rim. Te igitur pꝛo veteri amicicia rogo
vt duos michi ex equis tuis foꝛtes:⁊ ce
leres venu:vel cōmodato dimittas. De
creto tuo ſtabo facturus quod ipſe iuſ/
ſeris. Honoꝛ iam meus caſurus eſt/ni/
ſi tuis humeris fultus ſit. Si igit̄ quid
eſt quod vnq̄ apud te magno ſtudio cō
tenderim/ nūcnunc vehementius ſuppli
co in hac inopina neceſſitate michi ſuc
curras. Quod iterum:atqȝ iterum ro/
go/non quidē meritis meis/ ſed ex tua
virtute ſumpta· fiducia. quod ſi feceris
polliceoꝛ me foꝛe non modo paratū:ve/
rum ꝑcupidum placere: obtemperare:
moꝛem deniqȝ gerere tibi/ ſiqn̄ erit quo
poſſim tuis votis complacere/qui nūq̄
me inueneris facti.fauoꝛisqȝ ſuſcepti i/
memoꝛē. Vale felix ſub fato benigno:
virtuteqȝ diues:nūmis:⁊ annis.

¶ Reſponſio negatiua ad epiſto/
lam pꝛecedentem. ¶ Epiſtola.cccxx:

¶ Abundam ſalutis affluentiā. Accepi
litteras tuas/quarū tenoꝛē memoꝛia ha
bes/ ſed vt plane loquar/ te vno bone
vir nemo eſt in concedendo: vel pꝛomit
tendo liberalioꝛ: in reddendo aūt nemo
rurſus contractioꝛ. Sepe a me petiſti:
petitaqȝ creberrime cōſecutus es: Sed
beneficia que in te contuli:obliuione cō
penſaſti/que beneficioꝝ nouerca ē. Vel
lem tibi eſſet poſtulatio rarioꝛ:vel meri
toꝝ firmioꝛ:tenacioꝛqȝ memoꝛia. Nihil
em̄ iuſtius cenſeo/ q̄ collata obſequia
grata memoꝛia compenſari. Scis ꝙ ad
huc ſponſoꝛ ego pꝛo te ſum:nec redime
re curauiſti: Eam atqȝ etiā pecuniam/
quam in egentia tua ex facili manu mea
recepiſti/clauſa nūc:contractaqȝ manu
reſtituere differs tantis pꝛecibus:tantis
qȝ litteris meis vel requiſitus. Tua em̄
neceſſitas magna patulas meas aures
repperit. Sed egentia poſtea michi ſub
oꝛta ad repetendū me coartans nullum
in aure tua foꝛamen inuenit. Solutionē
pꝛotrahis.in longūqȝ reiicis/ quam fo/
re ꝑbꝛeuem pꝛomiſiſti.neqȝ curas fidem
illam/quam verbis tuis obtuliſti iuſta
ſolutione confirmare. Non poſſum igit̄
videre/ quid aliud verbis. quid nouis
iam pꝛecibus tuis coneris/ q̄ loco rerū
vmbꝛas:vel fumū vendere/ qui potius
verbis vt vento/ q̄ vt rerū ſignis vſus
es. Noſti em̄ q̄tum verboꝝ pollicendo
conſūpſeris:⁊ q̄ parua nūc pꝛeſtas robo
ra verbis/ quoꝛuȝ ſi partioꝛ:veritatisqȝ
largioꝛ fuiſſes/tue iam petitioni nō de/
eſſem:ſed oīm que dicere volo caput eſt
non velle me vlterioꝛi ludificatione illu
di. Vale igitur: diligenterqȝ cura/ne ſo
lutionem remoꝛeris/quod niſi feceris te
cum in ius ito.nec ē qui ſecus ſuadeat.

Tu tamen pro tua prudẽtia quod opti/
mũ factu ſit: videbis.

Epiſtola iocoſa ſpecioſa ſup̱ o/
miſſiõe ſcriptionis. Ep̃la. cccxxi

Immenſas largiſſimo corde ſalutes
Tu pre ceteris vir optime maxime no/
ſti/ꝙ in vrbe roma iam ipſe conſenui/
vbi nichil michi temporis preteriit vnꝗ̃
quo nõ ſollicitus ego de te: deq3 tuo ſta
tu inquirerem. Scripſi ad te litteras mł
tas: quarũ pauciſſimas vidi reſponſio/
nes rediiſſe/de quo non parum in mẽte
conſternor: neſcius ſi hunc defectum nũ
cioꝝ fallaciis iuſtius adſcripſerim: vel
potius curis/ que pectora humana/ ſic
a memoria ſeiungunt/ꝙ patrẽ filii. fra/
trem fratris: amicum amici quandoq3
reddunt immemores: vel forte quod om
niũ maxime vereor tue dignitatis altitu
do te magis a me reddidit alienum. Nã
priuſꝗ̃ extollereris ſepe ſcripſiſti: ſemp/
q3 mea ad vota celerem pedem contuli/
ſti. Jam autem infriguiſti/non aliter ꝗ̃
ſi hibernis in alpium niuibus anno ſe/
pultus iacuiſſes. Rogo igitur te q tor/
pore declinas/ vt vigilantia ſurgas: age
q3 horatii conſilio: dum tua iam nauis
in alto eſt amiciciarũ anchoraȝ fige/ne
mutata retrorſum te ferat vnda. Ego
autem videro ꝙ ibi anchora fuero/qui
te tanto amore tenebo/ vt abire neque/
as. Sed ioco poſthabito amice cariſſi/
me nichil omino ſupereſt/ quod michi
gratius: acceptiuſq3 poſſis efficere/ ꝗ̃
ꝙ creberrime ſcribas longiori mora re/
iecta: ſtatumq3 tuum michi notifica. a/
lia munera non depoſco. Satis omni/
bus bonis plenus ſum/ſi te vigere ſciaȝ
ſtatu ſecundo/in quo te ſeruet/ qui ſo/
lus id poteſt. Ex vrbe roma octobris lu
ce penultima

Reſponſio cum deteſtatione ſuſ
pitionis cadentis in amicicia
Epiſtola. cccxxii.

Salutes multa cum felicitate ſubli/
mes. Quiſquis ille fuerit amice dilecte
qui de amico ſuſpicari incipit/iam is de
ſinit eſſe amicus/ſeu quod potius credi
derim nũꝗ̃ fuit/quo non fides ſublata
creditur/ſed fictio. Amicicie eñ venenũ
ſuſpitio eſt. Neq3 vnꝗ̃ quis ſatis dixe/
rit ꝗ̃ ſemper ipſa noceat. Vbi autẽ ſuſ/
pitio cadit/fit amor tremulus ruine ꝓ/
pinquus. Quod enim tam molli pulue
re ſcriptum eſt: facili vento diluit̃. Vix
quicꝗ̃ eſt ab amicicia alienius ipſa dif/
fidentia. Non certe michi ſcribendi deſi
diã impinges/ſi te bene inſpexeris. Sed
neſcio quo faceto: lepidoq3 ſale ludere
conſueſti/qui quod maxime forte vis di
cere/id ſtudeas leto quodam verbi tegu
mẽto: ⁊ blãdo cõtexere riſu/ quaſi ioco
dixeris/qd̃ tñ ſerio aĩm tuũ cruciat: ⁊ ã/
git/ſed eat hec res (vt aiũt) pedibꝰ ſuis
Ego tñ hercule repeto me illũ eſſe/qui
ſe nulli ĩ amiciciis: officiiſq3 ceſſurũ fa/
tebit̃. Ne illi quidẽ ſi quis talis vnꝗ̃ fu/
it: aut vſꝗ̃ eſt/qui oĩs amiciciarũ ha/
benas ꝑpetuas: ſtabiles: ĩcõcuſſaſq3 ſer
uarit/poſſentq3 citiꝰ celũ: aſtraq3 oĩa
mutari/ꝗ̃ tu de mea mẽte depelli. Frat̃
tuꝰ ſanꝰ ẽ/q aduenit his nondũ clauſis
ſed pẽna meante: Petitq3 tibi ꝯmẽdari
dicitq3 te breui ad nos rediturũ. Vbi
aũt veneris vſq3 ad diurnã ſtellã craſti/
nã potabimꝰ (vt plautꝰ inqt) Finẽ facio
vale. Nox ꝓpat. ⁊ (vt martianꝰ loquit̃)
Jam ſplendent merſo fulgentia ſydera
phebo

Scribit̃ vicario epĩ ꝓ iuuamine/vt
epũs curã ꝯferat. Ep̃la. cccxxiii.

Multarũ ſalutũ fecundũ affluxum.
Ita nũc tp̃s cordialis amice ſe offert/
vt ego te priꝰ rogare cogar: qui priꝰ ro

gari maluiſſem.niſi tamen tali eſſes: tā-
taq; virtute: vt humana omia infra te
duceres.intelligereſq; nichil magis eſſe
hōi ꝓprium/q̄ bene facere vel ignotis
ſubdubitarem prorſus quicq̄ beneficii
abs te petere/a quo nihil vnq̄ meritus
ſum.Sed cum vna oim voce mihi no-
tiſſimum ſit/te aio eſſe ꝑbenigno/maio-
ri cū fiducia tuas en pulſo fores/ quas
mihi facile apertum iri non dubito:Cu
ratus meus hac die vita defunctus eſt:
ſoluitq; nature quod debuit/cuius di-
gnetur miſereri altiſſimus.Collatio cu-
re vacantis:pleno iure ꝯpetit reuerendo
in xp̄o patri noſtro epiſcopo/cuius in o
culis tanta auctoritate vales:et grā/vt
plene cōfidam mox fore:vt ꝯficiatur qđ
cupio modo aduigilare digneris.Exer-
ceat ſe rogo virtus iam tua oim viroꝝ
ꝓmotrix ſemper:atq; leuatrix/vt poſ-
ſim in gratia noſtri antiſtitis te agēte ſic
collocari/in qua tū̄ me eſſe ꝯfido/vt di
ctam curam michi ꝯferre digneť. Hoc
quoq; grē munus hac in re nunc mihi
benigniter impendat. Itaq; rurſus te
etiam:atq; etiā rogo/vt quo abs te pe
to tam ſummopere/q̄ celerius fieri.po-
terit effectum reddas.Satis tamē:ſup-
q; ſatis feceris ſi diligentiam preſtiteris
Non enim diligentia minus laudi duciť
q̄ euentus.ꝙ ſi id adiumenti michi pre
ſtiteris/ſenties ꝓpediem nō geſtare me
animū ad gratias referendas inertem:
ſemperq; oſtendam cognoſcere me tibi
perpetua obligatione me teneri. Vale
omnibus tuis in negociis flatu felici/
et ſorte ſecunda.

¶ Reſpondet vicarius cum obla-
tione diligentie:⁊ ſpe voti conſe
quendi.

¶ Epiſtola.cccxxiiii.

¶ Salutem:et ſi quid ea queas optare
felicius.Et ſi michi vir eloquentiſſime
ocularis notitie parum. verbiq; nichil
tecum vnq̄ fuerit.fecit tamen hoc tui
clariſſimi nominis optima fama/ꝙ tue
promotioni afficiar non ſecus:ac frater
eſſes/qui quod homini inſimul raro da
tur natura quidē diceris eſſe ditiſſima
clariſſimiſq; artibus eloquentia quoq;
ſumma.et pulchris animi dotibus orna
tus.Predicaris enim vndiq; dignus ꝑ
tuis maximis:ſplendidiſſimiſq; meritis
quem omnes diligāt:ament: obſeruent:
venerentur.Perdocti cū̄ reperiuntur
per ſepe multi/ſed qui idem et ingenio
polleat ſcientia:virtute:et eloquio coꝝ
eſt in numero collocandus/quorum ra
ritas cū fenice cōparať.Latius loque-
rer/ſi ad alium quempiā de te michi ſer
mo eſſet.Non putabis velim hec adu-
lanter me ſcribere/non enim mons eſt
mei hominū fauores blande adulando
emungere aut vendere laudes ad pon-
dera doni.Hoc tū̄ veriſſimis tibi ver-
bis affirmo/ꝙ ad me nūc ſcripſeris/ſa-
pienter vtiq; feciſti/ſi cōſilio/ feliciter:ſi
caſu/iam accedo poſthabitis omnibus
dn̄m noſtrū epiſcopum/qui omniū vir
tutum pleniſſimus ipſe/illos cariores
habet/qui clariori fulgent lumine meri
torum.Conabor ego apud eum tuum
nomen per ſe ſatis illuſtre multo ſermo
ne illuſtrare manſurus tue fame lauda-
tor ſemper:et auctor:Faciamq;/ſi vires
erunt/te voti tui cōpotem.Det de⁹ no-
ſtras diligētias conſpici bonis (vt aiūt)
auibus.Si quid amplius velis alatum
me inueneris.Tu interea ſpata valitu-
dine potiare.

¶ Inuitatur ſocius a ſocio vt i-
ſequendo promiſſa ad vniuerſi
tatem veniat.

¶ Epiſtola.cccxxv:

¶ Plurimarū ſalutum cordialem ap-
plauſum.Dum hic nuncius ſociorum

cariſſime ad te iturum ſe diceret/ex ani mo cecidit tediū: ⁊ ſōnus ex oculis/quē abſcedere nō permiſi quin litterarū ali/ quid ad te laturus eſſet/ ſi tamen ſcires quādo: ⁊ vbi hec ſcribo ipſa tēporis: et loci facies breuitatē excuſaret: Facileqȝ etiā videres/ſit venia dicto/ꝙ te in ami cicia vinci: ⁊ in amore ſupaui. Turbor em̄ abſentia tui/qui abſentia mei nō mo ueris. Sane cū iter multa que abeunti michi pollicebaris hoc eſſet extremum ꝙ ꝗ̄primū retroſpiciens te viderē a ter go ſequentē/quod quia nundū adimple ſti: ſi n̄ ſatis te trahat amicicia/ moueat te ſaltem litterarū profectus vberrim⁹ qui in vniuerſitatib⁹ ab oībus queri cō ſueuit. Ad vltimū quoqȝ ſi nichil horū te incitare poterit: tandē id pudor effi/ ciat/qᵒ ratio prius debuiſſet. Tu gram matice ſemp incūbis/que nō digna ē in quo nobile ſeneſcat ingeniū. Trāſitus il lic eſt/nō terminus. Tuū ingeniū: tuaqȝ etas altiora poſtulant. Sequere igit̄ vt promiſiſti. Inuenies me Louanii in pe/ dagogio lilii vbi locum amplū videbis: nō minus placentē/ꝗ̄ patentē bonorum ſcolariū largo nūero decoratū: plenūqȝ bonis preceptoribus: neqȝ minus bonis doctrinis ⁊ moribus: boniſqȝ alimētis refertum. Om̄ia michi ad votū ibunt: ſi tu michi in ſtudio: in camera: in lecto fieri velis cōſodalis/quod vt facias ro go: ⁊ conſulo. Ita em̄ fraterno amore/ qui omnē amorē exuperat viuemus/vt nec me conſuluiſſe: nec te penitebit pa/ ruiſſe. Cameram iam ſolū habeo te ex/ pectantem/paruā tamē: ſed duob⁹ vnū animū habentib⁹: nullus locus ē angu/ ſtus. Plenus ē anim⁹. Neſcio finē inue/ nire/ſed ſentio me tui amore longius: ꝗ̄ deſtinarē proceſſiſſe. Valeo igit̄: illudqȝ Horatianū ex me grate ſuſcipito: tecuȝ viuere amem: tecum obeam libens. Ex Louanio iulii die ſeptima.

Reſpondet ſocius ſocio ſe pri⁹ in grāmatica firm⁹ velle funda ri ꝗ̄ adeat vniuerſitatē. Ep̄la. cccxxvi.

Largiſſimas animo iocundo ſalutes Non facile credideris ornatiſſime fra/ ter/quos animo dolores pertuli/qꝛ tua michi carendū fuit preſentia. Om̄ beni uolentia in me tua: certius michi nichil eſt. Eam em̄ benignitatē/quā tuis litte/ ris tam alacri animo polliceris libēter audio: amplectorqȝ libētius. Sed ꝙ ſpō ſionē meā nō implerim/cui⁹ tuis litteris meminiſti: ad quā amor tui calcar dedit ſed ratio frenū / id erat in cauſa ꝙ eſſe debui rerū mearū iuſtior iudex. Dū em̄ oculos in me cōuerto: aſpicio me parce nimis: atqȝ tenuiter in grāmatica eſſe fū datum: ſatiſqȝ etiam didici relatu pru/ dentiū multos in altiorib⁹ ſcientiis ab vniuerſitate/ ſed grāmaticos ꝑpaucos bonos euaſiſſe/ſed eam grāmaticā i ſco lis quas particulares appellant longe ꝑ fectius: faciliusqȝ acquiri poſſe. Quia igitur quelibet res ſuo loco: ſuaqȝ ſede querenda eſt/ideo te ſequi ad tēpus di/ ſtuli nec renui. Scis em̄ grāmaticaȝ ad om̄s ſcientias neceſſariā/que (Quītilia no teſte) niſi oratori futuro fundamenta fideliter iecerit: mox corruit quidquid ſupſtruxeris. Tardus cōceptu ſum: in/ genioqȝ frigidus/cui poteſt nichil feſti/ no curſu infundi more vaſcularum oris anguſti/que ſupfuſam humoris copiaȝ reſpuūt: ſenſim autē influentibus: vel etiam inſtillatis complentur/ſic optime frater habenda michi ratio eſt capacita tis mee/quā michi natura parca manu contulit/qui nūꝗ̄ potui oīno aut eqȝ: at qȝ tu: aut etiā proxime vel proficere: vl̄ laborare. Vale: ſi quiddam per me fieri

optabis vt ſeruo me vtere. Labor man dandi tuus: parendi dilectatio mea eſt. Et parcito queſo ineptie. Loquor em̄ vt verba in buccam cadūt: ſcriboq̄ꝫ ſp vt eadem in cuſpide calami oriūtur: ſen tentiā aſpicio parui habens verboꝝ fa leras: vel quo ornatu cōnectātur/ modo clarū ſenſum: apertūq̄ꝫ pandant animū. Ex vlternis volatu irundinis celerius auguſti ſole decimo

¶ Agitur gratie de honeſta tractatione nūcii/ qui etiā deſcribi tur ſecretorum eſſe vulgator.

¶ Epiſtola. cccxxvii.

¶ Succeſſus letiſſimos ꝑ ſalute. Magnus ſcribendi conatus ordinē non habet: amor tacere neſcit: impetus quoq̄ꝫ ipſe eloquentiā non admittit. Non miraberis igitur fidiſſime vir/ ſi hec omia pariter iuncta confuſionē pariant. Sed ne te verbis diutius trahā/ habeto hec pauca de plurimis/ ꝙ magnus michi in primis leticie cumulus accreuit/ quem nullis equauero verbis/ quia mei hono ris gratia nunciū meū multa hilaritate tractauiſti/ qua ex re me tibi obligatorē exiſtimo/ q̄ꝫ ſi in perſonā meā longe maiora contuliſſes/ quo illi factus es ipſa luce carior: cuius anim⁹ in te adeo incaluit/ vt vix verbum exprimat/ cui nō mox nomen tuū illi imiſceat/ ita vt videatur more aliquoꝝ animaliū vnicā in vocem edoctus elinguis ad reliqua Te angelū faciet ſi longius ꝓceſſerit. Is te clamat: is te predicat. ⁊ te celotenus effert. Simplex eſt/ verus tamē: ⁊ fidus ē Sed parū a Tullio: minusq̄ꝫ a pallade doctus. non ſecreti tenax. Multa em̄ noua dicit/ que ex te audiuiſſe refert: eaq̄ꝫ ſpergit/ vt ꝓdigus nūmos. Parū videt abeſſe a rimoſa lagena/ que quod ſurſū accepit mox paſſim effundit. Linguam habet tanta puritate confectam/ vt nichil externi ſuper eā valeat reſidere/ q̄ auditis hoc efficit quod ſolet in puluere ventus. Oberrant vtiq̄ꝫ verba/ que mei nūcii buccis infundunt̄ ſi ſibi ei⁹ linguā pro lectulo: atq̄ꝫ eius os pro hoſpitio deputant/ vbi ne vlli vnq̄ꝫ permiſſū eſt vel quieuiſſe: vel pernotaſſe. Vale: ⁊ ſi quid ex me petere dignaberis promptū me ſemp̄ iueneris: atq̄ꝫ volentem. Ex hrubburch kl'ās martias tertia/ eo mane (vt Claudianus inquit) dū matutin⁹ preſudat ſolibus ether

¶ Dolet amicus/ ꝙ amici ſui tepuerit amicicia/ quod ſuſpicat̄ ex cōuerſatione cum emulo eueniſſe.

¶ Epiſtola. cccxxviii.

¶ Altos ad cumulos vſq̄ꝫ ſalutes. Speraueram tantā in te vim amoris regnauiſſe cariſſime adoleſcens/ ꝙ tuam abſentiam quā ſine dolore ferre non potui tuis ſaltem litteris placitam redderes: atq̄ꝫ ferendā. Neglector mei eſſe videris/ qui quotidie torqueor meditatiōe tui. ſed neſcio an id in cauſa ſit/ ꝙ verſeris cum quodā quotidie quē inuiſū habeo/ vt nichil nō acerbū putem/ qđ michi cōmune cum illo eſt. Fecit michi qđ nō amico fieri debuit ne īmico quidem. Oppugnator alterius fame negligens ſue/ qui de pertinacia legē facit: ⁊ de voluntate decretum. Sed latret ipſe more ſuo ⁊ veluti ſus in luto grūniat: ille pidaq̄ꝫ blacteratiōe rauceſcat. ⁊ ſuo mugitu mare celo ꝯfundat/ ei⁹ tn̄ freneticā veſaniā nō pluris facio/ q̄ꝫ magna curāt flumīa nimbos/ multos in me cōcitauit quib⁹ ne velim indignari qui indignum reor ī ramulos incādeſcere/ qui decuſſo trūco in trunci caſu decidūt/ ab hoc em̄ tanq̄ꝫ ab inhumano homīe: ⁊ quaſi ex tigrium: ⁊ ferarū ſanguine nato nūq̄ꝫ pacem obtinere valui. Deum tamē in iudi

cem voco/vt me vnū vermibus pſtet
in eſcam:⁊ aiam ſupplicio diro in ſecu/
lo eterno detineat/ſi de michi per eū im
poſitis aliquid vnq̄ꝫ venit in mentem.
tue igitur virtutis inſpecto candore eni
xiſſime rogo / ne tuus in me priſtinus
amoris radius ſole micantior huius e/
muli mei mendoſa nube fuſcetur cum
michi te ſine nichil dulce ſit:qui te ſem/
per mente geſto : geſturuſqꝫ ſum quo
ad vixero/quo non philochtetes hercu
li carior erat/neqꝫ chiron achilli.Va/
le omni flore florentius: oneriſqꝫ ſemꝑ
rebus ſecūdis.Ex Bergis octobris de/
cima tarde/dum iam rebus daret ſopor
ocia feſſis.

¶ Ad ſtudentem interrogando ha
bitudinem ſui concurrentis.
¶ Epiſtola.cccxxix.

¶ Boni vini ciphos plenos: letoſqꝫ
hauſtus pro ſalute.Audio te amice di/
lecte in archedemia tua vbi diſputatio/
nes:ſcolaſticiqꝫ congreſſus aguntur ha
bere concurrentē/qui tantis argutiūcu
lis plenus eſt vt veritati vel perlucenti
cedere neſciat.qui quoqꝫ tantis fallacia
rū verſutiis innodatus eſt/vt niſi tormē
tū ſit talē habere/ qui doctores ipos nō
pluris facit/ q̄ꝫ pygmeos hercules Ro
go te ex pectoris intimo fonte facito me
huius rei certiorē/de qua nichil tecum
amplius agam/multaqꝫ in calami con
cauo latentia manebūt/ que nō effluere
ꝑmittam/donec me tuū reſponſum me/
ruiſſe videbo.Vale:⁊ ſi quid velis:pre/
cipe/me ſemꝑ habebis memetipſo reli/
cto tua vota ſequentē.Nil plus quia fe
ſtinus ſum. Occupatio eſt amica ſilen/
tio:Dicoqꝫ etiam cum Simacho piget
in epiſtolis eſſe prolixum.

¶ Reſponſio ad epiſtolam prece/
dentem. ¶ Epiſtola.cccxxx.

¶ Non vini ciphos pauculos/ſed ipſū
totum vas plenum:⁊ magnum loco ſa/
lutis.Inſperato hic nūcius interprādē
dū me aggreditur amice fidiſſime/ qui
dum eodem temporis puncto veniens/
abienſqꝫ ſalue:pariter vale dixiſſet/vix
potuit precibus flecti:vt paruo momē/
tulo ſiſteret.Breui igitur verbo accipe
hūc meū de quo loqueris concurrentē
non tam viribus pectoris/ q̄ꝫ oris vale/
re/ſed ſcis ꝙ ſuis ſepe telis lingua indo
cta ſuccumbit.leporem citius cepis tim
panis:⁊ tubis/ q̄ꝫ eundē tacere coegeris
qui ipſa loquacitate loquatior eſt/ qui
etiam vinoꝝ acutus cenſor eſt. Nouit
eñ egregie diſcernere cuius vini fumus
gratiores nebulas crebro infundat/ q°
verbo habes qᵒ queris. Nil tñ michi
moleſtie affert: neqꝫ hoc me peto faſce
leuari. Argumētamur:diſputamus.al/
tercamur:lis manet in vocibꝰ ipſis:hac
lite ſcolaſtica creſcit:atqꝫ condit amor
Arma eñ eo ſplendeſcunt clarius/quo
confricātur fortius/ſed vt me vnico ver
bo abſoluam/ nil adhuc argutiunculis
ſuis in me efficere potuit āpliꝰ/ q̄ꝫ ſolēt
ii/qui in cineres ſufflant quo pulueres
ꝓprios i oculos excitent:abſceditqꝫ ſꝑ
ex diſputatiōe more cuculi voce atoni/
ta:ꝑfuſa ⁊ querula.Vale gaudio mul/
to:⁊ plauſu iocundo.

¶ Suadetur ſtudenti/ vt legibus
incūbat poetrie ſtudiis omiſſis.
¶ Epiſtola.cccxxxi.

¶ Cordialiſſimas in omia vota ſalutes
Video ex litteris tuis graui oratiōe cō/
poſitis:in quarū compoſitione multum
tēporis iudico fuiſſe collatum/ ꝙ arti
poetice incumbis:ex qua floſculos col/
ligis:⁊ alienis te plumis tacito auctore
coornas/ q̄ꝫq̄ꝫ ingenii animi ſit: huma/
niqꝫ pudoris ſignum/ ſi Plinio credi/
mus / non velle tacere que ab alio di/
diceris.nec in tuā meſſem aliena grana

cōferre/cui poetice ideo te meo iudicio implicas/ñ ut meli⁹ habeas: magis ſapias/aut rectius viuas/ſed potius vt ornatius fabuleris. Audias velim vtiliter que dicā ſalubriter hāc michi de te firmaui ſniam nō ſatis te legū pondus inſpicer que integrū hominē exigūt/ſi vis igitur in ſtatum exurgere ad quem cuncte generoſe mentes aſpirant: et dignitatum nomina aſſequi: et honores/ omia iſta poetica a te ſeiunges: ꝛ, ſacras illas leges tibi condes in pectore/ vt tandem te: turbamq₃ fratrum tuoꝝ ab egeſtate defenſes. Dum autē doctoratu inſigne nomen habebis/poteris tūc/ſi ſic libeat ſulcare muſas que taamenopes ſpnunt et antra: et nemora querūt/ſilua placet muſis: vrbs ē inimica poetis autore patrarcha. Camene et nimphe iam iacēt vidue: atq₃ nude/ſed forte allegabis michi illd Virgilii: ne te peniteat calamo triuiſſe labellum. Parui hoc habeo qd de fabellis ſuis ſenſerit Virgilius /qui iam neglectus iacet: humiq₃ proſtratus pieridū chorus cecidit: omnis caſtalu/ et heliconis decor abſceſſit. Fugerūt p naſi a vertice nimphe: poete voce: ſonoq₃ carent atq₃ raueceſcunt. Difficilis eſt euerſis repetere ſtatū: vel lapſis in culmen aſcendere. Legiſte in ſolio ſunt: regnāt: et ſceptra imperialia geſtant. Vale pro viribuſq₃ enitere/vt legum doctrinam cōſequaris gradiendo ſemp vir tutis per ſemittam raro licet pede ſignatam. qd ſi feceris: rem preſtiteris tibi ſalubrem: michiq₃ gratam atq₃ acceptā₃

¶ Rñſio ad eplam precedentē.

¶ Epiſtola. cccxxxii.

¶ Salutes ōmes/quas tenet polus: humus: aut pelagus. Summa cū veneratione et litteras tuas cariſſime vir: ſiml' q₃ tuum cōſilium ſecuturus accepi/qui mihi ſtatui ſtudiis humanitatis ꝓ precipuo ſtudio me inſiſtere nolle. Satis michi erit ſi poetice artis non fuero proſus ignarus/qui maiora molior. Volo enim rerum nō verboꝝ ſtudio tps impēdere: nec opto gloriari eloquio. vel dulcedine ꝓpꝛii cantus delectari. Oms tñ cōſodales mei interdū quodam recreationis cōductu poetice arti incumbunt/ quam oim hoim predicant ſpecimen eſſe decorū: idq₃ nobis ordinarius noſter legū doctor amore ſincero ꝯſulit/q ita loquitur: ac ſi muſas ipſas latine loqui audires. Tu etiam clare monſtras epiſtolis tuis/ꝙ in hac arte eminenter floruiſti/qui tam facilē orōnis obtines curſum/quaſi ex natura ad hanc ſolā eloquentiam factus ipſe videaris. Et qui poetas omnes accubuiſſe narraſti: coſq₃ raucisſonos factos: omſq₃ muſas latere ſub antris/eas tñ oms rurſus tua epiſtola reduxit in lucem. Nunq̄₃ em̄ ea₃ epiſtolam depinxiſti inuitis: aut abſcentibus muſis: niphis: atq₃ camenis. nūq̄₃ ita luculenter: ornate: grauiterq₃ ſcriberes: niſi Tullius: Virgilius ꝛ ſimiles te totū poſſiderent/qui ſermonem tuū venuſtate ornas verboꝝ: et conſpergis floribus. Ad hec certe me trahis verbali quodam dulciloquio: a quib⁹ me arceri litteraꝝ ſenſu conabaris. Nūq̄₃ poete iacebunt: nunq̄₃ Virgiliī morientur honores. Ornata ſemp ſtabit camena viuis ederis et muſa lauris/ꝙ igitur interdū poeſim videam ſnia mea eſt quā mutabo ſi diſſentias. Sed plane cur diſſentias explices rogo/q̄₃uis enim auctoritati tue omnia tribuam/rectius tñ arbitror rōe: q̄₃ auctoritate ſuperari. Vale: Ex louanio raptius nūq̄₃ clamor nūcii calcar dat. hore labūt: cadit ſol ꝛ duplicat vmbras: patq₃ ſe dies cedere nocti.

Reſponſio ſuper eade₃: in aliā

tameh ſententiam.

¶ Epiſtola. cccxxxiii

¶ Immortales ſecluſo tempore ſalu-
tes. Jam dare video colende preceptor
q̄ feſtinantia memoriam tollat: q̄q3 ni-
chil eque feſtine: ac quiete facimus.
Dum heſterno die ex tpe ad te litteras
darem/ex memoria excidit/ quod oīm
maxime mihi cordi fuerat. Viſus es tu
is litteris innuere nō eſſe pudici ingenii
vti v̄bis alioꝝ expreſſiōe auctoris omiſ
ſa. Habes forte in hanc ſentētiam plu-
res/Horatiū ſcz: Senecā: Petrarchā:
et alios qui non ſecus ſcribi volunt: ac
apes mellificant/qui lectos non ſeruāt
flores/ſed mutant: tranſformant: et in
mella conuertunt: voluntq3 vtendu3 eſ
ſe ingenio alieno/ſed abſtinendum ver-
bis. Illa enim ſimilitudo latet/hec emi
net. Turpe eſt (inquit ſeneca) viro capta
re floſculos: et notiſſimis ſe fulcire vo-
cibus: ac memoria ſtare/non inuentiōe
Sed et aduerſo innumeri ſunt/qui alie
nis vtūt tacito. auctore dicētes vſucapi
onem tam in vocibus: et clauſulis/ q̄ i
rebus cadere. Suffecerit pro omnibus
allegatus virgilius/qui ex homero in-
uentionem: ex lucretio verba fertur ſu-
ſcepiſſe. Nam ex equo tria narrantur i-
poſſibilia vel Joui fulmē vel Hercu-
li clauam: vel ſtillum homero ſubtrahe
re. Fulmen enim iacere neminē decet ni
ſi Joue3. Ineluctabili: inuincibiliq3 ro
bore certare nemini vnq̄/q̄ herculi ad
ſcriptū eſt. Canere aūt. vt cecinit home
rus videt̄ impoſſibile cuiq3 ſcdo. Vir-
gilius certe ita verſus homeri immita-
tus eſt: vt transferando que prior vates
cecinerat fecit/vt ſua eſſe credant̄/cui
hocipſo perpulchro. facinore aſſcribit̄
rem imenſa gl'a digna3 feciſſe/ac ſi Jo
ui fulmen vel herculi clauā ex manib⁹
excuſſiſſet. Cui Virgilio tā dulcis fuit
homeri imitatio/in quem tam attēte o-
culos infixit/vt in verſib⁹ vitia /q̄ a nō
nullis imperitis reprehenſa fuerāt ex i-
duſtria ſit imitatus autore macrobio/q̄
cōtra tuā ſniam virgiliū tam alta in ſpe
cula locat/vt nullius laudibus creſcat
nullius vituperationis minuatur. Finē
facio veritus/ne amicas obtundam au
res/ſi fuero plixius ineptiloquio imo-
ratus. Vale: atq3 quod vales precipe o
culū quoq3 mihi effūdito (vt apud plau
tum eſt) ſi vllum verbu3 faxo/niſi quod
ipſe iuſſeris.

¶ Rogatur amicus vt adoleſcē
tem inducat/quo bene ſcribat:
atq3 erroris arguitur cu3 incertione no
uorum ¶ Epiſtola. cccxxxiiii

Salutes feliciſſima ſorte decoras. Qō
in pceſſione iā mechlinien̄. me non vidi
ſti vir luce mihi dilectior/nihil aliō fuit
in cā q̄ curruū inopia: et hoc iam tēpo-
re venire michi nō eſt integrū. Nam a-
lio trahor pollicitus: et nihil duco anti
quius fide. Scripſit ad me nepotulus
meus ſtilo ſatis ɔpoſito/ſed rudi cara-
ctere. Age queſo vt fiat bonus cala-
mo. De bonitate picture loquor: atq3 fi
gure. In ſcriptore eē̄ ſine lraꝝ ornamē
to oīs virt⁹ lāguere videt̄. Eluceſcit eē̄
oīe dictamē ſi lraꝝ pulcritudo acceſſe-
rit. Jocundiuſq3 mētib⁹ z oculis hoīm
ſe offert/ſi ſit ſplendida lraꝝ forma con
ſcriptū. Deformia enī3: z incōpoſita ne-
mo pbat. Laboret igit̄ vt inter ſcripto-
res emineat. nec in ſcribendi velocitate
letet̄. ppterea enim formam debitā non
aſſumūt: nec quicq̄ recte feſtinātia gerit
Ceterū ei pauprimū virū ɔmendaui/vt
eide3 in dei honorē pcinia ferret: a q⁹
denarios extorſit Viderit ne indignetur
creator oīm eos ɔtemni qui/ſuo nomie
opem querūt. Arguas queſo eum mul-
ta verboꝝ acrimonia: ne ampli⁹ lachri-

mas paupis viliſſimi ſpe lucelli ꝯtēnat. Preterea petiuit famulus tuus/vt ſta tum dom⁹ mee tibi omnē ꝑſcriberē. Fra ter me⁹ ſenior vir armoꝝ eſt tanta auda cia: et robore vt non cederet furori achi lis. tam magno: ꝓcero: elegantiq3 corpo re/vt ob formā dignus videt̄/ſi eternos artus haberet/ꝙ ei Jupiter ocio gau dens iacienda fulmina daret. Non tam diligenter vellus aureū dracho cuſtodi ebat/ꝙ̄ hic arma ſua radiantia curat. Aliquid magni de eo fertur/ſ3 veritas adhuc nubiloſa eſt. Scōs frater omnia diſſipat/quez ſi qn̄q3 redimo: mor ſicut ſus lota lotione pacta ſe rurſus in lutū ꝓiicit. Junior diem ſuum obiit: nec am plius veſcitur aura: iuit quo cuncta fe runtur: et quo rapimur oēs. Mors om nia tollit capit oīa tellus. Longa febre peruſt⁹ eſt: milleq3 mortes ꝯcluſit ī vna qui tamē meo in animo nūꝙ̄ videt̄ obi iſſe. Ibi eīm ſꝑ mecū eſt/cui⁹ vult⁹ mihi ſꝑ relucet: dulceſq3 eius ſemꝑ mihi ar rident oculi/ita quoq3 eius verba iā re center mihi occurrūt/vt vel ego videar ſecum alio migraſſe vel ipſe hic mecu3 conſeruatus: cui parcat deus/qui te ſa num conſeruet: atq3 valentem.

¶ Cogratulatur amicus amico/ ꝙ receptus ſit in ſeruitorem re gis: et amiciſſime admonet: ne ſe ample xibus miſceat impudicis.

¶ Epiſtola. cccxxv.

¶ Salutes: et rurſus ſalutes: innumeriſ q3 ſalutibus comitatas. Sparſit ſe hic loci noſtri amice quo non dilectior alt̄/ de te mihi letiſſima fama/ꝙ tibi videl3 felix hora illuxerit q̄ ad ſeruitiū ſereniſ ſimi regis noſtri tuā ꝑ induſtriā te adue xit/vnde nō parū tue promotioni gratu lor/qui te ſemꝑ habui mea vita cario rem. Quāꝙ̄ tn̄ ꝯſtet amicicias regū nō eſſe ꝑhennes/ſed petrarchā mētē; reuol ues/qui cōſulit vtendū fore domin⁹ nō fidendū. Quod nō dn̄oꝝ cōditioni ad ſcripſero/ſed vitiis quorūdam curaliu3 qui quos virtute imitari nequeunt ꝓſe gtur inuidia. extrudereq3 laborāt ex do minoꝝ gratus quos intimius credūt eſ ſe receptos. Tu eīm illic ꝑegrinus inco las es. Tuis te curis nō alienis inferes: nec omibus oia credas. Multi curia les prout hoīm varietas eſt diuerſo thu re ſacrificant. Sed ꝑ nebulā neſcio quā audiui te veneris illis angoribus impli cari/vt hac de re longe minus ſapere vi dearis/quā egregi⁹ ille pictor appelles: qui veneris caput de ſummi pectoris ſui polliciſſima arte perfecit/reliquas cor poris partes/vt poete canunt inchoa tas: rudeſq3 reliq̄t/quaſi h⁹ ipō ſignifica re voluiſſet preter primā apparentiam in ipſa venere nichil eſſe decorū: vel ſua arte picture cōdignū. Non etiam de ni chilo ſagax natura/ſi Valerio credim⁹ vel potius oculis/roſam q̄ flos veneris eſt ita produxit/quod ſub eius purpu ra multos aculeo texit/quam etiam ſpi nis armauit quaſi preſagire vellet natu ra in flore quid aſpitatis occulte ſub ve neris blandiciis ꝯtegatur. Sat ſit dictū viro prudenti. Rogo ne tediū faciant/ q̄ amica fide dicta ſunt. Nō meū eſt do cuiſſe Palladē. Vale ceruo viuacior: philomena letior: coruoq3 lōgeuior. Ex buſcondicis apriliſ. v. merſo iam ſole lu ce dimota.

¶ Queritur cauſa cur plures di ctiones huius libelli vario mo do vt iam vno: iam alio impſſe ſint.

¶ Epiſtola. cccxxvi.

¶ Ineffabiles amantiſſimo corde ſalu tes. Velle forte poſſes diſſertiſſime vir vt loco diſtantiore abeſſem vbi tibi a moris ex me tantūdē/ſed moleſtie min⁹ eſſet. S3 habūdas tū oī virtute: tū hac

precipue/ꝙ ſemꝑ habeas maximā in a/
micicia ꝯſtātiā audentior igitur fio ad
te iteratas preces effundere: Meminiſ/
ſe te arbitror amice fidiſſime: te nuꝑ mi
chi animo parato atqꝫ per benigno mi/
ſiſſe epiſtolarū codicem/ cui hec noua i/
preſſoria ars caracteris formā contule/
rat. Sed quia multa que orthographiā
reſpectant in his reperio que me vacil/
lantem: et dubium reddūt/ decreui rur/
ſus te precibus meis adire percontāde
ſecuritatis gratia. Rogo igitur/ vt hac
me vacillatione leuare digneris. Inue/
nio in dicto codice multas dictiones va
ria ſyllabicatione depictas: et vt ex mul
tis paucas attingam reperio quandoqꝫ
mihi per c: qn̄doqꝫ michi littera c omiſ
ſa: ſic nichil: et nihil c poſita vel negle/
cta. Interdū iucundus: vel iocundus p
u: vel o. Iam pulchrū: vel pulcrum h
aſpiratiōe poſita vel omiſſa. Similiter
namqꝫ: vel nanqꝫ. non aliter cumqꝫ: vel
cunqꝫ/ vt promiſcue per m: vel n ſillabi
cetur. Sic quatuor: vel quattuor t ſim/
plici: vel duplicata. Secutū. vel ſequu
tum per c: vel per q. Nunc exſurgo nūc
exurgo ſ ſeruata vel ſemota. Iā aſſuꝫ
iam adſum poni conſpicio. et ſimiles di/
ctiones multas memoratu innumeras.
Rogo igitur michi ſignificare digneris
qd ſibi velit hec ſcribendi varietas. cur
quoqꝫ modus vnus: idēqꝫ arte/ vel vſu
ſolidus non hic obſeruatus eſt. Super
quo cupio vehementer quid ſentias co
gnoſcere. quod ſi feceris magnū michi:
gratumqꝫ preſtabis obſequiū. Interea
bonam et letam ſerua valitudinem.

¶ Reſponſio dans rationem cur multe diuerſe dictiones in hoc libello vario modo impreſſe ſint.

¶ Epiſtola. cccxxxvii.

¶ Salutes vniuerſas vno glomere cō/
neras. Vt ſecurius quiddam tibi orna/
tiſſime vir tua ſuper vacillantia de or/
tographiatu perſcriberem/ plurima ver
ba feci cū eo/ qui harū ſemꝑ epiſtolarū
impreſſioni vt ductor aſtabat. Ex quo
accepit hanc ſillabicandi varietateꝫ nō
temere: non caſu nō ignorantia ꝓdiiſſe
ſed certa ratione: preuioqꝫ decreto/ qui
cauſis oculis precauere ſtudebat/ ne in
vnam partem potius ꝙ aliam inclina/
tior notaretur. In ea precipue re vbi ex
equo pondere ad varias partes tractio
ē/ vbi vim ars ab vſu diſcrepat: vel vſ⁹
ab arte diſſideat: vel vbi artis cum ar/
te: vel vſus cum vſu. vel ſententiarum
varietas eſt. Nam quis modus neruo/
ſior eſt: vt dubium repperit/ ſic dubium
reliquit: et pari pacto quo epiſtole non
vno ſtilo decurrunt: vt in earum miſſio
ne ad te ſcripſi/ ſic hec ſillabicatio iam
vno: iam alio modo ꝯficitur. Ne ſi vna
parte reiecta in alteram ceciderit/ iam
eos habeat qui ſemper ſibi ſint infeſti
Varia varios delectant: nec voto viui
tur vno. Sepe etiā eoſdem cibos edenti
bus/ ſi gregorio credim⁹ diuerſitas pla/
cuit coctōis. Sed vbi ſtudioſe ꝑquiris
hac ſuper re meū iudiciū in cinereꝫ algi
dum pflas/ vbi ſcintillarū inueneris ni/
hil: nec caloris aliquid. Vter igitur mo
dus melior ſit quo has dictiones nichil
et michi vel ſeruata c littera vel abiec/
ta ſcribim⁹/ vt definiā nō expecta. Ve/
tuſtas forte c lr̄a non vtitur Leonard⁹
tamen aretinus nō futilis autor. c. poni
cōſulit: teſtes adducens Dantem: Pe/
trarchā: Bocaciū: ⁊ Collutiū ſalutatū
Vſ⁹ em̄ (vt idē inqt) magr̄ ⁊ dn̄s ſmonis
eſt/ adeoqꝫ imperioſus/ vt rōne reiecta/
ſolo arbitrio moueatur. Similiter pul
cher ſepulcrum: et ſimilia/ an aſpiratio/
nem ad. c. litteram admittam: non labo
ro. Habꝫ hoc vetuſtas/ ſed Priſcian⁹

pꝛohibet. Idemqꝫ vir acuti: ameniqꝫ i-
genii Gasparinus. De adſum: vel aſſū:
adquiro vel acquiro: adquieſco vel ac-
quieſco. ⁊ his ſimilib⁹ non habeo quid
eligam: Nō deſunt tamē/ qui inter duo
que eque libere dici poſſunt id ducūt oꝛ-
natius: politiusqꝫ quod vidēt rarioꝛi lī-
gua pꝛoferri. Sed quid queſo arte ſecu-
rius? quid rurſus vſu eſt tritius? quē pe-
nes (Hoꝛatio teſte) arbitriū eſt. ⁊ ius: et
noꝛma loquendi. Fauoꝛinus vir oꝛnatiſ-
ſimus: idemqꝫ doctiſſimus pꝛecipit/ ꝙ
moꝛibus viuamus pꝛeteritis/ ſed ver-
bis vtamur pꝛeſentibus. Si rōnes oīm
percurrere velim: liber mox fiet: idemqꝫ
maximus. Sed age/ vt libet: ⁊ vt omia
verbo claudam Ciceronis/ perinde eſt/
vt acceperis. Vale ſoꝛte felici: ⁊ omine
fauſto.

¶ Expliciūt epiſtole oꝛnatiſſime
maximo artificio ad vtilitatē
iuuenū ſtudioſoꝝ cōpoſite: im-
preſſeqꝫ Lugduni per me Ja-
nonum Carcayn. Anno domi-
ni Millesimo. cccc°. lxxxviii.

¶ Ad auctoꝛem libꝛi amicus
qui diligentiſſime perlegerat
libꝛum.

¶ Te legi vir docte. Places. Letere iu-
uentus. O q̄tum ſtudiis debet ⁊ iſta
tuis. Vos pueri: iuuenesqꝫ rogo iam
diſcite doctos. Amplecti. ſic ſic itur
ad aſtra. Vale.

BIBLIOTHEQUE MAZARINE

Incipit tabula preſentis opuſculi continens numero epiſtolas. cccxxxvi.

Intimatur amico implectō ſue petitionis quo ad collectionem epiſtolarum: Epiſtola prima.
Additio ad epiſtolam precedentem per nouam epiſtolam ſcđa.
Rogat amicus amicum ꝙ frequentius ſcribat:ne per nonſcriptionem amicicia minuatur. Tertia.
Reſponſio ad epłam ꝓcedeñ. iiii.
Ciuis rogat curialem/ vt que in curia ſecreta agantur:ei reuelare digneť v.
Rñſio ad precedētem. vi.
Rñſio in aliam ſniam. vii.
Excuſat ſe amicus ꝙ raro ſcribat:inter miſcens pauca de habitudine ſui ſtatus. viii.
Conſulit amicus amico ne in patriam redeat belli furore turbatam. ix.
Intimatio nouorum ciſalpini ſuper diritate bellorum ad amicum in Italia commorantem. x.
Reſpōſio amici in italia cōmorantis ad ciſalpinum. xi.
Rurſus ciſalpinus ſcribit ad amicum italum mala malis cōparando. xii.
Victoriam intimat et modum cum pluribus malis bellorum ꝯditionibꝰ. xiii
Scribit magiſter vt cōpleto iam artiū curſu libros legum pater pro filio emat. xiiii.
Epiſtola ſcolarem patri cōmēdans:idēꝗ vt ſup̄ petens. xv.
Idē cuꝫ prioribus petens. xvi.
Rñſio patris ad magiſtrum cuꝫ quadā facetia ſubriſoria. xvii.
Rñſio in idem tendens. xviii:
Ep̄ła reſponſiua idē ſonans. xix.
Epiſtola excuſatiua priorum reſponſionum de non imputando mgr̄o ꝙ filius male didicerit. xx.
Intimat pater magiſtro/ne filium ſtudio legū incumbere ꝑmittat. xxi.
Rñſio ad idē cū prioribus. xxii.
Ad idem ſub alio modo tendēs. xxiii.
Scribit amicus amico in curia principis moranti/ne taxillorum ludis incūbat xxiiii.
Rñſio ad precedenteꝫ. xxv.
Studens ſtudenti vt libros ei accommodet xxvi.
Rñſio ad precedentem. xxvii.
Deplangit fr̄is mr̄imoniū xxviii.
Conſolatoria reſponſio ad precedentem. xxix.
Scolaris ſcribit ad patrem/vt pro determinatiis ei denarios mittat. xxx.
Rñſio pr̄is ſup̄ filii petitione xxxi.
Scribit ſcolaris ad ſuum priorem magiſtrum/vt patrem inducat ꝙ eum determinari ꝑmittat. xxxii.
Rñſio magr̄i ad epłam priorē. xxxiii.
Pater filium louaniuꝫ mittens ſcribit regenti xxxiiii.
Rñdet regens patri xxxv.
Scribitur filio ſtudenti/ vt diligenter ſtudeat. xxxvi.
Rñſio ſtudētis ad ꝑdicta xxxvii.
Scribit ſtudens ad priorem magiſtrum vt patrem hortetur ꝙ ei denarios ꝓ ſtudio mittat: xxxviii.
Reſponſio magiſtri ſuper ſtudentis petitione. xxxix.
Intimať atqꝫ deplāgiť peſtis. xl.
Cōſolatoria rñſio ſup̄ ꝑdictis. xli.
Remittitur ad patrem in artibus graduatus. xlii.
Intimat frater fratri patris obituꝫ cū doloroſo planctu. xliii.
Amicus librum repetit quem timet vēditum eſſe. xliiii.
Liber remittitur cum excuſatione honeſta xlv.

Scribit ſenex ſe pericula climateri āni euaſiſſe. xlvi
Rogat pater ne filius ſuus cū quodaꝫ diſcolo conuerſetur. xlvii.
Reſponſio regentis ſuper contentis in preceď. epiſtola. xlviii
Mittitur filius ad amicū vt eum in pedagogio ponat: quem pater qualifiat vt ei cautius proſpiciatur. xlix.
Amicus meritorum amici memini cum ſui perpetui ſeruitii ablatōe. .l.
Petitur conſilium et auxilium et nun/cii credeñ. li.
Ad idē pro celeri iuuamine. lii.
Rñſio ad lr̄as binas ꝑcedentes. liii.
Littere cōmendatice quibus amicus cōmendatur amico. liiii.
Rñſio ad epl'am precedentē. lv
Deteſtatio tarde et rare ſcriptōis. lvi
Admonitio fidei ſeruande ſuper beneficii ꝑmutatione. lvii
Habentur gratie amico: et deſideratur eius aduentus. lviii
Ad amicū vt fr̄ ex carcere libereť. lix
Lr̄e depcatorie ad primā miſſam lx
Littere depcatorie ad nuptiaſ lxi
Petitur prouiſio de fructibus quadrageſimalibus. lxii.
Rñſio ad lr̄as precedētes. lxiii.
Inquiritur conditio. ⁊ qualificatio cuiuſdam domicelle. lxiiii.
Rñſio ad epiſtolaꝫ ꝑcedentē. lxv
Rogatur patrinus pro leuatione pro/lis ex ſacro fonte. lxvi
Rñſio ad precedentē lxvii
Rogatur amicus vt certos mutuo det denarios lxviii
Reſponſio ad priorem. lxix.
Repetuntur denarii mutuo dati. lxx
Littere excitatiue ad ſcribendum pro/uocantes. lxxi
Precedētis epl'e rñſio. lxxii.
Intimať aduentus amici ad amicum. lxxiii.
Excuſatio rare ſcriptionis ex raritate nunciorum et rerū. lxxiiii
Increpatio filii nō bñ viuētis lxxv
Alie littere ad idē cū priorib9 lxxvi
Ad idem cum penarum comminationibus. lxxvii
Reſponſio filii excuſationem cōtinens lxxviii
Excuſatio alia filii ſuper ſtudii tepiditate lxxix
Rogatur amicus / vt ſecrete inquirat male fame ſuggeſtorem. lxxx.
Rñſio amici ad precedentem. lxxxi
Alia rñſio alio modo. lxxxii
Epiſtola ſemiinuectiua lxxxiii
Rñſio ad precedentē. lxxxiiii.
Iteruꝫ alia quaſi inuectiua. lxxxv.
Reſponſio ad precedenteꝫ cum duricie verborum lxxxvi
Alia epl'a diffidatoria et durior. lxxxvii
Frater ad fratrem vt vindicta nocet. lxxxviii.
Alia epl'a ad idē cū precedēte. lxxxix
Adhuc alia epiſtola ad idem ſuadens aliis mediis. xc.
Reſponſio fratris in ſententia preſiſtentis. xci.
Alia reſponſio fratris conſiliis fraternis obedientis. xcii.
Alia reſponſio in optimā partem adiunctis rōnibus. xciii.
Iterum alia reſponſio ad idem in aliaꝫ ſniam. xciiii.
Admonetur amicus de emulorum machinatione. xcv.
Rñſio ad precedentē. xcvi.
Alia rñſio ad idē in aliaꝫ ſniaꝫ. xcvii
Rogatur amicus/ vt libros nouo caratiſādi ſtillo ip̄ſſos emat ꝓ amico. xcviii
Rñſio ad precedētem epl'am. xcix.
Petuntur lr̄e ab amico. c.
Alia epl'a idē petēs cū ꝑcedēte. ci.
Rñſio ad ꝑdictas cii.
Rogať amicus vt certo in loco cum a

mico ꝯueniat: ciii
Petitur conſilium et iuuamē in ꝑmutatione bñficii ciiii
Ep̃la credētie cū petitōe rñſi. cv
Rñſio ad p̄cedentes ep̃las cvi
Arguit amicus domi ſꝑ ꝑmanēs cvii
Opera amici offertur amico ad vrbē romam migraturo. cviii
Rñſio ad ep̃lam ſuꝑiorē. cix.
Commendat cauſam matris aduocato litteris recordaticiis. cx.
Intimatio nūmorum leuatorum cum deſperatione recuperatōis. cxi
Petuntur frequentiores littere amici: et eius pñtia. cxii.
Rñſio ad precedentem. cxiii.
Rogatur amicus vt fratrem inducat cautius mercari. cxiiii.
Cōmendat cā vicini amico. cxv
Excuſatur ſcribendi ineptia cum credētia latoris. cxvi
Conqueſtio fit de ſocii immatura morte. cxvii.
Reſpōſio conſolatoria ſuper epiſtola p̄cedente. cxviii
Rñſio ad idē ſub alia forma. cxix
Alia adhuc reſponſio ad idem ſub alia ſnia. cxx.
Aguntur grārū actiones ei qui amico burſam munere dedit. cxxi
Excuſatio ſuper non reſpōſione ad litteras miſſas. cxxii
Cōſulit amicus amico ꝙ loua. veniat lecturus poeticas artes: cxxiii
Precedentis epiſtole rñſio. cxxiiii.
Hec epiſtola replicat cōtra preced. epiſtole rñſionem cxxv
Scribit ſecretarius oppidi bergeñ. ad regentē Louaniū vt de rectore ſcolaꝝ oppido ꝓuideatur. cxxvi
Reſpondet regens in louanio petitioni ſecretarii. cxxvii.
Commendatur filius ſuo magiſtro per patrem filiū ſuū paterno quodam errore laudentem cxxviii.
Magri rñſio prudēti⁹ iudicātis. cxxix.
Rogatur amicus ſuum ſtatum pandat amico. cxxx.
Rñſio ad precedentem. cxxxi.
Ad pictorem vt iuuenem pingere doceat. cxxxii.
Rñſio ad dictā ep̃lam cxxxiii.
Aguntur gratie ei qui deſideria amici impleuit. cxxxiiii.
Magr̃ ad mgr̃m ruri morātē. cxxxv
Reſponſio cxxxvi
Frat̃ fratri ſcribit louanii ꝯmorāti d̃ ꝓpoito ſenioris frīs ad religionē. cxxxvii
Alia ep̃la ad idē i eādē ſniā cxxxviii
Reſponſio. cxxxix
Alia rñſio ſuper eadē in qua mandat ſe fratrem ſequuturū. cxl.
Cōſiliū fraternum ſuꝑ eodē cxli
Rñſio frīs nō aſſentientis ꝯſilio fratris ſed ſuadetur dilatio. cxlii.
Aſſentit cōſilio frīo et dilationi: donec mutuo colloquant̃. cxliii
Rogat̃ amic⁹ vt vinum emat pro amico. cxliiii.
Reſpōſio. cxlv.
Petit̃ liber ꝯmodato credit⁹ cxlvi.
Conqueſtū eſt ꝙ plus diuitiis/ꝗ̃ amicicie tribuat̃ cū credētia et petitione iuuaminis cxlvii.
Rogatur amicus/vt ſaluū cōductū impetret alio migrādi⁹ cxlviii
Amicus in ius vocat⁹ ꝯſiliū petit. cxlix
Reſponſio cl
Item amic⁹ amico. cli. Ad idē. clii
Rñſio. cliii Alia rñſio. cliiii
Ad idē ſub alia ſnia. clv.
Rogat pedagogii mgr̃ū pr̃ vt ei⁹ filium ſub aº mgro i aliā camerā collocē. clvi
Amicus amico ꝓ famulo bñdo clvii
Reſponſio clviii
Alia ep̃la interrogās bitudiēȝ alterius famuli. clix. Rñſio. clx
Ad idē. clxi. Rñſio clxii.

Inuitatur ſocius/ vt ſequatur ſocium louaniū ꝑgentem. clxiii.
¶ Ad idem clxiiii
Petitur feſtinus aduentus amici/ vt aſtet amico. clxv.
Nūciatur aduentus amici amico. clxvi
Frater amico/ vt reducatur nepos profugus. clxvii.
¶ Reſponſio clxviii.
Alia reſponſio ad idem/ſed alia ſententia. clxix.
Interrogatur cōditio cuiuſdam notarii/an expediret eū in ſecretariū epiſcopi aſſumi. clxx.
Reſponſio dicens notarium illum adulatorem eſſe. clxxi.
Alia reſponſio in aliā ſententiā: dicens eundē ebrioſum. clxxii.
Cōmendatur amicus amico/vt ei ſit adiutor. clxxiii.
¶ Ad idem clxxiiii.
Increpatur filius a patre frequēter pecuniā poſtulans. clxxv.
Ad idem aliis vbis ⁊ ſentētiis. clxxvi.
Ad idem rurſus/ſed alio modo. clxxvii
¶ Reſponſio clxxviii.
Nepos ex ytalia rediens ſuo nepoti iuniori loua. ſtudeñ. clxxix.
Rñſio ad predictā ep̄lam. clxxx.
Iterū nepos nepoti. clxxxi.
Rñſiua ad precedentē ep̄lam clxxxii.
Epiſtola cōmendatiua. clxxxiii.
Alia epiſtola ꝯmēdatiua ad id̄. clxxxiiii.
Alia epiſtola ampliorem adhuc cōmendationē continens. clxxxv.
Reſponſio ad predicta. clxxxvi.
Quedam reſponſio ad litteras: hic tamē nō inſertas. clxxxvii.
Debitor ꝓfug⁹ ſuis creditorib⁹ clxxxviii
¶ Reſponſio clxxxix.
Congratulatio amici ſuper dignitate adepta. cxc.
¶ Reſponſio cxci.
Noua epiſtola rñſioni rñdens. cxcii.
Epiſtola increpatiua amici/ ꝙ ſecreta crediderit mulieri. cxciii.
Intimat fili⁹ patri ſe veſtes ꝑdidiſſe: veniam deprecans. cxciiii.
Patris reſponſio ſuper veſtium perditione. cxcv.
Alia rñſio ad idē/ſed durior. cxcvi.
Iterū ſuper eodem filius ad patrē dat litteras deſolatorias. cxcvii.
Frater ſcribit ad fratrē ſuꝑ eod̄. cxcviii
Ad idem ſuꝑ eodē cic.
Frater fratri reſpondet. cc.
Epiſtola eiuſdem ad idem. cci.
Pater reſpondet ſuper litteris miſſis a filii ſui magiſtro. ccii.
Incitatio ad amiciciā ad hominē non oculo/ſed fama notum: cum recitatione nouoꝝ. cciii.
Rñſio ad precedentē ep̄lam cciiii.
Epiſtola commendatiua amici ad amicum. ccv.
Reſponſio deſcriptiua inconſtantie ei⁹ pro quo rogatum eſt. ccvi.
Frater fratri intimat ſeniorem fratrem militem creatum. ⁊ in capitaneum delectum. ccvii.
Ad amicū cōmendatio iocoſa cuiuſdā glorioſi: ⁊ elatiſſimi hominis. ccviii
Epiſtola ꝯquerēs de incendio armigeroꝝ ad creditores/vt terminos ſolutionis prorogent. ccix.
Reſponſio ad ep̄lam ꝓcedentē. ccx.
Excuſatio non ſcriptionis propter qualitatem temporꝝ. ccxi.
Exemplum aliud excuſans nō ſcriptionē ꝓpt mendacia populi: ⁊ nūcioꝝ. ccxii
Cōmendatur amicus amico. ccxiii.
¶ Reſponſio ccxiiii.
Alia rñſio ad idē/ſ; alio ſenſu. ccxv.
Scribitur auūculo/vt reuocet nepotē amore captum/ne ſe inconſulte miſero matrimonio dedat. ccxvi.

218.

Reſponſio ad precedentē epl'am. ccxvii
Reſponſio ad id quod in calce precedē
tis epiſtole petebat. ccxviii.
Arguit amicus ab amico ꝙ non ſerua/
uit pollicita frequentis ſcriptionis. ⁊ no
ua petuntur. ccxix.
¶ Reſponſio. ccxx.
Excuſatur ſilentiū: et petitur ſcriptio.
Reſponſio cum petitio/ ccxxi.
ne ꝙ valitudini intendat. ccxxii.
Mittūtur amico capones. ccxxiii.
Rn̄ſio ad epl'am predictam. ccxxiiii.
Scribit vniuerſitas ad conſiliū pro pri/
uilegiorum tuitione. ccxxv.
Epiſtola vniuerſitatis ad cancellarium
brabantie pro eodem. ccxxvi.
Scribit particularis amicus ad cancel
lariū pro eodem. ccxxvii.
Reſpondet cancellarius priuate perſo/
ne ſuper preceden̄. ccxxviii.
Nepos nepoti excuſans ſe ſup̱ poſtula/
to ex eo in quadā re cōſilio. ccxxix.
Scribit auunculus ad nepotem arguens
eum: ⁊ fratres/ ꝙ inſatiabiles ſint/ qbus
ſubuētiones negat. ccxxx.
Cōmendatur magiſtro ſcolaris ad ſui
ſeruitium. ccxxxi.
Reſponſio ad epiſtolā p̄cedentē. ccxxxii
Scribitur ad priorē monaſterii/ ne quē
dam in donatum admittat. ccxxxiii
Alia epl'a ad idē: aliis mediis. ccxxxiiii.
Conſulit amico ne ad animū trahat ob
locutio detractoris. ccxxxv.
Reſponſio ad precedentē/ cum deteſta/
tione detractoris: ⁊ ſuorum morum. ccxxxvi.
Scribit filius pro veſte. ccxxxvii.
Reſponſio in prima parte ſerioſa: in cal
ce deriſoria. ccxxxviii.
Scribit amicus amico non poſſe votis
ſuis ſatis eſſe cum excuſatione: ⁊ obla/
tione. ccxxxix.
Inuitatio partim ſerioſa: partim ioco/
ſa vt frequens ſit ſcriptio ccxl.
Epiſtola reſponſiua: et excuſatiua fre/
quētis ſcripſionis ex qualitate tempo/
ris. ccxli.
Petitur conſultatio ſuper cauſa pendē
te coram officiali: ⁊ aſſiſtentia. ccxlii.
Rn̄ſio ꝑtinens iudicis laudē ccxliii.
Rn̄ſio alia in aliā partē. ccxliiii.
Querela amici ad amicum qui ab ho/
ſtibus captus eſt. ccxlv.
Conſolatio ſuper querela amici predi/
cta. ccxlvi.
Rogatur amicus vt medicū mittat a/
mico egroto. ccxlvii.
Reſponſio ſignificans medici miſſionē.
Rogatur prior magi/ ccxlviii
ſter/ vt patrem inducat ꝙ filius in peda
gogio locetur. ccil.
Rogatur pater a filio vt eum in peda/
gogio faciat cōmenſalem. ccl.
Magiſter ſcribit ſcolari conatum eius
collaudans. ccli.
Pater ad filium: qui filii aſſentit deſi/
deriis. cclii
Pater ad filium ad militiam proue/
ctum. ccliii
¶ Ad idem ccliiii.
Reſponſio cclv.
Epiſtola dubitatiua ſuper militia filii.
Alia epiſtola in eandem cclvi
ſententiam. cclvii.
Arguit pater filiū ſuū militem non mi/
litariter viuentem. cclviii.
Epiſtola cōmendatiua amici: ob multa
merita cari. cclix.
Alia commendaticia ſub aliis verbis:
⁊ forma. cclx.
Epiſtola meram credentiam continens
Epiſtola cōmendaticia cclxi.
amici ad amicum commendatum: ami/
cum qualificans. cclxii.
Scribit pater ad magiſtrum filii: vt de
terminās fiat/ ſi ſic magiſtro videatur.
Rogat ſcolaris magiſtrū cclxiii.

ſuā priorem/ vt patrem inducat vt graduari poſſit cclxiiii.
Pater ſcribit magiſtro ſup gradu filii partim mentē exprimens: partim conſilium petens. cclxv.
Alia epiſtola in eadē materia: in aliam ſententiam. cclxvi
Magiſter prior reſpōdet ſcolari. cclxvii
Scribit pater ſuo filio ſuam intentionē de gradu ſuſcipiendo. cclxviii.
Gratulatur vniuerſitas de electiōe ſummi pontificis: obedientiā profitetur: oratores mittit: ⁊ rotulū petit. cclxix.
Iterū ad ſummū pontificē ſuper eiſdē in alia forma cclxx.
Scribit vniuerſitas cōmendaticias litteras pro quodam doctore ſuo ſuppoſito ad ſummū pontificem. cclxxi.
Cōmendatur nepos alteri nepoti/ vt ei adiumento ſit. cclxxii.
Reſponſio ad epiſtolā pſcriptā. cclxxiii.
Deplangit amicus filiū ſui fratris afugiſſe: et rogatur amicus vt reductioni ſtudeat. cclxxiiii.
Rñſio ad eplam pcedentē. cclxxv.
Scribit auūculus filio profugo inducens vt redeat. cclxxvi.
Iterū auūculus filio profugo in aliaꝫ formam. cclxxvii.
Reſponſio profugi filii ad ſuum auunculum. cclxxviii.
Vt filium promoueat ad aliquod beneficium. cclxxix.
Rñſio ad pdicta. cclxxx.
Querela rare ſcriptionis. cclxxxi.
Intimatur amico/ ne quem propoſuerat comitem capiat itineris ad ſanctam terram/ qꝛ garrulus ⁊ mēdax ē. cclxxxii
Intimatur breuis viſitatio amici: ⁊ leta confabulatio cclxxxiii.
Ad petitionē amici ſtatum ſuū fratris qꝫ ſui notum facit amico. cclxxxiiii.
Rogatur amicus vt mittatur per eum ſcriptor peritus amico cclxxxv.
Epiſtola cōſolatoria. cclxxxvi.
Intimat amicus amico ꝙ ſequenti die ſecū ſuo in reditu pranſurꝰ ſit. cclxxxvii
Filius ad patrē pro ſubuentione vt libros emat. cclxxxviii
Reſponſio patris ꝙ filio nequeat ſubuenire ex cōditione tēporis. cclxxxix.
Conqueritur pater de dura correctione filii. ccxc.
Rñſio ad eplam preſcriptā. ccxci.
Reſponſio ad certas litteras hic nō inſertas de glorioſo poeta ccxcii.
Inquiritur ſtatus amici: ⁊ deſcribitur proprius. ccxciii.
Tutores ſcolari ſtudenti Louanii i artibus qui petit adire aliam vniuerſitatem. ccxciiii.
Tutores ſtudenti Louanii in legibꝰ/ q petit adire aliā vniuerſitatem. ccxcv.
Inuectio iocoſa in amicum raro ſcribentem. ccxcvi.
Rurſus iocoſa inuectio in eandem ſententiam. ccxcvii.
Excuſatio ſuper porrectis precibꝰ pro ꝯtumace filio ad patrem. ccxcviii.
Rñſio ad eplam precedentē. ccic.
Increpatio fratris ſuper incauto modo mercandi. ccc.
Reſponſio fratris ad precedentem epiſtolam. ccci.
Suadetur amico canonico/ vt grauitate omiſſa ſe aliquando ludis ingerat et letus viuat. cccii.
Reſponſio ad precedentē eplam. ccciii.
Amicus amico conſulit/ ne vniuerſitate relicta ad patriam redeat. ccciiii.
Reſponſio ad pcedentē eplam. cccv.
Congratulatio ad amicum qui ducit vxorem. cccvi.
Fit deteſtatio amico qui anhelat vxorem ducere cccvii.
Vacillatio an potius dolendum/ ꝙ gra

tulandū amico: qui ducit vxorē. cccviii
Significat in ſecreto amico/ ꝙ epiſco-
pus eū officialē creabit: ſi roget. cccix.
Reſponſio cccx.
Rñſio negatiua ad idē. cccxi.
Arguit amicus ꝙ nūq̃ reſpōdet litteris
petiturq; ꝙ priorib⁹ rñdeat. cccxii.
Rogat nepos/ vt diligentiam faciat/ ꝙ
roganti de bona ācilla ꝓuideat. cccxiii.
Rñſio ad precedentē epl'am. cccxiiii.
Rogatur amicus vt fide iubeat ꝓ a-
mico. cccxv.
Rñdet amic⁹/ ꝛ paret deſideriis. cccxvi
Fratres ex brugis ſuo fratri louanii ſtu
denti cccxvii.
Alia epiſtola ſub alia forma in eandem
ſententiam. cccxviii.
Rogat amic⁹/ vt equos duos cōmoda
to mittat amico ābaſſatā acturo. cccxix
Reſponſio negatiua ad epiſtolam prece
dentem. cccxx.
Epiſtola iocoſa ſpecioſa ſuper omiſſio-
ne ſcriptionis cccxxi.
Reſponſio cum deteſtatione ſuſpitiōis
cadentis in amicicia cccxxii.
Scribit vicario epi pro iuuamine vt e-
piſcopus curā conferat. cccxxiii
Reſpondet vicari⁹ cū oblatione diligē
tie ꝛ ſpe voti ꝯſequendi. cccxxiiii.
Inuitatur ſocius a ſocio/ vt inſequen-
do promiſſa ad vniuerſitatem veniat.
Reſpondet ſocius ſocio cccxxv
ſe prius in grāmatica firmius velle fun
dari: q̃ adeat vniuerſitatē. cccxxvi.
Aguntur gratie de honeſta tractatione
nuncii/ qui etiam deſcribitur ſecretorū
eſſe vulgator. cccxxvii.
Dolet amicus/ ꝙ amici ſui tepuerit a-
micicia/ ꝙ ſuſpicatur ex conuerſatione
cū emulo euenisſe cccxxviii.
Ad ſtudentem interrogando habitudi-
nē ſui ꝯcurrentis cccxxix.
Rñſio ad epl'am ꝓcedentē. cccxxx.
Suadetur ſtudenti/ vt legibus incūbat
poetrie ſtudiis omiſſis cccxxxi
Rñſio ad epl'am ꝓcedentē. cccxxxii.
Alia reſponſio ſuper eadem: in aliam tū
ſententiam cccxxxiii.
Rogat amicus vt adoleſcentē inducat
quo bene ſcribat atq; erroris arguit cū
inſertione nouoꝝ. cccxxxiiii.
Congratulat amicus amico/ ꝙ recept⁹
ſit in ſeruitorem regis ꝛ amiciſſime ad-
monet/ ne ſe amplexibus miſceat impu
dicis. cccxxxv.
Queritur cauſa cur plures dictiones
huius libelli vario modo vt iam vno:
tam alio impreſſe ſint. cccxxxvi.
Reſponſio dans rationem cur multe di
uerſe dictiones in hoc libello vario mo
do impreſſe ſint. cccxxxvii.

Finis tabule.

[redacted]

Si quis hunc furto
capiat librum

Mangyre.
Bartholomieu

[illegible] de vingt [illegible]

~~[illegible] et vingt~~
~~cinquiesme jour~~
~~du moys de decembre~~
~~mil 552.~~

~~Le [illegible] jour de vingt~~
~~septiesme jour du moys~~
~~de novembre mil 552~~

~~Marinye de [illegible]~~
~~et dixiesme jour du~~
~~moys de janvyer 1553~~

Incipit tractatus de remedio amoris

Eneas Syluius Hyppolito mediolanen. S. p. di. Querebaris mecū nocte preterita q amori operam dares: nec deligatum: ac vinctū aīm ſoluere poſſes Dixiſti te nec virginem: nec nuptā: nec viduam amare/ ſed mulierē q̄uis pulchrā meretricē tamen/ quibuſqȝ viris ocii cauſa ſeſe ſuſternentē. Id tibi moleſtum eſſe aiebas: libēterqȝ amorē hunc velle te poſtergare/ ſed viā modūqȝ neſcire/ quo fieri liber: ⁊ amore vacu⁹ poſſes. Nam ⁊ ſi plures ſacerdotes cōſulueris/ neminē tamen remedia/ que tibi viderent efficacia protuliſſe dicebas. Rogabas igit̄ me. magniſqȝ precib⁹ efflagitaſti/ egritudini tue vt aliquā afferā medelam: ac iter oſtenderē tibi quo poſſis ardentes amoris flāmas effugere: Parebo deſiderio tuo: ſalubriaqȝ prebebo tibi remedia ſi ea āplecti volueris. Nec verebor medici culpam michi aſcribi/ ſi tu obedientis egroti perſonam ſuſcepis q̄uis arbitror/ quos cōſuluiſti ſacerdotes ſatis tibi feciſſe/ ſi precepta tenuiſſes que illi dederunt. Sed tibi viſa fuerunt fortaſſe grauia. Nam cū dicerent fuge illam: nichil illi loquaris: nichil de illa audias/ durū verbū viſum eſt: At febricitans quoqȝ inuitus audit frigida pocula ſibi negari: Si tn̄ ſanari vult: quod medicus mādat diligēter obſeruat. Tu ergo mi hyppolite ſi vis amore euadere liberqȝ fieri prepara vt que precipiā facias. Nam ſcito egrotum te eſſe: mariaqȝ infirmitate detentū: ⁊ ꝓpter ſanitatē dura: et aſpera eſſe plurima ſubeunda.

Nempe egrotus eſt mi hyppolite oīs qui amat: ac nedum egrotus: ſed mente etiā captus: atqȝ inſanus: ⁊ amens. De amore inq̄ȝ illicito. Nam deum colere: ⁊ amare parentes: vxorem. ⁊ liberos virtutis nō eſt vitiū: ſanitatiſqȝ nō egritudinis. At tu amorem illicitum ſequeris. Quid tu eſſe amorē de quo iam loquimur credis? Veteres putauerunt illum ex venere: vulcanoqȝ natum puerum cecum: alatum: ſagittas in manib⁹ habentem/ quibus viros ac mulieres feriens ardorem dilectionis infunderet. Apud virgiliū legim⁹. Nūc ſcio quid ſit amor Duris in cotibus illum/ hyſmarus aut rhodope: aut extremi garamātes nec generis noſtri puerum: nec ſanguinis edūt Sed error hic mortalis populi fuit: qui veritatē attingere nō potuit. Amor (vt ī tragediis inquit ſeneca) nichil aliud eſt/ niſi vis quedā magna mentis: blāduſqȝ animi calor/ qui iuuenta gignitur luxu ocio: ⁊ inter leta fortune bona nutritur Hic mentē homīs eripit: iudiciū omne peruertit: ſenſuȝ ebetat: animū extinguit Nāqȝ cū mulierē diligis/ non in te: ſed ī illa viuis. Quid igitur peius eſt/ q̄ȝ viuentem non viuere: q̄ȝ ſenſum habentē non ſentire: q̄ȝ oculis preditum non videre. Equidem qui amat in aliū mutatur virum: nec loquit̄: nec facit que ante ſolebat. Hinc parmeno apud Terentium. Dii boni qd hoc morbi eſt? Adeon homines immutarier ex amore/ vt non cognoſcas eundem eſſe. Putat comicus morbum eſſe amorem: nec male putat. Nam ⁊ apud macrobiū luxuriam q̄ vel mater amoꝝ eſt. vel filia teterrimi morbi partem hippocrates dicit. Hic morbus plerūqȝ iuuenes aggreditur/ ſed viros quoqȝ ſenes vexat. Tantoqȝ periculoſior: ⁊ riſu dignior eſt/ quāto perſona que capta eſt etate: aut ſcientia cenſetur

preſtantior. Cum ergo hyppolite captꝰ
ſis: amorisqꝫ ſeruias: ſcias te morboſū
eſſe: ſi morboſus es liberari ſtude. Nam
quis morbum patitur: qui curari nō ve
lit? Sane vt morbus grauior: acerbior:
periculoſior/ eo morboſo maior ſit de ſa
nitate cura. Si tua infirmitas magna ē
ſit ⁊ cure diligentia magna. Cogita hyp
polite quo in ſtatu es. Tu nichil te eſti/
mas: quidquid tibi eueniat leue eſt: ſolū
ſuper amica anxius es. non parentes: nō
neceſſarios: non benefactores magnifa/
cis/ ſolus tuus animus in amica eſt. Il
lam amas: illam promoues: illam ſom/
nias: de illa cogitas: de illa loqueris: de
illa ſuſpiras: nichil agis quin memoriā
eius habeas. En ſtulticiam: amentiam:
morbūqꝫ teterrimū. an non eſt petenda
cura? Quis non ſanari hoc morbo velit
Ceterum ad ſalutem tuam hec ſunt ne
ceſſaria mi hyppolite/ que ſi feceris ſa
nus eris: ſi neglexeris/ ſepelieris in mor/
bo tuo: nec te quiſqꝫ iuuare poterit. Co
gita primū ꝙ remote a preceptis dei re/
ceſſeris: qui cum deberes deum ex toto
corde diligere/ creaturam amaſti: ⁊ ī ea
omnē tuam dilectionem: ⁊ oblectationē
poſuiſti. Sic eñ factus es idolorꝫ cultor
Nam qui creaturā deo preponit: idola
tra eſt. Negabis te idolatram eſſe: cum
non preponas creatori creaturam. At ſi
verum fateri vis/ plus tuam amicā dili
gis: ꝙ deum. Nam que deus mandata
negligis: poſtergas: contemnis/ que vult
amica ſumma cum diligentia curas ad/
implere. Et hoc nempe eſt preferre mu/
lierem deo. Heu ꝙ magnum eſt malum
ꝙ periculoſum: quā deteſtabile creatu/
ram ſic amare: vt deū paruifacias. Deꝰ
cuꝫ eſſes nichil/ te aliquid eſſe fecit. nec
te lapidem: nec te gentilem: nec iudeum:
ſed hominem chriſtianum fecit/ vt poſ/
ſes ſcire diuina ſacramenta: ⁊ viam qua
itur in celum. Ipſe quoqꝫ deus cū ob
culpam primi parentis tu: ⁊ ceteri ho/
mines paradiſum amiſiſſetis/ naſci pro
te voluit: fieri homo: capi: cedi: vitupe/
rari: crucifigi: mori: ac ſuo te precioſo
redimere ſanguine. En ꝙ magna ingra/
titudo: iniquitas: inhumanitas: feritas
hunc qui tanta pro te fecerit propter vi
lem relinquere mulierculam. Hoc ſatis
te: ceterosqꝫ chriſtianos mouere debe/
ret: vt omiſſis amoribus illicitis deo ſo
li ſeruirēt. Sed cogita vlterius quid a/
gas hyppolite. Pulchra tibi videtur a/
mica tua. credis ne ſic ſemper pulchraꝫ
eam futuram. Res eſt forma fugax (vt
inquit Tragedus) Mulier que hodie
formoſa eſt. cras deformis erit. Quid
tu bona perpetua. ⁊ immutabilia pro ca
ducis. mutabilibusqꝫ permutas? Sit vt
putas ſpectaculi formoſa mulier leue
hoc bonum eſt. Nichil enim forma mu
lieris eſt niſi moribus ſit adiuta. Caſti/
tas eſt/ que feminam laudat. non forma
Tu non caſtitatem ſequeris/ ſed ſolum
formam amas. Forma hec vti flos agri
decidit. Roſa mane rubea/ ſero langue
ſcit. Nichil formoſius eſt virtute. atqꝫ
honeſtate. Si hanc intuereris multo ti/
bi formoſior videretur/ ꝙ tua ſit amica.
Etenim nec lucifer/ nec heſperus tam
decorus eſt/ ꝙ ipſa facies honeſtatis
quam qui reliquit propter mulierem/
exiſtima oro ꝙ ſit delirus et amens. Ce/
terum hyppolite vt tecum non multis
vtar/ quam amas mulier non tua ſola
eſt/ id eſt complures eam habent. ipſa
te non ſolum habet/ ſed alios quoqꝫ a/
mat. Quid tu in turba vis facere. Co/
gita te eſſe iam in veſpero. iam ſenem/
iam morti proximum. Vis ne cum iu/
uenibus contendere? Vis cum robu/
ſtis pugnare? Quid tibi eo in prelio que
ris in quo victor ſuccumbis. Magna

res eſt virum ſenem a iuuenibus extorq̃
ri mulierem. ſi tam es potens/ vt extor/
queas/ qui viciſti/ cum prelium hmōi ſit
vt vincens ſuccūbat. Quid eſt oro mu/
lier niſi iuuentutis expilatrix? viroꝝ ra/
pina? ſenū mors? patrimonii deuoratrix?
honoris pnicies? pabulum dyaboli? ia/
nua mortis? inferni ſuplementum. Cogi
ta hyppolite quot mala per mulierē ob
uenerūt cum ſalomon: cū holophernes
cū ſampſon per mulierē decepti fuerūt
Sed quāto viris illis debilior es: incau
tior: prudentior/ tanto te ab eo loco ſe/
mone/ in quo potes decipi. Nihil ē mu
lieris amor qui cum peccato eſt. Non ē
in muliere ſtabilitas/ que nunc te amat
cras alium amabit: et vna tecū amabit
alios: Qui tu hunc amorem extiſtimas
qui in plures diuiſus eſt. Nulla mulier
tam fixe aliquē amauit/ que veniēte no
uo proco. nouiſq3 vel precibus: vel mu/
neribus nō mutauerit amores. Mulier
eſt aīal imperfectū: variū: fallax: multis
morbis: paſſionibuſq3 ſubiectū ſine fide
ſine timore: ſine cōſtantia ſine pietate.
De his loquor mulieribus que turpes
admittūt amores: nunq̃ hee ſtabiles ſūt
Nāq3/ vt ſemel a recto tramite receſſe/
runt/ iam ſe liberas arbitrātur/ vt quo/
cunq3 velint vagentur: nec amplius vl
amici vel mariti timorē habeant. Cre/
do equidem illam coeundi fetidam vo/
luptatem tibi qui iam ſenio exhauſtus
es parū placere. Nam quid nedum tibi
antiquo et arido/ ſed iuueni humecto il
la inepta ⁊ ſpurcida voluptas conferre
poteſt/ quam mox penitudo conſequit?
An non magna res eſt admonitio illa: ⁊
citacio ſiue cōminatio queda3/ que poſt
peccatu3 e veſtigio mentē hominis cru
ciat. Quam iniquus eſt homo q totiēs
admonitus non quieſcit: qui punitus
non emandatur: qui correctus non effi/
citur melior. Quid iſte actus carnalis o
peratur: niſi carnis interitum? Utinam
ſolum carnem interimeret: non occider3
aiam. Ad duo cū inuicem coeunt: vir at
q3 femina/ quaſi duo vaſa teſtea michi
videntur que inter ſe cōfricētur / donec
rumpantur: et ad nichilū redigantur.
Tu tñ nō in coitu/ ſed in viſu ſermone/
q3 forſitan oblectaris. Quid obſecro in
viſu eſt tam pulchrū vt non inuenias ali
quid pulchrius? Pulchritudo quā de/
bemus querere/ in celo eſt/ cui nulla po
teſt res mundana comparari. In illa
omnis perfectio eſt: mundana ſemper di
minuta ſunt. Illa perpetua hec cadu/
ca: illa fixa/ hec fluxa. Hāc quā tu mi/
raris formā paululū poſt febris eripiet.
Aut ſi morbus abfuerit: ſenectus nō de
erit: que illam te retem: ſucci plenamq3
faciem: rugoſam: criſpamq3 reddat. Fi/
ent illa que nūc miraris membra decur
ſu tpis arida: ſqualida: fetore: ac ſpurci
cie plena. Non oculi ſplendorem ſerua/
bunt: fetebit os: colum incuruabit: cor/
pus vndiq3 ſicco: et arido trunco fiet ſi/
mile. Cogita hec: et aduerte ſpem: priuſ
q3 fuge q̃ priueris. Multo enim meliꝰ
eſt rem ꝯtemnere/ q̃ perdere. Iam ve/
ro de ſermōe ſuaui: dulci: placido: et mel
lifluo quo te dicis oblectari admodu3
miror. Quid enī3 ſermo muliebris in ſe
dulce habet? quid dicit tibi amica? Ne/
pe: aut queritur: aut plorat: aut minat:
aut tibi inanes fabulas refert: Dicit qd
vicina fecerit: quid ſomniauerit: quot o
ua galina peperit: quibus floribꝰ ſerta
componantur. Omnis ſermo mulieris
de re vana: leuiq3 eſt: in quo qui oblecta
tur: et ipſu3 leuem eſſe oportet. Narrat
tibi nōnunq̃ ſe et cum alio amatore. et
quo pacto iacuerit: quid doni receperit
quam cenam habuerit: quibus voluta/
tibus fuerit vſa/ que res non gaudiu3 ti

bi/ſed cruciatum afferunt. Sed accipe que velis gaudia in ſermone amice. Eris ne tam amens/rõniſq3 inops/vt nõ magis in alicuius docti viri verbis/ſermonibuſq3 leteris. Reſume omnia ſimꝉ que in amore ſunt gaudia:rurſusq3 tedia/multa iſta /pauca illa reperies. Verãq3 illius ſniam dices/qui parum mellis in multo felle merſum inquit amorẽ eſſe: Cum ergo hyppolite totus amor d̃ quo loquimur vanꝰ/aſper/amarus/dãnoſuſq3 ſit:et hominem morbo grauiſſimo teneat/curandum eſt vt ab eo libereris. Cura aũt ea eſt /vt menti tue perſuadeas malum eſſe amorez. Poſt hec declines amice ſermonem/ocium fugias:in negociũ ſemper ſis viros bonos/q te inſtruãt ſequaris/nulli ludo:nulli cõuiuio interſis. Si quid largita eſt tibi amica abs te abicias. Nichil penes te ſit quod illius eſt. Puta illum eſſe nunciũ dyaboli qui te perdere velit. Sint in memoria tua chriſti beneficia que tibi impendit. Cogita ꝙ benefacienti premia i celeſtibus ſedibus:⁊ ꝙ male faciẽti ſupplicia apud inferos preparata ſunt. Cogita dies tuos aſſidue fieri breuiores:inſtareq3 ſemp̄ vltimuz. Cogita q2 irriſui eſt qui amat:et preſertim vir euo maturus. Cogita inſtabilem mulieris animũ Cogita iacturã tp̄is/qͦ nihil eſt p̄cioſiꝰ cogita diſcipationem bonorum. cogita vitam quaz viuimus breuiſſimã in hoc ſeculo q̃uis voluptatibus ſit dedita. Et in alio mundo quam inquirimus nullũ eſſe vite finem. Hec ſi tecum ſedulo cogitaueris p̄ceptaq3 iſta tenueris/ amorẽ quo cruciaris a te breui tempore relegabis :virumq3 aliuz te preſtabis:deo gratum :celoq3 dignum. Vale. Hec habui que nunc raptim contra amorem dicerẽ alias vbi ocium fuerit pluribus te ammonebo. Iteruz vale:et quod tibi damno eſt auertere ſtude. Ex voyenna pridie kalend̃. Januarii Anno d̃ni milleſimo.cccc.octua..ii.

Pii põtificis maximi ad carolum cypriacum tractatus de amore incipit feliciter.

Tractatum de amore olim ſenſu pariterq3 etate iuuenes cum nos ſcripſiſſe recolimus carole/fili dilectiſſime /penitentia immodica: pudorq3 :ac meror animum noſtrum vehementer excruciant. Quippe qui ſciamus:quiq3 proteſtati expreſſe fuimus/ duo contineri in eo libello apertam videlicet/ſed heu laſciuam nimis:pruriẽtemq3 amoris hiſtoriaz. ⁊ morale quod eam conſequitur edificans dogma. Verum primum fatuos:atq3 errantes video ſectari q̃3 plurimos. Alterum heu dolor pene nullos ita impr auatum eſt: atq3 eluſcatum infelix mortalium genꝰ De amore igitur que ſcripſimus olim iuuenes contemnite o mortales:atq3 reſpuite. Sequimini que nunc dicimus/ et ſeni magis q̃3 iuueni credite:nec priuatum hominem pluris facite/q̃3 pontificem:nam reicite:pius ſuſcipite. Illud gentile nomen parentes indidere naſcenti. hoc chriſtianum in apoſtolatu ſuſcepimus. Porro ſi quem deſcripſimus Curiali Lucrecieq3 amorem deuoti vt accepimus o miſeri:o inſipientes perlegitis /huc propenſius iamiam accedite Quandoquidem non duorum modo: ſed omnium amorem/ immo vt poete fingunt deum amoris cupidinem quãto valemus ingenio:quanto poſſumus artificio deſcribemus. Si artem queritis o ſcriptorꝝ nr̃orꝝ curioſi lectores: plꝰ

artis ꝑfecto hic/ꝗ̄ ibi reperietis.ſi fru/
ctū:ſi compendiū:ſi ornatū/hic totus ē
fructus compendium totum.de ornatu
aliorum detur iudicium.

Vidimus effigieꝫ laſciui nuper
amoris.
Que nimium mentem mouit
imago meam.
Nec barbam malis:nec corpore tegmē
habebat.
Nud⁹ terga:man⁹:petora crura pedes.
Atqꝫ hūeris ale ſuberāt:ꝛ flexilis arc⁹
Lumina ſub tenero ceca ſupercilio.
Cur puer imberbes nulla lanugine ma
las.
Cur melius nulla corpora veſte tegat:
Lumine cur careat:pharetram cur ge/
ſtet:et arcum:
Cur habeat pennas calliopea refer.
Sic ego.Sic retulit queſitas illico cau
ſas.
Maxima pegaſei calliopea chori.
Qui ſapit euitat male ſana cupidinis
arma
Et tantuꝫ pueros intrat ineptus amor
Siue ꝙ eſt puero ſimilis:qui cepit ama
re.
Et perit mente.pingitur inde puer.
Pingitur et nudus.nullum ſeruare pu
dorem.
Et meminit ſimplex:et manifeſt⁹amās.
Pingitur et cecus/quia non bene cer/
nit honeſtum.
Nec ſcit quo virtus: quo ferat error/a
mans.
Uel quia que peccet credat ſecreta la/
tere.
Cuncta nec in ſeſe lumina verſa videt.
Sic eſt omnis amans:ſic ſe ſic omnia ne
ſcit.
Coſilium:famam:federa:iura deos.
Aurea ꝙ curuo torquebat ſpicula cor/
nu.
Pungere corda ferus ſignificatur a/
mor.
Quod leuib⁹ volucres humeris ſuſpē
deat alas.
Cauſa eſt huc illuc ꝙ leuis errat amās
Uel ꝙ amor curſum nō ſemper ſeruat
eundem.
Nūc abit:et paruas poſt redit inde mo
ras.
Dixerat ꝛ preſens obmutuit orſa label
lis.
Effudi tales protinus ore ſonos.
Quam vidi effigiem pharetram geſta/
bat:et arcum.
Fax tamen in dextrea nō fuit vlla ſua
Sed quoniam veterum finxere poema
ta vatum.
Quos ego quid temere commemoraſſe
putem:
Dic quare nā tedas ferē geſtare cupido
Dic ꝓcor armatas cur habꝫ igne man⁹
Queſitam verbis rn̄dens muſa duob⁹.
Sic leuiter cauſaꝫ reddidit.Urit amor
Accipe laſciui q̄ nam ſit amoris imago:
Carole cypriaci gloria magna ſoli.
Ut melius miſerum caueas dum noris
amorem:
Et redeas ad te dum mea metra leges.

Non inſule igitur vt eſt apud
Lactanciū quidam poeta triū
phum cupidinis deſcribens nō
modo potentiſſimum deoꝝ cupidinē/ſꝫ
etiam victorem facit.Enumeratis eniꝫ
moribus ſinguloꝝ/quibus in poteſtateꝫ
cupidinis: ditionemqꝫ veniſſent:inſtru
xit pompam/in qua iupiter cum ceteris
diis ante curꝝ triumphātis ducitur ca/
thenatus.Eleganter id quidem a poeta
figuratū/ſed tn̄ nō multum diſtās a ve
ro.Qui enim virtutis eſt expers qui cu
piditate aut libidinibus vincitur malis
non cupidini vt ille finxit/ſed morti ſub

iectus eſt ſempiterne. Stult⁹ autē marcũs tullius (inquit Lactantius) qui. C. Verri adulteria obiecit. eadez enim iupiter quez colebat admiſit. Qui P. clodio ſororis inceſtū. At illi optimo maximo fuit & ſoror: et ↄiunx. Quis eſt ergo tā excors qui hūc regnare in celo putet qui ne in terra quidem debuit. Aſpice quoqꝫ phōs vite magiſtros: moreſqꝫ eorum et vitam diligēter inquire et inuenies paucis exceptis iracūdos: cupidos libidinoſos: arrogātes proteruos: et ſub obtentu ſapientie ſua vitia palliantes/ cū domi faciāt eaqꝫ in ſcolis arguiſſēt. Mentior fortaſſe accuſandi grā. Nōne idipſum tulli⁹ fatetur & queritur in hec verba tullius. Quotus quiſqꝫ phōrum inuenitur/ qui ſit ita moratus: ita aīo: et vita inſtitutus/ vt rō poſtulat qui diſciplinā nō oſtentationem ſcie legem vite putet qui obtempet ipē ſibi et decretis pareat ſuis. Videre lꝫ alios pecunie cupidos: alios glīe: multos libidinū ſeruos vt cū eorum vita mirabilr̄ pugnet orō. hec cicer: qua de re coacti ſūt ꝗplures: hii vero maxime/ qui ſequuntur in venerē: inqꝫ libidinoſos: et molles imo in brutales veneris: mūdiqꝫ amatores talr̄ exclamare.

¶ Prudentius.

Ha venus ad nutum trahis omnia numina celi.
Aſtra moues: alioqꝫ rotas errore planetas.
Accendis gelidam ſub fratris lampade phebem.
Tu fera. tu ceca ceci. tu ianua leti
Corpora tu maculas: anima in tartara mergis.
Abde caput triſti iā feruida peſtis abyſſo.
Occide proſtibulum: manes pete claudere auerno
Inqꝫ tenebroſū noctis detrudere ſ[illegible]

¶ Architrenius.

Cōbuſſit frigiū paſtorē: pgama: grecos
A veneris ſurgens fatulis amor ignis: et ira.
Canduit alcbides veneris: Neſſiqꝫ fauilla.
Hoc ſale ſal hoīꝫ ſalomō iſulſ⁹ amari
Demeruit/ morē q amaro geſſit amori.

¶ Iuuenalis.

Sunt qui talia verbis Herculis inuadunt: et de virtute loquuti;
Clunem agitant. ego te ceuentem ſexte verebor.
Infamis varillus ait. quo deterior te.
Loripedē rect⁹. derideat ethiopē albus

¶ Lactantius.

Igitur qui docēt tm̄ nec faciūt ipſis ꝓceptis ſuis detrahūt pōd⁹. Quis eñ obtēperet cū ipſi ꝓceptores doceant nō obtemperare. Bonū eſt aūt recta: et honeſta precipere/ ſed niſi et facias mendacium eſt. Et eſt incōgruens: atqꝫ ineptū non pectore/ ſed in labiis habere bonitatem.

¶ Seneca in epiſtolis:

Pleriqꝫ phōrum tales ſunt vt ſint ꝺſerti in cōuitium ſuūꝫ/ quos ſi audias in libidinem: in auariciam: in ambitionem perorantes iudicium ſuum: ꝓfeſſos putes. adeo redundant ad ipſos maledicta in publicum miſſa/ quos non aliter intueri decet/ ꝙ medicos: quorūꝫ tituli remedia habent: pixides venena. Quoſdā vero nec pudor tenet vitiorum/ ſed patrocinia turpitudinis ſue figūt vt etiaꝫ honeſte peccare videantur. Faciet enim ſapiens/ que non probabit/ vt etiam ad maiora tranſituꝫ inueniat/ ſed relinquet mores bonos/ ſed tempori aptabit et q̄bus alii vtuntur in gloriam aut voluptatem vtetur agende rei cauſa.

¶ Lactantius inſtitutionum libro tertio.

Ariſtippo cirenaicarum magiſtro cum
thaide nobili ſcoꝛto fuit conſuetudo.
Quod flagiciū grauis ille philoſophie
doctoꝛ ſic defendebat vt diceret multuꝫ
inter ſe:et ceteros thaidis amatoꝛes int
eſſe/ꝙ ipſe haberet thaidem:aliı̄ a thay
de haberentur. O pꝛeclara.⁊ bonis imi
tanda ſapientia/huic viro liberos in di
ſciplinam dares:vt diſcerēt habere me
retricem. Aliquid inter ſe:et perditos ı̄
tereſſe dicebat/ꝙ illi ſua bona perderēt
ipſe gratis luxuriaretur: In quo plane
ſapientioꝛ meretrx fuit que ſic philoſo
phum habuit,pꝛo lenone:vt ad ſe omis
iuuentus doctoꝛis exemplo:et auctoꝛi
tate coꝛrupta ſine vllo pudoꝛe concurre
ret. Quid ergo interfuit :quomodo phi
loſophus ad meretricem famoſiſſimam
commearet/cum eum populus:et riua
les ſui viderent omibus perditis nequio
rem.nec ſatis fuit ita viuere.ſed etiā do
cere libidines cepit ac moꝛes ſuos de lu
panari ad ſcolas tranſtulit :diſſerēs vo
luptatem coꝛpoꝛis eſſe ſummum bonuꝫ
que doctrina execrabilis:et pudēda nō
in coꝛde philoſophi/ſed in ſinu meretri
cis eſt nata.

Explicit tractatus Pii pa
pe ſecundi de amoꝛe.

Liber alloquitur ſtudioſum lectoꝛeꝫ

Chartaꝝ numero noli eſtimare libellū.
Sum pelago maioꝛ vtilitate liber
Aptus ſuꝫ pueris:aptꝰ iuuenilibꝰ annis
Ex paruis agris quātus acerūꝰ erit.
Si docte ad doctos optabis ſcribere a
micos.
Materiā:ſtilū:cūctaqꝫ docta dabo.
Ergo age quid dubitas paruo ere eua
dere doctus.
Nil melius docto nouimꝰ eſſe viro.

BIBLIOTHEQUE MAZARINE

510 ~~7~~ 8e pièce

Jacobus. — De epistolandi tulliano more. s.l.n.d. in 4.

Double du 609 5e pièce

Échangé en 1895 avec la Bibliothèque Nationale.

[illegible]

QUE MAZARINE